

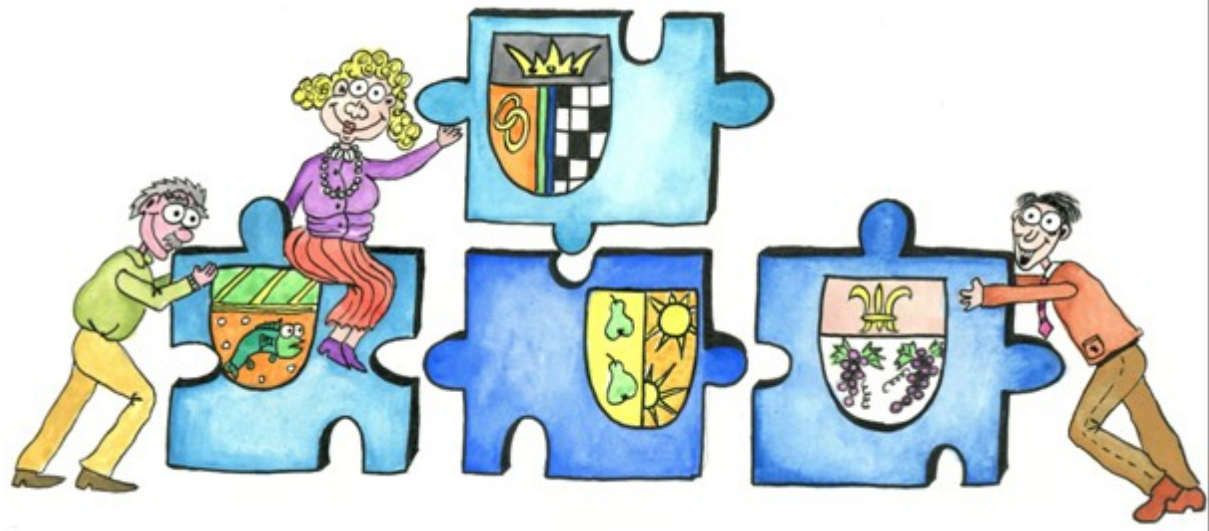
Strategie území správního obvodu ORP

Hradec Králové

v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství
a cestovního ruchu

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

Verze k 31. 3. 2015

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod.....	3
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza.....	30
3. Téma 1.: Školství.....	75
4. Téma 2.: Sociální služby.....	156
5. Téma 3.: Odpadové hospodářství	220
6. Téma 4.: Cestovní ruch.....	320
7. Aglomerační téma: MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území.....	380
8. Závěr, kontakty.....	441
9. Přílohy	443

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Hradec Králové v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadové hospodářství a cestovního ruchu)
Řešené území	Správní obvod ORP Hradec Králové
	Počet obyvatel správního obvodu: 145 280
	Počet obcí ve správním obvodu: 81
	Rozloha správního obvodu: 67 744 ha
Názvy obcí správního obvodu	Města: Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou, Nechanice, Smiřice, Třebechovice pod Orebem
	Obce: Běleč nad Orlicí, Benátky, Blešno, Boharyně, Černilov, Černožice, Čistěves, Divec, Dobřenice, Dohalice, Dolní Přím, Habřina, Hněvčeves, Holohlavy, Hořiněves, Hrádek, Hvozdnice, Chudeřice, Jeníkovice, Jílovice, Káranice, Klamoš, Kosice, Kosičky, Kratonohy, Kunčice, Ledce, Lejšovka, Lhota pod Libčany, Libčany, Libníkovice, Librantice, Libřice, Lišice, Lodín, Lochenice, Lovčice, Lužany, Máslojedy, Mokrovousy, Mžany, Neděliště, Nové Město, Obědovice, Olešnice, Osice, Osičky, Písek, Praskačka, Předměřice nad Labem, Převýšov, Pšánky, Puchlovice, Račice nad Trotinou, Radíkovice, Radostov, Roudnice, Sadová, Sendražice, Skalice, Smržov, Sovětice, Stará Voda, Stěžery, Stračov, Střezetice, Světí, Syrovátka, Těchlovice, Třesovice, Urbanice, Vrchovnice, Všestary, Výrava, Vysoká nad Labem, Vysoký Újezd
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Obec Hořiněves
Koordinátor tvorby strategie	Jana Rejlová
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Hradec Králové

Forma a datum projednání / schválení	Projednání na shromáždění starostů dne .... Schváleno na shromáždění starostů dne .... Projednáno / schváleno usnesením DSO dne ...
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace ...., První schválená aktualizace ze dne ....
Související legislativa	Zákon o obcích, ...
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Hradec Králové
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Hradec Králové realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Hoříněves a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována pracovním týmem dle metodiky a pokynů projektového týmu.
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní výchova a základní školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: cestovní ruch,
5. aglomerační téma: MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území.	

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 81 obcí, z toho 5 má statut města.

Běleč nad Orlicí, Benátky, Blešno, Boharyně, Černilov, Černožice, Čistěves, Divec, Dobřenice, Dohalice, Dolní Příim, Habřina, Hněvčeves, Holohlavy, Hoříněves, Hradec Králové, Hrádek, Hvozdnice, Chlumec nad Cidlinou, Chudeřice, Jeníkovice, Jílovice, Káranice, Klamoš, Kosice, Kosičky, Kratonohy, Kunčice, Ledce, Lejšovka, Lhota pod Libčany, Libčany, Libníkovice, Librantice, Libřice, Lišice, Lodín, Ločenice, Lovčice, Lužany, Máslojedy, Mokrovousy, Mžany, Nedělišťe, Nechanice, Nové Město, Obědovice, Olešnice, Osice, Osičky, Písek, Praskačka, Předměřice nad Labem, Převýšov, Pšánky, Puchlovice, Račice nad Trotinou, Radíkovice, Radostov, Roudnice, Sadová, Sendražice, Skalice, Smiřice, Smržov, Sovětice, Stará Voda, Stěžery, Stračov, Střezetice, Světí, Syrovátka, Těchlovice, Třebechovice pod Orebem, Třesovice, Urbanice, Vrchovnice, Všestary, Výrava, Vysoká nad Labem, Vysoký Újezd.

Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci
	Název obce: Běleč nad Orlicí
	Počet obyvatel: 294
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Benátky
	Počet obyvatel: 110
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Blešno
	Počet obyvatel: 353
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Boharyně
	Počet obyvatel: 540
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Černilov
	Počet obyvatel: 2461
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Černožice
	Počet obyvatel: 1178
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Čistěves
	Počet obyvatel: 164
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Divec
	Počet obyvatel: 223
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Dobřenice
	Počet obyvatel: 566
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Dohalice
	Počet obyvatel: 463
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Dolní Přím
	Počet obyvatel: 636
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Habřina
	Počet obyvatel: 289
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hněvčeves
	Počet obyvatel: 167
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Holohlavy
	Počet obyvatel: 919
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hořiněves
	Počet obyvatel: 704
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hradec Králové
	Počet obyvatel: 93490
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hrádek
	Počet obyvatel: 197
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Hvozdnice
	Počet obyvatel: 204
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Chlumeck nad Cidlinou
	Počet obyvatel: 5372
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Chudeřice
	Počet obyvatel: 225
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>

	Název obce: Jeníkovice
	Počet obyvatel: 446
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Jílovice
	Počet obyvatel: 309
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Káranice
	Počet obyvatel: 207
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Klamoš
	Počet obyvatel: 394
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Kosice
	Počet obyvatel: 326
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Kosičky
	Počet obyvatel: 344
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Kratonohy
	Počet obyvatel: 602
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Kunčice
	Počet obyvatel: 311
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Ledce
	Počet obyvatel: 407
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lejšovka
	Počet obyvatel: 201
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lhota pod Libčany
	Počet obyvatel: 926
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Libčany
	Počet obyvatel: 872
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Libníkovice
	Počet obyvatel: 144
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Librantice
	Počet obyvatel: 511
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Libřice
	Počet obyvatel: 288
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lišice
	Počet obyvatel: 158
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Lodín
	Počet obyvatel: 356
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lochenice
	Počet obyvatel: 594
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Lovčice
	Počet obyvatel: 667
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Lužany
	Počet obyvatel: 135
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Máslojedy
	Počet obyvatel: 223
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Mokrovousy
	Počet obyvatel: 333
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Mžany
	Počet obyvatel: 440
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Neděliště
	Počet obyvatel: 372
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Nechanice
	Počet obyvatel: 2269
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Nové Město
	Počet obyvatel: 420
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Obědovice
	Počet obyvatel: 278
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Olešnice
	Počet obyvatel: 319
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>

	Název obce: Osice
	Počet obyvatel: 473
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Osičky
	Počet obyvatel: 145
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Písek
	Počet obyvatel: 233
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Praskačka
	Počet obyvatel: 1010
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Předměřice nad Labem
	Počet obyvatel: 1885
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Převýšov
	Počet obyvatel: 337
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Pšánky
	Počet obyvatel: 51
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Puchlovice
	Počet obyvatel: 124
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Račice nad Trotinou
	Počet obyvatel: 159
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Radíkovice
	Počet obyvatel: 178
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Radostov
	Počet obyvatel: 138
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Roudnice
	Počet obyvatel: 629
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Sadová
	Počet obyvatel: 326
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Sendražice
	Počet obyvatel: 405
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Skalice
	Počet obyvatel: 568
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Smiřice
	Počet obyvatel: 2931
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Smržov
	Počet obyvatel: 492
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Sovětice
	Počet obyvatel: 224
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Stará Voda
	Počet obyvatel: 135
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ne</i>
	Název obce: Stěžery
	Počet obyvatel: 1784
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Stračov
	Počet obyvatel: 313
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Střezetice
	Počet obyvatel: 369
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Světí
	Počet obyvatel: 307
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Syrovátka
	Počet obyvatel: 405
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Těchlovice
	Počet obyvatel: 355
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Třebechovice pod Orebem
	Počet obyvatel: 5761
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Třesovice
	Počet obyvatel: 250
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Urbanice
	Počet obyvatel: 351
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

	Název obce: Vrchovnice
	Počet obyvatel: 65
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Všeň
	Počet obyvatel: 1685
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Výrava
	Počet obyvatel: 362
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Vysoká nad Labem
	Počet obyvatel: 1348
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>
	Název obce: Vysoký Újezd
	Počet obyvatel: 75
	Zapojení do tvorby strategie: <i>ano</i>

Zdroj dat: internetové stránky obcí a měst, ČSÚ

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Hradec Králové realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s obcí Hořiněves a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a obec Hořiněves je

gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátorka meziobecní spolupráce Ing. Jana Rejlová.

Strategie byla zpracována Pracovním týmem k projektu ve složení: Ing. Jana Rejlová, analytici Mgr. Petr Kulíšek a Hana Böhmová, asistentky Helena Kuthanová a Pavlína Pečenková za podpory aglomeračního experta Ing. Jiřího Svátka.

1.4. Účel strategie

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty

Číslo	Název dokumentu	Kde jej lze získat
1	Strategie Evropa 2020	http://www.mmr.cz/getmedia/7c31b211-1a5a-46a8-b6bd-151b72dc94ec/EU2020-CJ.pdf
2	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020	http://www.mmr.cz/getmedia/08e2e8d8-4c18-4e15-a7e2-0fa481336016/SRR-2014-2020.pdf
3	Strategie rozvoje Královéhradeckého kraje 2014 -2020	http://strategie2020.cz/docs9/Strategie_rozvoje_KHK_2014-2020.pdf
4	Strategie rozvoje kraje 2006 – 2015	http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?pgid=223
5	Program rozvoje Královéhradeckého kraje 2011 -2013	http://www.kr-kralovehradecky.cz/scripts/detail.php?pgid=223
6	Strategický plán leader – MAS Hradecký venkov 2008 – 2013	http://www.hradeckyvenkov.cz/search.php?rsvelikost=sab&rstext=all-phpRS-all&rstema=58&stromhmenu=55
7	Strategický plán LEADER je most k rozvoji NAD ORLÍČÍ 2008 – 2013	http://www.nadorlici.cz/strategicky-plan-leader.html

1.7. Seznam příloh

1.7.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP.....	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP.....	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	98

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104
Tab. 3.25: církevní MŠ	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVČ zřizované obcemi v ORP	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	112

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114
Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228
Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č. 5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný

sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....239

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....239

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 240

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....241

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....241

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....242

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....244

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....244

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....245

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	247
Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	251
Karta indikátoru č. 4.....	270
Karta indikátoru č. 5.....	271
Karta indikátoru č. 8.....	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012.....	284
.....	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012.....	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	291

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....	397
Tabulka č.7.10: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	398
Tabulka č.7.11: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399
Tabulka č.7.12: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížd'ky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod ORP Hradec Králové se rozkládá v jižní části Královéhradeckého kraje a je rozlohou a počtem obyvatel největším správním obvodem kraje. Zahrnuje 81 obcí, z nichž má 5 statut města. ORP Hradec Králové zaujímá plochu 67 744 ha, což je 14,2% rozlohy Královéhradeckého kraje. Region se rozkládá v úrodné nížinné oblasti Východolabské tabule a je charakteristický kvalitním životním prostředím bez výrazného ovlivňování velkými znečišťovateli či dálkovým přenosem škodlivin. Je jádrou hospodářskou oblastí kraje se širokým zemědělským zázemím. Zemědělská půda zabírá 68,9% území regionu, zatímco lesní půda pouze 16,8%.

Přirozeným centrem ORP i celého kraje je město Hradec Králové, které je také největším dopravním uzlem pro všechny druhy dopravy. Vzhledem k vysoké kvalitě života je v regionu zájem o bydlení. Ve městě samotném probíhá bytová výstavba a v okolních obcích dochází k nárůstu výstavby individuálního bydlení. V ORP Hradec Králové žije čtvrtina obyvatel kraje. Demograficky je region ovlivněn stárnutím populace, vzhledem k nízkému přirozenému přírůstku obyvatelstva je růst počtu obyvatel způsoben migračními faktory. V regionu roste počet vysokoškolsky vzdělaných obyvatel.

Obrázek č. 1: Administrativní členění správního obvodu

Zdroj dat: [WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

Obyvatelstvo a obce

Tab. 2.1: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	81	81	81	81	81	81	81	81
Počet částí obcí	168	168	168	168	168	168	168	168
Počet katastrálních území	152	152	152	152	152	152	152	152
Počet obcí se statutem města	5	5	5	5	5	5	5	5
Počet obcí se statutem městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	67744	67744	67744	67743	67743	67742	67741	67742
Zemědělská půda	46807	46763	46705	46641	46622	46595	46580	46553
Lesní pozemky	11402	11423	11410	11413	11412	11411	11409	11413
Zastavěné plochy	1863	1866	1870	1873	1865	1870	1872	1878
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	211	212	213	214	215	215	214	214

Zdroj dat: ČSÚ

Dle informací dostupných k 1. 1. 2013 měl ORP Hradec Králové celkem 145.176 obyvatel, z čehož 96.793 obyvatel ve věku 15-64 let. Z celkového počtu 81 obcí je občanská vybavenost následující: pošta - 28 obcí, matrika - 8 obcí, škola - 24 obcí, zdravotnické zařízení - 22 obcí.

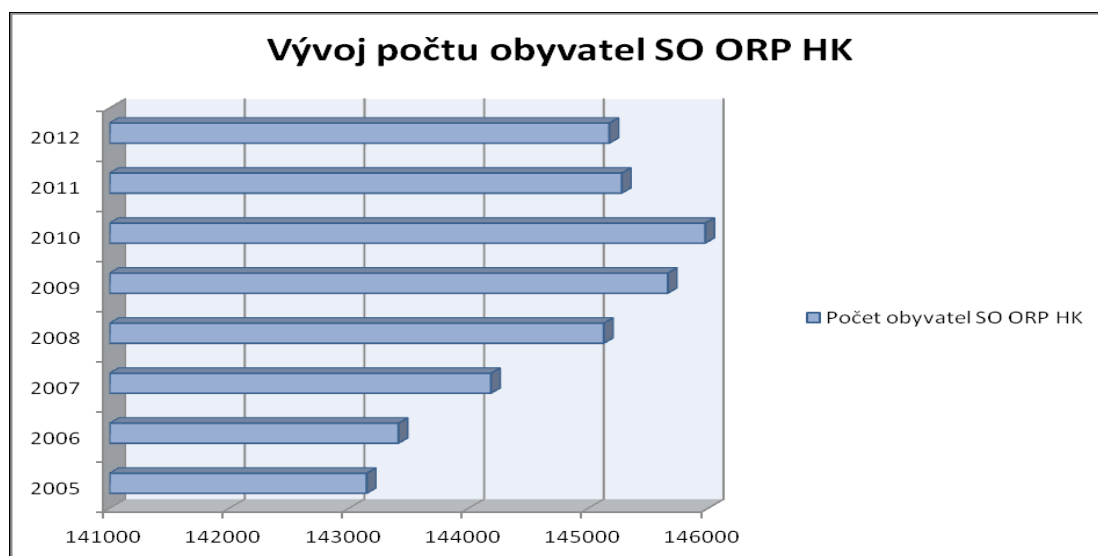
Vedle Hradce Králové mají v tomto správním obvodu statut města další čtyři obce (Chlumec nad Cidlinou, Nechanice, Smiřice a Třebechovice pod Orebem). Kromě Smiřic jsou tato města i pověřenými obecními úřady. Ve městech správního obvodu žily k 31. 12. 2012 více než tři čtvrtiny obyvatel obvodu.

Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel celkem		143148	143413	144187	145130	145664	145977	145280	145176
v tom:									
	muži	68900	69237	69413	70051	70422	70572	70673	70636
	ženy	74074	74145	74200	74705	75038	75172	74566	74551
Věkové skupiny									
v tom ve věku:									
	0 - 14	20064	19729	19642	19716	20010	20337	20654	20891
	15 - 64	100401	100597	101050	101171	100812	100167	98189	96793
	65 +	22683	23087	23495	24243	24842	25473	26437	27492
Průměrný věk (celkem)		41	41	42	42	42	42	42	42
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		113,1	117	119,6	123	124	125,3	128	131,6
Muži									
v tom ve věku:									
	0 - 14	10341	10125	10075	10124	10314	10463	10650	10774
	15 - 64	49564	49782	50140	50175	50052	49752	49141	48449
	65 +	9148	9335	9554	9946	10201	10454	10884	11383
Průměrný věk		39,5	39,7	39,9	40	40,1	40,3	40,6	40,8
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)					123	124,1	125,3	128	131,6
Ženy									
v tom ve věku:									
	0 - 14	9723	9604	9567	9592	9696	9874	10004	10117
	15 - 64	50837	50815	50910	50996	50760	50415	49048	48344
	65 +	13537	13752	13941	14297	14641	15019	15553	16109
Průměrný věk		42,6	42,9	43	43	43,1	43,3	43,6	43,9
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)									
Migrace (přírůstek na 1000 obyv.)									
celková		217	265	774	943	534	313	17	-104
přirozená		-57	51	84	252	194	184	-65	55
stěhováním (mechanická)		274	214	690	691	340	129	82	-159

Zdroj dat: ČSÚ

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel SO ORP HK

Zdroj dat : ČSÚ

Jak je patrné z grafu vývoje celkového počtu obyvatel správního obvodu došlo mezi lety 2005 a 2010 k masivnímu nárůstu obyvatel správního obvodu, který můžeme přičíst hospodářskému růstu regionu. Od nástupu krize je patrný pokles počtu obyvatel, který ale nedosahuje nejnižších hodnot sledovaného období. Předpokládáme, že vývoj počtu obyvatel je závislý na nabídce na trhu práce v SO ORP Hradec Králové a také na kvalitě nabídky a dostupnosti bydlení.

Celkový přírůstek obyvatel byl od roku 2005 kladný, v roce 2012 vykazoval záporné hodnoty, přičemž úbytek byl způsoben migrací obyvatel. V budoucnu se předpokládá, že na území ORP Hradec Králové bude počet trvale žijících obyvatel vykazovat mírný neustálý růst.

Hlavní vliv na demografické změny v ORP Hradec Králové má stárnutí populace, které je zapříčiněno prodlužováním střední délky života a snižováním porodnosti. Na území ORP Hradec Králové se ve sledovaném období od roku 2005 do 2012 podíl dětské složky držel na úrovni 14% z celkového počtu obyvatel. Podíl produktivního obyvatelstva se zvýšil až na 70% z celkového počtu obyvatel a to především díky prodlužování délky odchodu do starobního důchodu. Podíl obyvatelstva v poproduktivním věku klesl od počátku sledovaného období o 3 procentní body na 16% podíl.

Změny ve věkové struktuře obyvatelstva dokumentuje křivka indexu stáří, která ukazuje počet obyvatel starších 65 let na 100 obyvatel z dětské složky. V roce 2005 tento index měl hodnotu 113 obyvatel starších 65 let na 100 obyvatel mladších 15 let, v roce 2013 to bylo již 131 obyvatel. Průměrný věk je na území ORP Hradec Králové 42 let.

Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	32	39,51	
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	15	18,52	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	24	29,63	
Počet středních škol:	21	4,94	21 v HK, 2 v Třebechovicích pod Orebem
-obory gymnázií	6	2,47	5 v HK
-obory středních odborných škol a praktických škol	17	4,94	13 v HK, 2 v Třebechovicích pod Orebem
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	7	2,47	6 v HK
Počet základních uměleckých škol	6	4,94	3 v HK
Počet konzervatoří	0	0	
Počet jazykových škol	3	1,23	3 v HK
Počet vyšších odborných škol	2	1,23	2 v HK
Počet vysokých škol	3	1,23	3 v HK

Zdroj dat: ČSÚ, databáze ORP Hradec Králové

Na území ORP Hradec Králové je 32 mateřských škol, 39 základních škol (z toho 15 pouze 1. stupeň ZŠ), 6 základních uměleckých škol a 3 jazykové školy. Střední školství je zastoupeno 21 školami, z

nichž je naprostá většina v Hradci Králové. Zařízení vyššího školství jsou pouze v Hradci Králové a to 2 VOŠ a 3 vysoké školy. Vybavenost školskými zařízeními na území ORP Hradec Králové je dostačující.

Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	92	97,53	13 v HK
Stálá kina	3	2,47	2 v HK
Divadlo	5	2,47	4 v HK
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	9	6,17	5 v HK
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	17	2,47	16 v HK
Kulturní zařízení ostatní	48	43,21	14 v HK
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	16	8,64	10 v HK
Koupaliště a bazény	15	14,81	4 v HK
-z toho kryté	3	2,47	2 v HK
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	127	92,59	26 v HK
Tělocvičny (vč. školních)	63	46,91	26 v HK
Stadiony otevřené	7	6,17	3 v HK
Stadiony kryté	1	1,23	1 v HK
Zimní stadiony kryté i otevřené	3	2,47	2 v HK
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	29	24,69	10 v HK

Zdroj dat: ČSÚ, databáze ORP Hradec Králové

Stěžejní instituce v oblasti kultury jsou situovány v Hradci Králové. Hradec Králové je vyhlášeným místem festivalů, kongresů a veletrhů. Je sídlem řady kulturních institucí, které mají širší než celoměstský dopad. Dalšími významnými centry kultury jsou města Chlumeck nad Cidlinou, Třebechovice pod Orebem a Smiřice. Vybavenost pro volný čas ve venkovských obcích ORP je orientována na každodenní rekreaci ve sportu (hřiště, tělocvičny). Obvyklou vybaveností obcí jsou i knihovny a kulturní zařízení (klubovny, společenské sály apod., které jsou často součástí obecních úřadů nebo hostinců). Kulturní zařízení jsou v území dostačující.

Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	6	2,47	5 v HK
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	3	1,23	3 v HK
Ambulantní zařízení	3	2,47	2 v HK
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	67	23,46	49 v HK
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	34	11,11	26 v HK
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	108	22,22	88 v HK
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	19	7,41	14 v HK
Zařízení lékárenské péče	49	17,28	36 v HK
Nemocnice	2	1,23	2 v HK
Odborné léčebné ústavy	0	0,00	
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	1,23	1 v HK
Ostatní lůžková zařízení	5	69,14	1 v HK

Zdroj dat: ČSÚ, databáze ORP Hradec Králové

Zařízení zdravotnické péče jsou nejrozvinutější v Hradci Králové, jak dokumentuje výše uvedená tabulka. Přítomnost Fakultní nemocnice, specializovaných zdravotnických zařízení, medicínských oborů nabízených zdejšími vysokými školami a velké investice do zdravotnické infrastruktury zajišťují pro obyvatele z území ORP vysokou kvalitu zdravotní péče.

Region je charakteristický centrálním krajským městem, ve kterém je dostupná široká nabídka služeb ze všech dotčených oblastí. Dojezdové vzdálenosti z regionu i dopravní obslužnost je pro občany dobrá, takže chybějící služby v menších obcích nahrazuje jejich dostupnost v krajském a ostatních městech na území ORP. Služby, občanskou vybavenost a další zázemí mohou občané nalézt především ve městech – Hradec Králové, Chlumec nad Cidlinou, Třebechovice pod Orebem a Smiřice a v některých případech i za hranicemi ORP (Nový Bydžov, Jaroměř, Dvůr Králové nad Labem, Pardubice).

Občanská vybavenost jak v malých venkovských obcích tak ve městech byla na území OPR Hradec Králové v uplynulých 6 letech výrazně modernizována a rozšířena, a to prostřednictvím řady

projektů realizovaných z různých dotačních titulů státních a evropských fondů. V současné době má každá venkovská obec v území alespoň jedno moderní dětské hřiště. Ve většině obcí jsou venkovní víceúčelová hřiště se zázemím (kabiny, sociální zařízení, občerstvení) pro provozování sportovních aktivit místních obyvatel. Ve všech obcích, kde je úplná základní škola jsou tělocvičny, venkovní víceúčelové sportovní plochy obvykle s umělým povrchem. V řadě obcí vznikly posilovny a víceúčelová sportovně relaxační centra, která získávají oblibu především mezi mladými obyvateli. Na zimní stadióny a větší plavecké bazény dojíždějí obyvatelé do měst. Stávající systém zdravotní péče je obyvateli hodnocen dobře, problematická je ovšem dostupnost ordinací hromadnými dopravními prostředky. Základní a mateřské školy jsou v regionu stabilizovány, je dokončována modernizace jejich budov a další investice je nutné zaměřit na jejich vybavení.

Občanskou vybavenost lze na území ORP Hradec Králové považovat za dostačující pro kvalitní život trvale žijících obyvatel i návštěvníků regionu. Investice je nutné zaměřit především do modernizace těchto zařízení.

Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	Muži	Ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		71285	38014	33271	
v tom:	zaměstnaní	65846	35112	30752	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	50965	25403	25562
		zaměstnavatelé	2589	1961	628
		pracující na vlastní účet	8877	6153	2724
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	4153	1972	2181
		ženy na mateřské dovolené	1298	0	1298
	nezaměstnaní	5421	2902	2519	
Ekonomicky neaktivní celkem		67454	28524	38930	
z toho	nepracující důchodci	33374	12736	20638	
	žáci, studenti, učni	20346	10174	10172	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		6634	4060	2574	

Zdroj dat: ČSÚ

Region území ORP má vyšší počet ekonomicky aktivního obyvatelstva, což je pozitivní pro další ekonomický vývoj, navíc z ekonomicky neaktivního obyvatelstva tvoří téměř třetinu studující, kteří tvoří do budoucna potenciál pro rozšíření počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Většina z celkového počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva je zaměstnancem, což dokazuje dostatečné možnosti na trhu práce v regionu. Zároveň je přiměřené množství živnostníků v rámci celkového počtu ekonomicky aktivního obyvatelstva, kteří rozšiřují nabídku regionálního zboží a služeb a v některých případech zlepšují občanskou vybavenost v obcích vzdálenějších od centrálního města regionu.

Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			18 933
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		13 271
	v tom	v rámci obce	
		do jiné obce okresu	8 184
		do jiného okresu kraje	1 115
		do jiného kraje	3 646
		do zahraničí	279
	vyjíždějící do škol		5 662
	v tom	v rámci obce	
		mimo obec	5 662

Zdroj dat: ČSÚ

Jak již bylo uvedeno výše region je charakteristický centrálním krajským městem, ve kterém je dostupná široká nabídka služeb ze všech dotčených oblastí dále pak ve městech Chlumeck nad Cidlinou, Smiřice a Třebechovice pod Orebem. Velké procento obyvatel území ORP dojíždí do zaměstnání do Hradce Králové, případně dalších měst na území ORP a to především díky větší nabídce na trhu práce v těchto lokalitách oproti samotným obcím. Stejná situace je i v případě studentů. Jak vyplývá z tabulky "Stručná charakteristika školství v území ORP" většina středních škol a všechny vysoké školy sídlí v Hradci Králové, další střední školy je pak možné najít v menších městech na území ORP. Mobilitu obyvatelstva podporuje také poměrně dobrá dopravní dostupnost z menších obcí.

Tab. 2.8: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu			Hospodařící domácnosti	
Hospodařící domácnosti celkem			61 853	
v tom	tvořené 1 rodinou		38 155	
	v tom	úplné	bez závislých dětí	18 119
			se závislými dětmi	12 292
		neúplné	bez závislých dětí	3 681
			se závislými dětmi	4 063
	tvořené 2 a více rodinami		929	
	domácnosti jednotlivců		19 994	
vícečlenné nerodinné domácnosti		2 775		

Zdroj dat: ČSÚ

Z charakteristiky domácností vyplývá, že i na území ORP Hradec Králové jsou kopírovány současné celorepublikové trendy bydlení, tedy velký podíl tzv. "singles" - jednotlivců žijících v samostatné domácnosti. Klasický rodinný model je typický především pro menší obce, zatímco mladí samostatní jedinci, kteří jsou ekonomicky aktivní, ale prozatím nezaložili rodinu, jsou situováni především v městském prostředí.

Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	4973	5185	4834	4090	3074	3126	5101	5804	5610
z toho (%):									
občané se zdravotním postižením	15,3	15,4	16,9	18,9	20,8	18,4	12,4	12,3	11,9
z toho (%):									
absolventi	7,5	9,5	6,9	6,7	6	7,7	8,5	7,8	9
z toho (%):									
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	25,5	25,6	30,5	27,2	23	16,4	12,9	20,7	26,2
Volná pracovní místa	695	625	958	1462	1297	1749	401	387	658
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	7,2	8,3	5	2,8	2,4	1,8	12,7	15	8,5
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,69	6,97	6,14	5,2	3,88	3,99	6,64	7,57	7,27

Zdroj dat: ČSÚ

Nezaměstnanost v území se od roku 2003 vyvíjela a až do roku 2005 oscilovala kolem hodnoty 5000, následně začala klesat a na nejnižších hodnotách byla v roce 2007. Skokový nárůst se projevil v letech 2009-2010 a zřejmě byl způsoben hospodářskou krizí a úpadkem společností a podniků v regionu, následně začala míra nezaměstnanosti opět klesat. Jiný vývoj měla nezaměstnanost v řadách občanů se zdravotním postižením, kdy byla na nejvyšších hodnotách v roce 2007 a následně začala klesat. Nejvyšší míru nezaměstnanosti absolventů evidujeme v letech 2004 a 2011. Dlouhodobá nezaměstnanost byla na nejnižších hodnotách v roce 2009 a od této doby stoupá. Nejvyšší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo evidujeme v roce 2010, nejnižší pak byl v roce 2008. Mezi nejvíce postižené oblasti nezaměstnaností patří východní část ORP HK, severně od Hradce Králové a Třebechovice pod Orebem s okolními obcemi na západní straně

Nezaměstnanost v území kopírovala ekonomickou situaci na národní i mezinárodní úrovni a v letech 2008 -2011 je patrný nástup celosvětové ekonomické krize, která způsobila snížení nabídky na trhu práce a odliv investorů do "levnějších destinací" pro realizaci strategických investic se zapojením lidských zdrojů. Vrchol dosáhla míra nezaměstnanosti v roce 2010 a dále je už patrný postupný ekonomický růst včetně nárůstu nabídky volných pracovních míst a snížení počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo. Region tedy není specifický v chování trhu práce.

Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ek. subjekty celkem (dle Registru ek. subjektů)	34809	34899	35336	35701	36311	37121	37142	38139	38823	38992
fyzické osoby celkem	27896	27719	27874	28051	28307	28753	28453	28933	29375	29251
z toho zemědělství podnikatelé	1468	1453	1452	1423	1407	1407	430	447	462	462
vyjádření v %	5,26	5,24	5,21	5,07	4,97	4,89	1,51	1,54	1,57	1,58
právnícké osoby celkem	6913	7180	7462	7650	8004	8368	8689	9206	9448	9741
z toho obchodní společnosti	3779	3889	3968	4068	4181	4384	4518	4669	4856	5014
vyjádření v %	54,67	54,16	53,18	53,18	53,24	52,39	52	50,72	51,4	51,47
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybářství	4,8	4,9	4,9	4,8	4,7	4,7	2,6	2,9	3,2	3,4
průmysl celkem	14,1	13,8	13,6	13,5	13,4	13,3	13,2	13,4	13,2	12,8
stavebnictví	10	10,3	10,4	10,5	10,8	10,8	11,1	11,1	10,8	10,9
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	32,6	32	31,7	31,4	31,2	30,9	31,1	31	30,8	30,5

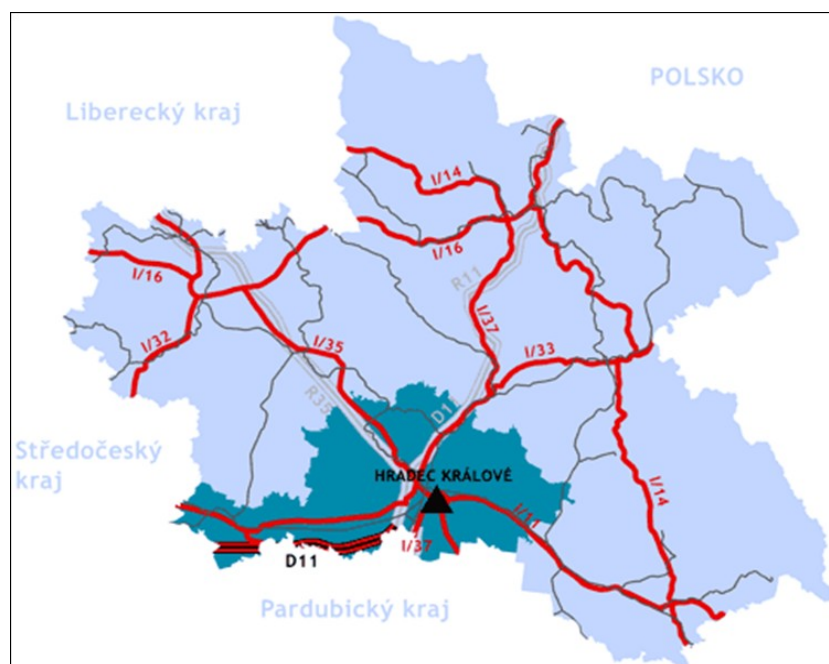
Zdroj dat: ČSÚ

Podíl fyzických osob podnikajících v zemědělství se od roku 2003 snižuje až na 1,58 % subjektů z celkového počtu podnikajících FO. Z podnikajících právnických osob tvoří více než 50% obchodní společnosti.

Doprava

Z pohledu celkové dopravní dostupnosti ORP ve vztahu k **centru osídlení vyššího řádu tj. k Praze** lze region ORP charakterizovat jako velmi dobře napojený. Dojezdová vzdálenost z centra ORP – Hradce Králové do Prahy je automobilem či autobusem cca 1 hodinu a vlakem cca 90 – 100 minut. Podstatná část regionu ORP západně od Hradce Králové leží v přímém kontaktu s dálnicí D11. Plánováno je rovněž další pokračování dálnice D11 severním směrem (na Jaroměř) a vybudování rychlostní komunikace R35 – Hořice – Hradec Králové (severní větev) a Hradec Králové – Opatovice nad Labem.

Obrázek č.2: Přehledová mapa kraje s dopravními sítěmi

Zdroj dat: <http://mapy.kr-kralovehradecky.cz/>

Pro **regionální vazby v rámci regionu ORP** mají z nadřazené dopravní sítě význam především úseky v jádrovém území Hradecko-pardubické aglomerace (dále HPA) a jejím blízkém okolí. Z mikroregionálních (středních) center lze předpokládat intenzivnější vazby regionu pouze u města Jaroměř. Tyto vazby jsou dány polohou měst v hlavních urbanizovaných koridorech a možností jejich kvalitní obsluhy železniční dopravou. Důležitější budou spíše silnice I. a II. třídy, neboť intenzivní spjatost k regionálním centrům již zřejmě nebudou vykazovat města Hořice, Dvůr Králové n. L., Rychnov n. K.

Územím ORP dále prochází systém **silnic 1. třídy**. Skelet regionální dopravy tvoří zejména silnice 2. třídy. Zejména obce v odlehlejší poloze od regionálního centra (severně a severovýchodně od Hradce Králové) a pak obce v nejzápadnějším cípu ORP nemají adekvátní dopravní napojení. Přitom dopravní dostupnost obcí je jedním z nejdůležitějších prvků jak pro život místního obyvatelstva, tak možnosti rozvoje podnikatelských aktivit v obcích.

Negativní dopady silničního provozu v regionu

I když se po dobudování dálnice D11 situace v západním sektoru území zlepšila, stále zůstává řada obcí, které trpí negativními dopady ze silničního provozu. Jmenovitě se jedná o obce: Blešno, Nepasice, Holohlavy, Lípa, Sadová, Obědovice a Nové Město u Chlumce nad Cidlinou. Specifická je pak samozřejmě situace ve vlastním Hradci Králové.

Veřejná doprava

Napojení regionu ORP na **železniční dopravu** je v zásadě vyhovující. Stěžejní je spojení mezi městy Hradec Králové a Pardubice, protože prostřednictvím trati Pardubice - Hradec Králové a návazných

trati mají obě jádrová města Hradecko - pardubické aglomerace možnost přímého rychlého spojení s dalšími významnějšími regiony a oblastmi.

S výjimkou města Hradce Králové, kde funguje kvalitní **system městské hromadné dopravy**, žádná další obec v rámci ORP vlastní městskou hromadnou dopravu neprovozuje.

Dlouhodobě významným problémem v rozvoji hromadné dopravy a zejména v integraci jednotlivých druhů hromadné dopravy (dálkové, příměstské a městské) byla neexistence kvalitního přestupního uzlu. Tento handicap byl odstraněn v roce 2008 otevřením moderního terminálu hromadné dopravy v prostoru Hořické ulice. **Terminál hromadné dopravy** je propojen s nově upraveným přednádražím prostorem, kde jsou rozmístěny zastávky MHD. Tento stav, kdy všechny druhy dopravy jsou umístěny do jednoho prostoru je pro cestujícího příjemný.

Dopady dopravy v oblasti hluku

Zvýšená hlučnost je podle dosavadních měření zásadní hlavně na všech větších komunikacích a dotýká se všech částí města Hradec Králové (a to díky letišti HK) a všech větších výpadovek z města do dalších směrů. Hlučností jsou zasaženy i další menší města v rámci ORP a podle měření jsou to hlavně Třebechovice p.O., Chlumecko a Smiřice.

Energetika a přenosová technika

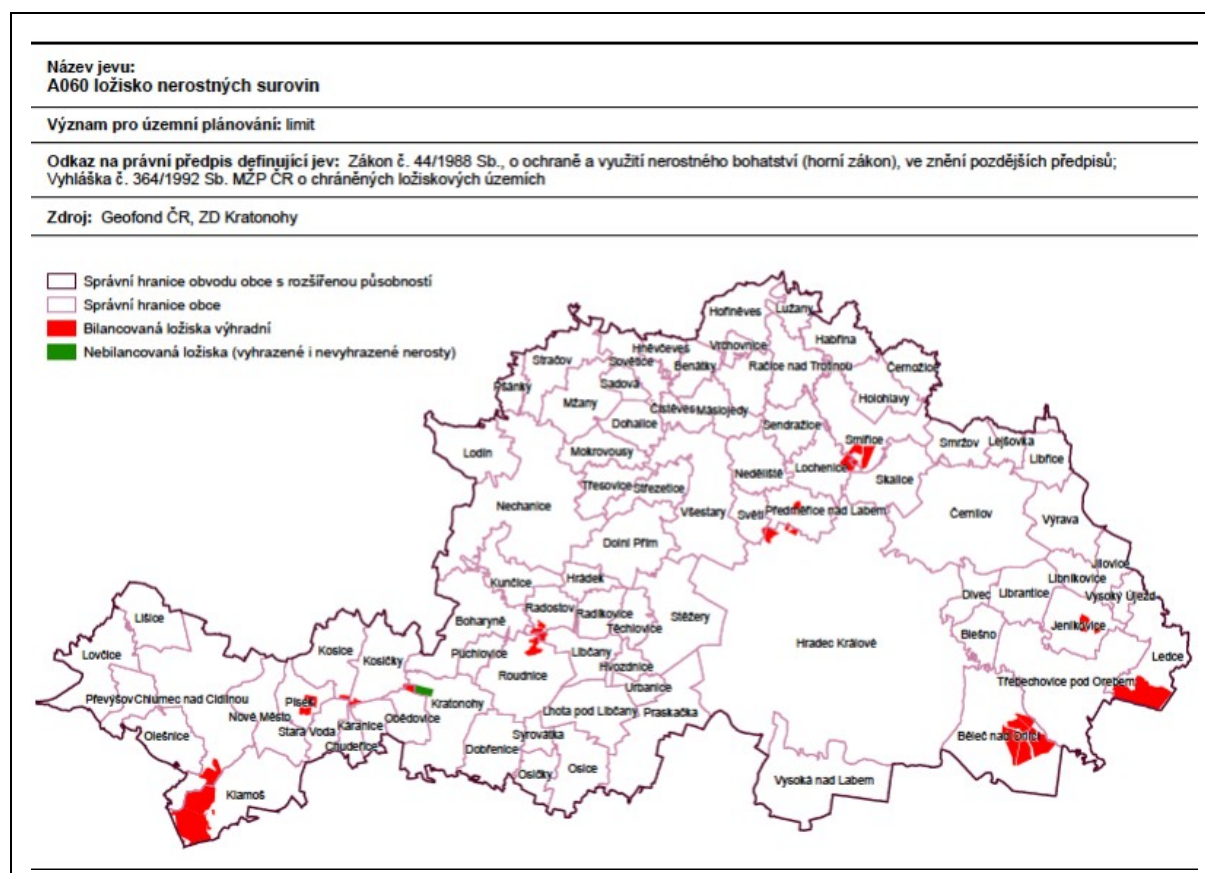
Na území ORP není žádný regionálně významný zdroj elektrické energie. Zásobování jednotlivých obcí v regionu je prováděno pomocí rozvodné sítě vysokého napětí 22 nebo 35kV.

Síť přenosové techniky rozhlasových a TV signálů je v řešeném území a v celoplošné síti vybudována se 100% pokrytím území. Trasy dálkových kabelů jsou vedeny do centrálních i vedlejších ústředen a jsou určeny k přenosu telekomunikačních i počítačových datových spojů. Současný systém kabelových spojů bude doplněn dle potřeb výstavbou dalších tras dálkových optických kabelů.

Ve větších sídlech, většinou v centrálních částech, jsou vybudovány specializované sítě, které se zabývají provozováním multifunkčních sítí, zejména kabelové rozvody a radiokomunikační rozvody pro příjem kabelové televize.

Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Obrázek č.3: Ložiska nerostných surovin ORP Hradec Králové

Zdroj dat: www.hradeckralove.org/file

Těžba nerostných surovin

Území není příliš bohaté na suroviny, zejména zde nejsou žádné zdroje rud a energetických surovin. Největší surovinové bohatství tvoří ložiska stavebních písků a štěrkopísků v okolí Hradce Králové a na Chlumecku. Prognóza těžby je i do dalších let dobrá, problémy mohou nastat při rekultivaci vytěžených ložisek.

Průmyslová výroba a stavebnictví

Území ORP Hradec Králové je průmyslovou oblastí s intenzivní zemědělskou výrobou. Průmysl je soustředěn především do města Hradec Králové a z části na Chlumecko a Třebechovicko. Z průmyslových odvětví je dosud nejvýznamnější strojírenství a výroba kovů, kde v době sčítání 2011 byla zaměstnána více než čtvrtina ekonomicky aktivního obyvatelstva pracujícího v průmyslu. Zemědělství intenzivně využívá zemědělskou půdu, je významným zaměstnavatelem, ovšem jsou zde nižší mzdy.

Řemesla a jiné podnikatelské aktivity

K 31. 12. 2012 bylo registrováno na území ORP Hradec Králové 38 992 podnikatelských subjektů. Nejvíce podnikatelských subjektů bylo registrováno v odvětví „velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (31%), na dalším místě je průmysl (13%) a stavebnictví (12%). Mezi další významně zastoupená odvětví patří firmy orientující se na profesní, vědecké a technické činnosti. Ve vlastním městě Hradec Králové jsou na druhém místě profesní, vědecké a technické činnosti (16% subjektů). Na této skutečnosti mají zřejmě největší zásluhu vysoké školy sídlící v Hradci Králové (Univerzita Hradec Králové, Karlova Univerzita, Univerzita Obrany) a vědecký park (TECHNOLOGICKÉ CENTRUM Hradec Králové

Komerční služby a maloobchodní sféra

Z hlediska dostupnosti obchodu a služeb je rozvinutá obchodní síť zejména v Hradci Králové. Město Hradec Králové má podrobnou analýzu své maloobchodní sítě, kterou pravidelně aktualizuje. Ve městě je dále široká nabídka služeb, restauračních a stravovacích zařízení i ubytovacích kapacit. Z pohledu města jako centra regionu chybí čtyřhvězdičkový hotel s dostatečnou kapacitou pro kongresovou turistiku, která se ve městě začíná realizovat zejména ve vztahu ke kongresovému centru ALDIS.

Rozsáhlejší nákupní možnosti jsou pak ještě ve městech – centrech subregionů tj. Chlumci nad Cidlinou, Nechanicích, Smiřicích a v Třebechovicích pod Orebem. V řadě obcí jsou prodejny potravin a smíšeného zboží.

Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Zvláště chráněná území podle zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny jsou v regionu distribuována jen minimálně (0,3%) a výhradně buď v lesním komplexu (Městský les HK, les u Ledců, u Nechanic) nebo v nivě toků (prakticky zbytek chráněných území v ORP).

Síť chráněných území se nachází na plochách méně dostupných nebo pravidelně zaplavovaných a proto je stabilizovaná a většinou není ve střetu s jinými záměry, kromě lesního a vodního hospodářství.

Přírodní rezervace ani památky nejsou v rámci ORP významným limitem. Jejich síť je vzhledem k rozloze ORP nedostačující. Jediným přírodním parkem na území ORP H.K. je přírodní park Orlice rozprostírající se v nivě a záplavovém území Orlice až po Hradec Králové. Přírodní park není významným limitem v krajině, jen má zabránit nevhodným stavbám a rozvoji průmyslu v obcích a území nivy Orlice nad HK, aplikace pravidel pro přírodní parky je na orgánech státní správy a ty regulativy zhusta nedodržují.

Péče o zemědělský půdní fond jednak vychází ze zákona o půdě a vyhlášek a nařízení o ochraně půd a jednak v relativně úrodném Polabí i z investic do půdy a do zařízení pro zemědělství (závlahy, odvodnění, úpravy terénu, atp.). Nejlepší půdy (I. a II. tř. bonity) jsou koncentrovány ve středu ORP –

v okolí osy Hradec Králové, Sadová, Hoříněves. Další úrodná území se přirozeně nacházejí v nivách řek, ale nejsou dobře využitelná. Největší tlak na půdu z hlediska odnětí je právě v okolí větších měst.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa mají zanedbatelnou rozlohu v ORP a tvoří pouze cca 12 % rozlohy ORP (jejich rozloha narůstá jen pozvolna). Lesy jsou v daném území koncentrovány zejména v těsném východním okolí města Hradec Králové, pak na pahorcích v zemědělské krajině a pak také jako součást menších či větších dříve vojenských komplexů (Hrádek u Nechanic, Chlumecký n.C.) a na okrajových územích bývalého okresu (Pamětník, Ledce, Lodín, Michnovka, aj.), lesní komplexy (celky) se nacházejí i v okolí Lužan n.T., Bukoviny a dalších. Celkově lze shrnout, že lesní komplexy jsou kromě Městského lesa H.K. malé, ale často s překvapivě polopřirozenými smíšenými nebo listnatými porosty odpovídajícími vegetační stupňovitosti.

Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Základní **vodárenskou soustavou** sledovaného území je Vodárenská soustava východní Čechy, kterou vlastní Vodovody a kanalizace Hradec Králové a.s. a provozuje společnost Královéhradecká provozní a.s. Pro region Hradec Králové jsou využívány podzemní zdroje pitné vody z několika lokalit – jedná se zejména o podzemní zdroje Litá, Třebechovice pod Orebem, Nový Bydžov, Třesice a Písek. Část pitné vody je také nakupována z regionu Náchod a Pardubice – prostřednictvím Východočeské vodárenské soustavy. I tato voda je vodou z podzemních zdrojů. Na výše uvedenou soustavu nejsou napojeny pouze obce Benátky, Radostov, Račice nad Trotinou, Habřina a Charbuzice (m.č. Stěžer).

Kanalizační systémy v území jsou nedostatečné. V mnoha obcích chybí kanalizace zcela: m.č. Chlumce nad Cidlinou Pamětník, Stará Voda, Probluz, Nový Přím, Jehlice Kunčice u Nechanic, Ločenice, Lužany nad Trotinou, Čibuz, Hubiles, Libníkovice, Librantice, Libřice Skalice u Smiřic, Skalička nad Labem, v některých místních částech Nechanic a v m.č. Rusek v Hradci Králové. V obcích Boharyně, Syrovátka, Mokrovousy, Radíkovice, Radostov, Charbuzice (část obce Stěžery), Mžany, Sendražice u Smiřic, Světí, Blešno a Ledce je pouze dešťová kanalizace. Mnohé obce navíc hodnotí stav své kanalizační sítě jako nevyhovující.

Největší provozovanou **čistírnou odpadních vod** v území je ČOV Hradec Králové, kam jsou přiváděny odpadní vody z města Hradec Králové, Třebechovic a nejbližšího okolí. V roce 2007 probíhala příprava projektové dokumentace na její rekonstrukci, která zajistí technické podmínky pro dosažení požadovaných limitů znečištění po roce 2010. Dalšími významnými čistírnami jsou ČOV Smiřice, ČOV Chlumecký nad Cidlinou, ČOV Černilov a ČOV Nechanice. Všechny výše zmíněné čistírny odpadních vod splnily požadované koncentrace znečištění na odtoku a byly zpoplatněny pouze objemy vypouštěných vod.

Na území ORP Hradec Králové je platný **Plán odpadového hospodářství** Královéhradeckého kraje, který byl zpracován na základě § 43 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech. Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje vychází z Koncepce odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje schválené zastupitelstvem kraje dne 21. 11. 2002, Plánu odpadového hospodářství ČR a z platné legislativy. Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje je základním nástrojem pro efektivní řízení v oblasti nakládání s odpady na území kraje. Jak však z

tohoto dokumentu vyplývá, rozhodování o konečné realizaci cílů plánů odpadového hospodářství a o řešení odpadového hospodářství obcí Královéhradeckého kraje (a tím pádem i ORP Hradec Králové) zcela závisí na představitelích jednotlivých obcí a občanech samotných. Standardy vybavenosti pro nakládání s odpady navržené ve Směrné části dokumentu si každá obec porovnává s existující vybaveností a posuzuje, zda je schopna dostat požadavkům Závazné části s existující vybaveností, či bude třeba (s ohledem na rozvojové priority obce, sociální postavení občanů apod.) do oblasti odpadového hospodářství investovat.

Svoz TKO je v území zajišťován soukromými firmami. TKO je následně zpracováván buď na skládkách TKO či odvážen do spaloven.

Zásobování teplem soustavou centrálního zásobování teplem je zabezpečenou pouze v Hradci Králové. V současné době je plynule klasifikována většina obcí na území ORP Hradec Králové. Výjimkou jsou: Divec, Výrava, Vysoký Újezd, Sovětice a Charbuzice (m.č. Stěžer). Stáří plynovodů se pohybuje nejčastěji mezi 5-15 lety. Další rozvoj plynovodné sítě VTL se předpokládá hlavně v lokalitách plánované výstavby a současně pokračuje příprava plynofikace sídel budováním nových plynovodních tras nebo prodlužováním plynovodů do dalších lokalit.

Rekreace, památky a cestovní ruch

Území SO ORP HK v podstatě odpovídá turistické oblasti Hradecko. V této oblasti je v podstatě osm hlavních turistických atraktivit různého typu. Zámky - Karlova Koruna (v soukromém vlastnictví Kinsky-dal-Borgo) a Hrádek u Nechanic (NPÚ), Podorlický skanzen lidových staveb v Krňovicích (rodina Zárubova), Třebechovický mechanický betlém (město Třebechovice pod Orebem), kaple Zjevení páně ve Smiřicích (město Smiřice), Archeopark Všestary (UHK, KHK), Muzeum války 1866 na Chlumu a Mikroregion obcí Památkové zóny 1866 (muzeum KHK, svazek obcí) a vlastní město Hradec Králové s množstvím architektonických památek a turistických atraktivit provozovaných městem, krajem nebo soukromými vlastníky.

Pro turistickou oblast Hradecko funguje destinační management provozovaný Hradeckou kulturní a vzdělávací společností, s.r.o. (100%vlastněná městem HK) čerpající na provoz a činnost grantové prostředky KHK a ROP NUTS II Severovýchod. Nejnavštěvovanějšími místy na SO ORP HK je město Hradec Králové a státní zámek Hrádek u Nechanic, vzrůstá návštěvnost nově otevřeného Archeoparku Všestary.

Vybavenost regionu v oblasti služeb cestovního ruchu je výrazně vyšší na území města Hradce Králové, zejména v oblasti ubytovacích a stravovacích kapacit.

Na území oblasti je množství značených cyklotras, často i naučných, část cyklostezky Hradec Králové - Kuks a několik subjektů certifikovaných v systému Cyklisté vítáni. Přes turistickou oblast vede páteřní hipotrasy a je zde značen také regionální okruh. Na území funguje také několik subjektů v oblasti agroturistiky. Wellness služby jsou koncentrovány především na území města, v turistické oblasti není žádné lázeňské místo.

Potenciál v cestovním ruchu v SO ORP Hradec Králové je především v podpoře regionální cestovního ruchu, regionálních produktů a agroturistiky.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

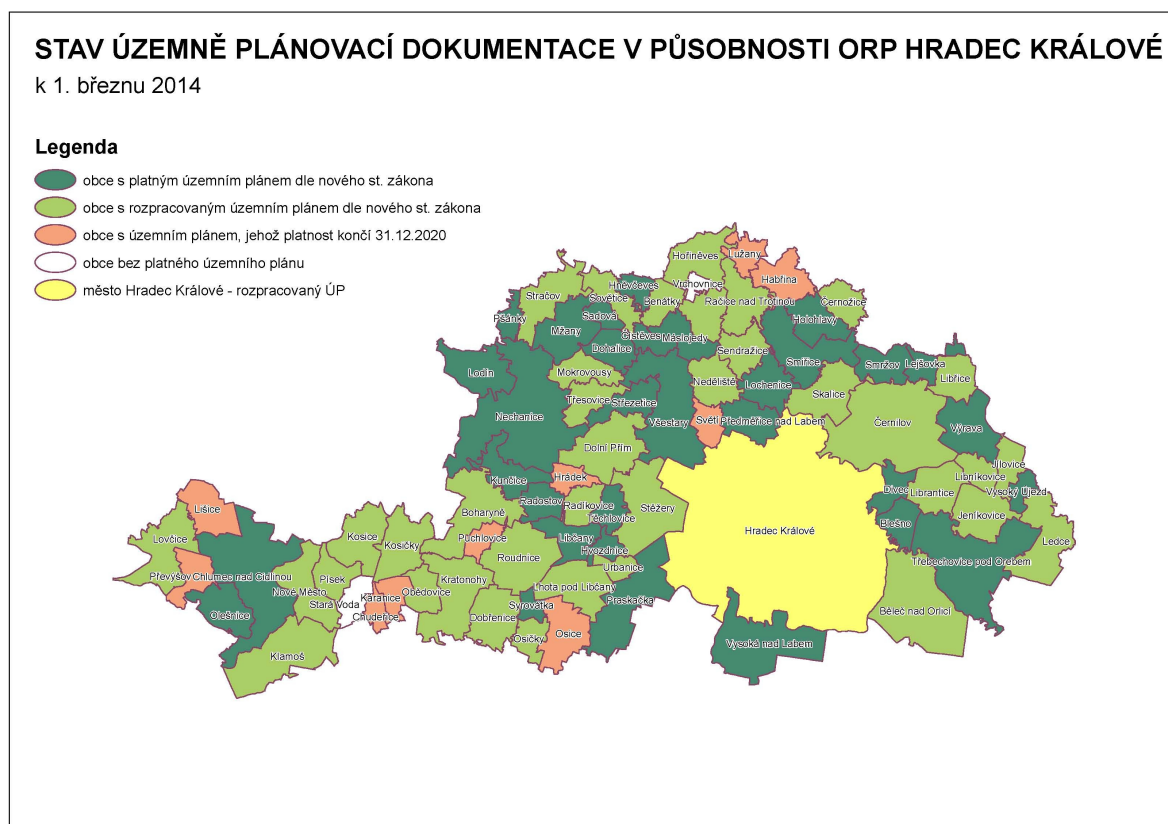
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí
Počet obcí s platným územním plánem	79	97,53
Počet obcí s plánem v přípravě	2	2,47
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	73	90,12

Zdroj dat: Databáze ORP Hradec Králové, KHK

Vyjma 2 obcí mají všechny obce a města na území ORP Hradec Králové platnou územně plánovací dokumentaci, na základě které probíhá územní a stavební rozvoj jejich správního území.

Obrázek č.4: Mapa obcí, které mají územní plán

Zdroj dat: Databáze ORP Hradec Králové

Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu. K dalším významným dokumentům z hlediska územního plánování patří Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Hradce Králové <http://web2.mmhk.cz/>.

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí), kraje (zásady územního rozvoje) a státu (politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

Limity využití území

1. Ochrana přírody a krajiny

1.1. Zvláště chráněná území přírody

Zvláště chráněná území podle zákona č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny jsou v regionu distribuována jen minimálně (0,3%) a výhradně buď v lesním komplexu (Městský les HK, les u Ledců, u Nechanic) nebo v nivě toků (prakticky zbytek chráněných území v ORP). Síť chráněných území se nachází na plochách méně dostupných nebo pravidelně zaplavovaných a proto je stabilizovaná a většinou není ve střetu s jinými záměry, kromě lesního a vodního hospodářství.

1.1.1. Přírodní rezervace

Přírodní rezervace jsou vymezeny v území ORP čtyři – PR Trotina v k.ú. Lochenice (rameno Labe), PR Chropotínský háj v k.ú. Ledce (lesní komplex u železniční trati), PR Hoříněveská bažantnice v k.ú. Hoříněves (lesní území dubohabřin), PR Bludy v k.ú. Lovčice (step navazující na Žehuňskou oboru). Zvláště uvádíme NPR Žehuňský rybník – Žehuňská obora, která zasahuje jen z malé části na k.ú. Lovčice na východě ORP a je s ní totožná i Ptačí oblast Žehuňský rybník. Přírodní rezervace nejsou v rámci ORP významným limitem.

1.2. Ostatní chráněná území přírody

Ostatní chráněná území přírody jsou přírodní památky:

- U císařské studánky (k.ú. Nový H.K.),
- Datlík a Roudnička (k.ú. Roudnička, Kluky),
- Sítovka a U Sítovky (k.ú. Nový H.K.),
- Pamětník (k.ú. Pamětník)
- Orlice (k.ú. Blešno, Třebechovice p.O., Štěnkov, Běleč n.O., Nepasice, Krňovice, Petrovice)
- Na Plachtě I. a Na Plachtě II. (k.ú. Nový H.K.),
- Bělečský písňík (k.ú. Běleč)
- Na bahně (k.ú. Běleč)
- Černá stráž (k.ú. Nový H.K.)

Přírodní památky nejsou významným limitem v území ORP. Protože jsou relativně plošně malé a jsou již v územích chráněných nějakým způsobem podle zákona. Jejich síť je vzhledem k rozloze ORP nedostačující. Jedinou přechodně chráněnou lokalitou kvůli výskytu vodních rostlin je Mrtvé rameno Orlice u stříbrného rybníka v k.ú. Malšova Lhota.

1.2.1. Významné krajinné prvky

Významné krajinné prvky byly popsány již v předchozích textech – Významný krajinný prvek (VKP) jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability (zák. č. 114/1992 Sb.). Významnými krajinnými prvky „ze zákona“ jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy. Dále jsou jimi jiné části krajiny, které jako významný krajinný prvek zaregistruje orgán ochrany přírody - na území Královéhradeckého kraje to k 31.12.2007 bylo 75 registrovaných lokalit a 165 evidovaných lokalit.

V ORP Hradec Králové je jich registrovaných minimum. S VKP ze zákona jsou jako s limitem problémy, protože není stanovena hranice „reálné“ nivy nebo skutečného vodního toku a město by tak mohlo být v záměrech rozvoje významně omezeno. Podobně je tomu s Cidlinou, Trotinou, Dědinou a Bystřicí.

1.2.2. Přírodní park

Jediným přírodním parkem na území ORP H.K. je přírodní park Orlice rozprostírající se v nivě a záplavovém území Orlice až po Hradec Králové. Přírodní park není významným limitem v krajině, jen má zabránit nevhodným stavbám a rozvoji průmyslu v obcích a území nivy Orlice nad HK, aplikace pravidel pro přírodní parky je na orgánech státní správy a ty regulativy zhusta nedodržují.

1.3. Územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability je patrný zejména z výkresu hodnot území a lze jej považovat za reprezentativní síť v zemědělské krajině. Většina tahů ÚSES krajinou je vedena v nivách toků a to jsou většinou nadregionální ÚSES, regionální ÚSES využívá i normálních a sušších ploch. Většina ÚSES je vedena ve směru S-J a příčná síť je spíše jen navazující. Pro specifikaci ÚSES by bylo vhodné, aby byl revidován původní generel z 90tých let, zajištěny návaznosti na okolní ORP a Nadregionální síť a strukturu ÚSES je nutno z hlediska územně plánovacího revidovat a neřešit jen jako problematiku jednoho katastrálního území. Některé části ÚSES v zemědělské krajině by pak bylo možno posílit a některé naopak v menších odlehlých k.ú. s lepším KES redukovat.

1.4. Zemědělský půdní fond

Péče o zemědělský půdní fond jednak vychází ze zákona o půdě a vyhlášek a nařízení o ochraně půd a jednak v relativně úrodném Polabí i z investic do půdy a do zařízení pro zemědělství (závlahy, odvodnění, úpravy terénu, atp.). Nejlepší půdy (I. a II.tř.bonity) jsou koncentrovány ve středu ORP – v okolí osy Hradec Králové, Sadová, Hoříněves. Další úrodná území se přirozeně nacházejí v nivách řek, ale nejsou dobře využitelná. Největší tlak na půdu z hlediska odnětí je právě v okolí větších měst. Ochrana půdy by měla být akcentována zejména v území KPZ Bojiště u Hradce Králové. Půdy jiných bonit jsou rovněž plně využity, protože orná půda tvoří cca 77 % rozlohy ORP.

1.5. Půdní fond plnicí funkci lesa

Pozemky určené k plnění funkcí lesa mají zanedbatelnou rozlohu v ORP a tvoří pouze cca 12 % rozlohy ORP (jejich rozloha narůstá jen pozvolna). Lesy jsou v daném území jako limit koncentrovány zejména v těsném východním okolí města Hradec Králové, pak na pahorcích v zemědělské krajině a pak také jako součást menších či větších dříve vojenských komplexů (Hrádek u Nechanic, Chlumec n.C.) a na okrajových územích bývalého okresu (Pamětník, Ledce, Lodín, Michnovka, aj.), lesní komplexy (celky) se nacházejí i v okolí Lužan n.T., Bukoviny a dalších. Celkově lze shrnout, že lesní komplexy jsou kromě Městského lesa H.K. malé, ale často s překvapivě polopřirozenými smíšenými nebo listnatými porosty odpovídajícími vegetační stupňovitosti.

2. Ochrana nerostných surovin

K distribuci nerostných surovin bylo v minulosti řečeno již více, v současnosti lze shrnout, že jde o území spíše chudé na nerostné bohatství a ložiska nebo těžba zde prováděná je redukována na ložiska písků a štěrkopísků v říčních terasách, těžba a ložiska cihlářské hlíny a ložiska (omezená) stavebního kamene – opuky. Těžba štěrkopísků je nejvíce vidět a ovlivňuje území. Těžební prostory jsou koncentrovány v okolí Chlumce n.C. (Pamětník, Kratonohy, Písek), ve východní části ORP (Běleč,

Smiřice) a severně od Roudnice. Ochrana nerostných surovin v současnosti není prioritou území, protože s přicházející recesí bude i v těžbách stavebních hmot postupně nastávat útlum, ovšem k rozvoji těžby dojde opět s realizací mohutných staveb dopravní infrastruktury v okolí HK.

2.1. Chráněné ložiskové území (CHLÚ)

Chráněná ložisková území jsou vymezena zejména pro těžbu štěrkopísků ve výše uvedených sektorech. Celkově je vymezeno v oficiální mapě převzaté z ČGS cca 19 CHLÚ. Mezi největší patří okolí Pamětníku, jižně od Křinic, severně od Roudnice, jižně od Smiřic a v okolí Předměřic. Většina CHLÚ je roztěžena jen zčásti a je předpoklad, že budou dále těžena na stavební hmoty.

2.2. Dobývací prostor (DP)

Dobývacích prostorů těžby je podstatně méně než CHLÚ a to 6 otevřených těžených DP (většinou štěrkopísek) a 3 netěžené dobývací prostory. Řada dobývacích prostorů je uzavřena a rekultivována, většinou na vodní nádrž, některé těžebny písku byly využity jako skládky, dnes jsou však sanovány. Nejvíce akcentovaná území a aktivní DP jsou písňík Bělečko, Písňíky u Pamětníku, písňík Roudnice a Kratonohy, těžebna Smiřice.

3. Ochrana lesa

Ochrana lesa je realizována v rámci 10ti letých lesních hospodářských plánů, které jsou komplexním materiálem pro celé území lesů v ORP HK. Nutno je podotknout, že větší část lesů (celkově z 12 % rozlohy ORP) je v rukou města Hradec Králové (městský les) a nebo v soukromých rukou. Péče v lesích městských i v lesích soukromých je zajištěna na relativně velké úrovni a tak ke střetům při ochraně lesa dochází jen minimálně. Ke střetům při ochraně lesa dojde zřejmě v oblasti Bělečka a Pamětníku při rozšíření těžby štěrkopísku, která může i přeneseně les poškodit. Na území ORP nejsou větší plochy poškozené sněhem nebo zvěří, ale na základě družicového měření stavu lesa lze konstatovat, že více poškozené jsou jehličnaté porosty a poškození se zvyšuje od západu k východu v lesních porostech s přibývajícím procentem jehličnanů. Nejhůře jsou na tom ze zdravotního hlediska porosty východní části Městského lesa (jehličnaté porosty trpí defoliací a sníženou životností porostů). K ochraně lesa vedou oblastní plány péče o les.

4. Ochrana přírodních léčivých zdrojů a léčebných lázní

V regionu ORP Hradec Králové nejsou evidované zdroje léčivých minerálních vod a ani zde není jejich ochranné pásmo.

5. Ochrana podzemních a povrchových vod

Ochrana podzemních i povrchových vod je řešena prostřednictvím standardních zákonných nástrojů, tj. ochranných pásem a zón ochrany dle příslušných zákonů a vyhlášek. Ochranná pásma a další jsou součástí mapy limitů území ORP.

5.1. Chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV)

Na území ORP se nachází při SV hranici ORP hranice CHOPAV Východočeská křída, která zasahuje zčásti na území k.ú. Lejšovka, Výrava, Libřice, Vysoký Újezd, Jílovice.

5.2. Vyhlášený vodárenský tok, vodohospodářsky významný vodní tok

Vodárenské toky na území ORP nejsou vyhlášeny, vodohospodářsky významným tokem na území ORP je Cidlina, Dědina a zejména pak Orlice, která může v kritické období posloužit jako zdroj vody pro Hradec Králové.

5.3. Ochranné pásmo vodního zdroje

Ochranná pásma vodních zdrojů pro obce nebo jednotlivé studny mají vyhlášena dle příslušných zákonných norem. Ochranná pásma vodních zdrojů jsou uvedena v mapě hodnot a mapě limitů pro ORP HK. Jedním z významných pásem ochrany na území ORP jsou pásma vyhlášená v nivě Orlice, v území mezi Pískem, Kratonohy, Koscemi, Kosičkami a Lhotou pod Libčany (největší PHO vodních zdrojů), dále pak mezi Habřinou a Holohlavy na severu a v okolí Lubna u Nechanic. Celkem je PHO 9, podle K.Ú. KHK.

5.4. Provozní pásmo pro údržbu vodních toků

U všech vodních toků je provozní pásmo, které je vyznačeno v územních plánech a slouží k zabezpečení dostatečného přístupu k vodnímu toku a jeho břehům, opevněním, a dalším vodohospodářským úpravám na toku. Provozní pásmo pro údržbu vodních toků je 8 m od břehové čáry u významného vodního toku, 6 m u ostatních vodních toků. V mapách je značeno jako ochranné pásmo.

6. Ochrana před záplavami

Ochrana před záplavami je dána zejména úpravami říčních koryt, které byly většinou provedeny na přelomu 19-20 stol. jsou funkční dodnes, jak se ukázalo při povodňovém stavu v roce 1997. Zabezpečení a volná niva toků nad městy zejména Orlice a Labe nad Hradcem Králové a niva Cidliny a Bystřice nad Chlumcem způsobily, že dopad povodní na města byl relativně malý. Rozlivová pásma vodních toků a záplavové čáry jsou součástí mapy limitů.

7. Ochrana ovzduší

Ochrana ovzduší byla řešena dostatečně v předchozích textech. Největší znečištění ovzduší a to zejména z dopravy bylo naměřeno na území města Hradec Králové, nižší koncentrace byly naměřeny i v Třebechovicích n.O. a Chlumci n.C. Zdroje průmyslového znečištění ovzduší jsou evidovány zejména v Hradci Králové a jeho těsném okolí, v celém ORP jsou pak evidovány zdroje znečištění ovzduší ze zemědělství, které jsou již v útlumu v souladu s útlumem výroby. Neprůmyslové znečištění ovzduší vzniká emise ze zvýšené nákladní dopravy je koncentrováno opět do okolí dopravních uzlů a letiště a to v Hradci Králové a těsném okolí.

Faktem zůstává, že v dobře odvětrané kotlině okolo Hradce Králové je ovzduší relativně čisté a znečištění je často nárazové dálkovým přenosem z průmyslových podniků na Pardubicko, či jinde v ČR i v Evropě. K omezení emisí je nutno hlavně dopracovat a dostavět dopravní síť a z hlediska lidského zdraví vyvést těžkou nákladní dopravu ven z měst, zejména z Třebechovic a z Hradce Králové. Ochrana ovzduší spočívá i v omezování průmyslových zdrojů znečištění, které jsou ovšem často mimo ORP, takže město s nimi může jen omezeně jednat.

8. Ochrana území

8.1.1. Městská památková rezervace

Hradec Králové

Dle výnosu ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 21. prosince 1987 o prohlášení historických jader měst za památkové rezervace bylo historické jádro města Hradce Králové prohlášeno za městskou památkovou rezervaci. Prohlášením historického jádra města Hradce Králové za památkovou rezervaci se zabezpečila zvýšená ochrana tomuto prvořadě významnému dokladu středověkého urbanismu, jehož postupná výstavba jako královského města i přirozeného centra východních Čech zahrnuje mimořádně hodnotná díla středověké i barokní monumentální a měšťanské architektury doplněná o hodnotné příklady avantgardní architektury počátku 20. století. Rozsah památkové rezervace v Hradci Králové je vymezen hranicí, která je vedena ulicí Československé armády a ulicí Komenského. Další městské památkové rezervace se na území ORP nevyskytují.

8.1.2. Městská památková zóna

Hradec Králové

Dle Vyhlášky vydané Plenárním zasedáním Východočeského krajského národního výboru v Hradci Králové dne 17. října 1990 byly v souladu s ustanovením § 6 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči prohlášeny památkové zóny ve vybraných městech a obcích Východočeského kraje. V rámci řešeného ORP se jedná o území části centrální části Hradce Králové. Důvodem byla tvůrčí činnost řady významných českých architektů v období před 2. světovou válkou, která dala vzniknout na pravém labském břehu modernímu Hradci Králové, který získal přívlastek "Salon republiky".

Další městské památkové zóny se na území ORP nevyskytují.

8.1.3. Památková zóna

Dle Vyhlášky Ministerstva kultury č. 208/1996 Sb. ze dne 1. července 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny byl v ORP Hradec Králové vyhlášen památkovou zónou Areál bojiště bitvy u Hradce Králové. Další památkové zóny se na území ORP nevyskytují.

8.1.4. Další typy památkové ochrany území se v ORP nenacházejí.

9. Ochrana památek

9.1.1. Památky UNESCO

V řešeném území se nevyskytují.

9.1.2. Národní kulturní památka

Na území ORP se vyskytuje národní kulturní památka dle §4 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, a to budova Muzea východních Čech v Hradci Králové.

9.1.3. Nemovitá kulturní památka

Na území ORP se vyskytuje velké množství nemovitých kulturních památek zapsaných v Ústředním seznamu nemovitých kulturních památek. Dostupný výpis pro ORP Hradec Králové se nachází v Krajském seznamu nemovitých kulturních památek (v aktuálním stavu ke dni 22. října 2008) – dostupný z: http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/Krajskyseznam-nemovitych-KP-KHK-kraje---web_1.xls

9.1.4 Území archeologického zájmu

Z hlediska ochrany archeologických památek se v řešené území nachází územím s archeologickými nálezy ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Při náhodném nálezů archeologických prvků, musí být postupováno podle §22 a 23 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

10. Ochrana technické infrastruktury

10.1. Koridor technické infrastruktury

Řešeným územím prochází v jeho západní části produktovod fy. ČEPRO. Jedná se o dopravu pohonných hmot do skladu, který je v katastru Cerekvíce, která leží mimo území ORP Hradec Králové. K.ú. Cerekvíce přímo sousedí s k.ú. obce Benátky.

10.2. Pro zásobování vodou

(Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích)

10.2.1. Ochranné pásmo přírodního a zásobovacího řadu

10.3. Pro čištění odpadních vod

(Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích)

10.3.1. Ochranné pásmo ČOV

Návrh ochranné pásma čistírny odpadních vod je stanoven individuálně projektantem na základě technologie čištění a klimatických podmínek. Konkrétní vzdálenosti jsou vždy určeny podle důležitosti

čistírny, velikosti, navrženého čistírenského procesu a typu okolní zástavby, především z hygienického hlediska. U převládajících větrů ve směru k bytové výstavbě se vzdálenosti prodlužují.

10.3.2. Ochranné pásmo kmenové stoky

Ochranné pásmo kanalizačních stok je následující: do průměru 500 mm včetně činí 1,5 m od vnějšího líce potrubí vodorovně na obě strany u průměru nad 500 mm činí 2,5 m od vnějšího líce potrubí vodorovně na obě strany.

Zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích.

10.4. Pro zásobování elektrickou energií

(Zákon 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích) při řešení výstavby a realizaci veškerých záměrů v řešeném území bude nutné mimo jiné přihlídnout k ochranným pásmům elektroenergetických zařízení. Tato musí odpovídat zákonu č. 458 / 2000 Sb., kde § 46 stanovuje:

10.4.1. Ochranné pásmo nadzemního vedení

Ochranné pásmo nadzemního vedení je souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými po obou stranách vedení ve vodorovné vzdálenosti měřené kolmo na vedení.

10.4.2. Ochranné pásmo elektrické stanice

Ochranné pásmo elektrické stanice je vymezeno svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti. V ochranném pásmu nadzemního a podzemního vedení, výroby elektřiny a elektrické stanice je zakázáno zřizovat bez souhlasu vlastníka těchto zařízení stavby či umísťovat konstrukce a jiná podobná zařízení, jakož i uskladňovat hořlavé, nebo výbušné látky, provádět bez souhlasu jeho vlastníka zemní práce, provádět činnosti ohrožující vedení, spolehlivost a bezpečnost provozu těchto zařízení, nebo ohrozit život, zdraví či majetek osob, provádět činnosti, které by znemožňovaly nebo podstatně znesnadňovaly přístup k těmto zařízením.

V ochranném pásmu nadzemního vedení je zakázáno vysazovat chmelnice a nechávat růst porosty nad výškou 3 m. V ochranném pásmu podzemního vedení je zakázáno vysazovat trvalé porosty a přejíždět vedení mechanizmy o celkové hmotnosti nad 6 t.

Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví, nebo bezpečnosti osob, může provozovatel přenosové soustavy, nebo příslušný provozovatel distribuční soustavy udělit písemný souhlas s činností v ochranném pásmu. Souhlas není součástí stavebního řízení u stavebního úřadu a musí obsahovat podmínky, za kterých byl udělen.

Fyzické či právnické osoby zřizující zařízení napájená stejnosměrným proudem v bezprostřední blízkosti ochranného pásma s možností vzniku bludných proudů poškozujících podzemní vedení jsou povinny tyto skutečnosti oznámit provozovateli přenosové soustavy, nebo příslušnému provozovateli distribuční soustavy a provést opatření k jejich omezení.

Veškeré výjimky pro výstavbu plošných a podobných zařízení (parkoviště, hřiště apod.) nutno projednat se správcem sítě. U venkovního vedení NN se vzdálenosti od budov řídí příslušnými technickými normami (ČSN 33 3300/83).

Výjimky z ochranných pásem povoluje ministerstvo.

11. Pro zásobování plynem

11.1. Ochranná pásma

Od 1. 1. 2001 platí zákon č. 458/2000 Sb., který pro plynárenská zařízení stanovuje ochranná pásma, sloužící k zajištění jejich bezpečného a spolehlivého provozu. Ochranným pásmem se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od jeho půdorysu. v lesních průsecích udržuje provozovatel přepravní soustavy nebo provozovatel příslušné distribuční soustavy na vlastní náklad volný pruh pozemků na obě strany od osy plynovodu v šířce 2 m vlastníci či uživatelé dotčených nemovitostí jsou povinni jim tuto činnost umožnit. Před platností výše uvedeného zákona, t. j. od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2000 byl v platnosti zákon č. 222/1994 Sb.

11.2. Bezpečnostní pásma

Zákon č. 458/2000 Sb., stanovuje kromě pásem ochranných ještě pásma bezpečnostní, která jsou určena k zamezení nebo zmírnění účinků případných havárií plynových zařízení a k ochraně života, zdraví a majetku osob. Bezpečnostním pásmem se rozumí prostor vymezený vodorovnou vzdáleností od půdorysu plynového zařízení, kolmo na jeho obrys. Před platností výše uvedeného zákona, t. j. od 1. 1. 1995 do 31. 12. 2000 byl v platnosti zákon č. 222/1994 Sb., v němž šířky bezpečnostních pásem byly stanoveny ve stejných hodnotách jako v zákoně č. 458/2000 Sb.

12. Pro zásobování teplem

12.1. Ochranné pásmo výroby tepla

Ochranné pásmo výroby tepla se stanoví na základě zákona 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích.

12.2. Ochranné pásmo tepelného přivaděče včetně rozdělovací stanice

Od 1. 1. 2001 platí zákon č. 458/2000 Sb., který stanovuje ochranná pásma zařízení pro výrobu či rozvod tepelné energie, což je souvislý prostor v bezprostřední blízkosti tohoto zařízení, určený k zajištění jeho spolehlivého provozu a ochraně života, zdraví, a majetku osob.

13. Pro přenos informací

Ochranná pásma jsou dána zákonem o elektronických komunikacích č. 127/05 Sb., ve znění: ochranné pásmo podzemního komunikačního vedení činí 1,5m po stranách krajního vedení po celé délce trasy. Výšková ochranná pásma RR směrového spoje jsou vyhlášována individuálně. Parametry

těchto ochranných pásem, rozsah omezení a podmínky ochrany stanoví na návrh vlastníka těchto zařízení a spojů příslušný stavební úřad.

14. Ochrana dopravní infrastruktury

14.1. Pozemní komunikace

(Zákon 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích)

14.1.1. Ochranné pásmo dálnice, rychlostní silnice

Mimo souvisle zastavěnou část obce je stanoveno v souladu se zněním zákona č. 13/1997 Sb. (§30), O pozemních komunikacích, silniční ochranné pásmo, z něhož vyplývá vzdálenost pásma od osy vozovky dálnice a rychlostní komunikace - 100m.

14.1.2. Ochranné pásmo silnice I. třídy

Mimo souvisle zastavěnou část obce je stanoveno v souladu se zněním zákona č. 13/1997 Sb. (§30), O pozemních komunikacích, silniční ochranné pásmo, z něhož vyplývá vzdálenost pásma od osy vozovky silnice I. třídy - 50 m.

14.1.3. Ochranné pásmo silnice II. třídy nebo III. třídy

Mimo souvisle zastavěnou část obce je stanoveno v souladu se zněním zákona č. 13/1997 Sb. (§30), O pozemních komunikacích, silniční ochranné pásmo, z něhož vyplývá vzdálenost pásma od osy vozovky silnice II. třídy a III. třídy - 15 m.

14.1.4. Rozhledové pole úrovnňových křižovatek pozemních komunikací

V rozhledovém poli nesmí být nic, co by ztěžovalo rozhled. Zejména nesmí být v rozhledovém poli vysazovány stromy a keře, zřizovány zídky a ploty, uskladňovat posypové, stavební a jiné hmoty a provádět jakékoliv zemní úpravy, pokud by pro rozhled nepříznivě zasahovaly do výše větší než 0,9 m nad vozovkou. Rozhled nesmí být omezován ani stavbami jakéhokoliv určení.

14.2. Dráhy

(Zákona č. 266/1994Sb. o drahách)

14.2.1. Ochranné pásmo železnice celostátní vysokorychlostní

V řešeném území se nevyskytují.

14.2.2. Ochranné pásmo železnice celostátní, regionální

Ochranné pásmo je stanoveno dle zákona č. 266/1994Sb. „o drahách“, a to ve vzdálenosti 60 m od osy krajní koleje.

14.2.3. Ochranné pásmo vlečky

Ochranné pásmo je stanoveno dle zákona č. 266/1994Sb. „o drahách“, a to ve vzdálenosti 60 m od osy krajní koleje.

14.3. Letiště

Letiště Hradec Králové má vyhlášené ochranné pásmo vzletového a přistávacího prostoru a hlukové ochranné pásmo rozdělené do 3 zón.

14.4. Vodní cesty

V řešeném území není žádná vodní cesta.

Vnější a další vazby území na regionální a nadregionální úrovni, případně příhraniční spolupráce. Případně další vztahy. Územní obce s rozšířenou působností Hradec Králové (dále jen region) leží v nejvýznamnějším prostoru České kotliny. Jádrem regionu je severní část Hradeckopardubické aglomerace. Město Hradec Králové je pak přirozeným jádrem nejen regionu ORP, ale jedním ze dvou hlavních regionálních center širšího území – mezoregionu Východních Čech. Sama Hradecko – pardubická aglomerace (byť je dnes administrativně rozčleněna do dvou krajů) představuje nejvýznamnější urbanizační a socioekonomické uskupení mezi Pražskou – Libereckou – Olomouckou a Brněnskou aglomerací.

Centrem osídlení regionu ORP je město Hradec Králové. Město je přirozeným spádovým střediskem nejen území ORP, ale celých severovýchodních Čech, centrem Královéhradeckého kraje, důležitým dopravním uzlem a sídlem celostátně významných správních, kulturních, zdravotnických a dalších institucí, škol a průmyslu.

Z hlediska širších souvislostí postavení regionu v systému osídlení hodnoceno z pohledu sociogeografické regionalizace ČR lze regionální jádro tj. Hradec Králové označit jako 8. nejvýznamnější urbanizační jádro. Širší regionální vazby a další úkoly územního plánování vyplývající ze širších regionálních vazeb jsou vymezeny v Politice územního rozvoje ČR 2006 resp. připravované Politice územního rozvoje ČR 2008.

Území ORP Hradec Králové je součástí rozvojové oblasti OB4, která je vymezena víceméně územím Hradecko-pardubické aglomerace. Jedná se o „dvojjadernou koncentraci obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž značná část má mezinárodní význam.

Rozvojově podporujícím faktorem je vedle polohy Pardubic na I. tranzitním železničním koridoru v současnosti budované prodloužení dálnice D11 z Prahy do Hradce Králové s plánovaným pokračováním do Polska a perspektivní spojení rychlostní silnicí R35 (odbočující z D11) s Olomoucí, které poskytne alternativu rychlého západovýchodního silničního spojení v ČR namísto přetížené dálnice D1.

Dalším rozvojově působícím faktorem je vedení dopravního dálničního koridoru ze Švédska přes Polsko a Českou republiku na jih Evropy a realizace rozvojového projektu Regiorail, jehož cílem je modernizace železničního spojení mezi aglomeracemi Chrudim–Pardubice–Hradec Králové na české

straně a aglomerací Walbrzych v Polsku v trase Chrudim–Pardubice– Hradec Králové–Jaroměř–Trutnov–Walbrzych s odbočkou Jaroměř–Náchod–Kudowa Zdrój–Klodzko.

Úkoly pro územní plánování vyplývají z Politiky územního rozvoje ČR pro území ORP Hradec Králové v rámci OB4 jsou stanoveny následovně:

- a) řešit územní souvislosti spojené s výstavbou úseků D11 a R35,
- b) řešit územní souvislosti koridoru D11 v pokračování z Hradce Králové směrem na Trutnov,
- c) řešit územní souvislosti upřesněného koridoru R35 v úsecích z Hradce Králové směrem
- d) na Jičín a respektovat již vymezený koridor ze Sedlic do Vysokého Mýta,
- e) řešit územní souvislosti labského přístavu Pardubice.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Statutární město Hradec Králové	1	Je přirozeným regionálním centrem území, nejvíce pracovních příležitostí v oblasti služeb a aglomeračním jádrem
Města	3	Největší sídla s dalšími vazbami ve svém spádovém okolí
Aktivní obce	10	Menší sídla s potenciálem být centrem dění v mikroregionech anebo v turistickém ruchu vzhledem k své poloze
Ostatní obce SO	67	Pečují o rozvoj svého území.
Královéhradecký kraj	1	Správa silnic, zřizovatel středních škol, nemocnice, dopravní obslužnost, podpora formou POV (Program podpory venkova)
Stát	1	Důležitý např. z hlediska PÚR (dopravní koridor jde přes území SO)
Mikroregiony	7	Zásadní role v meziobecní spolupráci, dlouhodobě spolupracující a definující společné potřeby. Jediný možný další nositelé meziobecní sdílené spolupráce
MAS	2	Mezisektorová rozvojová partnerství, platformy spolupráce a rozvoje území, zásadní pro definici potřeb rozvoje regionu v integrovaném smyslu

Zdroj dat: ČSÚ

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 2.13: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Struktura vzdělávacích institucí	Rostoucí index stáří
Existence vysoké školy a dalších 3 fakult vysokých škol	Nízká porodnost
Narůst obyvatel v menších obcích	Východní a severovýchodní oblast ORP HK má nízkou úroveň vzdělávání
Zvyšující se počet maturantů a absolventů VŠ	Vysoký podíl nezaměstnaných obyvatel se základním vzděláním
Institucionální zázemí pro problematiku všeho druhu v HK	V Hradci Králové a sousedících obcích v porovnání s ostatními oblastmi nízká nezaměstnanost
Kladné migrační saldo ve všech kategoriích	Špatný technický stav regionálních komunikací
Decentralizovaný růst hustoty obyvatel	Odpadové hospodářství - zelený odpad a jeho likvidace
Příležitosti:	Hrozby:
Rozvoj místních ekonomických vazeb	Zvyšující se počet postproduktivního obyvatelstva
ITI plány a evropské dotace	Nižší úroveň vzdělanosti nezaměstnaných občanů
Využití chátrajících objektů a ploch k ekonomické nebo samosprávné činnosti	Snižující se počet absolventů s odborným vzděláním
Rozvoj partnerství v rámci stávajících MAS a mikroregionů	Vysoký počet pracovních míst s nízkými nároky na vzdělání
Cestovní ruch – zájem o alternativní venkovskou turistiku	Bariéry v podnikání
Podpora regionální produkce	Nákupní turistika

Silné stránky

- na území ORP HK je díky krajskému městu komplexní nabídka vzdělávání od předškolního až k vzdělávání seniorů
- přítomnost vysokoškolských fakult láká do regionu studenty z celé republiky i zahraničí, kteří mohou působit jak v oblasti propagace cestovního ruchu (návštěva rodinných příslušníků, osobní doporučení apod.), tak je zde i možnost, že si region oblíbí a po dokončení si zde najdou uplatnění a tím se zvýší vzdělanost obyvatelstva regionu
- nárůst počtu obyvatel v menších obcích napomáhá decentralizaci v území a pomáhá rozvoji venkovského prostoru
- zvyšující se úroveň vzdělanosti je krokem k větší konkurenceschopnosti na trhu práce a vede k rozvoji regionu
- existence krajského města jako přirozeného centra regionu zabezpečuje možnost získání odborné pomoci pro nejrůznější řešené problematiky
- nárůst počtu obyvatel svědčí o atraktivnosti regionu pro práci i život
- stejnoměrný růst hustoty obyvatelstva v regionu přispívá k jeho udržitelnému rozvoji

Slabé stránky

- rostoucí věk populace ohrožuje ekonomickou soběstačnost regionu a vyžaduje vysoké náklady na zabezpečení sociálních služeb
- současné trendy životního stylu a ekonomické stability mladých domácností vedou k nízké porodnosti a bohužel tak podporují stárnutí populace
- nerovnoměrné rozložení úrovně vzdělání ohrožuje stabilní a stejnoměrný rozvoj regionu
- úroveň vzdělání je jednou ze základních podmínek k uplatnění na trhu práce, základní vzdělání snižuje konkurenceschopnost jedince při hledání zaměstnání
- jeden ze znaků centralizace nabídky na trhu práce, který zvyšuje migraci v rámci regionu a snižuje možnost rozvoje jeho okrajových částí
- snižuje se dopravní obslužnost, zvyšuje se prašnost a hlukové zatížení v regionu
- nedostatečné řešení likvidace tohoto typu odpadu, jehož produkce neustále stoupá

Příležitosti

- podpora podnikání mimo krajské město, vznik pracovních příležitostí v malých a středních podnicích mimo HK, podpora synergického efektu
- možnost komplexního a strategického využití finančních prostředků v regionu v oblastech vymezených jako slabé stránky

- využití staveb typu chátrajících vesnických zámečků a far k sociálním službám, nalézt vhodné využití ploch vybudovaných v dobách masivní zemědělské produkce apod.
- spolupráce obcí nad vybranými problematikami, spolupráce s podnikatelským sektorem a s neziskovým sektorem k prosazování cílů rozvoje regionu
- podpora rozvoje příměstské turistiky, eko a agroturistiky, využití současného zázemí regionu k realizaci těchto aktivit
- podpora živnostníků a středního podnikání

Hrozby

- při negativním saldu hrozí nárůst potřeby sociálních služeb a snížení ekonomické produktivity regionu
- nemožnost rekvalifikace a chybějící systém celoživotního vzdělávání povede k nárůstu nezaměstnanosti obyvatel s nižší úrovní vzdělání
- nízká motivace ke vzdělávání v odborných oblastech může vést až k absenci určitých produktů a služeb v regionu
- hrozba vysokého počtu pracovních míst s nízkými nároky na vzdělání souvisí s výše uvedenou nízkou vzdělaností nezaměstnaných - dostatečný počet pracovních míst vede k demotivaci vůči rekvalifikaci a vzdělávání a při náhlém poklesu tohoto typu pracovních míst ke skokovému růstu nezaměstnanosti
- vysoký stupeň byrokracie v podnikatelském sektoru vede ke snižování zájmu o podnikání a tím i snížení ekonomické stability regionu, která spočívá ve vyváženém rozložení sil mezi malým a středním podnikatelským sektorem a velkými podniky se zahraničním kapitálem
- vyjíždění obyvatel za nákupy a službami mimo hranice regionu (Praha, Polsko apod.) ohrožuje ekonomiku regionu

2.3. Seznam příloh

2.3.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP.....	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP.....	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	98

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104
Tab. 3.25: církevní MŠ	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVČ zřizované obcemi v ORP	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	112

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114
Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228
Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č. 5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný

sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....239

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....239

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 240

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....241

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....241

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....242

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....244

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....244

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....245

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	247
Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	251
Karta indikátoru č. 4.....	270
Karta indikátoru č. 5.....	271
Karta indikátoru č. 8.....	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012.....	284
.....	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012.....	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	291

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....	397
Tabulka č.7.10: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	398
Tabulka č.7.11: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399
Tabulka č.7.12: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížd'ky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399

2.3.2. Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel SO ORP HK.....	32
Graf č. 4.5.19: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	203
Graf č. 4.2: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	204
Graf č. 4.3:počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.	204
Graf č. 4.4: počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	205

Graf. č. 4.5: podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	205
Graf. č. 4.6: podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	206
Graf. č. 4.7: podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP...206	206
Graf. č. 4.8: počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	207
Graf č. 1 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	290
Graf č.2 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	292
Graf č. 3 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	296
Graf č. 4 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	298
Graf č.5 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění.....	300
Graf č.7 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 -2012.....	304
Graf č. 8 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 -2012.....	307
Graf č.6.1: Návštěvnost TO Hradecko v průběhu roku (rok 2012). 334	334
Graf č. 6.2: Struktura návštěvníků jednotlivých atraktivit v TO Hradecko.....	335
Graf č. 6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337

2.3.3. Seznam mapových podkladů

Obrázek č. 1: Administrativní členění správního obvodu.....	30
--	-----------

Obrázek č.2: Přehledová mapa kraje s dopravními sítěmi.....	40
Obrázek č.3: Ložiska nerostných surovin ORP Hradec Králové.....	42
Obrázek č.4: Mapa obcí, které mají územní plán.....	46

3. Téma 1.: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

Obecný úvod:

Na území ORP Hradec Králové je 32 mateřských škol, 39 základních škol (z toho 15 pouze 1. stupeň ZŠ), 6 základních uměleckých škol a 3 jazykové školy. Střední školství je zastoupeno 21 školami, z nichž je naprostá většina v Hradci Králové. Zařízení vyššího školství jsou pouze ve městě Hradci Králové a to 2 VOŠ a 3 vysoké školy. Vybavenost školskými zařízeními na území ORP Hradec Králové je dostačující.

Na území ORP HK je díky statutárnímu městu Hradec Králové komplexní nabídka vzdělávání od předškolního až k vzdělávání seniorů.

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítají do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.

Vyhlášky ke školskému zákonu

Ostatní vyhlášky

Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků.

Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Mateřské školy

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání. Napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let. (ZÁKON Č. 561/2004 SB.)¹

Současná síť mateřských škol je sice rovnoměrně rozložená, ale kapacita mateřských škol je nedostatečná. Jedním z důvodů jsou silné populační ročníky posledních let, ale i tendence skloubení rodinného a pracovního života, kdy rodiče potřebují do předškolního zařízení umístit dítě mladší 3let.

---

¹ ZÁKON Č. 561/2004 SB., O PŘEDŠKOLNÍM, ZÁKLADNÍM, STŘEDNÍM, VYŠŠÍM ODBORNÉM A JINÉM VZDĚLÁVÁNÍ (ŠKOLSKÝ ZÁKON)

Proto je nutné zřizovat další místa v mateřských školách. Tyto informace byly získány od zástupců mikroregionů, jedná se spíše o lokální problémy, které si řeší obce ve

spádovém území škol. Kapacita je obvykle navyšována v rámci stávajících zařízení a to formou rekonstrukcí. V Hradci Králové se počítá s vybudováním nových MŠ v lokalitách Moravské Předměstí, Malšovice, Kukleny. Ve městě Hradec Králové působí mateřská škola s alternativním školním vzdělávacím programem dle Marie Montessori.

Základní školy

Současná síť základních škol je rovnoměrně rozmístěna. Některé základní školy integrují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků s tělesným postižením. Péči věnují i žákům nadaným. Problémem základních škol je odchod žáků s výborným prospěchem do víceletých gymnázií.

Provoz základních škol je zřizovatelem rozpočtově zajištěn, trvají však problémy s údržbou budov, které jsou starší a vyžadují stavební úpravy k udržení konkurenceschopnosti s mladšími budovami a také stavební úpravy jsou třeba k udržení standardu ve vzdělávání, především technických a přírodovědných oborů, tzn. rekonstrukce učeben v souvislosti s vybudováním chemických, fyzikálních a biologických laboratoří a také speciálních jazykových učeben. Také se jedná o výměnu oken a zateplení budov. Kladem současného stavu je otevření řady školních hřišť pro veřejnost a nabídka velkého množství volnočasových aktivit po skončení vyučování. Základní školy ve venkovských obcích plní zároveň funkci komunitního centra.

Přehled jiných zařízení:

Speciální školy: ZŠ a MŠ Daneta, ZŠ a MŠ Prointepo, Speciální základní škola Chlumec nad Cidlinou, Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové

Základní umělecké školy: ZUŠ Chlumec nad Cidlinou, Základní umělecká škola, Hradec Králové, Habrmanova; Základní umělecká škola Střezina, Hradec Králové; Základní umělecká škola, Třebechovice pod Orebem; Základní umělecká škola, Smiřice; BONI PUERI - základní umělecká škola; Základní umělecká škola JITRO Hradec Králové

Domy dětí a mládeže: Dům dětí a mládeže, Chlumec nad Cidlinou; Dům dětí a mládeže, Hradec Králové, Rautenkrancova 1241; Dům dětí a mládeže, Smiřice; Dům dětí a mládeže, Třebechovice pod Orebem; Dům dětí a mládeže Nová generace, Hradec Králové

Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání

Skupina obcí s počtem obyv. pro správní obvod HK	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	9991000 až 19 999	9992000 až 49 999	9995000 až 99 999	nad 100000	celkem
2012/2013											

Počet obcí	16	40	13	6	3	2			1		81
Počet ZŠ 1. a 2. stupeň					1	2			10		13
Počet ZŠ jen 1. stupeň		3							1		4
Počet MŠ		8	3	1	1	3			12		28
Gymnázia									1		1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	8	5	2				16		33
Počet jiných zařízení					3	5			12		9

Skupina obcí s počtem obyv. pro správní obvod HK	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	9991000 až 19	9992000 až 49	9995000 až 99	nad 100000	celkem
2011/2012											
Počet obcí	17	39	14	5	3	2			1		81
Počet ZŠ 1. a 2. stupeň					1	2			10		13
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		3							1		4
Počet MŠ		8	3	1	1	3			12		28
Gymnázia									1		1
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		2	7	5	2				15		33
Počet jiných zařízení					3	5			12		9

Skupina obcí s počtem obyv. pro správní obvod HK	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	9991000 až 19	9992000 až 49	9995000 až 99	nad 100000	celkem
2008/2009 - 2010/2011											
Počet obcí	18	39	12	6	3	2			1		81

Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					1	2			10		13
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		3							1		4
Počet MŠ		8	3	1	1	3			12		28
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	7	4	2				15		33
Počet jiných zařízení					3	5			12		9

Skupina obcí s počtem obyv. pro správní obvod HK	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	9991000 až 19	9992000 až 49	9995000 až 99	nad 100000	celkem

2007/2008											
Počet obcí	22	35	14	4	3	2			1		81
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2	2			10		14
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		3							1		4
Počet MŠ		8	4		1	3			12		28
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	7	4	2				15		32
Počet jiných zařízení					3	5			12		9

Skupina obcí s počtem obyv. pro správní obvod HK	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	9991000 až 19	9992000 až 49	9995000 až 99	nad 100000	celkem
Počet obcí	23	34	14	4	3	2			1		81
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2	2			10		14
Počet ZŠ – jen 1. stupeň		3							1		4
Počet MŠ	1	7	4		1	3			12		28
Gymnázia									2		2
Sloučené organizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	7	4	2				15		31
Počet jiných zařízení					3	5			12		9

V roce 2006 šest založena škola BONI PUERI - základní umělecká škola.

2005/2006											
Počet obcí	23	34	14	4	3	2			1		81
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň					2	2			10		14

Počet ZŠ – jen 1. stupeň		3						1		4
Počet MŠ	1	7	4		1	3		12		28
Gymnázia								2		2
Sloučené oragnizace (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)		3	7	4	2			15		32
Počet jiných zařízení					3	5		12		8

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

V průběhu sledovaného období 2006/07 – 2012/13 se díky zvyšování počtu nových obyvatel do vekovských oblastí snížil počet obcí do 199 obyvatel o 7 (z počtu 23 na počet 16). Nejvíce obyvatel přibýlo v obcích mezi 200 – 499 obyvateli. Počet škol zůstává celkově stabilní, ale je zřejmý pokles počtu základních a mateřských škol v obcích s menším počtem obyvatel, naopak stabilní počet ZŠ a MŠ je v obcích s více jak 5 000 obyvateli.

Nejvíce základních škol se nachází ve městě Hradec Králové. Druhý nejvyšší počet škol se nachází v obcích s počtem obyvatel 200 – 499, tudíž v malých obcích. Jedná se však většinou o malotřídní školy pouze prvního stupně.

Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

ORP Hradec Králové	ředitelství/Celkem	Z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	gymnázia
Celkem škol	90	57	50	7	11	5	2	2
Boharyně	1	1	1	-	-	-	-	-
Černilov	1	1	1	-	-	-	-	-
Černožice	1	1	1	-	-	-	-	-
Dobřenice	1	1	-	-	-	-	-	-
Dohalice	1	-	1	-	-	-	-	-
Dolní Přím	1	1	1	-	-	-	-	-
Holohlavy	1	1	-	-	-	-	-	-
Hořiněves	1	1	1	-	-	-	-	-
Hradec Králové	45	24	26	4	7	3	2	2
Chlumeck nad Cidlinou	5	2	2	1	1	1	-	-
Jeníkovice	1	1	-	-	-	-	-	-
Káranice	1	1	-	-	-	-	-	-
Kosice	1	1	-	-	-	-	-	-
Kosičky	1	-	1	-	-	-	-	-
Kratonohy	1	1	1	-	-	-	-	-

Lhota pod Libčany	1	1	1	-	-	-	-	-
Libčany	1	1	1	-	-	-	-	-
Librantice	1	1	1	-	-	-	-	-
Lovčice	1	1	1	-	-	-	-	-
Mžany	1	1	1	-	-	-	-	-
Neděliště	1	1	-	-	-	-	-	-
Nechanice	1	1	1	-	-	1	-	-
Nové Město	1	-	1	-	-	-	-	-
Osice	1	1	1	-	-	-	-	-
Praskačka	1	1	1	-	-	-	-	-
Předměřice n Labem	1	1	1	-	-	-	-	-
Převýšov	1	1	-	-	-	-	-	-
Roudnice	1	1	-	-	-	-	-	-
Smiřice	4	1	1	1	2	-	-	-
Stěžery	1	1	1	-	-	-	-	-
Stračov	1	1	-	-	-	-	-	-
Těchlovice	1	1	-	-	-	-	-	-
Třebechovice p. O	4	1	1	1	1	-	-	-
Třesovice	1	1	-	-	-	-	-	-
Všestary	1	1	1	-	-	-	-	-
Vysoká nad Labem	1	1	-	-	-	-	-	-

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Na ZŠ v Třebechovicích pod Orebem je jedna speciální třída. Vše je součástí jedné ZŠ, proto není v kolonce " ZŠ speciální/se speciálními třídami" zapsána.

Základních uměleckých škol na území ORP je celkem 7 a to pouze v Hradci Králové, Chlumci nad Cidlinou a Třebechovicích. Na území těchto měst také fungují střediska volného času dětí a mládeže.

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP Hradec Králové	Celkem ředitelství	Z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ
Celkem	7	4	3	1	2	0
Hradec Králové	7	4	3	1	2	-

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP

Poznámka: u gymnázia je myšleno víceleté gymnázium, které zajišťuje vzdělávání druhého stupně ZŠ

ORP Hradec Králové	Celkem ředitelství	Z toho				
Název obce		MŠ	ZŠ	gymnázia	ZUŠ	SVČ

Celkem	4	2	2	1	0	2
Hradec Králové	4	2	2	1	-	2

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Soukromé a církevní školy se nacházejí pouze na území města Hradce Králové. Většina ze soukromých škol jsou školy speciální.

Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
Mateřské školy	479	369,93	109,07
Základní školy	859,24	694,12	165,13
Základní umělecké školy	123,85	112,05	11,79
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	110,81	110,81	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,6	15,98	9,62
Zařízení školního stravování	259,97	0	259,97
Celkem rok 2012/2013	1858,47	1302,89	555,58

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2011/2012			
Mateřské školy	468,49	361,12	107,38
Základní školy	852,33	684,64	167,69
Základní umělecké školy	119,09	107,31	11,79
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	106,05	106,05	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,05	15,67	9,38
Zařízení školního stravování	257,45	0	257,45
Celkem rok 2011/2012	1828,47	1274,78	553,69

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2010/2011			

Mateřské školy	456,21	350,51	105,7
Základní školy	858,61	683,54	175,07
Základní umělecké školy	118,55	106,73	11,83
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	102,35	102,35	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	27,31	16,59	10,72
Zařízení školního stravování	256,09	0	256,09
Celkem rok 2010/2011	1819,11	1259,71	559,4

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2009/2010			
Mateřské školy	432,82	330,15	102,66
Základní školy	867,26	684,64	182,62
Základní umělecké školy	119,5	107,76	11,73
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	98,56	98,56	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	27,96	17,47	10,49
Zařízení školního stravování	257,67	0	257,67
Celkem rok 2009/2010	1803,76	1238,58	565,18

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2008/2009			
Mateřské školy	405,7	307,18	98,51
Základní školy	877,69	693,04	184,65
Základní umělecké školy	116,62	105,28	11,34
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	96,22	96,22	0

Střediska pro volný čas dětí a mládeže	27,14	17,62	9,52
Dětské domovy	0	0	0
Zařízení školního stravování	253,79	0	253,79
Celkem rok 2008/2009	1777,15	1219,35	557,81

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2007/2008			
Mateřské školy	388,67	292,76	95,91
Základní školy	908,73	717,13	191,6
Základní umělecké školy	115,09	103,76	11,34
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	96,07	96,07	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	26,07	16,91	9,16
Dětské domovy	0	0	0
Zařízení školního stravování	248,68	0	248,68
Celkem rok 2007/2008	1783,31	1226,63	556,68

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2006/2007			
Mateřské školy	384,3	286,46	97,84
Základní školy	921,53	725,17	196,36
Základní umělecké školy	113,81	102,79	11,01
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	14,21	13,21	1
Školní družiny a kluby	96,78	96,78	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	25,48	17,74	7,74
Zařízení školního stravování	248,37	0	248,37
Celkem rok 2006/2007	1804,48	1242,16	562,32

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů

2005/2006			
Mateřské školy	384,49	285,96	98,54
Základní školy	932,57	730,75	201,82
Základní umělecké školy	113,64	102,77	10,87
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	15,11	14,11	1
Školní družiny a kluby	98,84	98,84	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	27,16	20,12	7,04
Zařízení školního stravování	252,22	0	252,22
Celkem rok 2005/2006	1824,03	1252,55	571,49

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Přůmerný přepočtený počet pracovníků ve školství je také stabilní, v posledním sledovaném období se mírně zvýšil. Stejně je to u pedagogů i nepedagogů.

Základní vzdělávání

Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2012/2013			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2011/2012			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2010/2011			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	

Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2009/2010			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2008/2009			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2007/2008			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Za ORP Hradec Králové	Počet základních škol		
	Celkem	úplné	neúplné
2006/2007			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

2005/2006			
Obec	41	25	16
Kraj	4	4	
Církev	2	2	
Soukromá ZŠ	3	3	
Celkem	50	34	16

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP

ORP Hradec Králové	Počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtrídní	čtyřtrídní	pětitrídní	vícetrídní
Název obce							
Celkem škol	50	0	9	4	6	1	32
Boharyně	1		1				
Černilov	1						1
Černožice	1		1				
Dohalice	1		1				
Dolní Přím	1		1				
Hořiněves	1		1				
Hradec Králové	26				3		23
Chlumec nad Cidlinou	2					1	1
Kosičky	1		1				
Kratonohy	1			1			
Lhota pod Libčany	1		1				
Libčany	1						1
Librantice	1		1				
Lovčice	1			3			
Mžany	1		1				
Nechanice	1						1
Nové Město	1				1		
Osice	1						1
Praskačka	1				1		
Předměřice nad Labem	1						1
Smiřice	1						1

Stěžery	1				1		
Třebechovice pod Orebem	1						1
Všestary	1						1

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

ZŠ zřizované v ORP

Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ.	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	19	10	301	51	7174			23,83	377,57
2011/2012	20	10	302	58	7151			23,67	357,55
2010/2011	20	10	302	49	7111			23,54	355,55
2009/2010	21	10	304	48	7108			23,38	338,47
2008/2009	23	10	313	48	7320			23,38	318,26
2007/2008	23	10	322	49	7666			23,80	333,30
2006/2007	23	10	320	49	7709			24,09	335,17
2005/2006	23	10	325	49	105			24,93	352,39

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.9: Soukromé ZŠ

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet žáků	Úv. pedag.	Počet žáků na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	3	1	9	15	211			23,44	70,33
2011/2012	3	1	9	11	203			22,55	67,66
2010/2011	3	1	9	11	213			23,66	71
2009/2010	3	1	9	11	206			22,88	68,66
2008/2009	3	1	9	12	215			23,88	71,66
2007/2008	3	1	9	15	240			26,66	80
2006/2007	3	1	9	11	222			24,66	74
2005/2006	3	1	9	12	219			24,33	73

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.10: Církevní ZŠ

Školní rok	Počet ZŠ	Samost. ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciálních tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	2	1	21	0	330			15,71	165
2011/2012	2	1	20	0	280			14	140
2010/2011	2	1	18	0	251			13,94	125,5
2009/2010	2	1	16	0	67			16,68	133,5
2008/2009	2	1	16	2	268			16,75	134
2007/2008	2	1	16	0	253			15,81	126,5
2006/2007	2	1	15	0	251			16,73	125,5
2005/2006	2	1	14	0	240			17,14	120

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Počet dětí na 1 třídu je za sledované období v rozsahu od 24 až 25 dětí. Nejvíce základních škol je zřizovaných obcemi, popřípadě krajem. Církevní a soukromé školy jsou převážně speciální.

Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP

Název obce	Počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
Celkem	50	50	34	24	57	0
Boharyně	1	1	1	1	1	
Černilov	1	1	1	1	2	
Černožice	1	1	1	1	1	
Dohalice	1	1		1	1	
Dolní Přím	1	1	1	1	1	
Hoříněves	1	1	1	1	1	
Hradec Králové	26	26	16	23(5)	27	
Chlumeck nad Cidlinou	2	2		2		
Kosičky	1	1		1	1	
Kratonohy	1	1	1	1	2	
Lhota pod Libčany	1	1	1	1	2	
Libčany	1	1	1	1	2	
Librantice	1	1	1	1	1	
Lovčice	1	1	1	1	1	
Mžany	1	1	1	1	1	
Nechanice	1	1	1	1	2	
Nové Město	1	1		1	1	
Osice	1	1	1	1	1	
Praskačka	1	1	1	1	1	
Předměřice nad Labem	1	1	1	1	2	
Smiřice	1	1	1	1	1	
Stěžery	1	1	1	1	2	

Třebechovice pod Orebem	1	1		1	1	
Všestary	1	1	1	1	2	

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Do ŠJ zahrnuti i ŠJ - výdejny. Školní jídelna ve městě Chlumeck nad Cidlinou, Smetanova 115 není součástí ZŠ, v analýze se s ní tedy nepracuje.

Na území jsou školní družiny a školní kluby zřizované pouze obcemi, počet zapsaných se za sledované období neustále zvyšuje.

Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP

ORP Hradec Králové Název obce	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Celkem	50	578	11247		
Boharyně	1	1	8	8	8
Černilov	1	13	278	278	21,38
Černožice	1	3	51	51	17
Dohalice	1	2	31	31	15,5
Dolní Přím	1			0	
Hoříněves	1	2	24	24	12
Hradec Králové	26	401	7734	297,46	19,28
Chlumeck nad Cidlinou	2	29	616	308	21,24
Kosičky	1	2	14	14	7
Kratonohy	1	3	40	40	13,33
Lhota pod Libčany	1	2	36	36	18
Libčany	1	11	207	207	18,81
Librantice	1	2	43	43	21,5
Lovčice	1	3	37	37	12,33
Mžany	1	2	23	23	11,5
Nechanice	1	17	310	310	18,23
Nové Město	1	4	61	61	15,25
Osice	1	8	152	152	19
Praskačka	1	4	51	51	12,75
Předměřice nad Labem	1	11	249	249	22,63
Smiřice	1	16	332	332	20,75
Stěžery	1	4	75	75	18,75
Třebechovice pod Orebem	1	26	604	604	23,23
Všestary	1	12	271	271	22,58

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

ORP Hradec Králové Název obce	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
Celkem	50	35	15
Boharyně	1		1
Černilov	1	1	

Černožice	1		1
Dohalice	1		1
Dolní Přím	1		1
Hořiněves	1		1
Hradec Králové	26	25	1
Chlumeck nad Cidlinou	2	2	
Kosičky	1		1
Kratonohy	1		1
Lhota pod Libčany	1		1
Libčany	1	1	
Librantice	1		1
Lovčice	1		1
Mžany	1		1
Nechanice	1	1	
Nové Město	1		1
Osice	1	1	
Praskačka	1		1
Předměřice nad Labem	1	1	
Smiřice	1	1	
Stěžery	1		1
Třebechovice pod Orebem	1	1	
Všestary	1	1	

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Z celkového počtu 50 škol nacházejících se na území ORP Hradec Králové jich je 35 úplných a 15 úplných škol. Neúplné školy se nacházejí v menších obcích a úplné sídlí ve větších obcích či městech.

Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Hradec Králové		Fyzické osoby	Přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	Celkem	z toho ženy
Celkem učitelé		0	667,7	560,8
V tom vyučující	na 1. stupni	x	339,5	319,4
	na 2. stupni	x	328,2	241,4

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Hradec Králové		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	z toho ženy	Celkem	z toho ženy
Asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	37	35	20,8	19,2
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	4	4	2,7	2,7
Psychologové		5	3	3	2,0

Speciální pedagogové	3	2	3	2,0
Výchovní poradci	28	26	X	X

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Ostatní pedagogičtí pracovníci to jsou psychologové, speciální pedagogové a asistenti pedagoga jsou převážně ženy. Ve školních družinách a školních klubech jsou zaměstnány také převážně ženy. Počet žáků na přepočteného pracovníka se ve sledovaném období stále snižoval, v posledních 2 letech však sledujeme mírný nárůst.

Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	40	10302	694,117	14,84187824
2011/2012	40	10101	684,638	14,75378229
2010/2011	40	10057	683,541	14,71308963
2009/2010	40	10099	684,640	14,75081795
2008/2009	40	10420	693,035	15,03531568
2007/2008	42	10850	717,131	15,12973222
2006/2007	42	11307	725,169	15,59222747
2005/2006	42	11845	730,751	16,20935175

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Od roku 2005 až do roku 2008 se počet škol nezměnil, ale měnil se počet žáků. Následkem toho se snižoval počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka. Oproti tomu od roku 2008 až do roku 2013 bylo v ORP Hradec Králové 40 škol a počet žáků se o mnoho neměnil tak i počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka se výrazně nezměnil.

Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy
v tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	1	0	5	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0

	v 7. ročníku	7	0	4	0	6	0	9	1	4	1	3	0	3	0	5	0
	v 8. ročníku	34	2	23	0	27	1	33	2	29	0	20	0	28	0	11	0
	V 9. ročníku	1498	15	1414	17	1341	15	1283	30	1011	15	1041	15	933	0	954	2
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Žáci, kteří přešli do SŠ																	
v tom	z 5. ročníku	47	0	57	0	57	0	45	0	61	0	39	0	39	0	44	0
	ze 7. ročníku	70	0	61	0	71	0	80	0	82	0	104	0	91	0	123	0
žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		9	0	3	0	2	0	7	0	10	0	3	0	2	0	2	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

U počtu absolventů ZŠ jsme upozorovali, že od roku 2005 až do roku 2013 nebyl žádný žák, který by ukončil školní docházku 1.- 5. ročníku základní školy, jak v běžné třídě, tak v speciální třídě. Nejvíce žáků, kteří ukončili předběžně školní docházku, bylo v 8. ročníku. Z tabulky také vyplývá, že se zvýšil počet žáků, kteří přešli do SŠ a to ze 7. ročníku.

Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ORP

	Celkem	z toho zřízené			
		krajem	obcí	církví	soukromé
Ředitelství celkem	7	2	0	0	5
Z toho mateřská škola pro děti se zdravotním postižením	2		0		2
Mateřská škola při zdravotnickém zařízení	1	1	0		
Základní škola pro žáky se zdravotním postižením	2		0		2
Základní škola při zdravotnickém zařízení	1	1	0		

Základní škola praktická	0		0		
Základní škola speciální	0		0		
Přípravný stupeň základní školy speciální	1		0		1

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Pro děti se zdravotním postižením ORP Hradec Králové fungují dvě speciální zařízení Prointepo s.r.o. Hradec Králové – mateřská a základní škola. A centrum Daneta s.r.o. – mají přípravný stupeň školy speciální, mateřskou a základní školu.

Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,7	91,6	
- jinými subjekty	10,1	8,4	
Průměrný počet žáků celkem	19,8	100	

2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,6	91,5	
- jinými subjekty	9,5	8,5	
Průměrný počet žáků celkem	19,5	100	

2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	91,9	
- jinými subjekty	8,8	8,1	
Průměrný počet žáků celkem	19	100	

2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	92	
- jinými subjekty	9,8	8	
Průměrný počet žáků celkem	19,5	100	

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,1	92	
- jinými subjekty	10,2	8	
Průměrný počet žáků celkem	19,5	100	

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,3	92,1	
- jinými subjekty	10,2	7,9	
Průměrný počet žáků celkem	19,6	100	

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,5	92,3	
- jinými subjekty	10,3	7,7	
Průměrný počet žáků celkem	19,8	100	

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	21,6	92,7	
- jinými subjekty	10,4	7,3	
Průměrný počet žáků celkem	20,1	100	

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Průměrný počet dětí ve třídě ZŠ zřizovaných obcí a jinými subjekty se výrazně nemění.

Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Celkem za SO ORP		15788	11473	4315
Základní škola a mateřská škola, Boharyně, okres Hradec Králové	503 23 Boharyně	30	8	22
Masarykova jubilejní základní škola a mateřská škola, Černilov	503 43 Černilov	400	279	121
Základní škola a mateřská škola, Černožice, okres Hradec Králové	503 04 Černožice,	90	53	37
Základní škola, Dohalice, okres Hradec Králové	503 13 Dohalice	50	32	18
Základní škola a mateřská škola, Hořiněves, okres Hradec Králové	503 06 Hořiněves	48	20	28
Základní škola, Hradec Králové, Bezručova 1468	500 02 Hradec Králové	720	649	71
Základní škola, Hradec Králové, Habrmanova 130	500 02 Hradec Králové	500	392	108
Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Jiráskovo nám. 1166	500 02 Hradec Králové	450	391	59
Základní škola, Hradec Králové-Pouchov, K Sokolovně 452	503 41 Hradec Králové	450	291	159
Základní škola SEVER, Hradec Králové, Lužická 1208	500 03 Hradec Králové	600	399	201
Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové-Malšova Lhota, Lhotecká 39	500 09 Hradec Králové	90	82	8
Základní škola a Mateřská škola Pohádka, Hradec Králové, Mandysova 1434	500 12 Hradec Králové	540	315	225
Základní škola, Hradec Králové, M. Horákové 258	500 06 Hradec Králové	800	631	169
Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Pešinova 146	500 08 Hradec Králové	330	204	126
Masarykova ZŠ a MŠ, Hradec Králové-Plotiště, P. Jilemnického 420	503 01 Hradec Králové	250	214	36
ZŠ a MŠ, Hradec Králové-Kukleny, Pražská 198	500 04 HK	520	366	154
Základní škola, Hradec Králové, tř. SNP 694	500 03 Hradec Králové	770	661	109
Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové-Svobodné Dvory, Spojovací	503 11 Hradec Králové	260	223	37
Základní škola, Hradec Králové, Štefánikova 566	500 11 Hradec Králové	800	720	80
Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefcova 1092	500 09 Hradec Králové	675	509	166
Základní škola Mateřská škola J.Gočára, Hradec Králové, Tylovo náb. 1140	500 02 Hradec Králové	650	513	137
Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Úprkova 1	500 09 Hradec Králové	450	418	32
Mateřská škola, Speciální základní škola a Praktická škola, Hradec Králové	500 03 Hradec Králové	296	180	116

Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549	500 11 Hradec Králové	302	174	128
Základní škola a Mateřská škola při FN, HK	500 05 Hradec Králové	60	0	60
Biskupské gymnázium B.B. a Základní škola a mateřská škola J.Pavla II. HK	500 02 Hradec Králové	233	229	4
Základní škola Sion J.A. Komensého, Hradec Králové	500 09 Hradec Králové	360	126	234
Mateřská škola, základní škola a praktická škola Daneta, s.r.o.	500 02 Hradec Králové	70	49	21
Základní škola a Mateřská škola Prointepo s.r.o.	500 02 Hradec Králové	46	32	14
První soukromá základní škola v Hradci Králové, s.r.o.	500 02 Hradec Králové	180	141	39
DDÚ, středisko výchovné péče, ZŠ a ŠJ, Hradec Králové, Říčařova 277	503 01 Hradec Králové	68	16	52
Základní škola, Chlumeck nad Cidlinou, okres Hradec Králové	503 51 Chlumeck n.Cidl.	810	584	226
Základní škola, Kosičky, okres Hradec Králové	503 65 Kosičky	60	21	39
Základní škola a mateřská škola, Kratonohy, okres Hradec Králové, příspěv.org.	503 24 Kratonohy	60	41	19
Základní škola a Mateřská škola, Lhota pod Libčany, okres Hradec Králové	503 27 Lhota pod Libčany	60	47	13
Základní škola a mateřská škola, Libčany	503 22 Libčany	360	218	142
Základní škola a mateřská škola, Librantice, okres Hradec Králové	Librantice, 503 46 Třebech.	50	45	5
Základní škola a mateřská škola, Lovčice, okres Hradec Králové	503 61 Lovčice	60	34	26
Základní škola a mateřská škola, Mžany, okres Hradec Králové	Mžany, 503 15 Nechanice	58	22	36
Základní škola a Mateřská škola, Nechanice, okres Hradec Králové	503 15 Nechanice	648	299	349
Základní škola, Nové Město, okres Hradec Králové	Nové Město, 503 51 Chlumeck	120	65	55
Základní škola a Mateřská škola Fr. Škroupa, Osice, okres Hradec Králové	503 26 Osice	170	158	12
Základní škola a mateřská škola, Praskačka, okres Hradec Králové	503 33 Praskačka	80	53	27
Základní škola a Mateřská škola, Probluz, okres HK	503 16 Dolní Přím	59	37	22
Základní škola a mateřská škola, Předměřice nad Labem, okres Hradec Králové	503 02 Předměřice nad Labem	285	254	31
Základní škola, Smiřice, okres Hradec Králové	503 03 Smiřice	670	313	357
Základní škola a mateřská škola Stěžery	503 21 Stěžery	100	88	12
Základní škola, Třebechovice pod Orebem, okres Hradec Králové	503 46 Třebechovice p.Oreb.	700	607	93
Základní škola a mateřská škola, Všestary	503 12 Všestary	350	270	80

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové, KHK

Všechny ZŠ v ORP Hradec Králové mají volné místa. Nejvyšší počet ZŠ se nachází v Hradci Králové.

Pro integraci mimořádně nadaných žáků do běžných tříd základních škol, zřizovaných statutárním městem, byly, po dohodě s řediteli škol, vytipovány tyto základní školy:

ZŠ Habrmanova	pro žáky hudebně a výtvarně nadané
ZŠ SEVER, Lužická ZŠ Štefánikova ZŠ Štefcova	pro žáky sportovně nadané
ZŠ třída SNP ZŠ Jiráskovo nám.	pro žáky jazykově nadané
ZŠ M. Horákové	pro žáky s nadáním pro matematiku, fyziku, chemii a informatiku

Zdroj dat: odbor školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrátu města Hradec Králové

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	14 132	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	10 302	3 830	0,73
Předpoklad ke konci roku 2018	11 175	2 957	0,79
Předpoklad ke konci roku 2023	12 500	1 632	0,88

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Očekává se mírný nárůst počtu žáků, kapacita však je dostatečná.

Předškolní vzdělávání

Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	69	4712	194	4712	0	0
kraj	4	174	0	0	15	174
církev	2	118	5	118	0	0

soukromník	3	63	1	25	3	38
celkem	78	5067	200	4855	18	212

2011/2012						
obec	69	4651	193	4651	0	0
kraj	4	171	0	0	15	171
církev	2	120	5	120	0	0
soukromník	2	36	0	0	3	36
celkem	77	4978	198	4771	18	207

2010/2011						
obec	67	4435	184	4435	0	0
kraj	4	160	0	0	13	160
církev	2	87	4	87	0	0
soukromník	2	34	0	0	3	34
celkem	75	4716	188	4522	16	194

2009/2010						
obec	66	4106	169	4106	0	0
kraj	4	148	0	0	13	148
církev	2	86	4	86	0	0
soukromník	2	33	0	0	3	33

celkem	74	4373	173	4192	16	181
--------	----	------	-----	------	----	-----

2008/2009						
obec	65	3849	162	3849	0	0
kraj	4	132	0	0	11	132
církev	3	48	4	48	0	0
soukromník	1	12	0	0	1	12
celkem	73	4041	166	3897	12	144

2007/2008						
obec	65	3721	158	3721	0	0
kraj	4	111	0	0	12	111
církev	3	48	3	48	0	0
soukromník	2	28	1	17	1	11
celkem	74	3908	162	3786	13	122

2006/2007						
obec	66	3616	158	3616	0	0
kraj	4	116	0	0	11	116
církev	3	49	3	49	0	0
soukromník	1	10	0	0	1	10
celkem	74	3791	161	3665	12	126

2005/2006						
obec	65	3621	155	3621	0	0
kraj	4	122	0	0	11	122
církev	1	13	1	13	0	0
soukromník	1	79	3	74	1	5
celkem	71	3835	159	3708	12	127

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Nejvíce mateřských škol v ORP zřizují obce, počet dětí se neustále zvyšuje, přičemž celkový počet mateřských škol se za sledované období zvýšil pouze o 2 MŠ. Celkově roste i počet dětí na 1 třídu. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že kapacitní nárůst zajišťují obce ze svých zdrojů a to rekonstrukcí a přístavbami stávajících školských zařízení.

MŠ v ORP

Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných tříd /speciál. tříd	Počet dětí	Úv. pedagog.	Počet dětí na 1 pedagog. úvazek	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	69	27	194	4712	369,93	12,73	24,28	68,28
2011/2012	69	27	193	4651	361,11	12,87	24,09	67,40
2010/2011	67	28	184	4435	350,50	12,65	24,10	66,19
2009/2010	66	28	169	4106	330,15	12,43	24,29	62,21
2008/2009	65	28	162	3849	307,18	12,52	23,75	59,21
2007/2008	65	28	158	3721	292,76	12,70	23,55	57,24
2006/2007	66	28	158	3616	286,46	12,62	22,88	54,78
2005/2006	65	28	155	3621	285,95	12,66	23,36	55,70

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Počet MŠ se od roku 2005 do roku 2013 zvýšil a také se zvýšil počet dětí, v důsledku toho se počet dětí na 1 pedagogický úvazek zásadně nemění.

Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných tříd	Počet spec. tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úvazek	Počet dětí na třídu
2012/2013	3		1	3	63	6,6	9,54	15,75
2011/2012	2			3	36	3,6	10	12
2010/2011	2			3	34	3,8	8,94	11,33
2009/2010	2			3	33	2,8	11,78	11
2008/2009	1			1	12	1	12	12
2007/2008	2		1	1	28	4	7	14
2006/2007	1			1	10	1	10	10
2005/2006	2		3	1	79	6,8	11,61	19,75

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tabulka zpracována pouze podle Výkazů. Některá data (počty škol za některé roky) nesedí s <http://rejskol.msmt.cz/>

Tab. 3.25: církevní MŠ

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet běžných tříd	Počet spec. tříd	Počet dětí	Úv. pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úvazek	Počet dětí na třídu
2012/2013	2		5		118	9,7	12,16	23,6
2011/2012	2		5		120	9,9	12,12	24
2010/2011	2		4		87	5,2	16,73	21,75
2009/2010	2		4		86	4,3	20	21,5
2008/2009	3		4		80	4,2	19,04	20
2007/2008	2		3		65	5	13	21,66
2006/2007	2		3		66	5,8	11,37	22
2005/2006	1		1		13	1	13	13

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Církevní MŠ nemá žádnou speciální třídu.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	357,4	29,9	8%
2011/2012	343,5	27,9	8%
2010/2011	328,8	28,0	9%
2009/2010	306,7	18,3	6%
2008/2009	287,6	13,1	5%
2007/2008	269,0	10,8	4%
2006/2007	267,6	7,1	3%
2005/2006	276,8	6,5	2%

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Nejvyšší počet nekvalifikovaných pedagogů je od roku 2010 až do roku 2013, ale musíme brát v potaz, že se zvýšil počet přepočtených pedagogů.

Většina MŠ mají 100% kapacitu, volná místa nabízí sedm MŠ z celého ORP HK, jedná se především o volná místa pro předškoláky.

Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí/kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	4 891	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	4 619	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	3 822	----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013	4 879	12	99,80%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	4 435	184	96,00%
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	3 637	185	95,20%

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Předpokládaný počet dětí v MŠ se bude snižovat, kapacita by však měla být dostačující. Dle informací ze svazků obcí OPZ 1866, Nechanicko a Urbanická brázda bude v některých obcích nedostatek míst v mateřských školách a to především vlivem velké bytové výstavby v těchto obcích. V této oblasti budou obce spolupracovat při navyšování kapacit stávajících zařízení.

Zařízení jeslového typu

Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu

Obec	Instituce	Rozsah věku dětí		Kapacita	volných míst (k 31. 12. 2013)
		od (v měsících)	do (v měsících)		
Celkem				85	0
Hradec Králové	Jesle Orlická	10	36	85	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Na území ORP v současné době fungují pouze jedno zařízení pro péči o děti do 3 let, a to zařízení jeslového typu na území Města Hradec Králové s kapacitou 85 dětí. Volná místa nejsou žádná. Do budoucna se jeví jako vhodné uvažovat o rozšíření nabídky těchto zařízení a služeb.

Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	138	3923	8	3931
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	138	3923	8	3931

2011/2012				
krajem				0
obcemi	126	3536	0	3536
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	126	3536	0	3536

2010/2011				
krajem				0
obcemi	122	3278	5	3283
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	122	3278	5	3283
2009/2010				

krajem				0
obcemi	121	3300	8	3308
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	121	3300	8	3308

2008/2009				
krajem				0
obcemi	115	3250	9	3259
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	115	3250	9	3259

2007/2008				
krajem				0
obcemi	120	3259	3	3262
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	120	3259	3	3262

2006/2007				
krajem				0
obcemi	120	3206	18	3224
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	120	3206	18	3224

2005/2006				
krajem				0
obcemi	118	3184	29	3213
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	118	3184	29	3213

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			Ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	Z toho ženy	fyzický stav
krajem						
obcemi	142	139	1	1	1	0
církví						
soukromou osobou						
celkem	142	139	1	1	1	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Školní jídelny a školní družiny jsou zřizované pouze obcemi. Většina vychovatelů ve školních družinách a školních jídelnách jsou ženy.

Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	6	1
Hradec Králové	0	3	1
Chlumec nad Cidlinou	0	1	0
Smiřice	0	1	0
Třebechovice pod Orebem	0	1	0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Statutární město Hradec Králové zřizuje na území města dvě základní umělecké školy, které nabízí vzdělání v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně dramatickém oboru. Jejich rozmístění v rámci města je rovnoměrné. Jedna ZUŠ se také nachází na území obce Chlumec nad Cidlinou, Smiřice a Třebechovice pod Orebem.

Základní umělecká škola Střezina, Hradec Králové, Na Střezině 1042, působí na Slezském Předměstí, Základní umělecká škola, Hradec Králové, Habrmanova 130, nabízí vzdělávání žákům na Pražském Předměstí. Obě školy se však potýkají s nedostatkem vyhovujících prostor.

V souvislosti s optimalizací sítě základních škol, která se uskutečnila v roce 2008 (sloučení ZŠ JIH a ZŠ SNP), je nutné dopracovat vizualizaci nové základní umělecké školy přebudováním prostor základní školy pro potřeby ZUŠ Střezina tak, aby disponovala důstojnými a vyhovujícími prostorovými podmínkami.

Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP

ZUŠ v obcích	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Celkem	187	125
Hradec Králové	131	96,7
Chlumeck nad Cidlinou	27	14,5
Smiřice	13	5,8
Třebechovice pod Orebem	16	8,0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	0	4	1
Hradec Králové		1	1
Chlumeck nad Cidlinou		1	
Smiřice		1	
Třebechovice pod Orebem		1	

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Střediska volného času, jsou převážně zřizované obcemi a nacházejí se ve větších městech ORP HK.

Tab. 3.34: SVČ zřizované obcemi v ORP

Název obce	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Počet účastníků			
		žáci, studenti VOŠ	děti	ostatní	celkem
Celkem	247	2353	345	198	2 896
Hradec Králové	126	1067	148	156	1 371
Chlumeck nad Cidlinou	34	401	108	0	509
Smiřice	52	471	54	31	556
Třebechovice pod Orebem	35	414	35	11	460

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Nejvyšší počet účastníků SVČ jsou žáci a studenti VOŠ. Celkem se v ORP HK nabízí 247 zájmových útvarů (kroužků).

Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVČ v ORP

SVČ v ORP	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	Celkem	interní		externí	Celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	290	34	32,6	256	0	0	0	0
Celkem	145	17	16,3	128	0	0	0	0
Hradec Králové	56	8	8	40	0			
Chlumeck nad Cidlinou	42	3	3	36	0			
Smiřice	36,5	3	2,5	31	0			
Třebechovice pod Orebem	26,8	3	2,8	21	0			

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Ostatní pracovníci SVČ se nevykazují.

Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP

	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
Celkem	96	15065	4817	9732	22348
Boharyně	2	36	28	8	57
Černilov	2	372	118	254	550
Černožice	1	102	50	52	203
Dobřenice	1	25	24	1	97
Dohalice	1	28	0	28	50
Holohlavy	1	68	68	0	105
Hoříněves	1	54	40	14	70
Hradec Králové	46	10165	2893	6762	13982
Chlumeck nad Cidlinou	3	703	224	479	1150
Chudeřice	1	52	52	0	57
Jeníkovice	1	50	50	0	50
Kosice	1	27	27	0	33
Kosičky	1	19	0	19	25
Kratonohy	2	84	44	40	210
Lhota pod Libčany	2	108	61	47	200
Libčany	2	229	54	175	559
Librantice	1	41	0	41	50
Lovčice	1	54	25	29	68

Mžany	1	57	35	22	100
Neděliště	1	48	48	0	60
Nechanice	2	249	81	168	565
Nové Město	1	63	0	63	100
Osice	1	191	40	151	200
Praskačka	2	134	80	54	190
Předměřice nad Labem	2	315	84	231	593
Převýšov	1	45	45	0	51
Roudnice	1	25	25	0	30
Smiřice	2	350	83	261	915
Stěžery	2	160	74	86	300
Stračov	1	28	28	0	33
Těchlovice	1	25	25	0	28
Třebechovice pod Orebem	4	732	217	515	1017
Třesovice	1	35	35	0	40
Všestary	2	341	109	232	552
Vysoká nad Labem	1	50	50	0	58

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

V Libranticích od 1. 2. 2014 otevřena mateřská škola - není započítána ve výkaze - z výkazu k 31. 10. 2013. Všechny jídelny a výdejen v ORP HK mají dostatečnou kapacitu.

Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem	0	0,0
obcemi	312	258,3
církví	0	0,0
soukromé	0	0,0

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Všechny školní jídelny jsou zřizované obcemi a je zde 312 pracovníků (fyzické osoby).

Financování

Stěžejním právním předpisem pro financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky je zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 160 a § 161 uvedeného zákona, vymezuje poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu, za podmínek stanovených tímto zákonem, na činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcemi.

Územním orgánem, který zajišťuje distribuci finančních prostředků státního rozpočtu do jednotlivých škol a školských zařízení zřizovaných kraji a obcemi, je krajský úřad.

Vzhledem k tomu, že se v průběhu kalendářního roku počty žáků na školách mění (přechodem z jednoho školního roku do druhého), je i rozpočet školy upravován.

Druhým zdrojem financování mateřských škol jsou rozpočty měst a obcí, ze kterých jsou hrazeny výdaje škol na provoz, zejména náklady na energie, údržbu budov, rekonstrukce a novou výstavbu.

Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	70 663	81 897	71 619	72 726	74 292	73 962	92 630	92 145
ZŠ (jen 1. stupeň)	835	927	1 044	1 250	1 255	1 577	1 713	1 626
MŠ	12 154	14 268	14 994	14 629	14 645	15 766	15 421	16 061
Jiné	3 901	3 670	3 720	3 883	3 903	3 883	5 186	5 404
celkem	87 552	100 762	91 377	92 487	94 094	95 187	114 950	115 236

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Za sledované období se provozní výdaje na školská zařízení zvyšují, toto souvisí s růstem cen a celkovou inflací. A také díky nárůstu počtu dětí v MŠ.

Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
mzdové prostředky celkem	389 798 500	404 814 100	411 444 700	443 212 027	433 608 325	449 570 768	462 615 638	476 807 304	
z toho	platy	385 066 100	399 560 000	406 063 200	437 169 296	427 249 245	443 799 688	456 603 189	470 465 360
	ostatní osobní náklady	4 732 400	5 254 100	5 381 500	6 042 731	6 359 080	5 771 080	6 012 449	6 341 944
související odvody a ostatní neinvestiční výdaje	155 841 000	162 464 100	161 326 500	171 781 571	164 728 728	166 531 296	167 218 997	179 062 313	
neinvestiční výdaje celkem	545 639 500	567 278 200	572 771 200	614 993 598	598 337 053	616 102 064	629 834 635	655 869 617	

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Výdaje na platy poskytnuté ze státního rozpočtu se za sledované období zvýšily cca o 20%.

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)
--------------------------------	------------------------------------	---

	(v Kč)	celkové náklady	ONIV
Předškolní vzdělávání	153 381 000	32 600	462
Základní školy	337 400 000	29 999	178
Gymnázia	8 946 617	17 822	905
Stravování MŠ, ZŠ	56 703 000	3 897	190
Školní družiny a kluby	39 172 000	12 020	587
Základní umělecké školy	50 719 000	13 741	671
Využití volného času	9 542 000	3 295	161
Celkem použité finanční prostředky	655 863 617	16 055	300

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	128 736 000	154 136 980
Boharyně	288 000	904 850
Černilov 1	3 160 000	3 022 210
Černožice	816 000	1 912 390
Dobřenice	192 000	708 710
Dohalice	256 000	1 756 780
Dolní Přím	472 000	1 297 470
Holohlavy	544 000	580 000
Hoříněves	480 000	906 260
Hradec Králové	85 544 000	92 296 760
Chlumec nad Cidlinou	6 464 000	11 642 970
Jeníkovice	400 000	370 410
Kosice	224 000	622 860
Kosičky	168 000	740 000
Kratonohy	640 000	1 516 740
Lhota pod Libčany	872 000	1 637 350
Libčany	2 176 000	5 677 710
Librantice	360 000	477 240
Lovčice	472 000	847 320
Mžany	456 000	620 000
Neděliště	336 000	364 330
Nechanice	2 928 000	2 910 760
Nové Město	520 000	689 000
Osice	1 584 000	1 300 000
Praskačka	1 064 000	850 360
Předměřice nad Labem	2 704 000	3 182 370
Převýšov	288 000	345 310

Roudnice	224 000	400 000
Smiřice	3 168 000	3 900 000
Stěžery	1 296 000	1 420 320
Stračov	224 000	246 170
Těchlovice	176 000	200 000
Třebechovice pod Orebem	6 592 000	7 427 020
Třesovice	280 000	719 070
Všestary	2 968 000	2 347 050
Vysoká nad Labem	400 000	297 190

Zdroj dat: Výkazy MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Vzhledem k tomu že v roce 2013 obce získaly více finančních prostředků prostřednictvím rozpočtového určení daní, byly provedeny v mnoha obcích ORP Hradec Králové opravy, které byly dlouhodobě opomíjené. Dříve na tyto opravy neměly obce finanční prostředky ze svých rozpočtů, proto tyto opravy byly prováděny v roce 2013, přičemž v některých případech se jednalo dále i o dotace z Operačního programu životní prostředí.

K drobné odchylce v porovnání s tabulkou číslo 3.40 mohlo dojít z důvodu různého zdroje dat a tím i různého způsobu výpočtu provozních nákladů v jednotlivých školských zařízeních.

Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP týkající se ZŠ do roku 2023

Dle místního šetření bylo zjištěno, že obce ORP nemají v plánu novou investici, vyjma běžných oprav a investic souvisejících s provozem školských zařízení nebo s rozšířením kapacit.

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
-----------------------	---------------------------	----------------------------	-------------------	----------

Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	kvalitní výuka, bezpečnost ve školách, přiměřená finanční účast, informace o studiu žáka	nedostatečná komunikace či možnost nedorozumění (zvláště, probíhá-li komunikace prostřednictvím žáka)	žakovské knížky, webové stránky, email	vlastní informační systém školy, dostatečná aktualizace webových stránek, začlenění rodiče do chodu školy
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	dostatek míst v MŠ i ZŠ, dobrá dopravní spojení	vysoké nároky v oblasti administrativy, nedostatečná komunikace a ochota školy	propagační letáky, informace v tisku, webové stránky	zaměstnanci zajišťující dostatečnou komunikaci
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	zvýšení vzdělanosti, navazování sociálních vztahů, naučení se zodpovědnosti	neochota a laxnost dětí či žáků, riziko špatného vlivu	učitelé, žakovské knížky	dobry pedagogický dozor, dobré prostředí škol
Pedagogové a další zaměstnanci	přiměřené finanční ohodnocení, dobré pracovní podmínky	nedostatek pedagogů, neochota využít nové učební metody, malá vzdělanost	osobní komunikace, školní rady a schůze, zpravodaje, webové stránky	dostatečné finanční ohodnocení pedagogů, zajištění příjemného pracovního prostředí
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	prosperita a dobrá reputace ZŠ či MŠ, příspěvky od státu	nezájem obce, doprava z okolních obcí	schůzky v rámci například mikroregionů	komunikační strategie na úrovni školy a obce
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	blízkost obce se ZŠ či MŠ a dostatek míst, zajištění způsobu dopravy žáků	žádná místa v okolních školách, špatné dopravní spojení	zpravodaje, webové stránky	zajištění dostatku míst pro děti a žáky, dobrá dopravní dostupnost školy
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	dobry chod školy a prosperita, reklama na sponzorské výrobky	úbytek sponzorů a nedostatečný zájem nových, nezájem rodičů o spolupráci se školou	webové stránky, pošta, zpravodaje	snaha o udržení stávajících sponzorů, výhody pro rodiče zapojené do chodu školy
Média	dostatek informací na webových stránkách	vypouštění falešných informací či vytvoření nedorozumění	internet, tisk	zajištění vypouštění správných informací, dobré vztahy s médii

Registr rizik oblastí předškolního a základního vzdělávání správního obvodu

V analýze dotčených skupin je téměř ve všech skupinách shodné očekávání kvalitní výuky poskytované kvalitními pedagogy. Shodně se očekává bezpečná, moderní škola vybavená elektronickými systémy informovanosti rodičů i žáků, které usnadní přístup k informacím o prospěchu, akcích školy i vzájemnou komunikaci. Každá cílová skupina dále očekává uspokojení svého elementárního požadavku. Opatření na řešení rizika jsou propojena společným prvkem – dostatkem financí na platy a investice.

Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V=P*D	Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	stanovení standardu (prostorových, materiálních a technických podmínek), zavést motivační systémy pro ZŠ a MŠ k úsporám	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	využití fondu EU pro zateplení budov a další energetické úspory, stanovení standardu (prostorových, materiálních a technických podmínek)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	3	6	Zvýšení HDP, lepší výběr daní	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	2	2	Meziobecní spolupráce obcí	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	2	5	10	kvalitní demografická vize do budoucna, aby se na to mohla zařízení dostatečně připravit, meziobecní spolupráce	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	3	9	jednání k obnově spojů, meziobecní spolupráce	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	Komunikace obcí v rámci v rámci stávajících struktur	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	3	9	jednání s krajem, meziobecní spolupráce	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	3	9	upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území

Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	3	9	upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	2	2	4	využití fondu EU pro zateplení budov a dalších energetických úspor	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	2	3	6	využití fond EU, upozornění státu na nenaplňování ustanovení zákona ve věci přispívání na učební pomůcky a vybavení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	2	2	4	výběr kvalitních ředitelů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	2	2	4	sledování kvality výuky ze strany obce, meziobecní spolupráce	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	2	3	6	vysvětlování problematiky inkluze, meziobecní spolupráce	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	2	4	zlepšit pracovní podmínky, ubytování, meziobecní spolupráce	Konkrétní ZŠ, MŠ

Z údajů uvedených v tabulce č. 3.1.43 jsou nejvýznamnější rizika spojena s financováním ze strany zřizovatelů – nejčastěji obcí, dále rizika s negativním dlouhodobým demografickým vývojem v souvislosti s ekonomickou situací státu a návaznou podporou mladých rodin ze státního rozpočtu. Mezi významná rizika v oblasti právních rizik patří i systémové nastavení ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v nevhodných legislativních bariérách, které negativně ovlivňují především ekonomiku jednotlivých školských zařízení, které jsou legislativou nuceny do investic, které nemají dlouhodobý efekt či provozní náklady školy zvyšují. Naopak nižší významnost vykazují věcná rizika, která jsou přímo ovlivnitelná konkrétní základní či mateřskou školou, jako je nízká kvalita výuky. Vůbec nejméně významné riziko je špatné rozmístění ZŠ a MŠ v rámci řešeného území.

Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí :

finanční rizika (souvisejí se způsobem financování)

organizační rizika (týká se například rozmístění škol, demografie, chování obcí a kraje)

právní rizika (legislativa)

technická rizika (např. stav budov, vybavení)

věcné (souvisejí věcně s řešeným tématem – např. se týkají kvality škol).

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie.

Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

§ hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a § hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Pravděpodobnost je v níže uvedené tabulce v několika případech uvedena v rozsahu (např. 1 až 5).

Rozsah byl zpracovateli vzorového příkladu zvolen proto, že se to významně týká místních podmínek v daném ORP. Pro konkrétní území je nutné napsat jednoznačné číslo.

Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25.

Vlastníci jednotlivých rizik (tj. instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události).

3.1.4. SWOT analýza školství

Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<p>Rovnoměrné rozmístění školských zařízení v oblasti základního vzdělávání v území ORP</p> <p>Dobrá dostupnost škol</p> <p>Vyhovující stavebně-technický stav budov po využití dotací z EU a kraje</p> <p>Uspokojivá vybavenost škol</p> <p>Spolupráce obcí při zajištění dopravní obslužnosti škol</p>	<p>Nedostatek míst v MŠ</p> <p>Pouze jedno zařízení v ORP pro děti mladší 3 let</p> <p>Existence sociálně slabých skupin v některých lokalitách ORP</p> <p>Nedostatečná kapacita školních družin</p> <p>Nedostatečné vybavení škol moderní výpočetní technikou</p>
Příležitosti:	Hrozby:
<p>Využívání školních budov pro mimoškolní zájmové aktivity a komunitní centra</p> <p>Využití vzdělanosti pedagogů pro práci v komunitních centrech</p> <p>Využití zkušeností s čerpáním dotací z EU a národních zdrojů</p>	<p>Snižování vzdělanosti u sociálně vyloučených</p> <p>Riziko zrušení venkovských potřebných malotřídních škol</p> <p>Zhoršení dopravní dostupnosti veřejnou dopravou</p> <p>Odliv žáků do škol větších měst</p>

Silnou stránkou ORP Hradec Králové oblasti školství je rovnoměrné rozmístění škol v celé oblasti. Většina menších obcí má školy prvního stupně či školky. Školy úplně se nacházejí ve větších obcích, do kterých je však dobrá dopravní dostupnost, hlavně díky dobré spolupráci obcí. Školy jsou také zdatné v čerpání evropských dotací, díky nimž mají školní budovy vyhovující stavebně-technický stav.

Největší slabinou školství na území ORP Hradec Králové je dle informací jednotlivých mikroregionů jak nedostatek míst v MŠ, tak i ve školních družinách. Na území ORP existuje pouze jedno zařízení pro děti mladší 3 let.

Mezi příležitosti škol při jejich dalším rozvoji patří využití školních budov pro mimoškolní aktivity či komunitní centra. Dále využití zkušeností s čerpáním dotací z EU a možnost rozšířit vzdělanost pedagogů pro práci v komunitních centrech.

Největší hrozbou pro venkov je rušení venkovských malotřídek, které jsou potřebné, z důvodu odlivu žáků těchto škol do větších měst. Další hrozbou jsou změny v dopravě, které mohou způsobit menší dostupnost škol tudíž odliv více dětí.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Počet škol v ORP Hradec Králové je za sledované období stabilní, téměř se nemění. Soukromé a církevní školy se nacházejí pouze na území města Hradce Králové. Průměrný přepočtený počet pracovníků ve školství je také stabilní, v posledním sledovaném období se mírně zvýšil. Stejně je to u pedagogů i nepedagogů.

Nejvíce mateřských škol v ORP zřizují obce, počet dětí se neustále zvyšuje, přičemž celkový počet mateřských škol se za sledované období zvýšil pouze o 2 MŠ. Celkově roste i počet dětí na 1 třídu. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že kapacitní nárůst zajišťují obce ze svých zdrojů a to rekonstrukcí a přístavbami stávajících školských zařízení.

Z celkového počtu 50 základních škol na území ORP Hradec Králové je 30 úplných, ostatní jsou malotřídní. Počet žáků na 1 třídu je za sledované období v rozsahu od 24 až 25 žáků. Na území jsou školní družiny a školní kluby zřizované pouze obcemi, počet zapsaných se za sledované období neustále zvyšuje.

Ostatními pedagogickými pracovníky jsou psychologové, speciální pedagogové a asistenti pedagoga a jedná se převážně o ženy. Ve školních družinách a školních klubech jsou zaměstnány také převážně ženy. Počet žáků na přepočteného pracovníka se ve sledovaném období stále snižoval, v posledních 2 letech však sledujeme mírný nárůst.

Většina žáků končí povinnou školní docházku v 9. ročníku. Počet absolventů v 9. ročníku se však spíše snižuje. Dochází k mírnému nárůstu žáků, kteří přešli ze 7. ročníku na střední školy.

Pro děti a žáky se zdravotním postižením fungují na území ORP Hradec Králové 2 speciální zařízení. **Základní škola a Mateřská škola Prointepo s.r.o. Hradec Králové a Centrum Daneta, s.r.o. Hradec Králové** – přípravný stupeň školy speciální, mateřská a základní škola.

Základních uměleckých škol na území ORP je celkem 7 a to pouze v Hradci Králové, Chlumci nad Cidlinou a Třeběchovicích. Na území těchto měst také fungují střediska volného času dětí a mládeže.

Školních jídelen včetně výdejen jídla je na území ORP 96 s celkovou kapacitou 22 348 stravovaných. Kapacita je dostatečná.

Na území ORP v současné době funguje pouze jedno zařízení pro péči o děti do 3 let, a to zařízení jeslového typu na území Města Hradec Králové s kapacitou 85 dětí. Volná místa nejsou žádná. Do budoucna se jeví jako vhodné uvažovat o rozšíření nabídky těchto zařízení a služeb.

Za sledované období se provozní výdaje na školská zařízení zvyšují, toto souvisí s růstem cen a celkovou inflací. A také díky nárůstu počtu dětí v MŠ.

Výdaje na platy poskytnuté ze státního rozpočtu se za sledované období zvýšily cca o 20%.

Ve většině obcí jsou náklady (u obcí výdaje) vyšší než finanční prostředky přijaté z RUD, počítáme-li 8000,- Kč na 1 žáka dle metodiky SMO, což může být v jednotlivých obcích také různé. Ve výdajích se projevují například mimořádné výdaje na některé opravy, které v dalších letech již nejsou. Tento údaj

není příliš relevantní a pro další hodnocení nemá velký význam. Při financování investic využívají obce různé granty a dotace, v posledních letech to byly především fondy EU.

Závěry vyplývající z dotazníkového šetření:

Obce jsou schopny zabezpečit si samy oblast školství. Nechtějí, aby jim tuto činnosti zajišťoval nebo koordinoval jiný subjekt.

Spolupráce v oblasti školství by mohla existovat při zabezpečení dostatečného množství míst v mateřských školách tak, aby byla přijatelná dojezdová vzdálenost pro děti ze všech dotčených obcí.

Hlavními nedostatky v oblasti školství jsou nedostatek finančních prostředků na provoz a platy a investice i nedostatek míst v mateřských školách a ve školních družinách.

Obce by mohly spolupracovat při nabídce zájmových činností a mimoškolních aktivit, podpoře celoživotního vzdělávání a využívání grantů a dotací.

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců dobrovolných svazků obcí a starostů obcí z území ORP Hradec Králové. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu

3. ŠKOLSTVÍ			
Problémový okruh 3.1. Nedostatek finančních prostředků na platy		Problémový okruh 3.2. Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ	
Cíl 3.1.1. Ekonomicky úsporná opatření	Cíl 3.1.2. Zpracování průzkumu možností sdílení prostor pro výuku	Cíl 3.2.1. Dočasně zvýšenou potřebu na kapacitu mateřských škol rozšířit přístavbou	Cíl 3.2.2. Využití stávající volnou kapacitu ZŠ pro MŠ

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na území ORP Hradec Králové spolupracují v rámci mikroregionů a místních akčních skupin na komplexním rozvoji území. Ekologická osvěta vede k trvale udržitelnému způsobu života. **Školní zařízení plní funkci komunitních center v oblasti volnočasových a zájmových aktivit.** Komunitní plánování sociální péče zohledňují potřeby všech dotčených obcí. Návštěvnícky přívětivý turistický region.

SLOGAN

Na Hradecku se nám dobře žije.

Problémový okruh 3.1. Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice

Věcné argumenty

Mezi základní dva zdroje financování škol patří přímé náklady na vzdělávání ze státního rozpočtu na mzdové náklady, pomůcky a ostatní neinvestiční náklady, které rozděluje MŠMT podle státních normativů. Provoz a investice jsou hrazeny druhým zdrojem a to prostřednictvím obecních rozpočtů, které jsou určeny podle rozpočtového určení daní. Obec dostává průměrně 8000 Kč na jednoho žáka. Tento ukazatel je ovšem velmi nepřesný, protože skutečná výše příspěvku ze státního rozpočtu se mění dle skutečného výběru daní. Přesto platí, že zpravidla jsou náklady na provoz škol vyšší než poskytnuté zdroje, tudíž obce své školy dotují z vlastních zdrojů podle svých možností. V této oblasti často spolupracují obce z tzv. spádového území dané školy.

Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč

ZŠ/MŠ/ jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	70 663	81 897	71 619	72 726	74 292	73 962	92 630	92 145
ZŠ (jen 1. stupeň)	835	927	1 044	1 250	1 255	1 577	1 713	1 626
MŠ	12 154	14 268	14 994	14 629	14 645	15 766	15 421	16 061
Jiné	3 901	3 670	3 720	3 883	3 903	3 883	5 186	5 404
celkem	87 552	100 762	91 377	92 487	94 094	95 187	114 950	115 236

Zdroj dat: MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Z údajů v tabulce číslo 1. zřetelně vyplývá, že za sledované období se provozní výdaje na školská zařízení zvyšují. Tento trend souvisí jednak s růstem cen a celkovou inflací a dále pak s nárůstem počtu dětí v mateřských školách.

Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
mzdové prostředky celkem	389 798 500	404 814 100	411 444 700	443 212 027	433 608 325	449 570 768	462 615 638	476 807 304	
z toho	platy	385 066 100	399 560 000	406 063 200	437 169 296	427 249 245	443 799 688	456 603 189	470 465 360
	ostatní osobní náklady	4 732 400	5 254 100	5 381 500	6 042 731	6 359 080	5 771 080	6 012 449	6 341 944
související odvody a ostatní	155 841 000	162 464 100	161 326 500	171 781 571	164 728 728	166 531 296	167 218 997	179 062 313	

neinvestiční výdaje								
neinvestiční výdaje celkem	545 639 500	567 278 200	572 771 200	614 993 598	598 337 053	616 102 064	629 834 635	655 869 617

Zdroj dat: MŠMT, databáze ORP Hradec Králové

Podle tabulky 2 se výdaje na platy poskytnuté ze státního rozpočtu za sledované období zvýšily cca o 20%, což také souvisí s vyšším počtem žáků a tím nárůstem potřeby vyšších úvazků.

Příčiny problému

Stávající oblast financování školství není jednoduchá. Každoročně jsou zřizovatelé a ředitelé škol nuceni reagovat na transformace v oblasti školství, které se odrážejí na rozpočtech škol a často i rozpočtech obcí. Mezi významné slabé místo financování školství patří hlavně jeho stávající obsah, tzn. rozsah financovaných oblastí, zejména věcné vymezení odpovědnosti státu při financování celého systému.

Je nutné např. pokrývat vyšší cenu energií, inflaci, investovat do úspory energií, rekonstruovat část budov, zkvalitňovat podmínky pro výuku. V období 2007 – 2013 byl výrazným posilujícím prvkem operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, díky kterému měly školy možnost získat finanční prostředky na vzdělávací aktivity směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, na inkluzivní vzdělávání, na rozvoj klíčových kompetencí žáků základních škol. Zároveň bylo možno získat finanční prostředky na vzdělávání pedagogických pracovníků a vedoucích pedagogických pracovníků, na vytváření nových vzdělávacích modulů a nákup moderních výukových pomůcek.

Možnosti získat finanční prostředky na opravy a údržbu budov, snížení jejich energetické náročnosti byly z dalších operačních programů, jako např. Regionálních operačních programů a z Operačního programu životní prostředí na zateplování školních budov, kde však zřizovatel často řešil problém s dofinancováním projektů povinným procentuálním podílem, ale i odpočtem finanční částky zjištěné energetickým auditem a krácením dotace o pěti leté následné úspory.

Důsledky neřešení problému

Neřešení problému nedostatku financí by byl ve školství velice zásadní problém a měl by význačné následky. Nedostatek finančních prostředků na platy, by vedl k zásadním změnám jako například, snižování počtu pedagogů, což by vedlo k přeplňování tříd a tím i snižování úrovně výuky. Nedostatek financí na provoz a investice by měl též negativní dopad na úroveň školství, především nedostatek financí na provoz nelze v podstatě připustit, byl by pro školství neudržitelný. Bez včasných investic stoupají i provozní náklady a tedy důsledkem jsou zchátralé, nemoderní budovy, nevhodné pro stávající moderní systém výuky, vyžadující vysoké provozní náklady.

Počet žáků na základních školách má díky demografickému vývoji klesající tendenci. Tento stav má dva protichůdné důsledky. Díky nižšímu počtu dětí ve třídě je možné více prostoru při výuce věnovat dětem, pro které je výuka náročnější z důvodu poruchy učení či díky sociokulturnímu znevýhodnění. Díky normativu na žáka má škola méně finančních prostředků ze státního rozpočtu při menším počtu žáků. Z ekonomického hlediska školy nejsou mzdové výdaje na pedagoga závislé na počtu dětí ve

třídě, ovšem díky státnímu normativu, který je striktně na počet žáků, se výhoda menšího kolektivu stává ekonomickým problémem. Snížení počtu pedagogů vede k sekundárním problémům, jako je např. nemožnost dělených hodin českého jazyka a matematiky. Typ výuky, kdy je možno třídu rozdělit na dvě skupiny a pracovat na různých úrovních, má velký vliv na dosažení lepších výsledků např. při přijímacím řízení na střední školy a rozvoji talentovaných žáků.

Ředitelé škol musí být nejen pedagogy, ale i ekonomy a manažery, kteří dokážou pro svoji školu zajistit dostatek finančních prostředků na provoz a vlastní vzdělávací procesy.

Problémový okruh 3.2. Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ

Věcné argumenty

Nejvíce samostatných MŠ se nachází v obcích s 200 – 499 obyvateli. Sloučené MŠ se ZŠ se nacházejí zejména v Hradci Králové.

Nejvíce mateřských škol v ORP zřizují obce, počet dětí se neustále zvyšuje, přičemž celkový počet mateřských škol se za sledované období zvýšil pouze o 2 MŠ. Celkově roste i počet dětí na 1 třídu. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že kapacitní nárůst zajišťují obce ze svých zdrojů a to rekonstrukcí a přístavbami stávajících školských zařízení. Počet nových mateřských škol se tedy nijak rapidně nezvyšuje.

Většina MŠ mají 100% kapacitu, volná místa nabízí sedm MŠ z celého ORP HK, jedná se především o volná místa pro předškoláky.

Předpokládaný počet dětí v MŠ se bude zvyšovat, kapacita by však měla být dostačující, pokud bude řešena formou propojení mezi ZŠ a MŠ i rozšířením stávajících kapacit. Dle informací ze svazků obcí OPZ 1866, Nechanicko a Urbanická brázda, bude v některých obcích nedostatek míst v mateřských školách a to především vlivem velké bytové výstavby v těchto obcích. V této oblasti budou obce spolupracovat při navyšování kapacit stávajících zařízení.

Ve školním roce 2012/2013 byla kapacita mateřských škol v ORP 4789 žáků, z toho 52 volných míst, nejvíce v MŠ Smiřice a Všestary (po 15 volných místech).

Příčiny problému

V menších obcích dochází k zvyšování počtu obyvatel v důsledku výstavby nových rodinných domů a tím zvyšování počtu obyvatel. Rodiče mají zájem své děti přednostně umísťovat do venkovských škol. Ne však v každé menší obci mateřská škola existuje. Současným trendem je rychlý návrat matek zpět do pracovního procesu. Někteří zaměstnavatelé umožňují skloubení rodinného a pracovního života umožněním tzv. práce z domu, nejčastěji v rozmezí 1 – 2 dny v týdnu. V souvislosti s tímto trendem narůstá potřeba míst v mateřských školách, kde rodiče často mají zájem umístit dítě mladší tři let, které školku navštěvuje 2 – 3 dny v týdnu.

Další příčinou nedostatečné kapacity mateřských škol jsou nedostatečné finanční prostředky a složitý způsob jejich získání. Ke zlepšení těchto podmínek by přispěla větší znalost ve vedení školek při využívání grantových a dotačních programů určených na rozvoj mateřských škol. Tato příčina úzce souvisí s druhým problémovým okruhem - Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz, investice.

Z důvodu složitých legislativních podmínek pro zřízení nových školních družin, miniškolek či firemních školek a jestli je jednodušší navýšení kapacity mateřských škol tam, kde to hygienické, bezpečnostní a prostorové podmínky dovolují, uvedením do provozu nevyužívaných prostor, rekonstrukcí prostor doposud sloužících jiným účelům, a rušením pronájmů tam, kde byly části škol využívány jinými subjekty.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení nedostatečné kapacity mateřských škol by mohla být odprofesionalizace předškolního vzdělávání, kdy by rodiče řešili návrat do zaměstnání a zároveň nemožnost umístit dítě do specializovaného zařízení formou „paní na hlídání“ bez odpovídajícího vzdělání. Rodiče předškoláků jsou v současnosti často lidé s již „nastartovanou pracovní kariérou“ a skloubení pracovního a rodinné života je pro ně velmi podstatným problémem, který je třeba řešit koncepčně.

Nemožnost umístění dítěte do mateřské školy může ve svém důsledku způsobit ztrátu zaměstnání jednoho z rodičů a tím oslabení ekonomické soběstačnosti rodiny.

Nemožnost umístit dítě do mateřské školy v místě bydliště nebo v místě zaměstnání má za důsledek i delší pobyt dítěte v tomto zařízení a náročnější koordinaci dopravy rodičů do zaměstnání a dítěte do mateřské školy. Tím vznikají rodině i větší finanční náklady.

3.2.3. Popis cílů

Problémový okruh 3.1.	Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice
Cíl 3.1.1.	Ekonomicky úsporná opatření Vytvoření týmu pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy
Popis cíle	Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy. Vytvoření týmu zkušených manažerů, kteří se orientují v oblasti školství, státní správy a samosprávy a problematice evropských dotací. Jako aktuální řešení se nabízí využití zkušených pracovníků Místních akčních skupin, kteří mají dlouholeté zkušenosti s projekty společně realizované v oblasti školství a mají dokonalý přehled o území, na kterém působí. Využití kapacit již zkušených osob, které se podíleli na programovém období 2007 – 2013 pro tento cíl zcela na místě a dojde k ekonomickým úsporám i v oblasti zaškolení takového týmu, který by tuto činnost nově vykonával. Bude také podpořena synergie již realizovaných projektů s novými a odstranění duplicit aktivit a chyb v realizovaných projektech.
Hlavní opatření	Hlavní opatření A. Organizační opatření A. 1 analýza specifických cílů OP VVV a IROP vhodných pro dosažení cíle A. 2 sestavení společného týmu pro přípravu jednotlivých projektů B. Finanční opatření B. 1 analyzovat ekonomické podmínky jednotlivých projektů B. 2 vyčlenit v rozpočtech zřizovatelů finanční prostředky na kofinancování projektů C. Věcná opatření C. 1 vytvoření odborné platformy vzdělávání C. 2 vytyčení úrovně spolupráce C. 3 kontaktovat a seznámit s cílem spolupráce zřizovatele a ředitele ZŠ a MŠ
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zapojených subjektů • Počet realizovaných projektů
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 3.1.	Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice
Cíl 3.1.2.	Zpracování průzkumu možností sdílení prostor pro výuku
Popis cíle	<p>Zpracovat důkladnou analýzu možnosti společného využívání prostor a lidských zdrojů.</p> <p>Zpracovat důkladnou analýzu využití kapacity jednotlivých zařízení, vyhodnotit ekonomickou analýzu provozu, dopravní dostupnost, vznik vedlejších nákladů a následně provést optimalizaci vzdělávacích kapacit tak, aby došlo k úsporám nákladů na energie a údržbu. Zároveň posílit lidské zdroje tak, aby nebyla snížena kvalita poskytovaného vzdělávání.</p>
Hlavní opatření	<p>A. Organizační opatření</p> <p>A. 1 vytvořit společný tým odborníků pro sestavení analýzy</p> <p>A. 2 zpracovat optimalizaci provozu škol a školských zařízení</p> <p>B. Finanční opatření</p> <p>B. 1 připravit projekt na zpracování koncepce optimalizace</p> <p>B. 2 vyčlenit v rozpočtech zřizovatelů finanční prostředky na kofinancování projektu</p> <p>C. Věcná opatření</p> <p>C. 1 diskutovat průběh zpracování se všemi zainteresovanými stranami</p> <p>C. 2 vytyčení úrovně spolupráce</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> Počet optimalizovaných subjektů
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 3.2.	Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ
Cíl 3.2.1.	Dočasně zvýšenou potřebu na kapacitu mateřských škol rozšířit přístavbou či rekonstrukcí
Popis cíle	Zvýšit kapacitu mateřských škol přístavbou ke stávajícím budovám MŠ či rozsáhlou rekonstrukcí. Navýšení kapacity tam, kde to hygienické, bezpečnostní a prostorové podmínky dovolují, uvedení do provozu nevyužívaných prostor, rekonstrukce prostor doposud sloužících jiným účelům.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení se s legislativními podmínkami k přestavbám a rekonstrukcím <p>B. 1 Ekonomická analýzy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozbor ekonomické situace a výhodnosti jednotlivých přestaveb <p>C. 1 Vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozšíření povědomí o možnostech dotačních titulů v dané oblasti - Realizace vzdělávacích kurzů pro zástupce škol a obcí na daná témata
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet rozšířených mateřských škol
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves

Problémový okruh 3.2.	Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ
Cíl 3.2.2.	Využít stávající volnou kapacitu ZŠ pro MŠ
Popis cíle	V ORP Hradec Králové se nachází základní školy s dostatečně volnou kapacitou v menších obcích, na rozdíl od mateřských škol, jejichž kapacita je v takovýchto obcích z většiny zcela naplněna. Třídy MŠ s předškolními dětmi přemístit do volných kapacit základních škol.
Hlavní opatření	<p>A. 2 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zjištění dostatečných informací o spojení MŠ a ZŠ - Vytvoření smluvních vztahů mezi vybranými ZŠ a MŠ <p>B. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zjištění ekonomické výhodnosti přesunu dětí z MŠ do části ZŠ - Hledání možných finančních zdrojů <p>C. 2 Dopravní situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zjištění poptávky po dopravě dětí do sloučených škol - Řešení dopravy v praxi – spolupráce obec x škola x rodiče
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšená kapacita MŠ
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves

3.2.4. Indikátory

Karta indikátoru č.1

Problémový okruh/Cíl	3.1. Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice 3.1.1. Ekonomicky úsporná opatření - Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet zapojených subjektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zjištění měřítka úspěšnosti cíle je důležitý počet zapojených subjektů. Více zapojených subjektů, se zkušeným týmem manažerů, kteří se orientují v oblasti školství, můžou pomoci při vyhotovování dotací pro více obcí a škol.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech zapojených subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol		

Karta indikátoru č. 2

Problémový okruh/Cíl	3.1. Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice 3.1.1. Ekonomicky úsporná opatření - Společně vytvořit tým pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet realizovaných projektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Přínos ze sledovaných indikátorů nám ukáže úspěšnost daného cíle nebo naopak upozorní na nízký počet realizovaných projektů. Díky tomu může dojít k zásadnímu opatření, jako k rozšíření kapacity týmu. Tento indikátor by se měl do budoucna stále zvyšovat.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech realizovaných subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol		

Karta indikátoru č. 3

Problémový okruh/Cíl	3.1. Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice 3.1.2. Zpracování průzkumu možností sdílení prostor pro výuku		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet optimalizovaných subjektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V tomto indikátoru budeme sledovat počet subjektů, které jsme optimalizovali. Jako například zařízení, která byla kapacitně optimalizována nebo byly sníženy provozní náklady. Indikátor by měl mít buď stálou hodnotu, nebo do budoucna stoupající nikoli klesající.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet všech optimalizovaných subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol		

Karta indikátoru č. 4

Problémový okruh/Cíl	3.2. Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ 3.2.1. Dočasně zvýšenou potřebu na kapacitu mateřských škol rozšířit přístavbou či rekonstrukcí		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet rozšířených mateřských škol		
Měrná jednotka	Počet rozšířených mateřských škol		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pomocí indikátoru budeme zjišťovat, kolik mateřských škol se podrobilo rekonstrukci či zajistilo přístavbu za účelem navýšení jejich kapacity.		
Metodika a výpočet:	Součet rekonstruovaných či přistavěných budov		
Zdroj čerpání dat:	Databáze škol, měst a obcí, ve kterých se školy nacházejí		

Karta indikátoru č. 5

Problémový okruh/Cíl	3.2. Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ 3.2.2. Využít stávající volnou kapacitu ZŠ pro MŠ		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Zvýšená kapacita mateřských škol		
Měrná jednotka	Počet míst		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4850	4890
Skutečnost	4789		
Popis měřítka:	V některých mateřských školách je míst dostatek. V těch, které se však nacházejí v menších obcích, je kapacita zcela zaplněna. Dle očekávaného vývoje počtu dětí v MŠ v ORP by se měl dle jejich počet ke konci roku 2018 snížit na 4 435. Dle požadavků obcí a průzkumu v mikroregionech by však měla být kapacita MŠ v menších obcích navýšena. Lze tak docílit zahájením spolupráce se základními školami a využitím jejich volných prostor.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet míst ve všech mateřských školách		
Zdroj čerpání dat:	Zpracovaná analýza stávajícího stavu budov ZŠ a MŠ se zaměřením na využití pro předškolní vzdělávání		

Karta indikátoru č. 6

Problémový okruh/Cíl	3.1. Nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet školských zařízení využívajících společný odborný tým		
Měrná jednotka	Počet školských zařízení		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor umožní sledovat zapojení jednotlivých školských zařízení do společného řešení společného problému s nedostatkem financí na provoz, platy a investice.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených školských zařízení		
Zdroj čerpání dat:	Uzavřené smlouvy o spolupráci		

Karta indikátoru č. 7

Problémový okruh/Cíl	3.2. Nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet obcí společně řešících navýšení kapacity MŠ		
Měrná jednotka	Počet obcí		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V některých mateřských školách je míst dostatek případně je volná kapacita, v některých napopak nedostatek. Obce, jakožto zřizovatelé, by měly spolupracovat při plánování optimální kapacity jednotlivých mateřských škol, tak aby byly jednotlivé školy optimálně naplněny a byla zachována dojezdová vzdálenost do těchto zařízení.		
Metodika a výpočet:	Součet zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Počet uzavřených smluv, databáze obcí		

Shrnutí:

V řešeném území jsou nyní definovány čtyři hlavní cíle:

1. Ekonomicky úsporná opatření
2. Zpracování analýzy možností sdílení prostor pro výuku
3. Dočasně zvýšenou potřebu kapacity MŠ rozšířit přístavbou či rekonstrukcí stávajících zařízení
4. Využití volné kapacity ZŠ pro MŠ

Dosažením těchto cílů zcela či z části dojde k odstranění identifikovaných problémových okruhů, což jsou nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice a nerovnoměrné naplnění a využití kapacit MŠ.

K pozitivním změnám v řešeném území může dojít pouze při využití zcela relevantních údajů o naplněnosti jednotlivých zařízení, o objektivních možnostech sdílení společných prostor a možnostech rozvoje zařízení ve vztahu k poskytování vzdělávacích služeb. Celou tuto oblast je třeba řešit komplexně s výhledem minimálně 7 let. Při realizaci projektů ze strukturálních fondů není možno opominout udržitelnost jejich výstupů, což může znamenat další ekonomickou zátěž do dalších let.

3.3. Pravidla pro řízení strategie

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
3.1.1.	Ekonomicky úsporná opatření	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
3.1.2.	Zpracování průzkumu možností sdílení prostor pro výuku	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
3.2.1.	Dočasně zvýšenou potřebu na	Jana Kuthanová, starostka obce

	kapacitu mateřských škol rozšířit přístavbou či rekonstrukcí	Hoříněves
3.2.2.	Využít stávající volnou kapacitu ZŠ pro MŠ	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Vytvoření týmu pro pomoc při vyhotovování žádostí o dotace pro jednotlivé obce a školy	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
2	Počet realizovaných projektů	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
3	Počet optimalizovaných subjektů	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
4	Počet rozšířených mateřských škol	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
5	Zvýšená kapacita mateřských škol	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
6	Počet školských zařízení využívajících společný odborný tým	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves
7	Počet obcí společně řešících navýšení kapacity MŠ	Jana Kuthanová, starostka obce Hoříněves

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování.

Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

V oblasti školství mají obce a města, díky spolupráci v rámci stávajících svazků obcí, dostatečný potenciál k trvale udržitelnému způsobu života za předpokladu vyřešení identifikovaných problémových oblastí prostřednictvím konkrétních cílů, které se postupně naplní za podpory správců. Dosahování cílů bude monitorováno prostřednictvím sad indikátorů. Obce jako zřizovatelé mají zájem o to, aby jejich školská zařízení plnila taktéž funkci komunitních center v oblasti volnočasových aktivit dětí, mládeže i dospělých.

Z dosavadních šetření vyplynulo, že jednou z příčin problémů je nedostatek finančních prostředků na platy, provoz a investice. K eliminaci byl vytyčen cíl zavést ekonomicky úsporná opatření spočívající v analýze ekonomických podmínek jednotlivých subjektů a nalezení vhodných finančních zdrojů zejména v oblasti dotačních programů. Dalším možným cílem je sdílení prostor pro výuku, které povede k větší efektivitě vynakládaných výdajů v souvislosti s jejich provozem.

Druhým problémem, který je pro rozvoj obcí zásadní, je zajištění dostatečného počtu míst v mateřských školách. K tomu je zapotřebí zvýšit jejich kapacitu přístavbou, novou výstavbou či pomocí stávající volné kapacity v jiných zařízeních - např. v základních školách.

V oblasti školství byly zpracovány dva problémové okruhy, ke každému pak dva cíle a k jednotlivým cílům byl stanoven vždy jeden indikátor, prostřednictvím něhož se bude sledovat naplnění stanoveného cíle. Každý cíl i indikátor má stanoveného svého správce či gestora.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhovou část strategie zpracovával celý odborný tým ve spolupráci s motivujícími starostkami. Analytiční pracovníci ve spolupráci s tématickým expertem a koordinátorkou projektu připravili podklady pro zpracování návrhové části – problémové okruhy a zdůvodnění jejich výběru. Poté se sešli na pracovním jednání s motivujícími starostkami se kterými nastíněné návrhy řešení byly prodiskutovány a byl odsouhlasen další postup prací. Zpracované problémové okruhy byly prodiskutovány ve fokusní skupině, která je odsouhlasila a zároveň byly stanoveny cíle v jednotlivých problémových oblastech.

Starostové z území od počátku projektu odmítají meziobecní spolupráci v širším měřítku než jsou stávající svazky obcí, a to především vzhledem k rozsáhlému území ORP Hradec Králové, které čítá 81 obcí.

Před zahájením prací na návrhové části strategického dokumentu, resp. na 1. oficiálním setkání zástupců obcí k projektu meziobecní spolupráce, které se uskutečnilo 4. 6. 2014 v Obědovicích, se z území ORP Hradec Králové vyčlenilo 13 obcí. Zástupci těchto obcí (Lovčice, Lišice, Převýšov, Chlumeck nad Cidlinou, Olešnice, Nové Město, Písek, Kosice, Kosičky, Stará Voda, Klamoš, Káranice, Chudeřice) z Chlumecka se rozhodli řešit své volitelné téma a celou návrhovou část strategického dokumentu společně s obcemi z ORP Nový Bydžov. Tyto obce patří do dobrovolného svazku obcí Chlumecko a dlouhodobě spolupracují s obcemi ze svazku obcí Novobydžovsko a všichni společně pak v Místní akční skupině Společná CIDLINA. Vyčlenění těchto 13 obcí z ORP Hradec Králové a jejich začlenění do strategického dokumentu pro tvorbu návrhové strategie včetně volitelného tématu v rámci projektu meziobecní spolupráce ORP Nový Bydžov bylo odhlasováno a schváleno na jednání dne 4.6.2014.

Do vlastní tvorby této strategie se starostové zapojili především v analytické části a v dotazníkových šetřeních, do návrhové části se příliš aktivně nezapojovali. Všechny dílčí výstupy projektu jim byly průběžně na setkáních svazků obcí prezentovány. Ucelené výstupy návrhové části byly v listopadu elektronicky rozeslány zástupcům všech obcí. Na setkáních svazků obcí, která se uskutečnila v závěru roku 2014 byly tyto závěry starostům a dalším zástupcům obcí opětovně představeny.

3.5. Přílohy

3.5.1. Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina
MOS	meziobecní spolupráce
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
OPZ	Obce památkové zóny
ORP	obec s rozšířenou působností
PO3	Prioritní osa 3
RUD	Rozpočtové určení daně
SC	specifický cíl

SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

3.6. Seznam příloh

3.6.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP.....	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP.....	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	98

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104
Tab. 3.25: církevní MŠ	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVČ zřizované obcemi v ORP	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVČ v ORP	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	112

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114
Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228
Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č. 5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný

sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....239

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....239

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 240

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....241

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....241

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....242

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....244

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....244

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....245

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	247
Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	251
Karta indikátoru č. 4.....	270
Karta indikátoru č. 5.....	271
Karta indikátoru č. 8.....	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012.....	284
.....	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012.....	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	291

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....	397
Tabulka č.7.10: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	398
Tabulka č.7.11: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399
Tabulka č.7.12: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížd'ky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399

4. Téma 2.: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

[108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.

[vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů](#), v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Pro řešení životních potřeb občanů nejen na území ORP Hradec Králové jsou základem jejich vlastní schopnosti a dovednosti, následované běžně dostupnými veřejnými službami (školaství, sociální péče, zdravotnictví atd.).

Sociální služby jsou určeny jen pro občany v obtížné životní situaci a jen po nezbytně nutnou dobu. Jejich cílem je klienta zabezpečit a pomoci mu postarat se o sebe vlastními silami a s využitím běžně dostupných zdrojů.

Přehled sociálních zařízení a jejich další charakteristiky dokumentují následující tabulky, grafy a textové komentáře.

Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	5
Domovy se zvláštním režimem	3
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	1
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	13
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	5
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	1
Služby následné péče	0
Ostatní	25
Celkem	66

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK

Kapacita zařízení sociálních služeb v pobytových zařízeních je stanovena u domova pro osoby se zdravotním postižením 164 lůžek, u domova pro seniory 47 lůžek a u chráněného bydlení 4 lůžka. Ambulantní zařízení v centru denních služeb má kapacitu 60 klientů a u nízkoprahového zařízení pro děti a mládež 161 klientů, kapacita služby v jednom okamžiku je 20 klientů.

Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Centra denních služeb	0
Denní stacionáře	2
Týdenní stacionáře	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
Domovy pro seniory	5
Domovy se zvláštním režimem	3
Chráněné bydlení	3
Azylové domy	2
Domy na půl cesty	0
Zařízení pro krizovou pomoc	1
Nízkoprahová denní centra	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
Noclehárny	1
Terapeutické komunity	0
Sociální poradny	13
Sociálně terapeutické dílny	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	5
Pracoviště rané péče	1
Intervenční centra	1
Služby následné péče	0
Ostatní	25
Celkem	66

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Domovy pro seniory – na území ORP je dostatečná kapacita, občané využívají i zařízení v sousedních ORP (Nový Bydžov, Holice, Pardubice, Jičín apod.). Vlastním šetřením bylo zjištěno, že některé mikroregiony na území ORP Hradec Králové prováděly komunitní šetření mezi svými obyvateli a výsledkem bylo zjištění, že občané by měli zájem o vybudování pobytových zařízení typu Domovů pro seniory nebo DPS v blízkosti jejich domova. Jednalo by se o menší zařízení s kapacitou do 15 obyvatel, která by byla rozmístěna na území ORP v menších obcích, aby nedocházelo k narušování sociálních vazeb klientů.

Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	ADRA o.p.s.	Sociální poradenství, krizová pomoc, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi,	církev	Praha
2.	Český klub nedoslýchavých HELP	sociální poradenství	jiný	Plzeň
3.	Laxus o.s.	sociální poradenství, terénní programy, kontaktní centra	jiný	Nymburk
4	Věra Kosinová - Daneta, zařiz. pro zdrav. postiž.	denní stacionář, chráněné bydlení, osobní asistence	FO	Pardubice
5	Péče o duševní zdraví - region Pardubice	sociální rehabilitace	jiný	Pardubice
6	Tyfloservis, o.p.s	sociální rehabilitace	jiný	Praha
7	Hewer - občanské sdružení	osobní asistence	jiný	Praha
8	Středisko pro ranou péči Liberec, o. p. s.	terénní i ambulantní sociální služby rodinám dětí se zrakovým a kombinovaným postižením od narození do 7 let	jiný	Liberec
9	Centrum sociálních služeb LADA LUKAVEC	odlehčovací služba pro osoby ve věku od 16 let s mentálním, tělesným a kombinovaným postižením a pro seniory	jiný	Lukavec

Zdroj dat: Databáze OPR HK, vlastní šetření

Mimo organizace se sídlem na území ORP Hradec Králové poskytují sociální služby občanům i další organizace, jejichž sídlo je mimo řešené území ORP. Mezi nejvýznamnější z nich patří výše uvedených 9 organizací.

Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb

Druh sociální služby		
Služby sociální péče	Sociální poradenství	13
	Osobní asistence	4
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	5
	Domovy se zvláštním režimem	3
	Chráněné bydlení	3
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
Služby sociální prevence	Raná péče	1
	Telefonická krizová pomoc	0
	Tlumočnické služby	1
	Azylové domy	2
	Domy na půl cesty	0
	Kontaktní centra	1
	Krizová pomoc	1
	Intervenční centra	1
	Nízkoprahová denní centra	1
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3
	Noclehárny	1
	Služby následné péče	0
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	5
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	4
	Sociálně terapeutické dílny	0
	Terapeutické komunity	0
	Terénní programy	2
Sociální rehabilitace	5	

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Služby sociální péče a zařízení sociální prevence zaujímají cca 40% na celkovém počtu poskytovaných služeb, 20% pak je sociální poradenství.

Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP)

Druh sociální služby		
	Sociální poradenství	13
Služby sociální péče	Osobní asistence	4
	Pečovatelská služba	7
	Tísňová péče	1
	Průvodcovské a předčitatelské služby	1
	Podpora samostatného bydlení	1
	Odlehčovací služby	2
	Centra denních služeb	0
	Denní stacionáře	2
	Týdenní stacionáře	0
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0
	Domovy pro seniory	5
	Domovy se zvláštním režimem	3
	Chráněné bydlení	3
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0
	Služby sociální prevence	Raná péče
Telefonická krizová pomoc		0
Tlumočnické služby		1
Azylové domy		2
Domy na půl cesty		0
Kontaktní centra		1
Krizová pomoc		1
Intervenční centra		1
Nízkoprahová denní centra		1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		3
Noclehárny		1
Služby následné péče		0
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		5
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením		4
Sociálně terapeutické dílny		0
Terapeutické komunity		0
Terénní programy		2
Sociální rehabilitace	5	

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

V Nechanicích jsou provozovány soukromé sociální služby a residenční zařízení pro seniory, jejichž klienty jsou senioři nejen z regionu, ale i z dalších regionů (Praha a okolí).

V celém regionu jsou zastoupeny zejména terénní služby pro seniory a zdravotně postižené, dále základní poradenství a odborné sociální poradenství pro všechny cílové skupiny a terénní práce s mládeží a menšinami. Residenční služby zajišťuje 5 domovů důchodců (Černožice, Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou, Třebechovice p. Orebem a Nechanice) a 3 domovy se zvláštním režimem (Černožice, Hradec Králové, Nechanice).

Největšími poskytovateli sociálních služeb v regionu jsou Centrum sociální pomoci a služeb, Oblastní Charita Hradec Králové, ŽIVOT 90, SSS Chlumec nad Cidlnou a Obecný zájem, o.s. a Mgr. Daniela Votavová.

Azylové domy, noclehárny a specifická zařízení poskytující specifické sociální služby jsou soustředěny v Hradci Králové a jsou pro celé území OPR.

Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod						
Typ zařízení sociálních služeb						
Centra denních služeb						
Denní stacionáře					1	1
Týdenní stacionáře						
Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
Domovy pro seniory		3	1		1	
Domovy se zvláštním režimem		2			1	
Chráněné bydlení		1			1	1
Azylové domy				2		
Domy na půl cesty						
Zařízení pro krizovou pomoc				1		
Nízkoprahová denní centra				1		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						3
Noclehárny				1		
Terapeutické komunity						
Sociální poradny				2		11
Sociálně terapeutické dílny						
Centra sociálně rehabilitačních služeb				1		4
Pracoviště rané péče				1		
Intervenční centra				1		
Služby následné péče						
Ostatní		1		2	1	21
celkem	0	7	1	12	5	41

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Poznámka: Položka jiný zahrnuje neziskové organizace dle OZ nebo obecně prospěšné společnosti.

Ministerstvo práce a sociálních věcí nemá žádné zařízení na území ORP. Kraj je zřizovatelem 7 zařízení (domovy pro seniory, 2 domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení), město Třebechovice pod Orebem je zřizovatelem domova pro seniory. Církev zřizuje azylové domy, zařízení pro krizovou pomoc, nízkoprahová centra, sociální poradny a preventivní zařízení sociální pomoci. Soukromá zařízení zřízená FO jsou v Nechanicích (domov pro seniory a domov se zvláštním režimem) a v Hradci Králové.

Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

	Zřizovatel	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
	Typ sociální služby						
	Sociální poradenství				2		11
Služby sociální péče	Osobní asistence					1	3
	Pečovatelská služba				1	1	5
	Tísňová péče						1
	Průvodcovské a předčitatelské služby						1
	Podpora samostatného bydlení						1
	Odlehčovací služby		1				1
	Centra denních služeb						1
	Denní stacionáře					1	1
	Týdenní stacionáře						
	Domovy pro osoby se zdravotním postižením						
	Domovy pro seniory		3	1			
	Domovy se zvláštním režimem		3				
	Chráněné bydlení		1			1	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče						
	Služby sociální prevence	Raná péče				1	
Telefonická krizová pomoc							
Tlumočnické služby							1
Azylové domy						2	
Domy na půl cesty							
Kontaktní centra							1
Krizová pomoc						1	
Intervenční centra						1	
Nízkoprahová denní centra						1	
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež							3
Noclehárny						1	
Služby následné péče							
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi						1	4
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením							4
Sociálně terapeutické dílny							
Terapeutické komunity							
Terénní programy							2
Sociální rehabilitace					1	4	
celkem	0	8	1		10	6	45

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Poznámka: Položka jiný zahrnuje neziskové organizace dle OZ nebo obecně prospěšné společnosti.

Z celkového počtu organizací poskytujících sociální služby jsou 62% neziskové organizace registrované dle OZ nebo obecně prospěšné společnosti, 18% jich zřizuje církev a 10% kraj.

Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod							
Druh zařízení sociálních služeb							
Centra denních služeb							
Denní stacionáře	2 688 000	210 000	4 000 000		1 398 708		137 266
Týdenní stacionáře							
Domovy pro osoby se zdravotním postižením							
Domovy pro seniory	14792 750	212 000		20 369 717	73 690 053		5 816 910
Domovy se zvláštním režimem	8 686 750			10 997 406	36 635 835		3 313 296
Chráněné bydlení	2 183 900	340 000	650 000	349 860	1 748 048		162 999
Azylové domy	3 529 000	4298758	2 125 162		1 865 453	458 664	112 947
Domy na půl cesty							
Zařízení pro krizovou pomoc	182 000	61 000	230 000				140 000
Nízkoprahová denní centra	510 000	757 209	186 860				3 909
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	3 151 644	2369405	750 000				267 137
Noclehárny	1 740 000	300 000	1 077 412		528 060		179 205
Terapeutické komunity							
Sociální poradny	5 372 000	885 000	1 987 407				1 684 534
Sociálně terapeutické dílny							
Centra sociálně rehabilitačních služeb	3 673 000	4414002	1 178 566				623 949
Pracoviště rané péče	1 350 000	190 000	455 000			296 983	27 269
Intervenční	1 803 081	207 000	50 000				9 807

centra							
Služby následné péče							
Ostatní	20322 606	6134257	12434715		14 107 695		5 289 778
celkem za všechna zařízení	69 984 731	20 378 631	25 125 122	31 716 983	129 973 852	755 647	17 769 006

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Z celkového počtu nákladů na provozování a poskytování sociálních služeb činí úhrady uživatelů 44%, 24% financí poskytuje MPSV, 11% poskytují zřizovatelé ze svých zdrojů. Obce dotují tyto služby 9%, kraj poskytuje dotace ve výši 7% z celkového objemu. Zbylé finance tvoří jiné finanční zdroje a sponzorské dary. Financování sociálních služeb je vícezdrojové a je nutné, aby všichni poskytovatelé financí na sociální služby spolupracovali na zkvalitňování způsobu rozdělování dotačních prostředků. Plynulé a koordinované financování sociálních služeb na úrovni kraje by mělo poskytovatelům sociálních služeb zajistit jejich dlouhodobé fungování a finanční plánování.

Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení soc. služeb															
Centra denních služeb															
Denní stacionáře						51									
Týdenní stacionáře															
Domovy pro osoby se zdravotním postižením															
Domovy pro seniory				466											
Domovy se zvláštním režimem				227											
Chráněné bydlení				33											
Azylové domy				96											
Domy na půl cesty															
Zařízení pro krizovou pomoc							800	500							
Nízkoprahová						30				5					

denní centra																		
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež					97	90				30	24							
Noclehárny									58									
Terapeutické komunity																		
Sociální poradny					12	810	2.804					745						
Sociálně terapeutické dílny																		
Centra soc. rehabilitačních služeb					131					14								
Pracoviště rané péče					6					6								
Intervenční centra								12										
Služby následné péče												2						
Ostatní			25		303		1400		1119	80	1640							

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Na území ORP Hradec Králové je dobře rozvinutá síť rezidenčních sociálních služeb, chybí pouze některé speciální rezidenční služby, například pro psychotiky, alkoholiky. Terénní sociální služby a intervenční služby proti tomu disponují značnými rezervami v pokrytí některých území kraje těmito službami.

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské služby	Podpora samostatného bydlení	Odlehčovací služby	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	tlumočnické služby
Příjmy z úhrad uživatelů	7.897.899	2.362.812	704.132	17.835		2.794.595	služba se nehradí	služba se nehradí
Výdaje	25.408.009	6.172.975	3.121.279	346.397		4.923.826	1.726.040	358.000
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	31,0%	38,0%	22,5%	5,1%		56,0%		

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Na pečovatelskou službu si hradí uživatelé 30% nákladů, na služby osobní asistence 38%. Na odlehčovací služby seniorů si hradí jejich uživatelé 58% z celkových nákladů vynaložených na tyto služby. Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením uživatelé nehradí. Tyto služby poskytují v obcích i obce ve spolupráci s místními neziskovými organizacemi, ale jedná se o služby neoficiální bez registrace, přesto na obcích velmi dobře fungují a mají velký význam pro místní obyvatele.

Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	15
Osobní asistence	
Tísňová péče	
Průvodcovské a předčitatelské služby	
Podpora samostatného bydlení	
Odlehčovací služby	50
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	

Zdroj dat: Databáze OPR HK, vlastní šetření

Vlastním šetřením bylo zjištěno, že evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012 u pečovatelské služby je cca 10- 15 osob za rok, ale jedná se vždy o zdravotní stav žadatele neboť organizace neposkytují specifické služby, které klient vyžaduje. U odlehčovací služby neuspokojí ročně až 50 žadatelů, a to převážně z kapacitních důvodů nebo že zdravotní stav žadatele nevyhovuje poskytovaným službám.

Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem					20	47	69	60	76

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	54	2329	3328				3	119	129

	Pracoviště rané péče			Intervenční centra			Služby následné péče		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem	89			15	7	24			

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem								84	97

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muž	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem		16	46		12	16	41	46	6

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem							843	1279	608

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

V domovech pro seniory a domovech se zvláštním režimem jsou ubytované téměř z 80% ženy. Noclehárny jsou pouze v Hradci Králové a jejich klientelu tvoří z 80% muži. V Domě Matky Terezy v Hradci Králové je azylový dům pro muže, pro ženy je zde zařízená pouze jedna místnost noclehárny, což z hlediska zájmu žen o tuto službu je naprosto nedostatečné. Proto je nutné vhodným způsobem na tyto potřeby reagovat a založit azylový dům pro ženy.

Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Centra denních služeb	0	0	0	0
Denní stacionáře	8.508.447	126.992	0	0
Týdenní stacionáře	0	0	0	0
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0	0	0
Domovy pro seniory	84.126.075	0	0	220.803
Domovy se zvláštním režimem	16.096.615	0	0	259.623
Chráněné bydlení	3.301.296	0	0	117.903
Azylové domy	12.547.453	0	0	94.341
Domy na půl cesty	0	0	0	0
Zařízení pro krizovou pomoc	613.000	3.128	0	0
Nízkoprahová denní centra	1.599.331	4.299	0	0
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	6.825.381	21.737	0	0
Noclehárny	3.931.741	13.019	0	0
Terapeutické komunity	0	0	0	0
Sociální poradny	15.056.743	2.636	0	0
Sociálně terapeutické dílny	0	0	0	0
Centra sociálně rehabilitačních služeb	7.997.921	31.864	0	0
Pracoviště rané péče	2.353.289	26.441	0	0
Intervenční centra	2.054.219	14.070	0	0
Služby následné péče	0	0	0	0
ostatní	78.328.874	20.308	0	0

Zdroj dat: Registr poskytovatelů sociálních služeb, databáze OPR HK, vlastní šetření

Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Dobrovolnická činnost v ORP	3	3	3			
z toho Občanská sdružení						
z toho Církevní právnické osoby	2	2	2			
z toho Obecně prospěšné společnosti	1	1	1			
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá	3	3	3			
Z toho krátkodobá i dlouhodobá						

Zdroj dat: MV, databáze OPR HK

Projekty zaměřené na dobrovolnické činnosti v oblasti sociálních služeb jsou na území OPR 3 a to dlouhodobé. Jejich zaměření dokumentuje následující tabulka.

Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet projektů		
	2010	2011	2012
Pomoc nezaměstnaným	1	1	1
osobám sociálně slabým	4	4	4
osobám zdravotně postiženým	3	3	3
příslušníkům národnostních menšin			
imigrantům	1	1	1
osobám po výkonu trestu odnětí svobody			
osobám drogově závislým			
osobám trpícím domácím násilím			
při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase	4	4	4
při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách	1	1	1
při ochraně a zlepšování životního prostředí			
při péči o zachování kulturního dědictví			
pořádání kulturních akcí			
při sbírkových charitativních akcích	1	1	1

Ke kvalitě a dostupnosti poskytovaných sociálních a souvisejících služeb přispívají také osoby, které nejsou v pracovně právním vztahu k poskytovateli. Dobrovolnictví má významnou úlohu ve zlepšení kvality života klientů sociálních služeb. Zlepšuje jejich společenské kontakty, zajišťuje náplň volného času a umožňuje budovat a udržovat mezilidské vztahy mimo zařízení sociálních služeb.

Dobrovolníci umožňují poskytovateli nabídnout vyšší kvalitu a větší množství služeb, neboť zastanou činnosti, pro něž nemají zaměstnanci kapacitu: např. běžný rozhovor s klientem, vycházka, společenské hry apod.

Schopnost poskytovatelů sociálních služeb zlepšovat kvalitu svých služeb využíváním dobrovolníků je komplikována několika aspekty, které vyplývají z toho, že většina poskytovatelů se zároveň sama snaží získat a zajistit činnost dobrovolníků ve své organizaci:

- poskytovatel sociální služby nemá potřebné kompetence pro získání, proškolení a využívání služeb dobrovolníka (jsou k tomu potřeba jiné dovednosti a systém práce, než je poskytování sociální služby)
- dobrovolník zajištěný poskytovatelem je považován za součást jeho pracovního týmu a podle poskytovatele se na něho vztahují omezení a povinnosti vyplývající ze zákona o sociálních službách (kvalifikační požadavky, hlášení registrátorovi apod.), což výrazně komplikuje jeho činnost
- dobrovolník zajištěný poskytovatelem pociťuje potřebu stát se členem pracovního týmu: ta je nenaplněna (dochází do zařízení zřídka, není nahlížen jako řádný pracovník) a dobrovolníková motivace se vytrácí
- poskytovatel nemá prostředky pro to, aby zřídil pracovní pozici, jejíž náplní by byla starost o dobrovolníky (což by odstranilo některé výše uvedené nedostatky).

Je třeba podporovat takový model dobrovolnictví, který odstraní výše uvedené nedostatky a umožní poskytovatelům využívat dobrovolnictví pro rozvoj kvality a dostupnosti svých služeb a zapojí do spolupráce obce, které velmi dobře znají potřeby své komunity.

Na území OPR Hradec Králové jsou 3 dlouhodobé dobrovolnické projekty zaměřené na oblasti pomoci: nezaměstnaným, osobám sociálně slabým, osobám zdravotně postiženým, imigrantům, při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase, při přírodních, ekologických nebo humanitárních katastrofách a při sbírkových charitativních akcích. V této oblasti je velký prostor pro meziobecní spolupráci, neboť obce samostatně dobrovolnictví podporují na svém správním území.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nestabilní systém financování (každoroční grantové výzvy)	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> - Víceleté financování stabilních zařízení soc. služeb - Zapojení obcí do pravidelného financování sociálních služeb - Jasná a dlouhodobá koncepce státu v soc. oblasti napříč politickým spektrem 	stát, obce a města, kraj
Nedostatek financí na fungování soc. služeb	2	5	10	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečná finanční rezerva, jak zařízení, tak zřizovatele - Hledání dalších zdrojů financování (donátoři, nadace) - Provozování komerčních aktivit, kde to lze např. kavárny, chráněné dílny ve spolupráci s dalšími partnery 	zřizovatel, poskytovatel poskytovatel příspěvků, dotací
Nedostatek financí na investiční aktivity	3	2	6	<ul style="list-style-type: none"> - Využit dotačních možností MPSV, krajů, fondů ESF, MAS - Spolupráce s dalšími partnery např. ze strany měst a obcí 	zřizovatel, poskytovatel
Udržitelnost projektů podpořených EU - závazek udržet službu po určitou dobu	2	5	10	<ul style="list-style-type: none"> - Dostatečná finanční rezerva, jak zařízení, tak zřizovatele - Hledání dalších zdrojů financování donátoři, nadace - Provozování komerčních aktivit, kde to lze např. kavárny, chráněné dílny 	zřizovatel, poskytovatel

Klienti neplatí za služby	2	2	4	- Změna systému výběru poplatků za služby	kraj, zřizovatel, poskytovatel
Organizační riziko					
Nedostatek/přebytek uživatelů v čase	3	3	9	- Pravidelné sledování vývoje situace v sociální oblasti - po stránce demografické, nové trendy (zadlužování, ..) - Rychle a kvalitně reagovat na změny ve společenském životě - Koncepční spolupráce s poskytovateli soc. služeb	stát, kraj, města a obce zřizovatel, poskytovatel
Nespolupráce mezi organizacemi	3	3	9	- Vzájemná setkávání, výměna zkušeností - Nevytvářet tvrdé konkurenční prostředí (např. při dotačních programech) - Spolupráce s obcemi	stát, kraj, obce, MAS, DSO
Právní riziko					
Změna legislativy, která přinese nové investice, vyšší náklady na zaměstnance	3	4	12	- Sledování příprav nových zákonů - Upozorňovat na dopad změn v zákonech, aby bylo případně navýšeno financování	poskytovatel, zřizovatel
Nekvalitní změny zákonů	3	3	9	- Sledování příprav nových zákonů a upozornění na dopad	poskytovatel, zřizovatel
Technické riziko					
Špatný technický stav budov zařízení	3	4	12	- Využití dotačních možností MPSV, krajů fondů ESF, MAS	poskytovatel, zřizovatel
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	2	6	- Využití dotačních možností MPSV, krajů fondů ESF, MAS	poskytovatel, zřizovatel
Věcné riziko					

Poskytování nekvalitních služeb	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitní řízení zařízení (vedení), pravidelné porady, vzdělávání, teambuilding - Dobré nastavení Standartů kvality zařízení - jejich vnitřní audit + pravidelné kontroly 	poskytovatel, zřizovatel
Nezájem o službu	2	3	6	<ul style="list-style-type: none"> - Informovanost o službě - informační kampaně, média,.. - Fixní náklady na provozování služby – snaha oslovit další klienty 	veřejnost poskytovatel, zřizovatel

4.1.4. Analýza cílových skupin sociálních služeb

Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Klienti v sociálních službách	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a profesionální služby * odbornost pracovníků * osobní a důstojný přístup 	<ul style="list-style-type: none"> * neschopnost či neochota platit za služby * neznalost fungování systému - kam se obrátit s daným problémem * chtějí pouze finanční příspěvek 	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, popř. dalších moderních technologiích 	<ul style="list-style-type: none"> * centrální web poskytovatelů péče na úrovni ORP, okresu, kraje, kontrola aktuálních údajů * vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost)
Poskytovatelé služeb	<ul style="list-style-type: none"> * stabilní a dostatečné financování služeb * stabilní právní prostředí * dobrá spolupráce s dalšími organizacemi * poptávka ze strany uživatelů 	<ul style="list-style-type: none"> * nedostatek finančních prostředků na provoz * poskytování nekvalitních služeb * fluktuace zaměstnanců 	<ul style="list-style-type: none"> * pravidelná setkání s poskytovateli financí - obec, kraj, případně MPSV * pravidelná setkání se zřizovateli * setkání se zástupci obcí, DSO 	<ul style="list-style-type: none"> * organizace setkání např. ze strany - kraje, ORP * komunitní plánování soc. služeb (na úrovni mikroregionů, ORP, kraje, státu) * pořádání kulatých stolů, příklady dobré praxe
Rodinní příslušníci klientů	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a profesionální služby * efektivní využití veřejných prostředků * místní dostupnost služeb 	<ul style="list-style-type: none"> * neochota platit za služby * nespolečenská spolupráce s poskytovatelem * náročné požadavky 	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, popř. dalších moderních technologiích (facebook,...) 	<ul style="list-style-type: none"> * centrální web poskytovatelů péče. na úrovni ORP, okresu, kraje, kontrola aktuálních údajů * vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost)
Veřejnost	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a profesionální služby * informovanost o nabídce sociálních služeb * efektivní využití veřejných prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> * považují některé služby za zbytečné, nadbytečné 	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, popř. dalších moderních technologiích (facebook,...) 	<ul style="list-style-type: none"> * centrální web poskytovatelů péče. na úrovni ORP, okresu, kraje, kontrola aktuálních údajů * vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost)

Zaměstnanci sociálních službách	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a stabilní zázemí organizace * odpovídající systém odměňování vzhledem k náročnosti povolání * možnost profesního růstu 	<ul style="list-style-type: none"> * poskytování nekvalitních služeb, neprofesionalita * časté střídání zaměstnání * přetěžování, nadbytečná administrativa 	<ul style="list-style-type: none"> * pracovní porady * účast na školeních, kulatých stolech 	<ul style="list-style-type: none"> * školení jak odborné, tak doplňkové např. při syndromu vyhoření, komunikace s klienty * budování kvalitního a stabilního zázemí pro zaměstnance
Představitelé obce, která má sociální zařízení	<ul style="list-style-type: none"> * zajištění kvalitních služeb pro jejich občany, případně další * efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> * neochota financovat sociální služby * nejistota finanční podpory jejich zařízení ze strany státu, kraje 	<ul style="list-style-type: none"> * pravidelná setkání zřizovatel x poskytovatel * kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, pop?. dalších moderních technologiích (facebook,...) 	<ul style="list-style-type: none"> * centrální web poskytovatelů péče. na úrovni ORP, okresu, kraje, kontrola aktuálních údajů * vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost)
Představitelé obce, kde sociální zařízení nejsou	<ul style="list-style-type: none"> * možnost umístit jejich obyvatele dle jeho potřeb * zajištění kvalitních služeb * efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> * neochota finanční podpory zařízení, které nezřizují * nezájem o sociální oblast * neorientace v sociální oblast, nedostatečná informovanost 	<ul style="list-style-type: none"> * kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, popř. dalších moderních technologiích (facebook,...) 	<ul style="list-style-type: none"> * centrální web poskytovatelů péče. na úrovni ORP, okresu, kraje, kontrola aktuálních údajů * vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost)
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	<ul style="list-style-type: none"> * církve - naplnění jejich poslání služby * NNO - naplnění cílu organizace 	<ul style="list-style-type: none"> * nedostatek finančních prostředků * poskytování nekvalitních služeb * neochota spolupracovat s jinými subjekty 	<ul style="list-style-type: none"> * pravidelná setkávání zřizovatel x poskytovatel * setkání zřizovatelů s představiteli obcí, kraje, státu (pracovní jednání, kulaté stoly, panelové konference) 	<ul style="list-style-type: none"> * centrální web poskytovatelů péče. na úrovni ORP, okresu, kraje, kontrola aktuálních údajů * zapojení do komunitního plánování v regionu
Donátoři	<ul style="list-style-type: none"> * efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu * transparentní využití jejich prostředků * "reklama" 	<ul style="list-style-type: none"> * ukončení financování soc. služby * nedostatečné finanční zdroje na donátorství * nátlak na fungování, směřování soc. 	<ul style="list-style-type: none"> * osobní a otevřený kontakt * pozvání na akce pro veřejnost, případně valné hromady,... * předkládání jasného a účelného použití finančních 	<ul style="list-style-type: none"> * pravidelná setkávání starostů obcí na území ORP – kulaté * vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost) * výroční zprávy

	donátora	služeb	prostředků	organizací * prezentace donátorů na webu, ve výročních zprávách
Představitelé Obcí SO ORP	* zajištění služeb pro obyvatele jejich území * efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu * mít přehled o zařízeních na území ORP a v blízkém okolí	* nestabilní systém financování soc. služeb, každoroční žádosti o dotace - finanční nejistota * neochota spolupracovat s poskytovateli soc. služeb i s jinými městy a obcemi	* setkání představitelů obcí v rámci ORP - pravidelné zjišťování potřeb, předávání informací,.. * setkání zástupců obcí s poskytovateli soc. služeb	* vydání publikace s kontakty na zařízení, služby (hrozí neaktuálnost) * výroční zprávy
Kraje	* zajištění soc. služeb pro obyvatele kraje * rovnoměrné pokrytí služeb dle potřeb regionů * efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu	* nestabilní systém financování soc. služeb, každoroční žádosti o dotace - finanční nejistota * neochota spolupracovat s poskytovateli soc. služeb, obcemi	* setkání s poskytovateli a odborníky - formou pracovních jednání, kulatých stolů, konferencí * kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích	* organizace setkání, kulatých stolů, konferencí - poskytovatelů, představitelů obcí * komunitní plánování soc. služeb na úrovni kraje
Stát	* zajištění kvalitních služeb pro své občany * efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu	* nestabilní systém financování soc. služeb, každoroční žádosti o dotace - finanční nejistota * neochota spolupracovat s poskytovateli soc. služeb, obcemi, kraji	* kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, popř. dalších moderních technologiích (facebook,...)	* stabilní a dostatečné financování soc. služeb * garance kvality soc. služeb * pořádání informačních kampaní
Média	* efektivní využívání prostředků poskytnutých z jejich rozpočtu	* neorientace v systému, poskytování dezinformací	* kvalitní a aktuální webové stránky * prezentace v médiích - tiskoviny, televize, popř. dalších moderních technologiích (facebook,...)	* poskytování pozitivních zpráv * otevřenost zařízení vůči médiím

4.1.5. SWOT analýza sociální oblasti

Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Zastoupení většiny sociálních služeb a zařízení ve statutárním městě Hradec Králové pro celé území OPR	Nedostupné sociální bydlení v malých venkovských obcích
Dobrá dopravní dostupnost zdravotních a sociálních služeb	Ohodnocení zaměstnanců v sociálních službách je podprůměrné
Podpora obcí neziskového sektoru v oblasti sociálních a volnočasových služeb	Nedostatek koordinované spolupráce sociálních a zdravotních služeb a zařízení
Silný neziskový sektor v oblasti volnočasových aktivit pro různé věkové skupiny na celém území OPR	Nedostatek financí na budování pobytových sociálních zařízení (malé DPS, sociální bydlení apod.) v malých venkovských obcích
Podpora obcí při rozvoji dobrovolnictví a činnosti neziskového zájmového sektoru	Neochota uživatelů sociálních služeb platit za služby, špatné využívání příspěvků na péči
Příležitosti:	Hrozby:
Kvalitně zpracované strategické dokumenty (komunitní a strategický plán) a jejich realizace	Zhoršující se věková struktura, stárnutí populace a tím nárůst potřeby sociálních a zdravotnických služeb
Využití fondů EU pro rozvoj sociálních služeb	Nárůst počtu sociálně nepřízpůsobivých obyvatel
Vzdělávání a výměna zkušeností v oblasti sociální péče a aktivizačních služeb, dobrovolnictví a komunitního způsobu života.	Neudržitelnost rozsahu a kvality sociálních zařízení a služeb v důsledku nedostatku finančních prostředků na jejich provoz
Zvýšení podpory rodiny jako základního společenského prvku	Rostoucí zranitelnost a snižování soběstačnosti některých sociálních skupin (cizinci, zdravotně postižení, nekvalifikovaní, ženy na mateřské dovolené, absolventi škol apod.)
Důchodová, sociální a zdravotní reformy vzhledem k budoucím trendům vývoje v těchto oblastech	Nevhodné legislativní změny v systému sociálních a zdravotnických služeb
	Neúměrně se zvyšující finanční nároky na důchodový, sociální a zdravotní systém ČR

4.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Města Hradec Králové, Smiřice a Třebechovice dlouhodobě komunitně plánují rozvoj sociálních a souvisejících služeb ve svém správním území a nejbližším okolí. Tyto plány jsou součástí dalších strategických dokumentů měst a obcí. Města a obce se podílejí na financování těchto služeb. Plánování sociálních služeb především pro seniory (výstavba DPP, DPS, terénní pečovatelská a ošetřovatelská služba, dobrovolnictví apod.) probíhá na úrovni jednotlivých mikroregionů, které na území ORP působí. Hlavní překážkou v realizaci resp. budování těchto zařízení je nedostatek financí na jejich vybudování.

V Nechanicích jsou provozovány soukromé sociální služby a residenční zařízení pro seniory, jejichž klienty jsou senioři nejen z regionu, ale i z dalších regionů (Praha a okolí).

V celém regionu jsou zastoupeny zejména terénní služby pro seniory a zdravotně postižené, dále základní poradenství a odborné sociální poradenství pro všechny cílové skupiny a terénní práce s mládeží a menšinami. Rezidenční služby zajišťuje 5 domovů důchodců (Černožice, Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou, Třebechovice pod Orebem a Nechanice) a 3 domovy se zvláštním režimem (Černožice, Hradec Králové, Nechanice).

Největšími poskytovateli sociálních služeb v regionu jsou Centrum sociální pomoci a služeb, Oblastní Charita Hradec Králové, ŽIVOT 90, SSS Chlumeck nad Cidlinou a Obecný zájem, o. s. a Mgr. Daniela Votavová.

Vedle služeb tzv. registrovaných působí na území ORP řada služeb bez registrace, například mateřská centra, aktivizační služby pro seniory, dobrovolnické aktivity, služby s přesahem do oblastí zdravotnictví, dopravní služby pro osoby se zdravotním postižením, služby s přesahem do oblastí prevence kriminality a sociálního vyloučení. Na provozování i rozvoj těchto služeb přispívají města i obce.

Venkovské obce v rámci svých samosprávných činností zajišťují i další služby pro obyvatelstvo, které mají charakter neoficiálních sociálních služeb. Jedná se především o poradenství pro různé cílové skupiny na základě znalosti místních poměrů a potřeb v dané obci. Obce také významně materiálně i finančně podporují volnočasové aktivity na svém území a činnost zájmových spolků a klubů, které se vlastně starají o sociální začleňování, vzdělávání, aktivizaci i prevenci nežádoucích sociálních jevů v místních komunitách. V rámci těchto činností je významně propagováno a podporováno dobrovolnictví, bez kterého není možné fungování výše uvedených činností na malých venkovských obcích

Poskyvatelé registrovaných sociálních služeb jsou zařazeni do sítě podporovaných sociálních služeb v Královéhradeckém kraji. Síť sociálních služeb je nástrojem k naplnění povinnosti kraje zajišťovat dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území tj. i na území ORP Hradec Králové. Na základě schválené sítě zpracovává Krajský úřad Královéhradeckého kraje návrhy na výši dotací na poskytování sociálních služeb ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Schválená síť je také podkladem pro financování sociálních služeb z veřejných rozpočtů.

Cílem obcí a měst a dalších regionálních aktérů je ve spolupráci s Královéhradeckým krajem vytvořit fungující stabilní síť sociálních služeb a zařízení dle skutečných a oprávněných potřeb občanů.

Závěry vyplývající z dotazníkového šetření:

Sociální oblast by měla být řešena na úrovni ORP.

V oblasti sociálních služeb vidí obce největší nedostatky v tom, že poskytovatelé sociálních služeb nemají zajištěné průběžné víceleté financování a proto potřebují finance na překlenutí období, než získají finance z MPSV. Nedostatečná kapacita pobytových zařízení pro seniory (DD, DPS, Domovy se zvláštním režimem).

Obce mají zájem spolupracovat při aktivizaci seniorů a jejich zapojování do běžného života v obcích, při propagaci a podpoře dobrovolnictví a neformální péče o potřebné a při rozvoji ambulantních a terénních sociálních služeb.

Obcím vyhovuje, že sociální služby zajišťují odborné organizace, jejich plánování probíhá na úrovni ORP a je koordinováno s krajskou koncepcí.

Obce vnímají sociální služby na pětibodové škále spíše v její druhé polovině, takže průměrně, dostatečně a v některých případech i nedostatečně. Vzhledem k tomu, že z předchozích otázek vyplývá, že by dle názoru obcí měl tuto problematiku zajišťovat kraj, není tento bod vhodný pro meziobecní spolupráci.

Jak vychází z předchozích otázek, obce mají většinový názor, že oblast sociálních služeb by měl zajišťovat kraj, z tohoto důvodu z šetření vyplývá, že většina obcí neřeší komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců dobrovolných svazků obcí a starostů obcí z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro témata sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

4. SOCIÁLNÍ OBLAST			
Problémový okruh 4.1. Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP		Problémový okruh 4.2. Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby	
Cíl 4.1.1. Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb	Cíl 4.1.2. Nastavit stabilní systém financování sociálních služeb	Cíl 4.2.1. Podpořit vznik sítě podporovaného bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením závislé na pomoci druhé osoby	Cíl 4.2.2. Podpořit rozvoj sítě pobytových a terénních sociálních a zdravotních služeb

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na území ORP Hradec Králové spolupracují v rámci mikroregionů a místních akčních skupin na komplexním rozvoji území. Ekologická osvěta vede k trvale udržitelnému způsobu života. Školní zařízení plní funkci komunitních center v oblasti volnočasových a zájmových aktivit. **Komunitní plánování sociální péče zohledňuje potřeby všech dotčených obcí.** Návštěvnický přívětivý turistický region.

SLOGAN

Na Hradecku se nám dobře žije.

Problémový okruh 4. 1. Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP

Věcné argumenty

Na území ORP Hradec Králové dlouhodobě komunitně plánují rozvoj sociálních případně zdravotních a souvisejících služeb ve svém správním území a nejbližším okolí pouze města Hradec Králové, Smiřice a Třebechovice. V Nechanicích jsou provozovány soukromé sociální služby, které jsou zahrnuty do krajské koncepce. Komunitní plány těchto obcí jsou součástí dalších strategických dokumentů výše uvedených měst a obcí a jsou zapracovány do krajské koncepce v oblasti rozvoje sociálních služeb. Plánování sociálních a navazujících služeb především pro seniory, mentálně a zdravotně postižené (výstavba domovů pro seniory, domů s pečovatelskou službou, terénní pečovatelská a ošetřovatelská služba, dobrovolnictví) probíhá také na úrovni jednotlivých mikroregionů, které na území působí. Tyto dílčí aktivity jsou ovšem pouze částečně zahrnuty do komplexních strategických dokumentů svazků obcí. Do strategických dokumentů jednotlivých obcí už obvykle zapracovány nejsou, neboť malé venkovské obce nemají zpracované komunitní plány sociální péče a ve většině případů ani strategické rozvojové dokumenty. Aktivity svazků obcí v oblasti sociální péče nejsou propojeny ani s dalšími komunitními plány relevantními pro celé území ORP případně kraje.

Poskytovatelé sociálních služeb jsou zařazeni do „Sítě podporovaných sociálních služeb v Královéhradeckém kraji“. Síť sociálních služeb je nástrojem k naplnění povinnosti kraje, zajišťovat dostupnost poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb. Je přehledem o zajištění kapacit jednotlivých druhů sociálních služeb a jejich finančního zabezpečení. Tuto schválenou síť sociálních služeb financuje Krajský úřad Královéhradeckého kraje na základě své dotační strategie vypracované dle metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Schválená síť je také podkladem pro financování sociálních služeb z veřejných rozpočtů. Příspěvky poskytovatelům sociálních služeb poskytují malé venkovské obce na základě žádostí, které jsou projednané a schválené zastupitelstvy obcí. *(pozn. původní text o neregistrovaných službách odstraněn i ve všech dalších odstavcích bez náhrady neboť nepatří do sociálních služeb)*

Příčiny problému

Obce mají informace a znalosti o místním společenství a znají potřeby svých občanů. V rámci péče o všestranný rozvoj svého území se v oblasti sociální péče omezují na poskytování informací o možnostech a způsobech poskytovaných sociálních služeb dostupných pro obyvatele svých obcí a na poskytování příspěvků registrovaným poskytovatelům sociálních služeb, které poskytují přímé služby na území dotčených obcí (terénní ošetřovatelská a pečovatelská služba).

Na další aktivity v oblasti sociální péče malé obce nemají potřebné odborníky. Tyto odborníky nemají, ale především z důvodu toho, že objem práce na malých obcích nedovoluje přijmout zaměstnance na nějaký trvalý pracovní úvazek. Jelikož v malých obcích není trvale zaměstnán odborník z oblasti sociální péče, spoléhají obce na to, že sociální služby zajistí odborné organizace, jejichž fungování a zařazení do krajské koncepce koordinuje a částečně i financuje Krajský úřad Královéhradeckého kraje a města na území OPR – Hradec Králové, Třebechovice a Smiřice.

Důsledky neřešení problému

Pokud se venkovské obce aktivně nezapojí do komunitního procesu plánování komunálních služeb, může se stát, že některé služby zaniknou, v některých zařízeních nebudou volná místa nebo naopak v některých službách a zařízeních bude nevyužitá kapacita. Toto by mělo dopad na občany, kteří mají právo na to, aby žádali o pomoc a podporu ze strany veřejné správy a poskytovatelů sociálních služeb v případě, že nejsou schopni samostatně řešit svou nepříznivou sociální situaci.

Krajská koncepce a podpora měst by nemusela zohledňovat skutečné a oprávněné sociální potřeby obyvatel malých venkovských obcí.

Finanční náročnost na poskytování sociálních služeb a špatné toky peněz mohou zapříčinit zánik některých potřebných sociálních a navazujících služeb, případně jejich nedostupnost pro některé území ORP.

Problémový okruh 4.2. Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby

Věcné argumenty

V pobytových zařízeních pro seniory je na území ORP Hradec Králové nedostatečná kapacita. Občané využívají také zařízení v sousedních ORP (Nový Bydžov, Hořice, Holice, Pardubice, Jičín apod.). Vlastním šetřením bylo zjištěno, že některé mikroregiony na území ORP Hradec Králové prováděly komunitní šetření mezi svými obyvateli a výsledkem bylo zjištění, že občané by měli zájem o vybudování pobytových zařízení typu domov pro seniory nebo pro osoby se zdravotním postižením, kdy jsou závislé na pomoci druhé osoby případně komunitní dům pro seniory v blízkosti jejich domova. Zároveň mají zájem o zajištění potřebných sociálních služeb, aby mohli zůstat soběstační v těchto bytech. Zájem je o menší zařízení s kapacitou do 20 obyvatel, která by byla rozmístěna na území ORP v menších obcích, aby nedocházelo k narušování sociálních vazeb klientů.

Dle demografických trendů se obyvatelé České republiky dožívají stále vyššího věku, rodí se méně dětí a celkově obyvatelstvo stárne. Stárnoucí populace představuje hlavní výzvu, s níž se musí sociální služby vypořádat.

„České populace stárne. Podle aktuální prognózy vzroste do roku 2065 počet osob starších 65 let v porovnání s r. 2010 více než 2,1x, počet osob starších 80 let vzroste ve stejném období více než 4,3x. Na řešení důsledků stárnutí populace však není v současné době naše společnost připravena.“ Zdroj: 23 Průša, 2010:149

Dá se tedy předpokládat, že úloha pobytových zařízení v systému sociální pomoci bude narůstat zejména domovů se zvláštním režimem, a to především z důvodů zvyšujícího se počtu lidí se stařeckou či Alzheimerovou demencí, zdravotně a mentálně postižených, kteří budou vyžadovat nepřetržitou péči a dohled. Předpokládá se nárůst i u terénních a ambulantních služeb jako podpora klientů ve vlastním sociálním prostředí.

Krajská koncepce v oblasti sociálních služeb ovšem počítá se zachováním stávající kapacity pobytových služeb (domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem) s tím, že Královéhradecký kraj nebude finančně podporovat žádné nové kapacity nad současný stav. V případě záměru budovat nová zařízení menšího komunitního charakteru na území jednotlivých mikroregionů bude nutné hledat vhodné investiční zdroje.

Pro zajištění potřeb seniorů závislých na pomoci jiné osoby jsou klíčové terénní pečovatelská služba a podporované typy bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby. Jejich funkci v systému pomoci doplňují a umožňují další služby, zejm. odlehčovací služby, domovinky (ve formě centra denních služeb či denního stacionáře) a domovy se zvláštním režimem doplněné o služby zdravotní.

Vlastním šetřením bylo zjištěno, že evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012 u pečovatelské služby je cca 10- 15 osob za rok, důvodem pro odmítnutí je vždy zdravotní stav žadatele, neboť organizace neposkytují specifické služby, které klient vyžaduje. U odlehčovací služby neuspokojí ročně až 50 žadatelů, a to převážně z kapacitních důvodů nebo že zdravotní stav žadatele neodpovídá poskytovaným službám. Odlehčovací služby jsou poskytovány pouze ve větších městech.

Do budoucna bude nezbytné poskytovat terénním a ambulantním službám prostor pro větší rozvoj a převzetí iniciativy v péči o seniory. Tyto terénní služby by měly tvořit páteř sociální péče o seniory, neboť splňují jejich představu o způsobu pomoci, zejm. umožňují klientům setrvat ve vlastní domácnosti. Dalším významným argumentem je, že ve srovnání s pobytovými službami jsou levnější, a to i bez započítání investičních nákladů nutných pro zajištění pobytových služeb.

V oblasti sociálních služeb vidí obce největší nedostatky v tom, že poskytovatelé sociálních služeb nemají zajištěné průběžné víceleté financování a proto potřebují finance na překlenutí období, než získají finance z MPSV a dalších zdrojů. Kapacita pobytových zařízení pro seniory na území ORP a v jejím okolí v současné době nepokrývá potřeby obyvatel a do budoucna ji bude nutné navýšit. Bude nutné ve spolupráci s místními komunitami naplánovat vhodný typ zařízení, dostupné objekty či lokality a poté hledat investiční zdroje na jejich vybudování a nastavit systém jejich provozního financování.

Příčiny problému

Z různých zdrojů je zřejmé, že naše populace neustále stárne a zvyšuje se podíl osob ve věku nad 60 let v populaci, z čehož je patrné, že senioři jako uživatelé sociálních a navazujících služeb se řadí k nejpočetnějším, nejviditelnějším a nejčastějším příjemcům sociálních služeb.

Prodlužuje se produktivní věk a odchod do penze, proto v případě, že senioři a osoby se zdravotním postižením závislé na pomoci druhých osob potřebují pomoc při překonání těžké životní situace. Nemohou se zcela spoléhat na pomoc rodiny a musejí využít dostupných sociálních služeb.

Obce systematicky a pravidelně neposkytují příspěvky na provoz pobytových i terénních sociálních služeb. Některé obce příspěvky dokonce neposkytují vůbec a potom jsou nuceni tyto chybějící finance provozovatelé pokrývat z jiných zdrojů. V území není ze strany obcí nastaven jednotný systém poskytování příspěvků provozovatelům sociálních služeb. Doposavad na venkovském území ORP Hradec Králové nebylo vybudováno žádné menší zařízení komunitního charakteru poskytující bydlení seniorům nebo osobám se zdravotním postižením.

Důsledky neřešení problému

Obyvatelé se ocitnou v situaci, že nemohou řešit svou nepříznivou životní situaci získáním dostupného podporovaného bydlení a souvisejících kvalitních sociálních služeb v blízkém okolí svého bydliště.

Na území nebudou vhodná zařízení pro lidi, co je potřebují, neboť tato zařízení nebudou mít finance na provoz, jelikož nebudou součástí krajské koncepce nebo jim obce nebudou poskytovat příspěvky.

4.2.3. Cíle

Problémový okruh 4.1.	Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP
Cíl 4.1.1	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb
Popis cíle	<p>Na území ORP Hradec Králové dlouhodobě komunitně plánují rozvoj sociálních případně zdravotních a souvisejících služeb ve svém správním území a nejbližším okolí pouze města Hradec Králové, Smiřice a Třebechovice. V Nechanicích jsou provozovány soukromé sociální služby, které jsou zahrnuty do krajské koncepce. Komunitní plány těchto obcí jsou součástí dalších strategických dokumentů výše uvedených měst a obcí a jsou zpracovány do krajské koncepce v oblasti rozvoje sociálních služeb. Určitá forma plánování v této oblasti probíhá také na úrovni jednotlivých mikroregionů, která ovšem není propojena na již fungující systém. Ostatní obce sociální péči neplánují, pouze řeší aktuální potřeby svých občanů. Na základě vyhodnocení výsledků a fungování stávajících komunitních plánů na území ORP Hradec Králové bylo ověřeno, že spolupráce při komunitním plánování sociálních a souvisejících služeb pomůže nastavit celý systém, tak aby odpovídal potřebám obyvatel v regionu a zároveň byl podporován a rozvíjen obcemi a městy.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zpracování právního rozboru jednotlivých komunálních plánů sociální péče a jejich provázání na krajskou koncepci b) zpracování návrhu možností financování komunitního plánování <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> c) rozbor ekonomické výhodnosti společného komunitního plánování d) zpracování variant řešení pro snížení nákladů na komunitní plánování e) zpracování variant na realizaci komunitních plánů sociální péče <p>B.1 Zlepšení informovanosti veřejnosti o poskytovaných sociálních službách a službách souvisejících</p> <ul style="list-style-type: none"> f) zpracování koncepce informování veřejnosti o sociálních a souvisejících službách g) zpracování jednotného informačního systému h) zpracování koncepce o zapojování regionálních aktérů do komunitního plánování <p>C.1 Vytvořit a naplňovat roční plány činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> i) vytvoření každoročních akčních komunitních plánů j) vytvoření pracovní skupiny zajišťující realizaci ročních akčních plánů k) zajistit každoroční vyhodnocení naplnění ročních plánů a promítnutí výsledků do dalších plánů
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zapojených subjektů do tvorby komunitního plánu
Správce cíle	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

Problémový okruh 4.1.	Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP
Cíl 4.1.2.	Nastavit stabilní systém financování sociálních služeb
Popis cíle	<p>Poskytovatelé sociálních služeb na území ORP Hradec Králové jsou zařazeni do „Sítě podporovaných sociálních služeb v Královéhradeckém kraji“. Tuto schválenou síť sociálních služeb financuje Krajský úřad Královéhradeckého kraje na základě své dotační strategie vypracované dle metodiky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Schválená síť je také podkladem pro financování sociálních služeb z veřejných rozpočtů. Příspěvky poskytovatelům sociálních služeb poskytují města a obce, které mají zpracované komunitní plány sociální péče. Ostatní venkovské obce dávají některým poskytovatelům příspěvky v různé výši na základě uzavřených smluv.</p> <p>Na základě analýzy financování systému poskytování sociálních a souvisejících služeb a prostředků vydávaných obcemi na jejich fungování je vhodné na úrovni měst a obcí vypracovat společný systém na financování těchto služeb tak, aby poskytovatelé mohli dobře plánovat své investice a další rozvoj jejich služeb.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <p>a) zpracování právního rozboru jednotlivých smluv uzavřených s poskytovateli sociálních a souvisejících služeb</p> <p>b) zpracování návrhu možností financování sociálních a souvisejících služeb na všech úrovních veřejné správy</p> <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <p>c) rozbor ekonomické výhodnosti vytvoření společného systému financování</p> <p>d) zpracování variant řešení pro snížení nákladů na provozování sociálních a souvisejících služeb</p> <p>B.1 Vytvoření společného systému financování sociálních a souvisejících služeb</p> <p>e) navrhnout model společného financování</p> <p>f) schválit v orgánech obcí a měst systém financování a zajistit jeho provozování</p> <p>g) zajistit informovanost mezi subjekty poskytujícími sociální a související služby</p> <p>h) umožnit neziskovým organizacím využívat investiční prostředky ze systému pro rozvoj sociálních služeb a investice</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet vyhlášených výzev pro žádost o příspěvek • Počet podpořených subjektů • Počet obcí přispívající do systému
Správce cíle	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

Problémový okruh 4.2.	Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby
Cíl 4.2.1.	Podpořit vznik sítě podporovaného bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením závislé na pomoci druhé osoby
Popis cíle	<p>V pobytových zařízeních pro seniory je na území ORP Hradec Králové nedostatečná kapacita. Vlastním šetřením bylo zjištěno, že obyvatelé venkovských obcí mají zájem o vybudování podporovaných bytů pro seniory a osoby se zdravotním stavem závislým na pomoci druhé osoby nebo komunitní domy pro seniory v blízkosti jejich domova. Preferují menší zařízení s kapacitou do 20 obyvatel, která by byla rozmístěna na území ORP v menších obcích, aby nedocházelo k narušování sociálních vazeb budoucích klientů. Chráněné bydlení pro sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel je soustředěno do měst a ve venkovských obcích zcela chybí.</p> <p>Z provedených analýz vyplývá, že úloha pobytových zařízení tohoto typu v systému sociální pomoci bude narůstat.</p> <p>Cílem je vypracovat koncepci budování tohoto typu bydlení dle skutečných potřeb regionu.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zpracování návrhu možností financování přípravných prací (projektová dokumentace a pod.) na zpracování koncepce budování podporovaného bydlení pro seniory b) zpracování právní formy na provozování budovaných zařízení <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> c) rozbor ekonomické výhodnosti vytvoření společného systému financování d) zpracování dlouhodobého investičního plánu na budování podporovaného bydlení pro seniory <p>B.1 Vytvoření společného systému financování</p> <ul style="list-style-type: none"> e) návrh financování provozních nákladů sociálních zařízení f) schválit v orgánech obcí a měst systém financování a zajistit jeho provozování g) vytvořit systém spolupráce se stávajícími zařízeními sociální péče při zajišťování souvisejících sociálních služeb
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - Počet obcí zapojených do společného systému - Počet vybudovaných podporovaných bytů/kapacita
Správce cíle	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

Problémový okruh 4.2.	Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby
Cíl 4.2.2.	Podpořit rozvoj sítě terénních sociálních služeb
Popis cíle	<p>Výstavba menších nebo komunitních podporovaných bytů pro seniory nebo zdravotně znevýhodněné osoby ve venkovských obcích, aby senioři mohli zůstat ve své obci nebo jejím nejbližším okolí a na to navazující podpora sociálního podnikání v oblasti pečovatelských a ošetrovatelských služeb. Z provedených analýz vyplývá, že úloha pobytových zařízení v systému sociální pomoci bude narůstat stejně tak jako potřeba terénních a ambulantních sociálních služeb na podporu klientů ve vlastním sociálním prostředí.</p> <p>Některé obce neposkytují příspěvky na financování terénních sociálních služeb. V území není nastaven jednotný systém poskytování příspěvků provozovatelům sociálních a souvisejících služeb ze strany obcí.</p> <p>Cílem je vypracovat systém provozování a financování stabilní sítě terénních sociálních a zdravotních služeb jak pro obyvatele v podporovaných bytech tak v jejich domácnostech, a to dle skutečných potřeb obyvatel v regionu.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> a) analýzy stávajících uzavřených smluv na poskytování sociálních a zdravotních služeb b) návrh smluv mezi poskytovateli sociálních a zdravotních služeb a obcemi <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> c) analýza poptávky po terénních službách d) rozbor ekonomické výhodnosti společného provozování a financování sítě podporovaného bydlení a terénních sociálních služeb e) zpracování dlouhodobého finančního plánu na provozování společného systému <p>B.1 Vytvoření stabilní sítě sociálních a zdravotních služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> f) ve spolupráci se stávajícími zařízeními sociální péče vytvořit společnou síť sociálních služeb g) navrhnout financování provozních nákladů společné sítě h) schválit v orgánech obcí a měst systém financování a zajistit jeho provozování
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Počet obcí a měst, které mají uzavřenou smlouvu o spolufinancování s poskytovatelem terénních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Správce cíle	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

4.2.4. Indikátory

Karta indikátoru č. 1

Problémový okruh/Cíl	4.1. Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP 4.1.1. Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet zapojených subjektů do tvorby komunitního plánu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30	60
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro vypracování kvalitního komunitního plánu sociální péče je nutné zapojit do jeho tvorby co nejvíce dotčených subjektů a zájmových skupin. Čím více subjektů se zapojí, tím by mělo být zajištěno kvalitnější a objektivnější zpracování výsledného komunitního plánu. Indikátor umožňuje sledovat zapojení subjektů do tvorby dokumentu s tím, že vhodné je zapojit co možná nejvíce dotčených subjektů, minimálně všechny obce a města a nejvýznamnější subjekty z oblasti sociální péče.		
Metodika a výpočet:	Sumář skutečně zapojených subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Podklady z pracovní skupiny pro tvorbu KP		

Karta indikátoru č. 2

Problémový okruh/Cíl	4.1. Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP 4.1.2. Nastavit stabilní systém financování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet vyhlášených výzev pro žádost o příspěvek		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na základě analýzy financování systému poskytování sociálních a souvisejících služeb a prostředků vydávaných obcemi na jejich fungování je vhodné na úrovni měst a obcí vypracovat společný systém na financování těchto služeb tak, aby poskytovatelé mohli dobře plánovat své investice a další rozvoj jejich služeb. Je vhodné, aby se do systému zapojilo co nejvíce měst a obcí a výzvy pro poskytovatele sociálních služeb, aby byly vyhlášovány alespoň 1x ročně.		
Metodika a výpočet:	Sumář skutečně vyhlášených výzev		
Zdroj čerpání dat:	Databáze měst a obcí		

Karta indikátoru č. 3

Problémový okruh/Cíl	4.1. Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP 4.1.2. Nastavit stabilní systém financování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet podpořených subjektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	25
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na základě analýzy financování systému poskytování sociálních a souvisejících služeb a prostředků vydávaných obcemi na jejich fungování je vhodné na úrovni měst a obcí vypracovat společný systém na financování těchto služeb tak, aby poskytovatelé mohli dobře plánovat své investice a další rozvoj jejich služeb. Výzva by měla být vyhlášována alespoň 1x ročně.		
Metodika a výpočet:	Sumář podpořených subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Databáze vytvořeného společného systému		

Karta indikátoru č. 4

Problémový okruh/Cíl	4.1. Komunitní plánování sociální péče nepokrývající celé území ORP 4.1.2. Nastavit stabilní systém financování sociálních služeb		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet obcí přispívajících do systému		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		40	60
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Na základě analýzy skutečných potřeb území vznikne společný systém financování sociálních služeb, který bude spolufinancovat provoz a rozvoj této sítě. Obce a města budou do systému přispívat na základě odsouhlasných kritérií.		
Metodika a výpočet:	Sumář zapojených obcí a měst		
Zdroj čerpání dat:	Databáze vytvořeného společného systému		

Karta indikátoru č. 5

Problémový okruh/Cíl	4.2. Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby 4.2.1. Podpořit vznik sítě podporovaného bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením závislé na pomoci druhé osoby		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do společného systému		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		30	60
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Podporované bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné obyvatele je soustředěno do vlastních měst a v malých venkovských obcích tento druh bydlení zcela chybí. Indikátor nám umožní zjistit kolik obcí se do společného plánování a budování těchto bytů v daném období zapojilo.		
Metodika a výpočet:	Sumář zapojených obcí		
Zdroj čerpání dat:	Databáze měst a obcí		

Karta indikátoru č. 6

Problémový okruh/Cíl	4.2. Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby 4.2.1. Podpořit vznik sítě podporovaného bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením závislé na pomoci druhé osoby		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet vybudovaných podporovaných bytů/kapacita		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20/20	40/40
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Podporované bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné obyvatele je soustředěno do vlastních měst a v malých venkovských obcích tento druh bydlení zcela chybí. Indikátor nám umožní zjistit kolik potřebných sociálních bytů se v daném období podařilo vybudovat a jaká je jejich kapacita.		
Metodika a výpočet:	Sumář vybudovaných bytů/sumář kapacity bytů		
Zdroj čerpání dat:	Databáze měst a obcí		

Karta indikátoru č. 7

Problémový okruh/Cíl	4.2. Nedostatečná kapacita podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné osoby 4.2.2. Podpořit rozvoj sítě terénních sociálních služeb		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet obcí a měst, které mají uzavřenou smlouvu o spolufinancování s poskytovatelem terénních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	45
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Úloha terénních sociálních služeb na podporu klientů neustále narůstá. Indiktor nám umožní zjistit kolik subjektů působí v celém systému.		
Metodika a výpočet:	Počet obcí a měst, které mají uzavřenou smlouvu o spolufinancování s poskytovatelem terénních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením		
Zdroj čerpání dat:	Databáze měst a obcí		

4.3. Pravidla pro řízení strategie

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejich změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
4.1.1.	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
4.1.2.	Nastavit stabilní systém financování sociálních služeb	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

4.2.1.	Podpořit vznik sítě podporovaného bydlení pro seniory a osoby se zdravotním postižením závislé na pomoci druhé osoby	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
4.2.2.	Podpořit rozvoj sítě terénních sociálních služeb	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet zapojených subjektů do tvorby komunitního plánu	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
2	Počet vyhlášených výzev pro žádost o příspěvek	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
3	Počet podpořených subjektů	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
4	Počet obcí přispívajících do systému	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
5	Počet obcí zapojených do společného systému	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
6	Počet vybudovaných podporovaných bytů/kapacita	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice
7	Počet obcí a měst, které mají uzavřenou smlouvu o spolufinancování s poskytovatelem terénních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením	Ing. Jana Rejlová, místostarostka obce Roudnice

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření

ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

V rámci projektu meziobecní spolupráce byly v sociální oblasti vytipovány dva problémové okruhy v rámci nichž by bylo vhodné rozvíjet meziobecní spolupráci. První oblastí je komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb na celém území ORP Hradec Králové. Bylo by vhodné jednomu plánu propojit veškeré aktivity regionálních aktérů a zkoordinovat je s krajskou koncepcí v oblasti sociální péče.

Tato schválená síť pokrývající potřeby obyvatel z území ORP Hradec Králové by pak byla komplexním podkladem pro zpracování společného plánu a systému financování sociálních služeb z veřejných rozpočtů.

Další problémovou oblastí, která byla v rámci projektu meziobecní spolupráce stanovena jako prioritní je, aby města a obce koordinovaně zabezpečily dostatečnou kapacitu podporovaného bydlení pro seniory a zdravotně znevýhodněné skupiny obyvatel a terénních sociálních služeb, a to vše dle skutečných potřeb obyvatel v regionu.

V sociální oblasti byly tedy zpracovány dva problémové okruhy, ke každému pak dva cíle a k jednotlivým cílům byly stanoveny indikátory, prostřednictvím nichž se bude sledovat naplnění stanovených cílů. Každý cíl i indikátor má stanoveného svého správce či gestora.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhovou část strategie zpracovával celý odborný tým ve spolupráci s motivujícími starostkami. Analytici pracovníci ve spolupráci s tématickým expertem a koordinátorkou projektu připravili podklady pro zpracování návrhové části – problémové okruhy a zdůvodnění jejich výběru. Poté se sešli na pracovním jednání s motivujícími starostkami se kterými nastíněné návrhy řešení byly prodiskutovány a byl odsouhlasen další postup prací. Zpracované problémové okruhy byly prodiskutovány ve fokusní skupině, která je odsouhlasila a zároveň byly stanoveny cíle v jednotlivých problémových oblastech.

Starostové z území od počátku projektu odmítají meziobecní spolupráci v širším měřítku než jsou stávající svazky obcí, a to především vzhledem k rozsáhlému území ORP Hradec Králové, které čítá 81 obcí.

Před zahájením prací na návrhové části strategického dokumentu, resp. na 1. oficiálním setkání zástupců obcí k projektu meziobecní spolupráce, které se uskutečnilo 4. 6. 2014 v Obědovicích, se z území ORP Hradec Králové vyčlenilo 13 obcí. Zástupci těchto obcí (Lovčice, Lišice, Převýšov, Chlumeck nad Cidlinou, Olešnice, Nové Město, Písek, Kosice, Kosičky, Stará Voda, Klamoš, Káranice, Chudeřice) z Chlumecka se rozhodli řešit své volitelné téma a celou návrhovou část strategického dokumentu společně s obcemi z ORP Nový Bydžov. Tyto obce patří do dobrovolného svazku obcí Chlumecko a dlouhodobě spolupracují s obcemi ze svazku obcí Novobydžovsko a všichni společně pak v Místní akční skupině Společná CIDLINA. Vyčlenění těchto 13 obcí z ORP Hradec Králové a jejich začlenění do strategického dokumentu pro tvorbu návrhové strategie včetně volitelného tématu v rámci projektu meziobecní spolupráce ORP Nový Bydžov bylo odhlasováno a schváleno na jednání dne 4.6.2014.

Do vlastní tvorby této strategie se starostové zapojili především v analytické části a v dotazníkových šetřeních, do návrhové části se příliš aktivně nezapojovali. Všechny dílčí výstupy projektu jim byly průběžně na setkáních svazků obcí prezentovány. Ucelené výstupy návrhové části byly v listopadu elektronicky rozeslány zástupcům všech obcí. Na setkáních svazků obcí, která se uskutečnila v závěru roku 2014 byly tyto závěry starostům a dalším zástupcům obcí opětovně představeny.

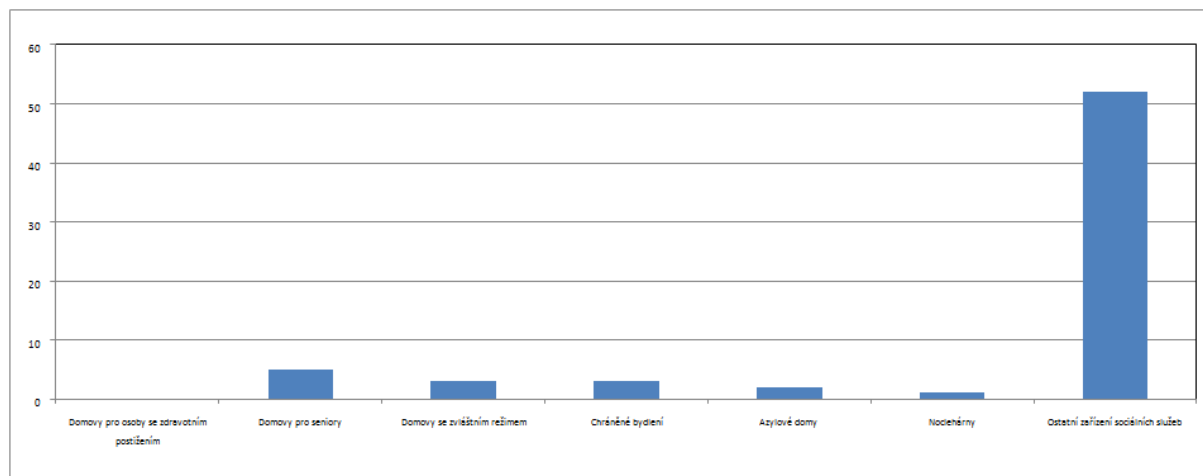
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

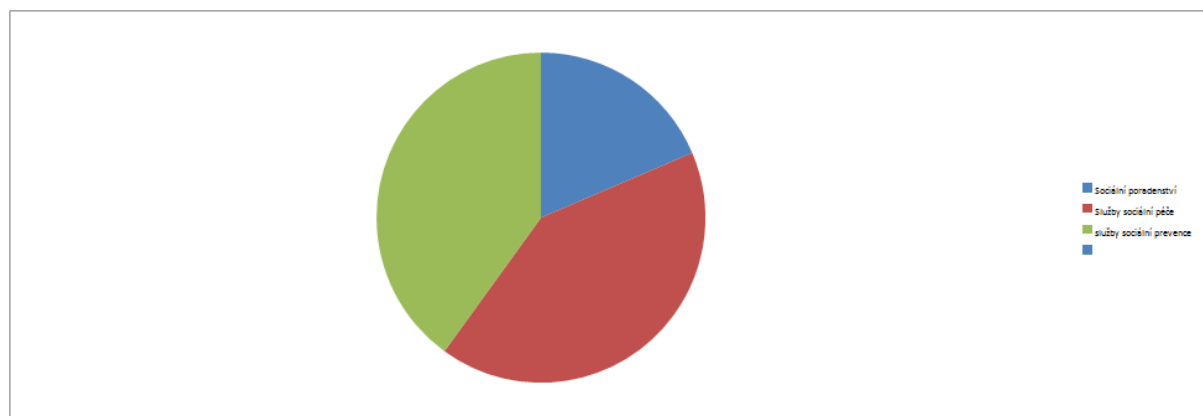
Graf č. 4.5.19: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

Vybraná zařízení sociálních služeb	Počet	Podíl (v %)
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	0	0,0%
Domovy pro seniory	5	7,6%
Domovy se zvláštním režimem	4	6,1%
Chráněné bydlení	3	4,5%
Azylové domy	2	3,0%
Noclehárny	1	1,5%
Zbylá zařízení sociálních služeb	61	92,4%
Celkem v ORP	66	

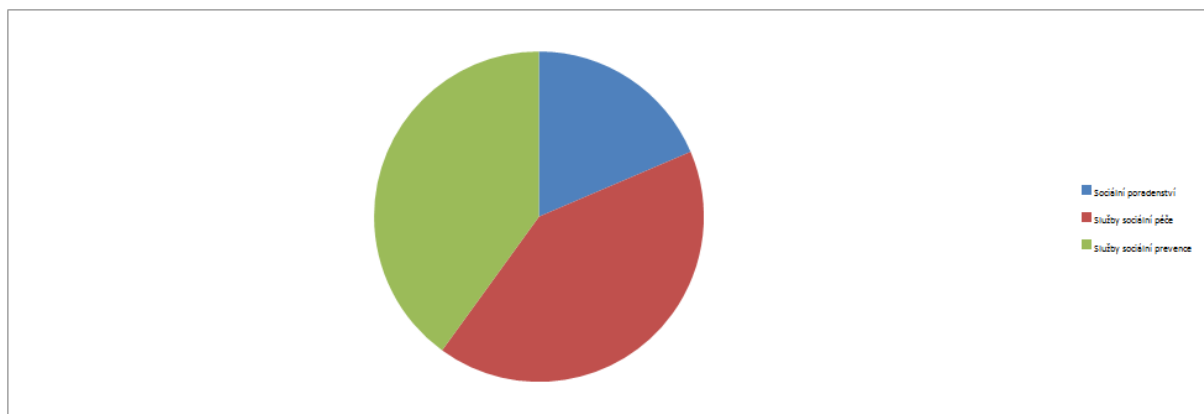
Graf č. 4.2: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

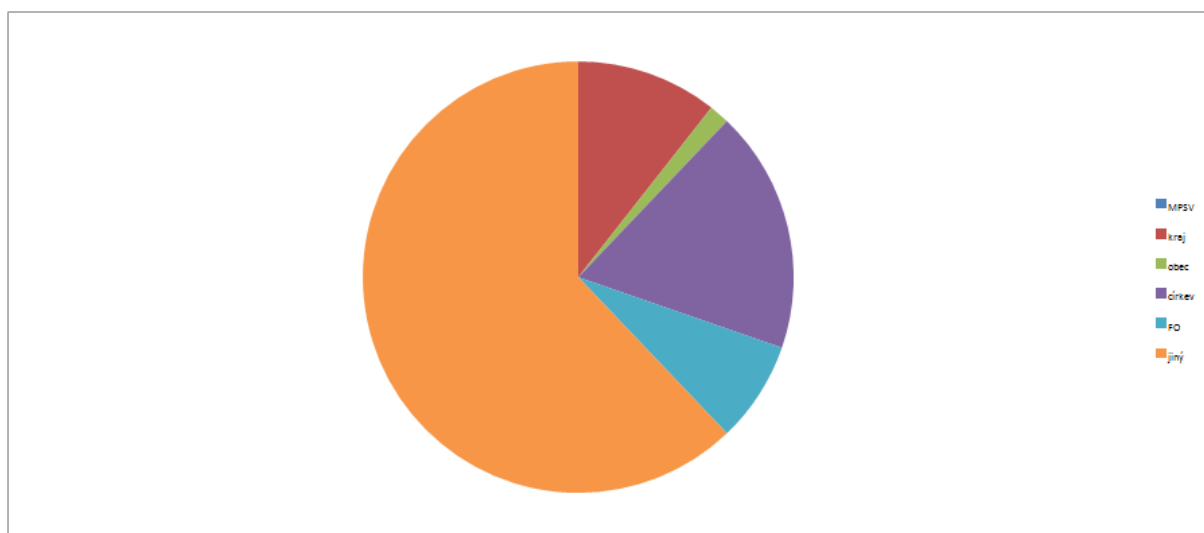
Graf č. 4.3: počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

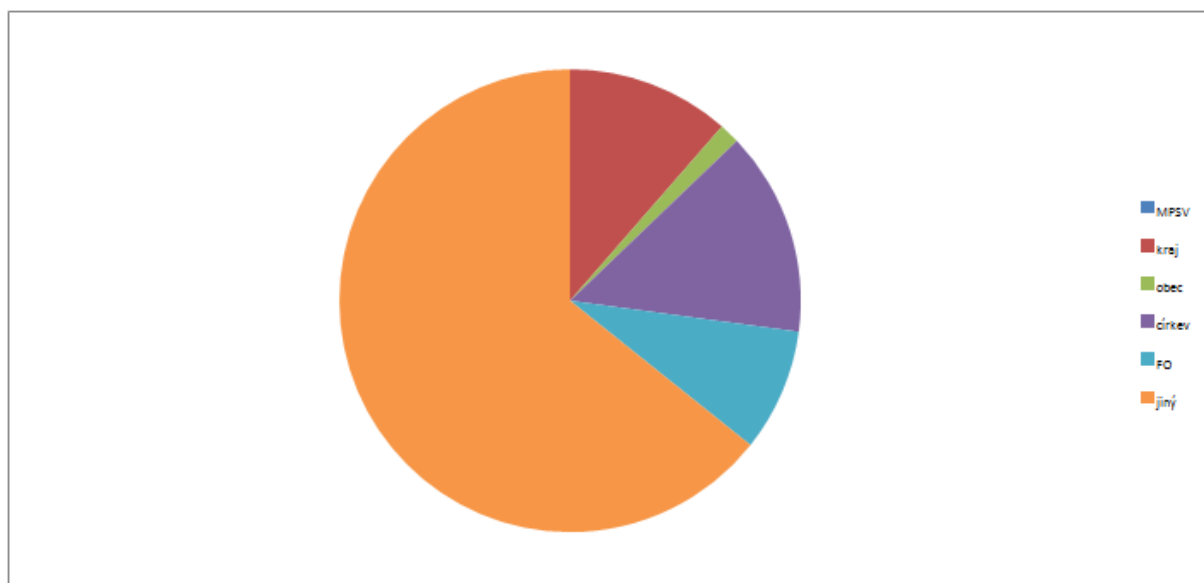
Graf č. 4.4: počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

Graf č. 4.5: podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

Graf. č. 4.6: podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

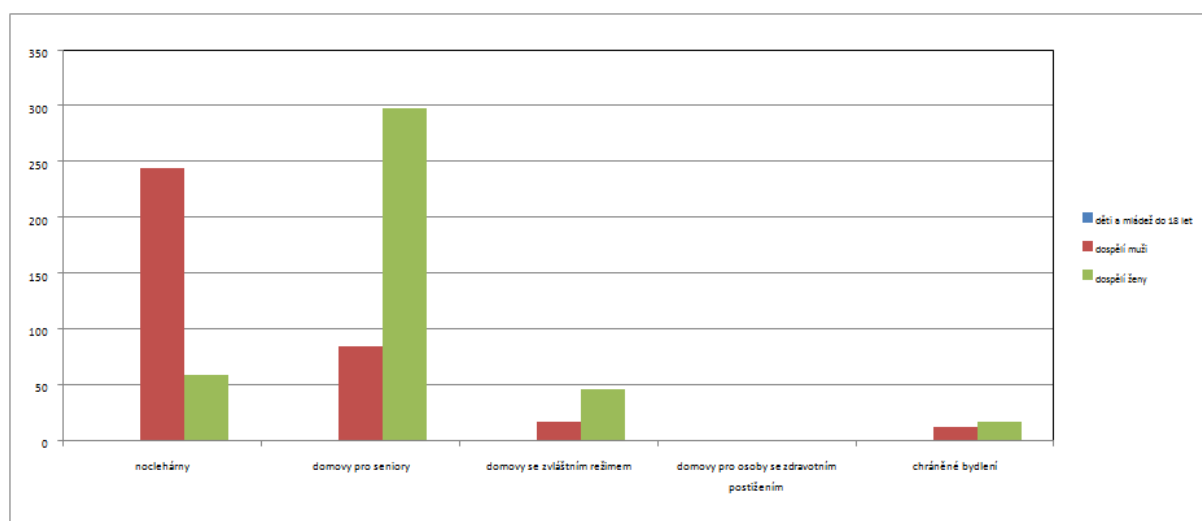

Graf. č. 4.7: podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

Přehled financování zařízení sociálních služeb

	Dotace MPSV	Dotace kraj	Dotace obec	Příspěvek zřizovatele	Úhrady uživatelů	Sponzorské dary	Jiné finanční zdroje	Finanční prostředky celkem
Celkem zařízení sociálních služeb ve správním obvodu ORP	69984731	20378631	25125122	31716983	129973852	755647	17769006	295703972

Graf. č. 4.8: počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

4.6. Seznam příloh

4.6.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
--	----------

Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82
Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83

Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013	98
Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104

Tab. 3.25: církevní MŠ.....	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu.....	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP.....	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP. .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP.....	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP.....	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVČ zřizované obcemi v ORP.....	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVČ v ORP.....	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP.....	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP.....	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	112
Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114

Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166
Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168

Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226
Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228

Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č.5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené

zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních(kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi

obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....	239
Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	239
Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	240
Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	241
Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012.....	241
Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....	242
Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....	244
Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	244
Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	245
Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012.....	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	247

Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP.....	251
Karta indikátoru č. 4.....	270
Karta indikátoru č. 5.....	271
Karta indikátoru č. 8.....	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012.....	284
.....	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012.....	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	291
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012.....	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396

Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....397

Tabulka č.7.10: Směrová dojíždka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....398

Tabulka č.7.11: Směrová dojíždka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....399

Tabulka č.7.12: Směrová dojíždka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojíždky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....399

4.6.2. Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel SO ORP HK.....32

Graf č. 4.5.19: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....203

Graf č. 4.2: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....204

Graf č. 4.3:počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP. 204

Graf č. 4.4: počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....205

Graf. č. 4.5: podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele 205

Graf. č. 4.6: podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....206

Graf. č. 4.7: podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP...206

Graf. č. 4.8: počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....207

Graf č. 1 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	290
Graf č.2 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	292
Graf č. 3 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	296
Graf č. 4 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	298
Graf č.5 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění.....	300
Graf č.7 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 -2012.....	304
Graf č. 8 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 -2012.....	307
Graf č.6.1: Návštěvnost TO Hradecko v průběhu roku (rok 2012). 334	
Graf č. 6.2: Struktura návštěvníků jednotlivých atraktivit v TO Hradecko.....	335
Graf č. 6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337

5. Téma 3.: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

[Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění](#)

[Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění](#)

[NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky](#)

[Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění](#)

[Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění](#)

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Odpadové hospodářství v ORP Hradec Králové je stabilizované a zajištěné. Doplnuje se a zpřesňuje na základě potřeb obcí, podnikatelů a změn v legislativě. Ve většině obcí se provádí svoz jednou za 14 dní a svozové společnosti poskytují občanům kontejnery a další svozové nádoby k pronájmu. Mimo pravidelný svoz komunálního odpadu obce organizují sběr nebezpečného odpadu, a to zpravidla 2x ročně. Mimo tento organizovaný sběr mohou občané odkládat tříděný odpad ve sběrných dvorech nebo na sběrných místech. Sběr a nakládání s objemným odpadem (suť apod.) si organizace a občané zajišťují individuálně nebo prostřednictvím obcí a svozových firem. Producenti odpadů z řad větších podnikatelských firem mají vyřešen samostatný systém likvidace odpadů (jejich zákonná povinnost). Největší svozová firma v ORP HK - Marius Pedersen a.s. i její dceřiná společnost Hradecké služby a.s. mají s většinou obcí v ORP podepsané smlouvy o svozu odpadů. Další svozová společnost A.S. A. Lodín obhospodařuje i největší skládku v oblasti.

V rámci České republiky byly celkové náklady na obyvatele v roce 2012 902,70 Kč. V ORP Hradec Králové byly v roce 2012 celkové náklady na jednoho obyvatele 662,19 Kč, což je o třetinu méně, než je celostátní průměr. Poplatky za svoz odpadu od občanů a drobných podnikatelů jsou vybírány jednotlivými obcemi a v ORP se pohybují průměrně od 400,- do 700,- Kč na osobu. Zbylé náklady hradí obce ze svého rozpočtu. Ceny za svezovaný komunální odpad se liší u každé obce podle toho, jaké podmínky jsou obce schopny dojednat. V ceně bývá ve většině případů zahrnut i poplatek za skládkování. Obce, které se nachází v blízkosti skládky Lodín jsou oproti ostatním zvýhodněné v platbách.

Vzhledem k nově přijatým a připravovaným legislativním změnám musí obce přehodnotit současný systém nakládání s odpady.

Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností, působících v rámci ORP, současný stav

Č.	Svazové společnosti na území ORP	Adresa provozu v území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	A.S.A.	Lodín	Nechanice	570451	S
2.	Hradecké služby a.s.	Bratří Štefanů 990	Hradec Králové	569810	S
3.	Marius Pedersen	areál Křovice	Křovice u Dobrušky	576271	S

Zdroj dat: <http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Zařízení k nakládání s odpady

V této kapitole jsou identifikována zařízení k nakládání s odpady na území ORP.

Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	Hradecké služby a.s.	Bratří Štefanů 990	Hradec Králové	569810	S
2.	Hradecké služby a.s.	Na Brně 848	Hradec Králové	569810	S
3.	Hradecké služby a.s.	U Labe, Říční	Hradec Králové	569810	S
4.	Hradecké služby a.s.	Kukleny, Pardubická	Hradec Králové	569810	S
5.	HOFR Metal s.r.o.	Stěžířky 187/1	Stěžířky	570931	S
6.	Marius Pedersen a.s.	Na Zderazi	Smiřice	570877	S

Zdroj dat: <http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	obec Lovčice	Lovčice 168	Lovčice	570320	O
2.	obec Černilov	Černilov 310	Černilov	569917	O
3.	obec Hořiněves	Hořiněves 87	Hořiněves	570044	O
4.	obec Kratonohy	Kratonohy	Kratonohy	570206	O
5.	obec Vysoká nad Labem	Vysoká nad Labem	Vysoká nad Labem	571113	O
6.	město Chlumeck nad Cidlinou	Boženy Němcové	Chlumeck nad Cidlinou	570109	O
7.	město Třebechovice pod Orebem	Na Stavě	Třebechovice pod Orebem	571041	O
8.	obec Roudnice	Roudnice	Roudnice	570545	O
9.	obec Sadová	Sadová	Sadová	573191	O

Zdroj dat: místní šetření, <http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/ vlastník(O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	
1.	HOFER Metal s.r.o.	Tyršova 1177	Třebechovice pod Orebem	571041	S
2.	Jaroslav Žalský	Syrovátka 43	Syrovátka	571008	S
3.	Josef Pavlík	Bratří Štefanů 1046	Hradec Králové	569810	S
4.	KOVOŠROT GROUP CZ a.s.	Vážní 857	Hradec Králové	569810	S
5.	Miloslav Rejl	Lhota pod Libčany 4	Lhota pod Libčany	570231	S
6.	NAPOS s.r.o.	U Panelárny 46	Předměřice nad Labem	570672	S
7.	SK-EKO Systems s.r.o.	Plotiště	Hradec Králové	569810	S
8.	SV Metal spol. s r.o.	Divec 99	Hradec Králové	569810	S
9.	TSR Czech Republic	Vážní 957	Hradec Králové	569810	S
10.	ATM CZ	Klacovská	Hradec Králové	569810	S
11.	Carmen Bydžovská	Hradubická	Hradec Králové	569810	S
12.	CZECH TECHNOLOGY s.r.o.	Na Brně 1972	Hradec Králové	569810	S
13.	EKUS.CZ s.r.o.	Jaroměřská 4	Hradec Králové	569810	S
14.	FASTAV BAU s.r.o.	Bratří Štefanů	Hradec Králové	569810	S
15.	GREEN PLANET Investments s.r.o.	Piletická 61/36a	Hradec Králové	569810	S
16.	Hana Pazderová	Gebauerova 1420	Hradec Králové	569810	S
17.	ing. Jindřich Fryš	V Tůních 24/326	Hradec Králové	569810	S
18.	KELIB FINANCIAL GROUP s.r.o.	Kladská 1127	Hradec Králové	569810	S
19.	Kobaly s.r.o.	Jana Černého 376/5	Hradec Králové	569810	S
20.	Kovoglobal s.r.o.	Panelová 955	Hradec Králové	569810	S
21.	LÉKAŘSKÉ SDRUŽENÍ s.r.o.	Bratří Štefanů 895	Hradec Králové	569810	S
22.	Merida Hradec Králové s.r.o.	Zemědělská 898	Hradec Králové	569810	S
23.	Milan Holík	K Polabinám 4/90	Hradec Králové	569810	S
24.	MITRANS CZ s.r.o.	Vážní 952	Hradec Králové	569810	S
25.	MP Jaroměř a.s.	Průběžná 1940/3	Hradec Králové	569810	S
26.	NORRA s.r.o.	Vážní 952	Hradec Králové	569810	S
27.	OZE Systems s.r.o.	Bratří Štefanů	Hradec Králové	569810	S
28.	SOVIS s.r.o.	Pardubická 852/10a	Hradec Králové	569810	S
29.	TAI FENG s.r.o.	třída E.Beneše 1557/18	Hradec Králové	569810	S
30.	Vilímek s.r.o.	Předměřická 408	Hradec Králové	569810	S
31.	Šumbor s.r.o.	Roudnice	Roudnice	570545	S

Zdroj dat: <http://gis.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajskyurad/ziv-prostredizemedelstvi/aktuality/odpady/AnalizaSDSMKHK.pdf>

<http://www.elektrowin.cz/cs/obce-a-sberne-dvory/seznam-mist-zpetneho-odberu.html>

<http://193.35.103.21/odpady/souhlasy/technologie.asp>

<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Na území ORP je 6 sběrných dvorů, z toho 4 přímo v Hradci Králové, zbylé ve Stěžerech a Kratonohách. Tyto sběrné dvory odebírají odpady typu kovových obalů, pneumatiky, izolační materiály, papír, lepenka, sklo, oděvy, kyseliny, oleje, barvy, plasty, kovy a mnoho dalších druhů

odpadů vedených pod kódem zařízení technologie 11.2.0. Obecních sběrných míst je v celém území ORP 9. Sběren a výkupen odpadu je v celém území ORP 31. Sběrný odpadů, které zahrnují demontáže autovraků, klasické sběrný železa, papíru, či stavebních materiálů jsou zastoupeny v dostatečném množství i kapacitě. Žádné ze zařízení neposkytló údaje o roční maximální kapacitě a průměrném využití roční kapacity. V obcích, které nemají sběrné dvory ani sběrná místa, organizují 2x ročně bezplatný odběr nebezpečného odpadu. V případě zájmu, obce nebo občané samostatně zajišťují mobilní svoz objemného odpadu. Od 1. ledna 2015 (Vyhláška 321/2014 Sb.) má obec povinnost zajistit oddělené soustřeďování dalších složek komunálních odpadů (kovů, bioodpadu rostlinného původu).

Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatel é zařízení	Adresa provozu na území ORP			maximální kapacita [t]Roční	využitá roční kapacita [t]Průměrně	vlastník (O, S)Provozovatel/	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Marius Pedersen a.s., provozovna Kukleny (HK)	Pardubická	Hradec Králové - Kukleny	5698 10	7 000,00	4 990,00	S	plastové a kompozitní obaly, plasty, papír, lepenka, SKO, apod.
2.	Hradecké služby s.r.o., Drtírna Temešvár (HK)	Bratři Štefanů 990	Hradec Králové	5698 10	40 000,00	16 000,00	S	drcení rostlinných odpadů, plastových odpadů, stavební sutí, papíru apod.
3.	A.S.A., spol. s r.o., provozovna Lodín	Nechanice	Nechanice	5699 84	neposkytnuto	neposkytnuto	S	komunální odpad

Zdroj dat: <http://www.mariuspedersen.cz/>, <http://websouhlas.y.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé	Adresa provozu mimo území ORP	Roční	Průměrně	Provo	Poznámky
----	---------------	-------------------------------	-------	----------	-------	----------

	zařízení	Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ	maximální kapacita [t]	využitá roční kapacita [t]	vlastník (O, S)zovatel/	
1.	PREX a.s.	Dělnická 380	Pardubice - Černá za Bory	555134	neposkytnuto	neposkytnuto	S	plasty, plastové obaly, kaučuk

Zdroj dat: www.mariuspedersen.cz

Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Marius Pedersen a.s., provozovna Kukleny	Pardubická	Hradec Králové - Kukleny	569810	obce mikroregionu Urbanická brázda a mikroregionu Černilovsko, město Hradec Králové	S
2.	Hradecké služby s.r.o., Drtírna Temešvár (HK)	Bratři Štefanů 990	Hradec Králové	569810	obce mikroregionu Urbanická brázda a mikroregionu Černilovsko, město Hradec Králové	S
3.	A.S.A., spol. s r.o., provozovna Lodín	Nechanice	Nechanice	569984	18 obcí mikroregionu Nechanicko	S

Zdroj dat: www.mariuspedersen.cz, <http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Na území ORP se nacházejí 3 koncová zařízení (třídící linky). Z poskytnutých dat je zřejmé, že dvě z nich nemají plně využitou kapacitu. První z nich sváží odpady ze sběrných kontejnerů. Druhá z nich odebrává objemný odpad (např.stavební suť), který je svážen velkoobjemovými kontejnery. Třetí zařízení sváží odpad z obcí nejen z kontejnerového sběru, ale i ze sběru pytlového (plastové pytle).

Většina obcí na území ORP spolupracuje s firmou EKO-KOM, a.s. při zajištění zpětného odběru separovaného obalového odpadu a obalů. V závislosti na zájmu obcí a možnosti umístění sběrných kontejnerů se postupně objevují sběrné nádoby na textil a speciální kontejnery pro sběr použitých baterií a drobných vysloužilých elektrospotřebičů (sváží firma ASEKOL). Pro použité baterie jsou instalovány sběrné boxy v místních prodejnách.

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			kapacita [t]Roční max.	vlastník Provozovatel/ (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Chlumeč nad Cidlonou	Chlumeč nad Cidlinou-Levín	Chlumeč nad Cidlinou	570109	neposkytnuto	O	kompostárna
2.	Město Hradec Králové	Na Brně 362	Hradec Králové	569810	8 000,00	O	kompostárna
3.	Technické služby Hradec Králové	Březhrad	Hradec Králové	569810	5 000,00	O	kompostárna
4.	Agrodružstvo	Lhota pod Libčany	Lhota pod Libčany	570231	neposkytnuto	S	BPS zemědělská
5.	Danisco Smiřice	Palackého 6	Smiřice	570877	neposkytnuto	S	BPS průmyslová
6.	AGROCHOV spol. s r.o.	Hoříněves	Hoříněves	570044	neposkytnuto	S	BPS zemědělská
7.	Zemědělské družstvo	Nechanice	Nechanice	570451	neposkytnuto	S	BPS zemědělská
8.	BSP Jílovice	Jílovice	Jílovice	576352	neposkytnuto	S	BPS zemědělská

Zdroj dat: <http://www.zeraagency.eu/kompostarny/public/>

<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

<http://biom.cz/cz/produkty-a-sluzby/bioplynové-stanice>

Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			kapacita [t]maximální Roční	využitá roční kapacita [t]Průměrně	(O, OK, S)Provozovatel/ vlastník	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Technické služby Jičín	Popovice-Libec	Popovice-Libec	572659	neposkytnuto	neposkytnuto	S	kompostárna
2.	AGRO CS Česká Sklaice	Česká Skalice	Česká Skalice	573990	29 900,00	25 000,00	S	kompostárna
3.	Rolnická a.s.	Králíky 1	Králíky	570192	23 600,00	21 712,00	S	BPS zemědělská
4.	Zemědělské družstvo	Dobruška	Rychnov nad Kněžnou	576069	5 000,00	1 500,00	S	BPS zemědělská
5.	Zemědělská společnost Ostřetín a.s.	Ostřetín	Ostřetín	575445	neposkytnuto	neposkytnuto	S	BPS zemědělská
6.	AGRO CS a.s.	Říkov	Jaroměř	574121	67 000,00	67 00,00	S	BPS zemědělská
7.	Zemědělské družstvo	Dolany	Dolany	574015	neposkytnuto	neposkytnuto	S	BPS zemědělská
8.	PSW POWER s.r.o.	Jezbořice	Jezbořice	575143	neposkytnuto	neposkytnuto	O	BPS komunální
9.	Město Dobruška	Dobruška	Dobruška	576069	1 500,00	1 500,00	OK	komunitní kompostárna

Zdroj dat: <http://www.zeraagency.eu/kompostarny/public/>
<http://biom.cz/cz/produkty-a-sluzby/biopllynovy-stanice>
<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykrj>

Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/ vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	TS Hořice spol. s r.o.	Lískovice	Hořice	573086	18 obcí mikroregionu Nechanicko	O	kompostárna
2.	Služby města Pardubic a.s.	Dražkovi ce	Pardubice	555134	12 obcí mikroregionu Urbanická brázda	O	kompostárna

Zdroj dat: <http://www.zeraagency.eu/kompostarny/public/>,
<http://www.czba.cz/mapa-biopllynovy-stanic>.

Koncová zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (dále jen BRO) nejsou v ORP, ale dvě jsou v blízkosti ORP. V ORP je provozováno 8 zařízení k nakládání s BRO, z toho jsou tři

kompostárny. Ty jsou vedeny obcemi a odebírají odpad i od okolních obcí. Systém sběru, třídění a nakládání s bioodpady je provozován v Hradci Králové a Chlumci nad Cidlinou. Zbýlých 5 zařízení je provozováno zemědělskými subjekty. Jde většinou o bioplynové stanice. Zemědělské bioplynové stanice nejsou většinou povolenými zařízeními k nakládání s bioodpady, zpracovávají pouze materiál, který vzniká jako vedlejší produkt v zemědělství. Většinou tedy nezpracovávají odpady od obcí. Ostatní obce samostatně nakládání s BRO neprovádějí, pouze bioodpady shromažďují do sběrných nádob a následně transportují do některého ze zařízení na jeho materiálové využití. Do konce roku 2014 obce využívaly odvoz do koncových zařízení (kompostárny, BPS) nebo dalších vhodných způsobů, např. dohody s místními zemědělci. V této oblasti v souvislosti s přijatou legislativou (Vyhláškač. 321/2014 Sb.) se dá předpokládat, že dojde ke změnám v tomto systému nakládání s BRO, respektivě BRKO.

Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Fakultní nemocnice Hradec Králové	Sokolská 581	Hradec Králové	569810	1 000,00	spalovna NO (nemocniční)	S

Zdroj dat: <http://193.35.103.21/odpady/souhlasy/technologie.asp>
<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Na území ORP se nachází 1 spalovna pro odstranění NO se specifickým zaměřením – nemocniční materiál (FN Hradec Králové).

Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimoúzemí ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita (t)	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Oblastní nemocnice Trutnov a.s.	Maxima Gorkého 77	Trutnov	579025	1 000	117	spalovna NO (nemocniční)	S
2.	Pardubická krajská nemocnice a.s.	Kyjevská 44	Pardubice		neposkytnuto	neposkytnuto	spalovna NO (nemocniční)	S

Pozn.: Typ zařízení: spalovna NO, OO, PrO; zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)
 Zdroj dat: <http://193.35.103.21/odpady/souhlasy/technologie.asp>
<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Ze spaloven odpadů mají pro obce potenciální význam jen ty, určené pro spalování nebezpečných odpadů. Nebezpečných odpadů ale obce produkují minimum.

Zařízení pro energetické využití odpadů má pro obce klíčový význam, a to proto, že tímto způsobem lze řešit nakládání se směsným komunálním odpadem, tedy jeho využití namísto skládkování. Směsný komunální odpad je majoritní složkou v produkci odpadů obcí a možný zákaz skládkování, který se objevil v připravované legislativě, by byl tímto způsobem řešitelný. ZEVO by však mělo být vzhledem k jeho náročnosti na financování velkokapacitním zařízením, které rozhodně nemůže sloužit pouze malému území s malým počtem obyvatel. Kapacity pro energetické využití odpadů by se měly pohybovat v hodnotách min. 90 tis. t/rok. Efektivní kapacity ZEVO se pohybují od 90 tis. t/rok a více. Spádová oblast musí mít stovky tisíc obyvatel. U menších zařízení je obtížné zajistit přijatelné náklady a stabilní provoz v průběhu roku tak, aby splňovala podmínky pro ZEVO. Je nutné se proto zamýšlet do budoucna nad efektivní dopravou odpadů (např. pomocí překládacích stanic).

Z poskytnutých údajů nevyplývá, že by obce v ORP využívaly spaloven odpadů mimo území ORP a pouze spalovnu Fakultní nemocnice v Hradci Králové využívají lékařská zařízení. Původci odpadů (nemusí jít pouze o obce) zřejmě využívají spaloven odpadů ležících mimo území ORP (např. Ecorec Prachovice a další) k odstranění svých odpadů. O této činnosti však nejsou vedeny resp. nebyly poskytnuty podklady.

Zdroj dat: místní lékařská zařízení

Tabulka č.5.13: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hled. uklád. odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a čís.pop.	Obec	ZÚJ			
1.	A.S.A. s.r.o.	Lodín	Lodín	570303	S-NO + S-OO	1. část skládky se nyní uzavírá, ale bude vystavěna druhá část s větší kapacitou	S

Zdroj dat: <http://193.35.103.21/odpady/souhlasy/technologie.asp>
<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Na území ORP je 1 skládka KO, a to v Lodíně, kterou využívá většina obcí. Jedna její část se uzavírá, ale v současné době se staví druhá část skládky. Sazba základního poplatku za ukládání KO na skládku je od roku 2009 500,- Kč/tunu, NO 1.700,- Kč/tunu + rizikový poplatek 4.500,- Kč/tunu. Jako důležité je také třeba uvést existenci překládiště odpadů v Hradci Králové – Temešváru.

Tabulka č.5.14: Nejblíže sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ sklárky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav sklárky	Provozovatel / vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Marius Pedersen a.s.	Křovice u Dobrušky	Křovice u Dobrušky	576271	S-OO	kapacita sklárky je 734 000 m ³	S
2.	Bohemian Waste Management a.s.	Zdechovice	Zdechovice	576026	OO, IO	sklárka v provozu, roční max.kapacita [t] sklárky – 160.000 t/rok	S
3.	VAHO s.r.o.	Opatovice nad Labem	Opatovice nad Labem	575429	S-IO (kód 8.1.0)	data neposkytnuta	S
4.	A.S.A. s.r.o. Pardubice	Poděbradská 293	Pardubice	555134	N+O	z poloviny volná kapacita	S

Zdroj dat: <http://193.35.103.21/odpady/souhlasys/technologie.asp>
<http://websouhlasys.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Na sklárky v blízkosti ORP mohou ukládat odpady jejich provozovatelé, kteří mají uzavřené smlouvy s obcemi v rámci ORP. O této skutečnosti však nejsou poskytnuty od obcí podklady, neboť obec nemusí vědět, kam ukládá odpady firma, s kterou mají uzavřenou smlouvu.

Z dotazníků mezi starosty vyplynulo, že obce jsou se spoluprací se sklárkou A.S.A. s.r.o. v Lodíně spokojené, jen v několika případech byla vznesena připomínka na větší vzdálenost obce od sklárky. Není to však žádným rozhodujícím problémem.

Menší sklárky a zavezené plochy jsou již registrované jen jako staré zátěže, např. sklárka v Třebechovicích pod Orebem, v Olešnici nad Cidlinou a další. V území je dále 30 dalších zařízení k nakládání s odpady.

Staré sklárky a devastované plochy vzhledem k malému rozšíření průmyslu v ORP nejsou a lze konstatovat, že nejvíce starých zátěží se nachází v území Hradce Králové. Mimo Hradec Králové jsou kontaminované plochy starých zátěží ještě v areálech vojenských, případně na jejich okraji a to zejména v okolí Chlumce nad Cidlinou (5 registrovaných ploch), a pak ještě v areálu letiště Hradec Králové (v okruhu města a těsného okolí se nachází celkem 5 ploch a mezi nimi i Urbanice, Lhota pdo Libčany, Plotiště nad Labem). Poměrně velká plocha starých zátěží se nachází v okolí letiště Hradec Králové. Menší plochy staré zátěže jsou v okolí Smiřic, Třebechovic, Lodína a Všestar. Většina starých zátěží je dnes překryta inertním materiálem a jsou možným zdrojem budoucí kontaminace území (např. bývalá pískovna Smiřice). Na území ORP se vyskytují sporadicky jen malé místní černé sklárky, jejichž výskyt si kontrolují samy obce. Obce neposkytly konkrétní údaje o konkrétních černých

skládkách, protože v současné době nepatří vznik malých lokálních černých skládek v ORP k významným rizikům.

Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Marius Pedersen a.s.	Křovice u Dobrušky	Křovice u Dobrušky	576271	obce nevyužívají	S
2.	Bohemian Waste Management a.s.	Zdechovice	Zdechovice	576026	obce nevyužívají	S
3.	A.S.A. s.r.o. Pardubice	Poděbradská 293	Pardubice	555134	obce nevyužívají	S

Zdroj dat: <http://193.35.103.21/odpady/souhlasy/technologie.asp>

<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykraj>

Dotazníková šetření od obcí

Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			S)Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	HOFR Metal s.r.o.	Tyršova 1177	Třebechovice pod Orebem	571041	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
2.	Jaroslav Žalský	Syrovátka 43	Syrovátka	571008	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
3.	KOVOŠROT GROUP CZ a.s.	Vážní 857	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0, 11.1.1
4.	Milan Holík	K Polabinám 4/90	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
5.	NAPOS s.r.o.	U Panelárny 46	Předměřice nad Labem	570672	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0, 3.4.0
6.	MITRANS CZ, s.r.o.	Vážní 957	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
7.	SK Systems s.r.o.	Areál ČKD	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			S)Provozovatel/	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
8.	SV Metal spol. s r.o.	Divec 99	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
9.	TSR Czech Republic	Vážní 957	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
10.	ATM CZ	Klacovská	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0,3.2.0
11.	Carmen Bydžovská - Collect	Hradubická	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
12.	CZECH TECHNOLOGY s.r.o.	Na Brně 1972	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
13.	EKUS.CZ s.r.o.	Jaroměřská 4	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
14.	FASTAV BAU s.r.o.	Bratří Štefanů	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 12.1.0
15.	GREEN PLANET Investments s.r.o.	Piletická 61/36a	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
16.	Hana Pazderová	Gebauerova 1420	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
17.	ing. Jindřich Fryš	V Tůních 24/326	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
18.	KELIB FINANCIAL GROUP s.r.o.	Kladská 1127	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
19.	Kobaly s.r.o.	Jana Černého 376/5	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
20.	Kovoglobal s.r.o.	Panelová 955	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
21.	LÉKAŘSKÉ SDRUŽENÍ s.r.o.	Bratří Štefanů 895	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
22.	Merida Hradec Králové s.r.o.	Zemědělská 898	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
23.	MP Jaroměř a.s.	Průběžná 1940/3	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
24.	NORRA s.r.o.	Vážní 952	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 12.2.0
25.	OZE Systems s.r.o.	Bratří Štefanů	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 12.1.0
26.	SOVIS s.r.o.	Pardubická 852/10a	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
27.	TAI FENG s.r.o.	Třída E. Beneše 1557/18	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0
28.	Vilímek s.r.o.	Předměřická 408	Hradec Králové	569810	S	Sběr odpadu dle kódu 11.1.0

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>
<http://193.35.103.21/odpady/souhlasy/technologie.asp>
<http://websouhlasy.inisoft.cz/kralovehradeckykrj>

Produkce odpadů

V této části se analýza zabývá zjištěním produkce odpadů od všech původců v ORP (rok 2008 – 2012, zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)) a dále identifikací odpadů, jejichž původcem je obec (rok 2012, zdroj: MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.).

Tabulka č.5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	539 572,94	372163,76	437805,91	523 015,47	488 476,36	322 526,78
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	44 962,19	30 208,45	29 095,81	23 022,26	34 161,84	22 704,56
Celková produkce (OO a NO)	584 403,50	402 372,21	466 901,72	546 037,73	522 638,20	345 231,34

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Celková produkce odpadů ORP má v posledních letech mírně klesající tendenci a v roce 2012 byla na nižší produkci než v roce 2008. Celkově nejvíce odpadů bylo v ORP vyprodukováno v roce 2010. U nebezpečných odpadů byla nejvyšší produkce v roce 2008 a od té doby klesala a od roku 2010 zaznamenala výkyv. Nejvyšší produkce odpadů je v území města Hradce Králové, které leží téměř v centru ORP, další vyšší produkci mají města Třebechovice pod Orebem, Chlumeč nad Cidlinou. Produkce nebezpečných odpadů je nejvíce zastoupena ve výrobě a službách (nemocnice) a je tak plně závislá na náplni a výkonnosti těchto subjektů. Co se týče celkové produkce odpadů, pak jsou její výkyvy nejvíce ovlivněny průmyslovou, výrobní a podnikovou sférou. Na meziročních změnách v produkci odpadů se nejvíce podílely odpady ze zařízení na zpracování odpadů z čistíren odpadních vod, komunální odpady a stavební a demoliční suť.

Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Hradec Králové	145 176	1 396,29	9,62	73 786,95	508,26	75 183,24	517,88
Královéhradecký kraj	552 946	6 848,02	12,38	256 859,01	464,53	263 707,03	476,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce č.5.18. je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 21,8 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 6,2 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 78,2 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Královéhradecký kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 2,52 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 24,93 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	15 783,12	8 836,42	11 680,84	7 933,79	8 867,87
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	31 087,24	46 121,78	40 484,45	40 756,29	34 795,63
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	106,52	355,46	398,18	371,89	94,59
04	Odpady z kožedělného, kožesnického a textilního průmyslu	279,63	603,53	1 122,38	926,77	465,38
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	70,79	56,70	21,00	9,48	37,01
06	Odpady z anorganických chemických procesů	92,36	16,59	11,75	14,52	20,24
07	Odpady z organických chemických procesů	801,15	606,41	798,90	1 155,18	780,03
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	192,12	247,24	309,64	611,25	590,26
09	Odpady z fotografického	122,53	128,55	104,62	82,37	182,40

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
	průmyslu					
10	Odpady z tepelných procesů	15 290,96	8 830,50	8 558,82	9 513,66	12 060,87
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	854,63	619,12	804,31	894,83	815,11
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	2 704,00	3 478,10	3 272,12	6 026,82	4 648,73
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	1 251,31	1 251,84	1 267,24	2 069,19	1 802,99
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	161,19	106,93	108,84	124,97	120,01
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	15 630,04	15 617,84	14 475,70	20 108,54	21 815,74
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	5 910,37	7 307,20	9 110,88	9 769,73	4 119,88
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	121 393,06	187 130,65	215 569,91	295 600,37	146 444,99
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	741,82	1 009,59	2 446,15	1 514,40	1 569,28
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	129 401,89	106 708,10	75 520,99	44 853,24	46 051,05
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	60 572,92	77 905,17	159 971,00	80 299,39	59 949,25
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	24,57	0,01	0,00	1,52	0,01
Celková produkce odpadů [t]		402 472,22	466 937,73	546 037,72	522 638,20	345 231,32

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Nejvíce množstevně zastoupené skupiny v ORP Hradec Králové jsou: 1. Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) – Na území ORP působí několik významných stavebních společností, které zajišťují stavební a demoliční práce - Skanska a.s., Energystav CZ s.r.o. ,M-stav HK,STYLBAU. 2. Komunální odpady – nejvíce odpadů pochází z produkce obcí, velké množství odpadů z ORP pochází z města Hradec Králové (největší město v ORP). 3. Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadů z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro potřebu lidí a vody pro průmyslové účely – na území je například ČOV Hradec Králové, ČOV Chlumec nad Cidlinou, ČOV Třebechovice pod Orebem. 4. Odpady z prvovýroby, zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin – v ORP se nachází několik zemědělských podniků, např. Agrodružstvo Lhota pod Libčany, ZD Nechanice. 5. Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené – obalový odpad vzniká především v podnikové sféře (Fakultní nemocnice Hradec Králové, supermarkety v Hradci Králové).

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v uším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	402 372,21	466 901,72	546 037,73	522 638,20	345 231,34
Celková produkce KO	74 285,08	92 144,61	172 666,13	98 150,88	79 030,19
Celková produkce SKO	33 993,59	60 462,39	136 622,49	58 430,79	38 208,52

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Ve sledovaném období měla celková produkce odpadů nejprve stoupající trend a následně po roce 2010, kdy byla nejvyšší, začal její pokles a to tak, že v roce 2012 byla nižší než v roce 2008. Obdobný vývoj zaznamenala produkce KO i SKO. U SKO byl tento výkyv mezi lety 2009 až 2010 více než dvojnásobný, s opětovným poklesem více než dvojnásobným v roce 2011. Pro tento jednorázový skok je jediné možné vysvětlení ve výkazu SKO (beton, stavební suť), který mohl vzniknout při likvidaci zastaralých staveb nebo reviálizace starých provozů. U produkce KO byl ve stejném období výkyv menší než poloviční a následný pokles mezi lety 2011 až 2012 byl mezi KO a SKO srovnatelný. Celková produkce odpadů v roce 2012 byla nižší než v roce 2008, ale u produkce KO a SKO došlo za stejné období k nárůstu.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Nejvíce množstevně zastoupené druhy odpadů na území ORP byly tyto: 1. Směsný komunální odpad, 2. papírové a lepenkové obaly, 3. kovy, 4. plastové obaly, 5. papír a lepenka. Směsný komunální odpad je majoritním v produkci v rámci KO v celé ČR. Největší množství pochází z produkce obcí. Obalový odpad je produkován zejména podnikovou sférou. Charakter zástavby v ORP se plně odráží v typech produkováných odpadů. Převážná část obyvatel je soustředěna ve velkých městech, kde převažuje panelová sídlištní zástavba a to v Hradci Králové, Chlumci nad Cidlinou, Třebechovicích pod Orebem, Smiřicích a Nechanicích. Ostatní sídla jsou venkovského charakteru s ojedinělou zástavbou panelových domů např. Černožice. Výsledky analýzy obsahuje Příloha č. 2 k tématu 3: odpadové hospodářství.

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Hradec Králové	145 176	47 753,38	328,93	26 542,72	182,83	157,79
Královéhradecký kraj	552 946	181 948,86	329,05	107 270,83	194,00	200,74

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.22. je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 60,4 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 69,5 % z celkové produkce SKO Vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 30,5 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu. Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 40,7

kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 130,4 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukované v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	16 686,28	10 835,71	11 393,23	12 419,64	15 861,26
Sklo	150107, 200102	2 129,23	2 370,97	2 513,24	2 744,86	2 330,95
Plast	150102, 200139	4 616,66	3 444,79	3 395,59	6 386,77	4 978,87
Nápojové kartony	150105	15,74	12,32	35,61	93,06	72,49
Celkem separovaný sběr		23 447,91	16 663,79	17 337,67	21 644,33	23 243,57

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Z tabulky je patrné, že celkové množství separovaného sběru odpadů na počátku sledovaného období (2008-2012) klesla (2009) a následně opět stoupala, až v roce 2012 téměř dosáhla úrovně roku 2008. Stejný trend vykazoval i separovaný sběr papíru. Naopak produkce skla postupně stoupala až do roku 2011, kdy následně poklesla. Produkce plastů zpočátku klesala, následně stoupala na své maximum (rok 2011) a následně poklesla. Produkce nápojových kartonů nejprve klesla, následující dva roky stoupala a poslední rok (2012) opět poklesla.

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Hradec Králové	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	145 176	4 497,79	30,98	28,41
Sklo	(150107, 200102)		1 738,37	11,97	8,13
Plast	(150102, 200139)		1 902,67	13,11	8,90
Nápojové kartony	(150105)		65,78	0,45	0,08
Kovy	(200140, 150104)		9 144,51	62,99	23,31

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 5.24 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 68,2 %, produkce skla tvoří 10,1 %, produkce plastů tvoří 21,4 % a produkce nápojových kartonů tvoří 0,3 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí. Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR vyšší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů a kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni. opraveno

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Hradec Králové	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	145 176	17,00	16,01
Sklo	(150107, 200102)		11,07	12,62
Plast	(150102, 200139)		12,10	12,45
Nápojové kartony	(150105)		0,45	0,49
Kovy	(200140, 150104)		14,56	26,74

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 5.25 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupen, které nefungují v rámci systému obce. Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou

hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru a kovů a vyšší u skla, plastů a nápojových kartonů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Královéhradecký kraj	16,59	12,61	12,64	0,49	24,26	66,61
(0 až 500 obyv. včetně)	6,33	14,33	14,70	0,54	3,77	39,66
(501 až 1000 obyv. včetně)	8,88	14,48	14,90	0,54	4,24	43,05
(1001 až 4000 obyv. včetně)	11,44	12,88	12,91	0,43	7,41	45,08
(4001 až 10000 obyv. včetně)	21,31	13,53	13,35	0,55	45,44	94,18
(10001 až 20000 obyv. včetně)	26,06	12,35	12,04	0,61	55,80	106,86
(20001 až 50000 obyv. včetně)	18,74	7,67	9,04	0,32	49,30	85,06
(50001 až 100000 obyv. včetně)	20,08	11,73	11,06	0,43	5,85	49,15
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Královéhradeckém kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 10001 do 20000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP HK žádné město. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 164 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Královéhradeckém kraji je 122 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. ORP Hradec Králové nelze porovnat s jinými podobnými ORP dle počtu obyvatel v kraji, protože toto ORP je počtem obyvatel téměř trojnásobně větší oproti nejbližšímu srovnatelnému ORP v kraji. V porovnání s krajským i celostátním průměrem lze konstatovat, že je hustota sběrné sítě nadprůměrná.

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	17749,41	20247,29	21228,33	28646,40	27242,56
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředěvané odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	8386,70	19898,40	11845,10	4949,42	6771,52

190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	538,27	2466,17	2164,56	2196,41	2599,47
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	1838,40	3605,41	1986,34	2753,16	2182,73
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	46,97	92,84	683,68	701,23	742,31

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/skl%C3%A1dky>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Ve sledovaném období (rok 2012) měly nejvyšší zastoupení v produkci BRO kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace. Tyto kaly od počátku sledovaného období (2008) vykazovaly nárůst a po roce 2011 přišel jejich pokles. Druhou největší produkcí BRO je zvířecí trus, moč a hnůj..., který mezi rokem 2008-2009 stoupl dvojnásobně, následně ve dvou letech poklesl a pak opět vykázal mírný nárůst. Kaly z biologického čištění vykazovaly od počátku prudký nárůst (rok 2009), pak následný mírný pokles, s opětovným mírným nárůstem, který je však v roce 2012 téměř 5násobný v porovnání s rokem 2008. Kaly z čištění komunálních odpadních vod v roce 2009 měly 2násobný nárůst oproti roku 2008, následně téměř o polovinu klesly, poté stouply, a následně opět poklesly, ovšem nedosáhly úrovně roku 2008. Dřevo vykazuje ve sledovaném období skokový nárůst mezi roky 2009-2010 a nadále mírně stoupá.

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	93 186,01	132 708,98	200 544,99	124 427,70	100 280,37
z toho celková produkce BRKO	46 630,45	70 811,07	147 899,89	69 065,33	47 600,54

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Ve sledovaném období stoupalo BRO a BRKO do roku 2010 a následně produkce poklesla, avšak nedosáhla výše roku 2008. Stejný trend vykazovala měrná produkce na obyvatele (jak BRO, tak BRKO). Podíl BRKO na celkové produkci BRO byl v roce 2012 nižší než v roce 2008. Tyto trendy zřejmě odrážejí zavedení možností oddělení BRO a BRKO ve větších městech. Hodnoty BRO i BRKO jsou vysoké, protože do produkce obou druhů odpadů byl započten směsný komunální odpad, který v sobě obsahuje okolo 48% biologicky rozložitelné složky.

V tabulce č. 5.28. (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě

zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v Příloze č.2 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Hradec Králové	145 176	32 229,66	222,00	119,53	0,82
Královéhradecký kraj	552 946	132 609,18	239,82	4 923,83	8,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 5.28 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 67,7 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 32,3 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce. Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 66,2 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 18,7 kg nižší hodnoty měrné produkce

odpadu 20 02 01, které byly vyprodukované v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v obcích Hradec Králové, Březhrad a Chlumeck nad Cidlinou. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Na území ORP Hradec Králové prozatím koncová zařízení na třídění BRKO a BRO nefungují.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitých či odstraněných na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	214 485,96	393 216,46	329 982,35	286 083,49	322 258,99	248 961,28
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		36,70	97,72	70,67	52,39	61,66	72,11
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	212 317,42	393 216,46	329 982,35	286 083,49	322 258,99	248 961,28
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							
		36,33	97,72	70,67	52,39	61,66	72,11
Celková produkce odpadů		584 403,50	402 372,21	466 901,72	546 037,73	522 638,20	345 231,34
Odstranění	Skládkování	80 348,85	36 164,78	34 324,08	32 365,90	33 766,38	31 660,81
	Spalování	716,29		781,00	977,68	961,22	992,90
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	36 881,07		35 105,08	33 343,58	34 727,60	32 653,71

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Trend v hlavních způsobech nakládání s odpady v letech 2008 až 2012 plně odpovídá POH, dochází k materiálovému využití odpadů, což znamená zvyšování úrovně recyklace. Část nebezpečných odpadů je odvážena k odstranění mimo území ORP. Na území města Hradec Králové se nachází spalovna zdravotnického odpadu, ale ostatní nebezpečný odpad bude pravděpodobně i do budoucna odvážen k dalšímu nakládání do jiných provozoven. Množstevně největší části materiálových odpadů jsou stavební a demoliční odpady.

Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	3 056,18	16 483,71	7 435,10	3 795,39	14 117,66	23 714,93
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			4,30	22,19	8,07	2,20	14,38	30,01
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití	2 808,85	16 483,71	7 435,10	3 795,39	14 117,66	23 714,93
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							
		3,95	22,19	8,07	2,20	14,38	30,01	
	Celková produkce KO [t]		71 073,68	74285,08	92143,12	172717,39	98150,88	79030,19
	Odstranění	Skládkování		19 584,78	19 578,77	17 913,98	18 216,28	19 886,16
		Spalování		0,37	0,30	0,90	0,00	0,06
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění			19 585,15	19 579,07	17 914,88	18 216,28	19 886,22	
SKO	Využití	Materiálové využití		0,98	0,00	0,00	0,00	1 544,90
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,98	0,00	0,00	0,00	1 544,90
	Odstranění	Skládkování		10 347,15	10 562,85	10 333,27	11 029,52	11 875,93
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		10 347,15	10 562,85	10 333,27	11 029,52	11 875,93

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Ve sledovaném období klesla celková produkce KO, avšak stoupl jeho využití. Ve využití KO převládá materiálové využití. Nejvíce odpadů se materiálově využívá způsoby: R12-„Předúprava odpadu k aplikaci“ pod označením R1 až R12 a N10 –„ Prodej odpadu jako suroviny („druhotné suroviny“)“. Tato skutečnost je patrně způsobena přítomností třídících linek na území ORP (viz tabulka č.5.6.). Energetické využití v ORP není. SKO se také využívá pouze materiálově. Nevyužitý zbytek z KO jsou ukládány na skládkách. Lze říci, že veškerý SKO vyprodukovaný na území SO ORP byl odstraněn skládkováním a to na skládce A.S.A. Lodín. Tato skládka je zároveň vybavená třídící linkou.

Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	11724,11	5264,85	83,36	5330,72	10353,76
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	201,08	193,02	158,94	94,80	93,67
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	66,93	157,34	40,96	316,52	703,74
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	272,55	49,01	28,49	33,76	23,08
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	2529,03	1025,06	227,63	1555,65	3287,34
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	628,21	611,39	602,66	883,15	824,67
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,29	23,29	0,04	3,43	22,97
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	2,42	0,00	110,40	147,05	127,74

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Ve sledovaném období nebyl žádný ze sledovaného typu separovaného odpadu energeticky využit. Všechny typy byly využívány pouze materiálově nebo odstraňovány skládkováním. Skládkování odpadu se projevuje na území ORP z důvodu přítomnosti skládky odpadů. Skládkují se nevyužitelné nebo znečištěné složky tříděného odpadu, a to původem i z jiných ORP. Největší množství materiálově využitého odpadu bylo vykázáno u papíru, který byl dále recyklován a v o dvě třetiny menší množství - u plastu, který byl také dále zpracován. Nejmenší materiálové využití mají nápojové kartony. Konečné materiálové využití (recyklace) tříděného odpadu se děje mimo území ORP. Na území ORP se děje materiálové využití formou předúpravy odpadů k dalšímu využití a prodejem odpadu jako druhotné suroviny. Tyto způsoby materiálového využití se dějí na území ORP z důvodu přítomnosti třídící linky.

Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008		2009		2010		2011		2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití	29 977,90		5 208,86		8 165,01		13 304,25		14 892,64			
		Energetické využití	0,55		419,66		0,00		0,00		0,00			
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)	13 541,33		13 673,47		13 072,32		13 227,38		13 834,51			
		Spalování	0,21		0,30		0,20		0,00		0,02			
		Jiné uložení	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00			
BRKO	Využití	Materiálové využití	55,36		14,80		0,04		989,22		4 028,73			
		Energetické využití	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00			
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	12 588,91		12 696,06		12 098,95		12 441,73		13 532,66		
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	6 328,53	10 108,89	10 194,94	9 715,46	9 990,71	10 866,73					
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓											
			148,00	69,65	69,99	66,55	68,77	74,85						
			Spalování	0,01		0,30		0,20		0,00		0,02		
			Jiné uložení	0,00		0,00		0,00		0,00		0,00		
Počet obyvatel v území ORP			145 130		145 664		145 977		145 280		145 176			

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

BRKO je využíván na území ORP pouze materiálově (necelá třetina produkce). Dalším způsobem nakládání je skládkování a nepatrná část (0,02 %) se spaluje. Obce v ORP usilují do budoucna o kvalitnější systém shromažďování BRO. V materiálovém využití BRKO převažuje kompostování a malá část se štěpkuje.

Skládkování se na území ORP projevuje proto, že je v obci Lodín je umístěna skládka odpadu. Zde se skládkuje i odpad z jiných ORP. Co se týče hodnot u skládkování v tabulce výše, jsou tak vysoké

zejména proto, že byly do nakládání s BRO i BRKO započítány SKO, které obsahují okolo 48 % biologicky rozložitelné složky. Pokud nedejde oddělenému sběru a materiálovému využití bioodpadu, který je zastoupen v SKO a k razantní změně způsobu nakládání s SKO, pak se nebude skládkování podílu biologicky rozložitelné složky v odpadu skokově snižovat.

Finanční analýza

Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	781 740,00	823 320,00	812 230,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	83 507 940,00	87 287 080,00	93 007 410,00
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	313 150,00	443 540,00	600 230,00
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů		55 790,00	
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	1 129 390,00	1 360 980,00	1 566 350,00
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů			24 360,00
3727	Prevence vzniku odpadů			
3728	Monitoring nakládání s odpady			
3729	Ostatní nakládání s odpady	216 660,00	103 220,00	123 250,00
Celkové náklady		85 948 880,00	90 073 930,00	96 133 830,00

Zdroj dat: [Ministerstvo financí](#)

Celkové náklady na odpadové hospodářství v letech 2010 až 2012 stouply o téměř 11 milionů. Z těchto nákladů se nejvíce vynakládá na sběr a svoz komunálních odpadů, což v sobě odráží jak množství tohoto odpadu, tak dopravu a přepravní náklady. Druhou významnou položku v celkových nákladech tvoří využívání a zneškodňování komunálních odpadů. Na těchto nákladech se zřejmě z větší části podílí provoz koncových zařízení (mzdy, energie atd.). už jsem to několikrát kontrolovala, jsou to pořád tato čísla.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tabulka č. 5.34: Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané a subjekty zapojené do svozu KO v obci	pravidelný svoz, vzdálenost sběrných míst od domu, výše poplatků, čistota u sběrných míst, rychlost reakce na specifické požadavky	protesty proti budování nových sběrných míst, neplacení za odvoz odpadů	standardní komunikační kanály, tištěné letáky, informace v místních zpravodajích	vypracování tematického letáku, revidovat umístění kontejnerů na odpad, zveřejňovat výsledky opatření ke zlepšení nakládání s odpady,
2.	Ostatní původci komunálního odpadu	co nejnižší cena, pravidelný svoz	nedodržování zákona, neplacení za odvoz	standardní komunikační kanály, tištěné letáky	pravidelná kontrolní činnost
3.	Velké průmyslové podniky	minimalizovat náklady na odpadové hospodářství, maximalizovat opětovné využití odpadů	riziko ekologické zátěže, neukázněnost při nakládání s odpady	adresná opakovaná jednání	provádění kontroly, nebo ji požadovat po ČIŽP
4.	Turisté, návštěvníci hromadných akcí	dostatek odpadkových košů, umístění kontejnerů mimo atraktivní místa	odkládání odpadků mimo vyhrazená místa	směrovky, jednání s pořadateli	prověřování dostupnosti odpadkových košů, kontrola umístění kontejnerů u atraktivních míst
5.	Školy, školky	pomoc od zřizovatele ve věci recyklace, motivovat, školy, aby recyklovaly, podpora sběru vybraných surovin, kvalitní výchova v oblasti ekologie	nevhodný příklad pro svěřence	běžné kanály komunikace, pravidelné jednání s řediteli	pomoc se zavedením nových typů recyklace, příprava škol na soutěž v recyklaci
6.	Majitelé skládek a jiných zařízení pro nakládání s odpady	maximalizace zisku, naplnění kapacity zařízení	nedodržování zákona, znečišťování prostředí	opakovaná jednání	připravit nové návrhy smluv, investice do technologií, kontrolní činnost
7.	Svozové společnosti	maximalizace zisku, získávání zakázek, naplnění kapacity zařízení	nedodržování podmínek smluv, nezodpovědný přístup zaměstnanců, porušování zákona	běžné kanály komunikace	změna svozové firmy, meziobecní spolupráce, kontrola ze strany ČIŽP

V analýze cílových skupin se vedle obecně známých a dotazníky potvrzených skutečností objevují ojedinělé náměty, které by mohly přispět ke zlepšení spolupráce jak mezi cílovými skupinami, tak mezi obcemi. Mezi hlavní cílové skupiny v odpadovém hospodářství patří obce, jejich představitelé a jejich občané a dále společnosti, které poskytují služby v oblasti odpadového hospodářství. V ORP HK je dobrá meziobecní spolupráce, která vyplývá z dobré komunikace mezi obcemi v rámci mikroregionů a mezi mikroregiony navzájem. Je zde však nedostatečná spolupráce s ekologickými organizacemi, neboť většina NNO nemá ve své náplni problematiku odpadů.

Zdroj dat : www.zelenykruh.cz, aktuální strategie mikroregionů

Tabulka č. 5.35: Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	nedostatek financí na zajištění provozu systému OH	3	5	15	změna svozové firmy, změna systému odvodu plateb, meziobecní spolupráce	obec
		výdaje na mimořádné záležitosti	3	3	9	vzdělávání v oblasti odpadů, prevence-zajištění sběrných míst, sankce a medializace	obec
	občané a původci odpadů neplatí	3	2	6	změna systému výběru plateb,	obec	
2.	Organizační riziko	špatný systém svozu odpadů v rámci ORP	2	2	4	meziobecní spolupráce	obce daného území
		neexistence či špatné rozmístění zařízení OH	4	3	12	meziobecní spolupráce, projekty financované z fondů EU	obec, privátní subjekt
3.	Právní riziko	změna legislativy, která povede k vynuceným investicím nebo zvýšení provozních nákladů	5	2	10	upozornění na dopady změn legislativy	obce daného území
		nedodržování platné legislativy	3	2	6	upozornění na nedodržování platné legislativy	obce, kontrolní orgány
4.	Technické riziko	špatný technický stav zařízení a vybavení	3	2	6	využít fondy EU	obec, privátní vlastník

Rizika spojená s nakládáním s odpady má na svých bedrech převážně obec jakožto původce odpadů za všechny obyvatele a drobné podnikatele na svém území. Menší část rizik nesou svozové firmy a subjekty zabývající se cíleným nakládáním s odpady. Obce však v mnoha případech nemají na snížení

rizika dostatečné kapacity, respektive donucovací a usvědčovací techniky. Jsou tak nuceny přehlížet drobné nedostatky v ukládání některých typů odpadů (především BRKO) na místa, která označujeme jako černé skládky. Jedná se však jen o lokální, prostorově malé plochy, kde je jistou možností k těmto místům umístit sběrné kontejnery, které budou zahrnuty do systému sběru odpadů. Obec tak tyto malé černé skládky nevnímá jako významné riziko pro znečištění životního prostředí a to i přesto, že občas obsahují nebezpečné odpady (např. pneumatiky, zbytky barev apod.), častěji však BRO.

V současné době není na území ORP odpad likvidován formou energetického využití (spalování). Část takového odpadu je vyvážena k energetickému využití mimo území ORP.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Tabulka č. 5.36: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. existence skládky komunálních odpadů	1. nedostatek sběrných míst
2. dobrá meziobecní spolupráce	2. výskyt drobných černých skládek
3. občané dodržují platné předpisy a zákony	3. část obcí v ORP má velkou vzdálenost od skládky
Příležitosti	Hrozby
1. zvýšení podílu recyklovatelného odpadu	1. nevhodné změny legislativy
2. meziobecní spolupráce – snížení nákladů	2. staré ekologické zátěže
3. využití dotací a fondů EU	3. neúměrné zvyšování finančních nákladů

V území ORP existuje skládka komunálních odpadů, která je excentricky umístěná v jeho severozápadní části (Lodín) a tak je pro některé obce výhodná (nízké náklady na svoz), avšak pro obce východně od Hradce Králové je odvoz odpadu na skládku ekonomicky náročnější a pro individuální občany je skládka téměř nedostupná. Výborná meziobecní spolupráce je v současné době více zaměřená na výměnu informací a zajištění přímého nakládání s odpady, prozatím však postrádá vzájemnou spolupráci na budování společných zařízení k nakládání s odpady, vznikajících v území (např. kompostárny). Přesto, že občané v území dodržují zákony a předpisy, část z nich (jako v každé komunitě) tyto zákony obchází. V případě zavedení zvýšení poplatků za svoz a nakládání s odpady pak těchto neukázněných občanů přibývá, což se odráží nejen v tvorbě černých skládek, ale i ve spalování odpadů v lokálních topeništích.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Rizika spojená s nakládáním s odpady mají ve svých kompetencích převážně obce v ORP jakožto původci odpadů za všechny obyvatele na jejich územích. Menší část rizik pak nesou svozové firmy a subjekty zabývající se nakládáním s odpady.

Vzniklá rizika se snaží řešit zástupci obcí v úzké meziobecní spolupráci a to často společným svozem, zajištěným svozovými firmami, nebo společným skládkováním. Tím dochází ke zmenšení nákladů obcí na svoz a nakládání s odpady. Na území ORP působí několik sběrných dvorů-zařízení se souhlasem ke sběru odpadů dle § 14 odst. 1 zák. 185/2001 Sb., o odpadech (vedeno v evidenci krajských souhlasů). Některé obce na řešeném území mají na svých katastrech také sběrná místa, která plní shodnou, obdobnou či částečnou funkci sběrného dvora. Všechny obce pak shromažďují odpad na takových místech pro smluvní svozovou firmu. V ORP funguje větší množství sběrů odpadů, autovrakovišť a dalších zařízení k nakládání s odpady. Obce mají u kontejnerů na KO také kontejnery na elektrozařízení (firma Asekol). Dle vlastního šetření mezi obyvateli a dotazováním starostů dotčených obcí je kapacita těchto zařízení dostačující.

Na území ORP funguje 1 velká skládka (Lodín), sídlo svozové společnosti, která je spolu s firmou Marius Pedersen a.s. největší firmou zabývající se svozem a nakládáním s odpady v ORP. Ve městě Hradec Králové a jeho okolí působí firma Hradecké služby a.s., která je v podstatě dceřinou společností MP a.s.

Pro vyplnění podkladů pro analýzu odpadového hospodářství však tyto firmy neposkytly relevantní údaje a data z důvodů obchodního tajemství. Také údaje o poplatcích na občana, platby za svoz či nádobu, a také o doplácích obcí na občany nebudou v tabulkách matematicky použitelné či srovnatelné mezi sebou, neboť některé obce účtují pod jinými paragrafy, či zcela chybí použitelné informace. Ve výpočtu nejsou dále zohledněny příjmy obcí za zpětný odběr tříděných odpadů od firmy EKO--KOM, a.s. které mají některé obce téměř do výše výdajů za separovaný odpad.

Existence velké městské aglomerace v ORP a to krajského města Hradec Králové fakticky výrazně ovlivňuje přední produkce vybraných druhů odpadů.

V návaznosti na zemědělskou výrobu či existenci čistíren odpadních vod nutno připomenout existenci několik kompostáren či bioplynových stanic, které také na území ORP fungují. V nich se nakládá s BRO a BRKO a s biologicky rozložitelnými materiály (u bioplynových stanic jde o materiály ze zemědělství). Otázkou zde zůstává problém tvorby různých černých skládek na katastrech obcí. Mnohé obce v ORP již dnes řeší situaci umístováním zelených kontejnerů v obci či na jejím okraji. Obsah mohou právě využívat nově vznikající kompostárny či bioplynové stanice.

Hrozbou také zůstává několik středisek staré ekologické zátěže (vojenské prostory kolem Chlumce nad Cidlinou, areál letiště v Hradci Králové), ale i stávající těžební plochy mnoha pískoven, kde se kumulují odpady kolem geologických průzkumů či těžby (skrývky apod.)

Obce si všechny tyto problémy uvědomují a snaží se své občany vzdělávat a seznamovat s problematikou odpadového hospodářství. Již v mateřských školkách či na základních školách v ORP by měla fungovat ekologická výchova těch mladších ročníků a vhodnou ekologickou osvětou je nutno

oslovovat i jejich rodiče. Samozřejmě je tu i problém druhého bydlení, kdy chataři i chalupáři neradi platí poplatky a rádi využívají neoprávněně výsad starousedlíků.

Při vhodném a důsledném třídění odpadů do kontejnerů na tříděný odpad využívají obce možnosti odměn (společnost EKO-KOM,a.s.).

Plán odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje je základním nástrojem pro efektivní řízení v oblasti nakládání s odpady na území kraje. Jak však z tohoto dokumentu vyplývá, rozhodování o konečné realizaci cílů plánů odpadového hospodářství a o řešení odpadového hospodářství obcí Královéhradeckého kraje (a tím pádem i ORP Hradec Králové) bude zcela závislé na představitelích jednotlivých obcí a občanech samotných. Standardy vybavenosti pro nakládání s odpady navržené ve Směrné části dokumentu si každá obec porovnává s existující vybaveností a posuzuje, zda je schopna dostát požadavkům Závazné části s existující vybaveností, či bude třeba (s ohledem na rozvojové priority obce, sociální postavení občanů apod.) do oblasti odpadového hospodářství investovat. Tyto analýzy budou jednou z hlavních náplní Plánu odpadového hospodářství obce.

Závěry vyplývající z dotazníkového šetření:

Obce jsou schopny zabezpečit si samy oblast odpadů, nechtějí, aby ji tyto činnosti zajišťoval nebo koordinoval jiný subjekt.

V oblasti odpadového hospodářství obce nemají problémy, u některých obcí jsou problémem černé skládky. V oblasti odpadového hospodářství obce vidí největší možnost spolupráce při řešení biologicky rozložitelných odpadů a osvětě a komunikační kampani směrem k občanům obcí v oblasti ekologie a odpadového hospodářství. Odpadové hospodářství v obcích funguje.

V obcích je tříděn recyklovatelný odpad, ale schopnost třídění odpadu je třeba u občanů neustále podporovat osvětou a podrobnějšími informacemi. Motivačním faktorem pro obce je zapojení do systému EKO-KOM se zpětnými platbami a možností zapůjčení kontejnerů.

Obce cítí potřebu zvýšit zapojení občanů do systému sběru a třídění odpadů, vznikajících v obci, avšak samy nejsou schopné toto zařídit.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců dobrovolných svazků obcí a starostů obcí z území ORP Hradec Králové. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorem, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Struktura problémových okruhů a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

5. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ					
Problémový okruh 5.1. Nedostatečné řešení nakládání s BRO		Problémový okruh 5.2. Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady		Problémový okruh 5.3. Sběrná místa separovaných odpadů	
Cíl 5.1.1. Zvýšit počet míst s možností separace BRO	Cíl 5.1.2. Zvýšit množství separovaného BRO	Cíl 5.2.1. Zvýšení povědomí o místech a způsobu nakládání s odpady	Cíl 5.2.2. Zvýšení zájmu o komunitní nakládání s BRO a organizované sběry BRO	Cíl 5.3.1. Zvýšení počtu míst pro separovaný odpad	Cíl 5.3.2. Nabídka separace dalších typů odpadů

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na území ORP Hradec Králové spolupracují v rámci mikroregionů a místních akčních skupin na komplexním rozvoji území. **Ekologická osvěta vede k trvale udržitelnému způsobu života.** Školní zařízení plní funkci komunitních center v oblasti volnočasových a zájmových aktivit. Komunitní plánování sociální péče zohledňuje potřeby všech dotčených obcí. Návštěvnický přívětivý turistický region.

SLOGAN

Na Hradecku se nám dobře žije.

Problémový okruh 5. 1. Nedostatečné řešení nakládání s BRO

Věcné argumenty

Z provedené analýzy vyplývá, že v ORP Hradec Králové jsou v současné době pouze 2 zařízení k nakládání s biologicky rozložitelným odpadem od obcí. Konkrétně jsou to 2 kompostárny (Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou). V blízkosti ORP je pak umístěno (tab. 5. 10.) dalších 10 zařízení k nakládání s BRO. Tato zařízení jsou však omezeně využitelná, a to jak vzdálenostně, tak sezónně. Především v případě kompostáren je jejich umístění ve velkých městech a zcela chybí tato zařízení v dosažitelnosti východní části ORP a okrajových částech, včetně větších obcí. Značná část biologicky rozložitelné složky odpadu tak dosud končí na skládce.

Příčiny problému

Vznik problému má dlouhodobější charakter. Především v menších obcích se vycházelo z toho, že většinu BRO si lidé zpracují svépomocí, ať již na kompostech nebo pálením s využitím v domácích kotelnách. Se změnou infrastruktury (napojením na topná média) ubylo lokálních topenišť. Se změnou využívání zahrad namísto záhumného hospodaření na zahrady okrasné přibýlo postupně tohoto typu odpadu. V městském i venkovském prostoru přibýly tyto druhy odpadu i z veřejných ploch, které přestali občané v rámci drobného hospodaření využívat. Ve městech tyto plochy byly stabilně udržovány technickými službami. Určitým problémem BRO je i jeho meziročně rozdílná produkce (viz tab. 5.23). Navíc tento trend je specifický pro určitou část BRO, a to biodpadu z komunální sféry, jehož produkce je sezónně značně odlišná a v rámci jedné sezóny je zřejmý i výkyv v období produkce v závislosti na klimatických podmínkách a s tím spojenou produkcí biodpadu.

Důsledky neřešení problému

Současný systém nakládání s BRO spočívající jak v nedostatku míst k jejich sběru (především objemný odpad v podobě ořezu stromů) nebo odpadu, jež bude povinné sbírat a nakládat s nimi s přijetím nových zákonných norem, je nedostatečný. V případě neřešení by postupně došlo ke zneužívání systému sběru komunálních odpadů. Navíc jejich směšování by následně znesnadňovalo třídění komunálních odpadů k dalšímu zpracování (zápach, tlení, vyšší váha a obsah vody apod.). V mnoha případech by z BRO vznikaly nové černé skládky na okrajích obcí. Cílem meziobecní spolupráce by tak

mělo být nalezení efektivního ekonomického a ekologického nakládání s bioodpady, a to i za cenu budování dalších smluvních vztahů a míst pro nakládání s odpady.

Problémový okruh 5.2. Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady

Věcné argumenty

Na základě provedené analýzy je patrné, že se v posledních letech zvyšuje materiálové využití KO. Přesto však nedosahuje uspokojivé úrovně v porovnání s celou ČR. Tomuto odpovídá i současné vybavení ORP místy pro sběr a koncové zpracování odpadu. Jedním z důvodů přetrvávání tohoto trendu je zřejmě i praktická a cílená informovanost občanů o odpadovém hospodaření obcí. I když se odpad využívá mimo ORP, je velmi důležitá jeho příprava k opětovnému využití. Ta začíná u třídění odpadu u původce odpadu. V případě odpadu, pocházejícího od obcí, jde zejména o odpad z domácností. Velkou roli tedy hraje pravidelná výchova a osvěta, která napomůže k lepšímu třídění odpadu. S nově připravovanou a z části již schválenou legislativou, bude nutné zvýšit zastoupení separovaných složek odpadu, a to nejlépe již u jeho producenta, tj. občana. Na rozdíl od ostatních původců odpadů (výrobci, služby, zemědělství), kde je systém odpadového hospodářství, včetně třídění odpadů zpracován, prováděn a kontrolován, tak u občanů tomu tak prozatím není.

Příčiny problému

Dlouhodobě lze hledat příčiny vzniklého problému právě v ekologické výchově a osvětě. Především při zavádění nádob na separovaný odpad bylo spoléháno na jednoduchou informaci pro občany s obecně platnými letáčky (často univerzálními pro velký region) a už chyběla lokální informace. Z počátku se nedařilo vysvětlit ani banální fakt, že nakládání různého separovaného odpadu do jednoho vozidla ho opět nemíchá, ale že vozidlo má oddělené přepážky. Teprve s postupem doby, kdy se podchycovaly připomínky občanů, docházelo u některých obcí k vysvětlování způsobu shromažďování a dalšího nakládání s tříděným odpadem. Přesto i dnes přetrvává největší podíl komunálních odpadů v zastoupení směsným komunálním odpadem. Důvodů pro neochotu třídit je několik. Především ne všichni vědí o umístění kontejnerů v obcích a ne všichni vědí, že lze i doma odpad ekologicky využít a ještě lépe - odpad neprodukovat.

Důsledky neřešení problému

Hlavním důsledkem neřešení problému bude přetrvávání a mírné narůstání množství odpadu, který bude končit na skládce, zatímco separovaného odpadu bude přibývat mnohem méně a možná, bez motivace bude jeho produkce i klesat. Důsledkem neřešení problému může být nesplnění zákonných závazků.

Cílem osvěty mezi občany je vysvětlit, že separace odpadu je nutná a je i v jejich zájmu a není jen zájmem obce. Zároveň občany názorně seznamovat s možností, jak množství odpadů z domácnosti snižovat a využívat. V neposlední řadě pak občany seznámit i s novými zákonnými předpisy a jejich praktickou aplikací v obci.

Problémový okruh 5.3. Sběrná místa separovaných odpadů

Věcné argumenty

V ORP Hradec Králové je 81 měst a obcí. Jejich bližší popis je uveden v kapitole 1.2 provedené analýzy. Značná část obcí má svá sběrná místa umístěna tak, že nejsou zrovna chloubou daného místa. Navíc při zavádění nových možností separovaného sběru se projevuje nedostatečný prostor v těchto místech. Navíc se stává, že při naplnění nádob nebo snaze uložit objemově větší předmět, jsou tyto ponechány vedle nádob a dočasně tak místo připomíná skládku. Navíc je část nádob pro separovaný odpad umístěna ve větší vzdálenosti od míst původu a spoléhá se na dovoz odpadu na tato místa.

Příčiny problému

Příčina problému má dlouhodobější charakter a vznikala postupně. Při zavádění prvních nádob na tříděný odpad mnozí nepředpokládali, že třídění odpadu bude narůstat. S tímto nárůstem a potřebou doplnit sběrné nádoby, přibyla potřeba dodat i nádoby na další typy separovaného odpadu. Tím se původně vytipovaný prostor zmenšoval a dnes již na mnoha místech nepostačuje současným potřebám. S připravovanou legislativou vzroste tlak na zavádění dalších typů sběrných nádob. Většina obcí byla a dosud je, v některých typech nakládání se separovaným odpadem, nucena využívat pouze jediný svozový subjekt (např. tab. č. 5.8, 5.9).

Důsledky neřešení problému

V případě, že nebude problém v dlouhodobém horizontu řešen, dojde k zahlcení míst, kde jsou dosud umístěny nádoby na separovaný odpad. Navíc se tato místa stanou nevzhlednou částí obce. V případě nenabídnutí nových typů separace nebudou naplněny zákonné normy. Občané budou nakládat s odpady neekologickým způsobem, včetně ukládání na černé skládky.

Cílem meziobecní spolupráce je společné vytipování míst v každé obci, vhodných pro umístění sběrných nádob určených pro separaci nebo míst pro dočasné odkládání objemnějšího odpadu. Je nutné se dohodnout na společném ekonomicky výhodném nákupu sběrných nádob. Na území obcí by pro stávající plochy s umístěnými nádobami měla být zpracována studie na jejich začlenění do prostoru obce. Následně pak opatření ze studie realizovat, což by přispělo ke zkulturnění místa.

5.2.3. Cíle

Problémový okruh 5.1.	Nedostatečné řešení nakládání s BRO
Cíl 5.1.1.	Zvýšit počet míst s možností separace BRO
Popis cíle	Na území ORP Hradec Králové je pouze několik míst, kde lze odkládat BRO. Tato místa jsou určena na základě dohod mezi obcí a majitelem, popřípadě nájemcem, daného pozemku. Ten má zájem na využití BRO pro svoji potřebu, často vedenou pouze na základě osobních vztahů s obcí a za přesně daných podmínek. Ostatní blízké obce mohou po vzájemné dohodě těchto míst využívat. V celoplošném měřítku však chybí systematické rozmístění tak, aby byla místa ekonomicky dosažitelná ze všech obcí. Zároveň je cílem oddělit jednotlivé typy BRO s rozdílným způsobem tak, aby mohly být bez větších zásahů přímo využitelné technologií následného využití.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <p>zpracování rozboru stávajících jednotlivých smluv mezi obcí a odběratelem BRO</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování analýzy stávajících ploch vhodných pro sběr BRO - zpracování smluv o využití vytipovaných ploch pro využití BRO - harmonogram revokace stávajících smluv a uzavírání smluv nových mezi obcí a odběratelem BRO <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomické vhodnosti jednotlivých vytipovaných míst - zpracování variantního řešení pro nakládání s BRO pro obce <p>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu BRO</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení potřebné infrastruktury pro sběr BRO - stanovení frekvence svozu jednotlivých typů BRO z jednotlivých míst <p>C.1 Výběh ekonomicky efektivní likvidace BRO</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek současné likvidace BRO - příprava a realizace společné strategie sběru a využití BRO
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet míst pro sběr BRO
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 5.1.	Nedostatečné řešení nakládání s BRO
Cíl 5.1.2.	Zvýšit množství separovaného BRO
Popis cíle	Na území ORP Hradec Králové je problémem jak ve vlastní aglomeraci, tak u ostatních obcí neukázněnost obyvatel při sběru BRO. Chybí dostatečné plošné i technické kapacity k rozdělení typů BRO. Především se jedná o sběrné nádoby na odpady z kuchyní (zbytky jídel i zbytky z jejich přípravy) a sběrné nádoby umožňující oddělení rychle rozložitelných BRO od pomaleji rozkladných (např. tráva, listí a větve). Cílem opatření je zvýšení počtu nádob na jednotlivé typy BRO v jednotlivých obcích a v ORP, včetně zajištění včasného svozu jejich obsahu k dalšímu zpracování.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování rozboru stávajících jednotlivých smluv na nakládání s BRO - zpracování analýzy způsobu nakládání s BRO - harmonogram revokace stávajících smluv a uzavírání smluv nových - návrh nových smluv na zajištění nakládání s BRO <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomické vhodnosti sběru rozdílných typů BRO - zpracování variantního řešení pro sběr různých typů BRO <p>B.1 Nastavení parametrů sběru a svozu rozdílných typů BRO</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení potřebné infrastruktury pro sběr rozdílných typů BRO - stanovení frekvence svozu jednotlivých typů BRO z jednotlivých míst <p>C.1 Výběr ekonomicky efektivní likvidace jednotlivých typů BRO</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek současného nakládání s BRO - příprava a realizace společné strategie sběru a využití rozdílných typů BRO
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - Počet uzavřených smluv pro využití rozdílných typů BRO - Množství vytríděného bioodpadu v obcích
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 5.2.	Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady
Cíl 5.2.1.	Zvýšení povědomí o místech a způsobu nakládání s odpady
Popis cíle	Na území ORP Hradec Králové je i přes značné vynaložení finančních prostředků přetrvávající nedostatek konkrétních informací, jak nakládat s odpady. Tento nedostatek se ještě více projevuje při zavedení dalšího typu separovaného sběru. Především ve větších sídlech jsou často tyto informace nedostatečné a mizí v záplavě informací dalších. Cílem opatření je zvýšit množství separovaných KO a BRO v jednotlivých obcích.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování rozboru stávajících platných norem pro sběr a separaci odpadů - zpracování způsobů možné separace odpadů <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomicky vhodného způsobu předávání informací - zpracování ekonomického řešení separovaného sběru <p>B.1 Nastavení parametrů ekologické osvěty</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení potřebného objemu informací pro veřejnost - zpracování návrhu informační strategie <p>C.1 Výběr ekonomicky efektivního způsobu provedení osvěty</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek jednotlivých způsobů osvěty - příprava a realizace společné strategie osvěty
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Počet vydaných informačních materiálů
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 5.2.	Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady
Cíl 5.2.2.	Zvýšení zájmu o komunitní nakládání s BRKO a organizované sběry BRO
Popis cíle	Na území ORP Hradec Králové je malý zájem občanů o společné – komunitní nakládání s BRKO, sběrné dvory a organizované svozy BRO, to především ve venkovských sídlech, které na území převládají. Zavedením komunitního nakládání s BRKO a využitím sběrných dvorů klesne celkové množství produkováných odpadů obce, sníží se počet černých skládek v okolí obce a vzniklé odpady budou z části využity jejich původci.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování rozboru stávajících platných norem pro vlastní využití produkováných BRKO <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomicky vhodných způsobů nakládání s BRO a BRKO - zpracování návrhu potřebného vybavení obcí, včetně ekonomického dopadu dovybavení obcí - zpracování ekonomického přínosu individuálního využití odpadů <p>B. 1 Nastavení parametrů výměny zkušeností BRKO a BRO</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení potřebného počtu komunitních setkání - počet společných ukázkových akcí na komunitní nakládání s BRO a BRKO <p>C. 1 Výběr ekonomicky efektivního způsobu provedení nakládání s BRO a BRKO</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek jednotlivých způsobů nakládání - příprava a realizace společné strategie výměny zkušeností
Název indikátorů k hodnocení cíle	- Počet provedených společných akcí
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 5.3.	Sběrná místa separovaných odpadů
Cíl 5.3.1.	Zvýšení počtu míst pro separovaný odpad
Popis cíle	V obcích na území ORP Hradec Králové jsou v současné době instalovány sběrné nádoby na sběr separovaného odpadu. Jejich rozmístění však není vždy na vhodných místech a v dostupné vzdálenosti pro obyvatele. Se vzrůstajícím množstvím odpadu a nutností jeho separace do dalších typů nádob jsou tato místa již dnes nedostatečná. Je tedy nezbytné zvýšit počet míst s možností umístění nádob na separovaný odpad, a to i s výhledem na budoucí vývoj zákonných opatření ve vztahu k nakládání s odpady.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování rozboru stávajících právních vztahů v místech umístění sběrných nádob - zpracování právních podkladů pro výběr míst pro umístění dalších sběrných nádob pro separovaný odpad <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomicky únosného počtu sběrných nádob na separovaný odpad, rozbor možností sběru odpadu společně s jinou komoditou (např. společně plasty, nápojové kartony a případně kovy) - zpracování ekonomického řešení sběru separovaného odpadu v obci i ORP s vytipováním nejekonomičtějších způsobů a tras svozu <p>B.1 Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení potřebného počtu míst pro separovaný odpad a jejich velikost - zpracování návrhu strategie realizace jednotlivých míst, včetně jejich začlenění do prostoru obce <p>C.1 Výběr ekonomicky efektivního způsobu provedení svozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek jednotlivých způsobů svozu - příprava a realizace společné strategie svozu jednotlivých typů separovaného odpadu a jeho následného využití
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - Počet revitalizovaných míst pro separovaný odpad
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Problémový okruh 5.3.	Sběrná místa separovaných odpadů
Cíl 5.3.2.	Nabídka separace dalších typů odpadů
Popis cíle	V obcích na území ORP Hradec Králové jsou v současné době instalovány sběrné nádoby na sběr separovaného odpadu. S nově připravovanou legislativou je však jejich počet pro různé typy odpadu nedostatečný. Ve většině obcí chybějí sběrné nádoby např. na textil, elektrozařízení apod. V reakci na nová legislativní pravidla bude zvýšená poptávka po umístění dalších nádob na další typy separovaného odpadu.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpracování rozboru stávajících a připravovaných právních norem ve vztahu k požadavkům na zvýšení způsobů separace odpadů - zpracování právních podkladů pro výběr dodavatele nových, často specializovaných nádob na sběr dalších typů separovaného odpadu <p>A. 2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozbor ekonomicky únosného počtu nových sběrných nádob pro separovaný odpad - zpracování ekonomického řešení sběru separovaného odpadu v obci <p>B. 1 Nastavení parametrů</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanovení potřebného počtu nádob pro separovaný odpad a jejich velikost - zpracování návrhu strategie realizace opatření pro instalaci nádob pro další způsoby sběru separovaného odpadu <p>C. 1 Výběr ekonomicky efektivního způsobu dodávky sběrných nádob</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnání podmínek jednotlivých nabídek - příprava a realizace postupné instalace sběrných nádob pro další typy separovaného odpadu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - Počet nově umístěných sběrných nádob pro další typy separovaného odpadu
Správce cíle	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

5.2.4. Indikátory

Karta indikátoru č. 1

Problémový okruh/Cíl	5.1.Nedostatečné řešení nakládání s BRO 5. 1.1.Zvýšit počet míst s možností separace BRO		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají vyřešen sběr BRO		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	20
Skutečnost	6		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet obcí, které mají zajištěn sběr a nakládání s BRO, tedy mají místo pro sběr BRO a mají zajištěné materiálové využití BRO. Žádoucí je zvyšování hodnoty indikátoru.		
Metodika a výpočet:	Součet obcí, které mají zajištěno alespoň jedno místo pro sběr BRO a mají zajištěno materiálové využití BRO.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazování obcí a vyhlášky obcí.		

Karta indikátoru č. 2

Problémový okruh/Cíl	5.1.Nedostatečné řešení nakládání s BRO 5. 1.1.Zvýšit počet míst s možností separace BRO		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet míst pro sběr BRO		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zvýšení množství využitých BRO se jeví jako nedostatečná současná kapacita míst pro jeho odkládání z nichž je možné jej následně využít. Ve většině obcí je toto řešení pouze částečné a pro část obyvatel téměř nedostupné. Zvýšením počtu míst pro třídění BRO se nabídne občanům jejich lepší dostupnost a zároveň se zvětší kapacita pro jeho umístění. Čím více bude míst pro třídění BRO, tím se by se mělo více tohoto typu odpadu shromáždit a následně využít. Početní indikátor neřeší zda se jedná o prosté umístění nových sběrných nádob, či sběrných míst a sběrných dvorů. Každé zvýšení počtu míst bez rozdílu typu bude příspěvkem pro zlepšení nakládání s BRO.		
Metodika a výpočet:	Bude sledován počet míst, které slouží v obcích ke sběru bioodpadu a počet míst k využití bioodpadu v tomto pořadí (místa pro sběr/místa pro využití).		
Zdroj čerpání dat:	Obecně závazné vyhlášky obcí, výkazy obcí, evidence o produkci a nakládání s odpady, seznam povolených zařízení k nakládání s odpady Královéhradeckého kraje.		

Karta indikátoru č. 3

Problémový okruh/Cíl	5.1.Nedostatečné řešení nakládání s BRO 5.1.2. Zvýšit množství separovaného BRO		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet uzavřených smluv pro využití rozdílných typů BRO		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	81
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Obce jsou povinny zajistit nakládání s BRO na svém území. K jeho snížení mohou využít vlastních zařízení nebo jeho likvidaci zajistit prostřednictvím osob, které mají souhlas k nakládání s odpady (dle zákona). Každý z těchto způsobů by měl být zaznamenán a v případě zajištění nakládání s odpady z míst dočasného soustředění BRO by měly obce zajistit smluvně jeho odsun. Každá takováto služba je podchycena smlouvou, kterou obec uzavírá se subjektem. Tyto smlouvy jsou veřejné, projednávány a schvalované. Se vzrůstajícími legislativními požadavky bude i počet těchto smluv stoupat a bude možné jejich počet vyhodnocovat, a to jak kvantitativně, tak kvalitativně. Lze předpokládat, že po počátečním nárůstu dojde k mírnému poklesu a ustálení jejich počtu, který bude reagovat na integraci poskytovaných služeb jednotlivými subjekty. Kvalitativně tak obstojí v tržím mechanismu jen subjekty ekonomicky a ekologicky přijatelné.</p>		
Metodika a výpočet:	Součet počtu smluv na zajištění počtu BRO z obcí.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí a měst, dotazování obcí.		

Karta indikátoru č. 4

Problémový okruh/Cíl	5.1.Nedostatečné řešení nakládání s BRO 5. 1.2. Zvýšit množství separovaného BRO		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Množství vytríděného bioodpadu v obcích		
Měrná jednotka	Kg/obyv./rok		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		700	720
Skutečnost	690		
Popis měřítka:	<p>Indikátor sleduje množství vytríděného bioodpadu na obyvatele ORP. Žádoucí je zvyšování hodnoty indikátoru.</p>		
Metodika a výpočet:	<p>Součet množství vytríděného bioodpadu v tunách od obcí (200201,200108) vynásobený tisícem a vydělený počtem obyvatel ORP k 31.12. daného roku.</p>		
Zdroj čerpání dat:	<p>Evidence o produkci a nakládání s odpady obcí, hlášení o produkci a nakládání s odpady obcí, ČSÚ (počet obyvatel).</p>		

Karta indikátoru č. 5

Problémový okruh/Cíl	5.2. Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady 5.2.1. Zvýšení povědomí o místech a způsobu nakládání s odpady		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet obcí, které se zapojily do společného rámce osvěty obyvatel v odpadovém hospodářství		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán			
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje, kolik obcí pravidelně provádí alespoň jednou ročně osvětu obyvatel alespoň jednou formou, která byla navržena v rámci mezobecní spolupráce. Žádoucí je zvyšování hodnoty indikátoru.		
Metodika a výpočet:	Součet počtu obcí, které pravidelně provádí alespoň jednou ročně osvětu obyvatel alespoň jednou formou, která byla navržena v rámci mezobecní spolupráce.		
Zdroj čerpání dat:	Dotazování u obcí, výroční zprávy obcí		

Karta indikátoru č. 6

Problémový okruh/Cíl	5.2. Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady 5.2.1. Zvýšení povědomí o místech a způsobu nakládání s odpady		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet vydaných informačních materiálů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10 000	15 000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V současné době se mění legislativní podmínky v oblasti odpadového hospodářství, což znamená pro dlouhodobě bydlící obyvatele změnu návyků a nové informace o možnostech a způsobech nakládání s odpady jež produkují při své činnosti. Přirozená fluktuace obyvatel mimo jiné přináší i určité informační vakuum pro nově bydlící občany. Pro obě skupiny je tak třeba vytvořit nový informační materiál s obecnými zásadami vycházejícími ze zákonných norem a povinností obcí a měst a pro každou obec v nich (např. vložení přílohy) informovat o druzích, možnostech a způsobech třídění a sběru odpadů. Nejjednodušším způsobem informovanosti se jeví jednoduchý tištěný materiál, který obdrží každá domácnost a další producenti odpadu. Zároveň bude tento materiál dostupný na stránkách obcí a dalších místech, včetně školních zařízení.		
Metodika a výpočet:	Počet distribuovaných informačních materiálů		
Zdroj čerpání dat:	Dotazování u obcí, výroční zprávy obcí		

Karta indikátoru č. 7

Problémový okruh/Cíl	5.2. Osvěta mezi občany, ekologická výchova a nakládání s odpady/5.2.2. Zvýšení zájmu o komunitní nakládání s BRKO a organizované sběry BRO		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet provedených společných akcí		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Specifické nakládání s BRKO vyžaduje od všech subjektů, ať obcí, tak jejich občanů specifický přístup. Předně by část těchto odpadů nemusela vznikat vůbec – např. uváženým nákupem potravin. Pokud vznikne, tak ve venkovském prostoru se doposud z části využívá přímo u jejich původců (kompostování, potrava drobných hospodářských zvířat apod.). V městském nebo společném bydlení však tento odpad končí nádobách na směsný komunální odpad. I zde jsou však možnosti jeho nakládání v podobě tzv. ekologické domácnosti nebo ve využití společných kompostérů, sběrných nádob apod. Tyto teoretické poznatky se postupně aplikují, avšak tato aplikace je velmi pomalá. Právě poznatky z praxe a zkušenosti je třeba předávat na interaktivních setkáních.</p>		
Metodika a výpočet:	Součet všech provedených akcí, vedoucích ke předcházení vzniku odpadů a ke správnému nakládání s odpady		
Zdroj čerpání dat:	Dokumentace akce, prezenční listiny		

Karta indikátoru č. 8

Problémový okruh/Cíl	5.3. Sběrná místa separovaných odpadů/5.3.1. Zvýšení počtu míst pro separovaný odpad		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Počet obcí, které provedly úpravy sběrných míst pro separaci odpadu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor sleduje počet obcí, které mají nyní upravena místa pro sběr odpadů. Žádoucí je zvýšení hodnoty indikátoru.		
Metodika a výpočet:	Součet počtu upravených míst pro separovaný odpad		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy, realizované projekty sběrných hnízd		

Karta indikátoru č. 9

Problémový okruh/Cíl	5.3. Sběrná místa separovaných odpadů/ 5.3.1. Zvýšení počtu míst pro separovaný odpad		
Číslo indikátoru	9.		
Název indikátoru	Počet revitalizovaných míst pro separovaný odpad		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Oblast nakládání s odpady je v současné době předmětem mnoha legislativních změn. Ty přinesou nové povinnosti pro obec. Především budou postaveny před problematiku separace nových složek komunálního odpadu (železo, elektroodpad, textil, frakce BRO a další). To si vyžádá úpravy stávajících míst určených pro separovaný sběr. Někdy jsou tyto plochy umístěny tak, že jsou středem pozornosti na návsích obcí. Přesto by stačilo doplnit nové typy sběrných nádob a upravit stávající plochy tak, aby vyhovovaly novým legislativním požadavkům. V některých případech bude třeba přemístění těchto míst neboť se další nádoby určené na nové frakce odpadu do stávajících ploch prostě nevejdou- I tento přesun lze považovat za revitalizaci přístupu k požadavkům vyvolaných novou legislativou. na určené pro sběr separovaného odpadu.</p>		
Metodika a výpočet:	Součet všech nově upravených míst		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí, realizované projekty		

Karta indikátoru č. 10

Problémový okruh/Cíl	5.3. Sběrná místa separovaných odpadů/5.3.2. Nabídka separace dalších typů odpadů		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Počet nově umístěných sběrných nádob pro další typy separovaného odpadu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Na základě legislativních změn a snaze snížit množství odpadů ukládaného na skládky se rýsuje tlak na další třídění. To není možné bez nabídky dalších nádob na požadovaný typ odpadu (železo, textil apod.) Jejich počet bude záviset na iniciativě obcí a požadavcích občanů. Obce mohou aktivně podpořit nové Separace umístěním nádob na sběrná místa v obci. Jejich počet bude záviset na odhadu obce a občanů.</p>		
Metodika a výpočet:	Inventura počtu nádob		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy obcí		

5.3. Pravidla pro řízení strategie

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny
Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves, další členové budou postupně ustanoveni

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
5.1.1.	Zvýšit počet míst s možností separace BRO	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
5.1.2.	Zvýšit množství separovaného BRO	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
5.2.1.	Zvýšení povědomí o místech a způsobu nakládání s odpady	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

5.2.2.	Zvýšení zájmu o komunitní nakládání s BRKO a organizované sběry BRO	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
5.3.1.	Zvýšení počtu míst pro separovaný odpad	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
5.3.2.	Nabídka separace dalších typů odpadů	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet obcí, které mají vyřešen sběr BRO	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
2	Počet míst pro sběr BRO	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
3	Počet uzavřených smluv pro využití rozdílných typů BRO	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
4	Množství vyříděného bioodpadu v obcích	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
5	Počet obcí, které se zapojily do společného rámce osvěty obyvatel v odpadovém hospodářství	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
6	Počet vydaných informačních materiálů	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
7	Počet provedených společných akcí	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
8	Počet obcí, které provedly úpravy sběrných míst pro separaci odpadu	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
9	Počet revitalizovaných míst pro separovaný odpad	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves
10	Počet nově umístěných sběrných nádob pro další typy separovaného odpadu	Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina

buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

V oblasti odpadů mají obce a města, díky svým dlouhodobým povinnostem zkušenosti, které si vzájemně poskytují a vyměňují díky spolupráci v rámci stávajících svazků obcí. Obce mají dostatečný potenciál k dlouhodobému zkvalitňování systému sběru a separace odpadů. Tento potenciál je navíc nutno velmi rychle mobilizovat v souvislosti s přijímáním nových právních norem ve vztahu k této problematice. Některé z těchto přijatých norem jsou pro malá sídla samostatně neřešitelná, a tak spolupráce v rámci stávajících svazků obcí je nevyhnutelná. K řešení těchto problémů je vytipováno několik konkrétních cílů, které se postupně naplní za podpory správců. Dosahování cílů bude monitorováno prostřednictvím sad indikátorů. Obce jako původci odpadu mají zájem na tom, aby tento odpad byl v souladu s obecnými principy, sbírán a separován již u jednotlivých obyvatel. Pro tuto podporu je však nezbytné nabídnout dostatek míst pro separaci odpadu a možnost separovat větší množství odpadu s cílem snížení směsného odpadu. Jeho snížením se sníží i náklady na ukládání odpadu na skládkách a v konečné podobě to bude mít dopad i na obecní rozpočet. Mimo nabídky míst pro shromažďování separovaného odpadu a zvýšení typů tříděného odpadu je třeba informovanost obyvatel o těchto možnostech a smyslu třídění přímo u nich jako primárních původců odpadu na území obce. Pro řešení uvedených cílů lze v budoucnu využít dotačních titulů a motivačních programů.

V oblasti odpadů byly zpracovány tři problémové okruhy, ke každému pak dva cíle a k vybranému cíli byl přiřazen jeden indikátor, jehož prostřednictvím bude sledováno naplnění stanoveného cíle a dosažení plánovaného výsledku. Každý cíl a k němu přiřazený indikátor má svého určeného správce či gestora.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhovou část strategie zpracovával celý odborný tým ve spolupráci s motivujícími starostkami a starosty. Analytičtí pracovníci připravili ve spolupráci s tematickým expertem a koordinátorkou projektu podklady pro zpracování návrhové části – problémové okruhy a zdůvodnění jejich výběru. Následně se tento tým sešel na pracovním jednání s motivujícími starostkami. Na tomto setkání byly představeny návrhy řešení, které byly prodiskutovány, a byl odsouhlasen další postup prací. Zpracované problémové okruhy byly prodiskutovány ve fokusní skupině, která je odsouhlasila, a zároveň byly stanoveny cíle v jednotlivých problémových oblastech. Starostové z území od počátku projektu odmítají meziobecní spolupráci v širším měřítku než jsou stávající svazky obcí, a to především vzhledem k rozsáhlému území ORP Hradec Králové, které čítá 81 obcí a existenci velkého centra (Hradec Králové), které má v oblasti odpadu zcela jiné podmínky a prostředky.

Před zahájením prací na návrhové části strategického dokumentu, resp. na 1. Oficiálním setkání zástupců obcí k projektu meziobecní spolupráce, které se uskutečnilo 4. 6. 2014 v Obědovicích, se z území ORP Hradec Králové vyčlenilo 13 obcí (Lovčice, Lišice, Převyšov, Chlumeck nad Cidlinou, Olešnice, Nové Město, Písek, Kosice, Kosičky, Stará Voda, Klamoš, Káranice, Chudeřice). Zástupci těchto obcí z Chlumecka se rozhodli řešit své volitelné téma a celou návrhovou část strategického

dokumentu společně s obcemi z ORP Nový Bydžov. Tyto obce patří do dobrovolného svazku obcí Chlumecko a dlouhodobě spolupracují s obcemi ze svazku obcí Novobydžovsko a všichni společně pak v Místní akční skupině Společná CIDLINA. Vyčlenění těchto 13 obcí z ORP Hradec Králové a jejich začlenění do strategického dokumentu pro tvorbu návrhové strategie včetně volitelného tématu v rámci projektu meziobecní spolupráce ORP Nový Bydžov bylo odsouhlaseno a schváleno na jednání dne 4. 6. 2014.

Do vlastní tvorby této strategie se starostové zapojili především v analytické části a v dotazníkových šetřeních, do návrhové části se příliš aktivně nezapojovali. Všechny dílčí výstupy projektu jim byly průběžně na setkání svazků obcí prezentovány a diskutovány – odpovídající návrhy na úpravu strategie vznesené na těchto setkáních, byly zapracovány do uceleného výstupu. Tyto ucelené výstupy návrhové části byly v listopadu elektronicky rozeslány zástupcům všech obcí. Na setkáních svazků obcí, která se uskutečnila v závěru roku 2014 byly tyto závěry starostům a dalším zástupcům obcí opětovně představeny.

5.5. Přílohy k tématu 3. Odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

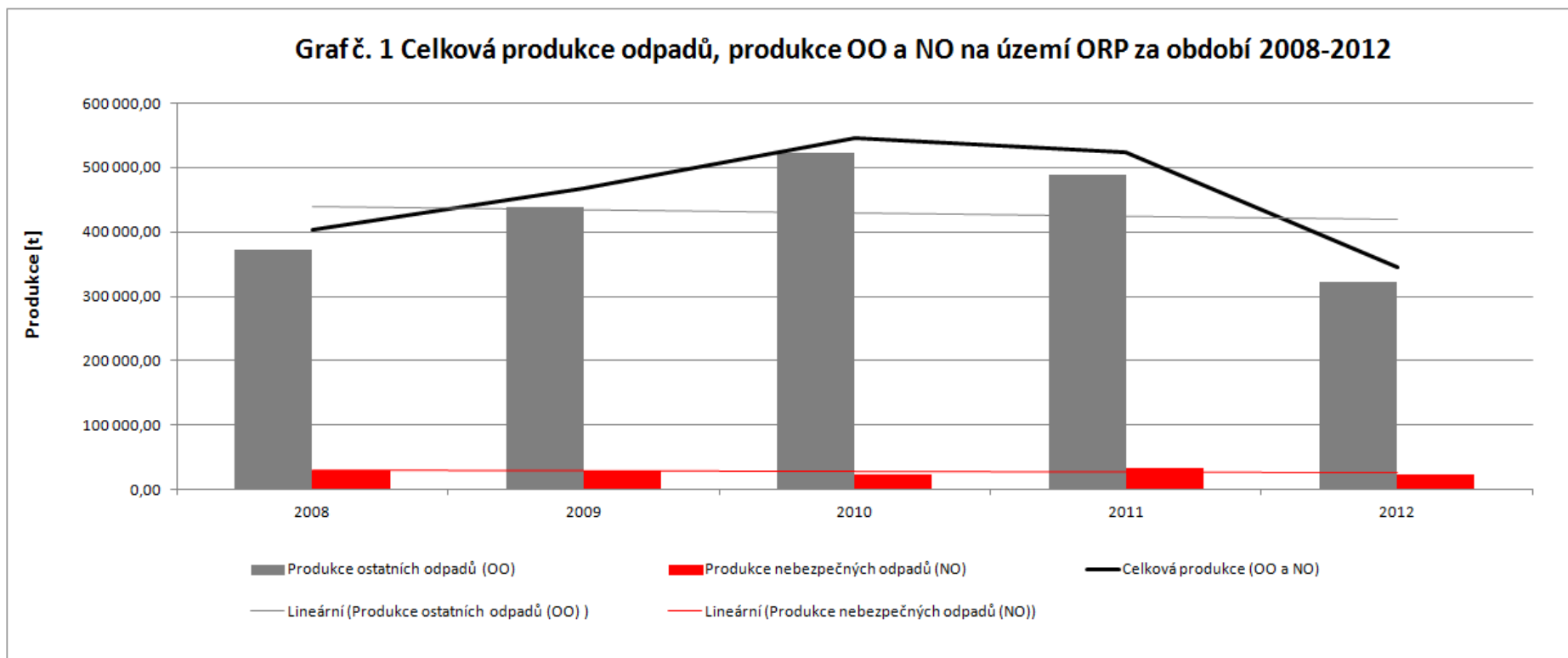
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	539 572,94	372 163,76	437 805,91	523 015,47	488 476,36	322 526,78	68,97	81,14	96,93	90,53
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	44 962,19	30 208,45	29 095,81	23 022,26	34 161,84	22 704,56	67,19	64,71	51,20	75,98
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						-32,81	-35,29	-48,80	-24,02
Celková produkce (OO a NO)	584 403,50	402 372,21	466 901,72	546 037,73	522 638,20	345 231,34	68,85	79,89	93,44	89,43
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-31,15	-20,11	-6,56	-10,57
Podílové ukazatele [%]		2008		2009		2010		2011		2012
Podíl OO na celkové produkci odpadů		92,49		93,77		95,78		93,46		93,42
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů		7,51		6,23		4,22		6,54		6,58
Měrné hodnoty na obyvat. [kg.obyv. ⁻¹]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		145 130		145 664		145 977		145 280		145 176
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		2 772,50		3 205,33		3 740,57		3 597,45		2 378,02
Měrná produkce OO		2 564,35		3 005,59		3 582,86		3 362,31		2 221,63
Měrná produkce NO	300,20	208,15		199,75		157,71		235,14		156,39
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		69,34		66,54		52,54		78,33		52,10
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-30,66		-33,46		-47,46		-21,67		-47,90

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 1 Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	6 832,95	3 110,72	4 466,14	4 693,67	4 082,72
200102	Sklo	O	1 852,04	671,86	742,59	538,09	213,79
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	291,08	352,01	239,99	164,64	210,75
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	285,59	1,60	139,45	164,82
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	25,70	53,34	22,75	28,69	0,89
200113*	Rozpouštědla	N	31,62	0,43	1,16	0,65	0,57
200114*	Kyseliny	N	0,17	0,38	2,52	0,94	0,09
200115*	Zásady	N	0,03	0,01	0,03	0,08	0,01
200117*	Fotochemikálie	N	0,62	0,05	0,04	0,42	0,13
200119*	Pesticidy	N	0,23	0,88	0,62	0,79	0,07
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	14,17	1,67	1,07	1,13	0,81
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodivky	N	2,44	1,99	5,10	2,37	0,03
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	25,17	70,09	112,02	92,58	41,29
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	7,45	5,47	6,11	6,87	4,20
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	68,65	103,99	81,10	89,02	67,04
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	2,68	14,43	0,00	0,02	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,25	0,35	0,55	0,31	0,28
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	12,81	2,61	0,00	0,22
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,82	7,40	7,68	6,90	3,72
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	115,69	6,62	32,04	36,89	100,35
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,07	0,38	108,68	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující	N	14,36	12,50	7,07	5,38	2,81

Katalogové číslo	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
	nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123						
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	7,86	413,16	997,15	89,13	102,82
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,81	0,15	0,25
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	46,97	92,84	683,68	701,23	742,31
200139	Plasty	O	2 348,49	738,59	667,63	396,67	288,44
200140	Kovy	O	4 964,48	3 374,99	7 597,15	7 477,65	8 490,19
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	267,40	542,11	1 284,65	924,34	534,27
200202	Zemina a kameny	O	172,02	914,73	173,08	577,83	1 943,91
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,00	43,24	24,74	92,62	0,44
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	33 993,59	60 462,39	136 622,49	58 430,79	38 208,52
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	33,73	80,40	43,13	43,88	161,48
200303	Uliční smetky	O	1 464,26	60,70	927,83	238,10	46,40
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 066,35	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	558,65	2,24	3,50	142,50	0,00
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	5 113,86	5 761,58	4 423,44	3 846,06	3 453,49
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	236,77	675,22	289,91	487,98	267,69
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	9 853,33	7 724,99	6 927,09	7 725,97	11 778,54
150102	Plastové obaly	O	2 268,17	2 706,20	2 727,96	5 990,10	4 690,43
150103	Dřevěné obaly	O	27,38	41,94	51,87	432,09	263,75
150104	Kovové obaly	O	9,90	113,21	57,25	19,35	31,85
150105	Kompozitní obaly	O	15,74	12,32	35,61	93,06	72,49
150106	Směsné obaly	O	1 073,49	1 802,21	1 405,24	1 531,24	816,12
150107	Skleněné obaly	O	277,19	1 699,11	1 770,65	2 206,77	2 117,16
150109	Textilní obaly	O	0,11	9,86	0,00	717,79	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	199,00	157,67	156,31	176,54	124,99

Katalogové číslo	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,15	0,45	4,43	0,15	0,06
Celková produkce KO			74 285,08	92 143,12	172 717,39	98 150,88	79 030,19
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			46 630,45	70 811,07	147 899,89	69 065,33	47 600,54
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			25 359,22	35 232,69	73 742,92	35 936,07	25 232,87

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

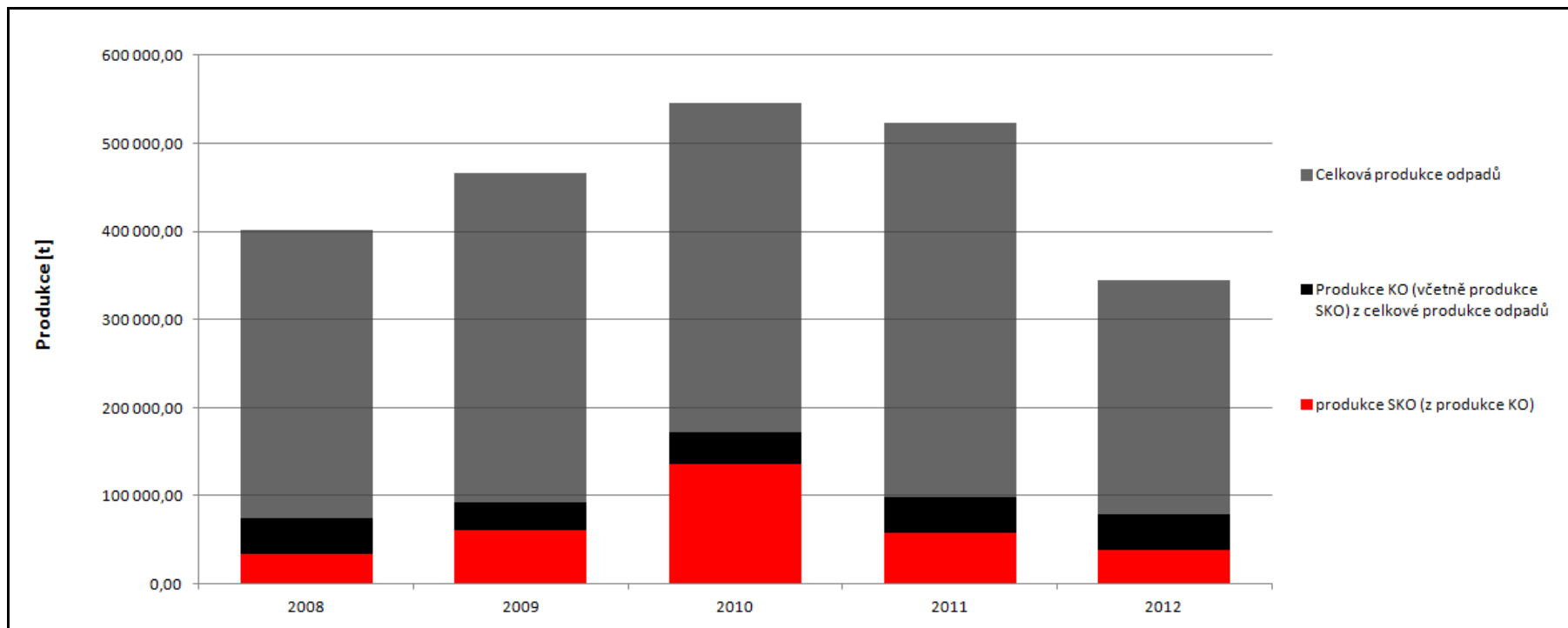
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	402 372,21	466 901,72	546 037,73	522 638,20	345 231,34	16,04	16,95	-4,29	-33,94
Celková produkce KO	74 285,08	92 143,12	172 717,39	98 150,88	79 030,19	24,04	87,44	-43,17	-19,48
Celková produkce SKO	33 993,59	60 462,39	136 622,49	58 430,79	38 208,52	77,86	125,96	-57,23	-34,61
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	18,46		19,74		31,63		18,78		22,89
Podíl SKO na produkci KO	45,76		65,62		79,10		59,53		48,35
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	145 130		145 664		145 977		145 280		145 176
Měrná produkce KO	511,85		632,57		1 183,18		675,60		544,38
Měrná produkce SKO	234,23		415,08		935,92		402,19		263,19

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 1 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

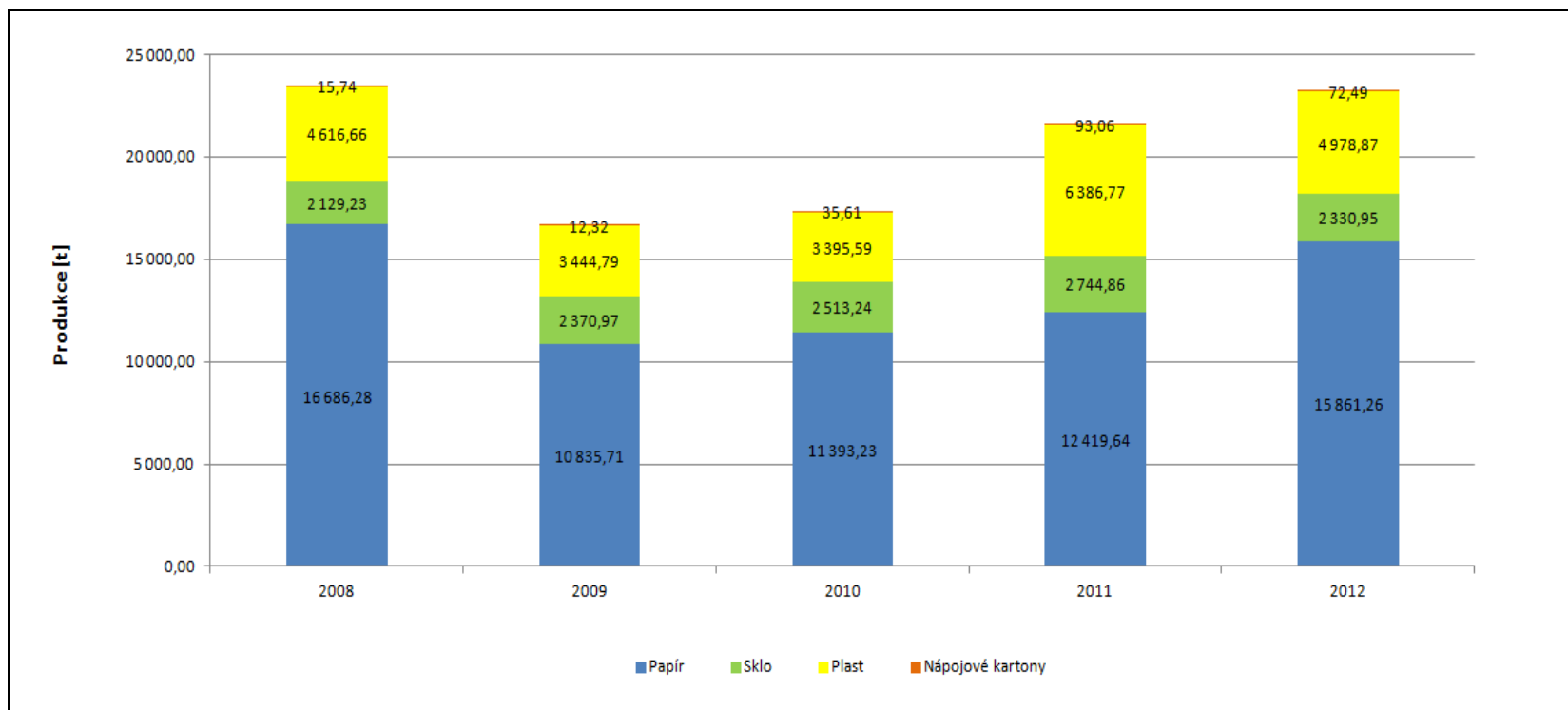
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	16 686,28	10 835,71	11 393,23	12 419,64	15 861,26	-35,06	5,15	9,01	27,71
Sklo	150107, 200102	2 129,23	2 370,97	2 513,24	2 744,86	2 330,95	11,35	6,00	9,22	-15,08
Plast	150102, 200139	4 616,66	3 444,79	3 395,59	6 386,77	4 978,87	-25,38	-1,43	88,09	-22,04
Nápojové kartony	150105	15,74	12,32	35,61	93,06	72,49	-21,73	189,04	161,33	-22,10
Celkem separovaný sběr		23 447,91	16 663,79	17 337,67	21 644,33	23 243,57	-28,93	4,04	24,84	7,39
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		145 130	145 664	145 977	145 280	145 176				
Měrná produkce tříděného papíru		114,97	74,39	78,05	85,49	109,26				
Měrná produkce tříděného skla		14,67	16,28	17,22	18,89	16,06				
Měrná produkce tříděného plastu		31,81	23,65	23,26	43,96	34,30				
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,11	0,08	0,24	0,64	0,50				
Měrná produkce tříděného odpadu		161,56	114,40	118,77	148,98	160,11				

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č.2 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj dat: <http://www1.cenia.cz/www/search/node/>

Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

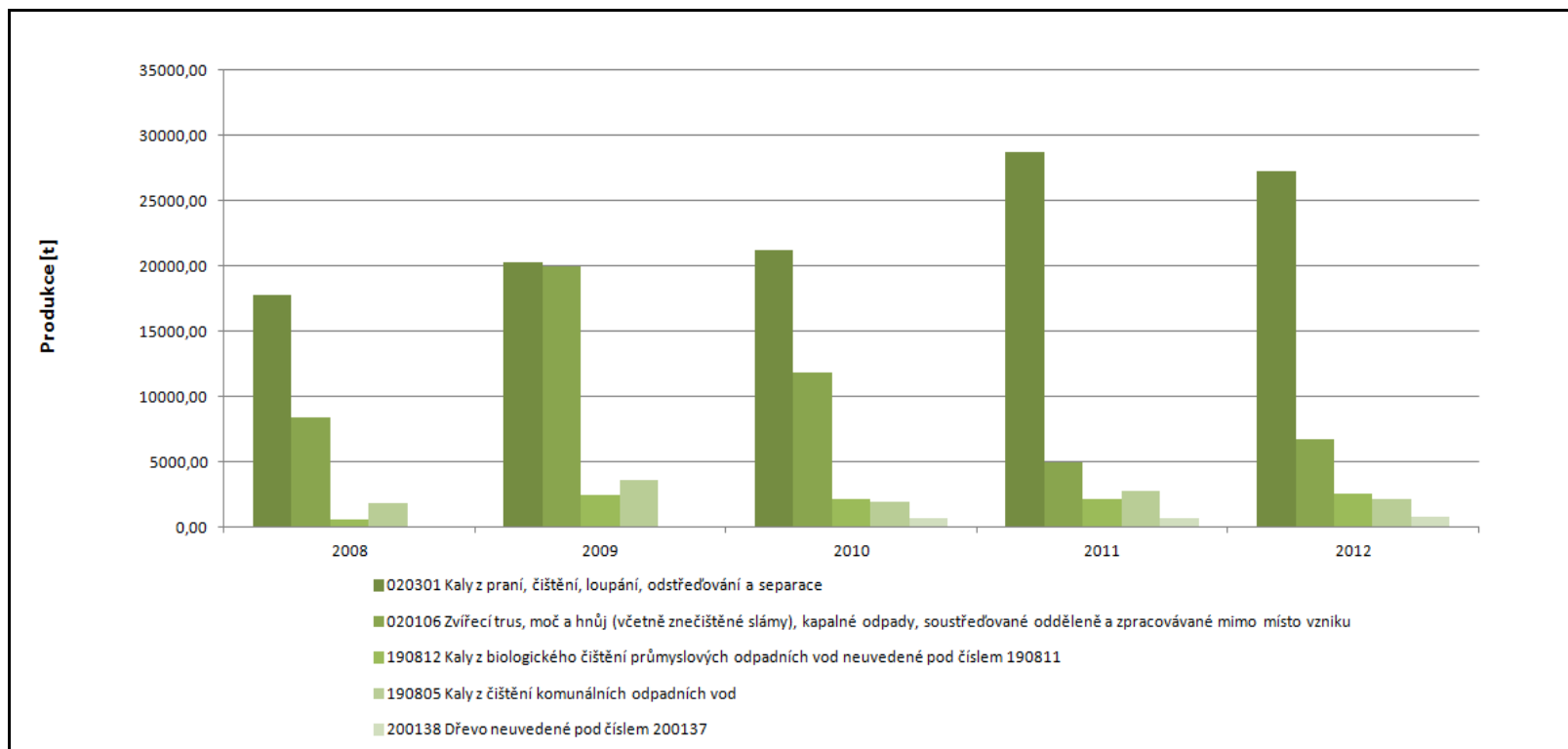
Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	0	4 097,57	4 569,40	4 630,74	4 842,60	127,36
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalně odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	0	8 386,70	19 898,40	11 845,10	4 949,42	6 771,52
020107	Odpady z lesnictví	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	0	0,00	0,00	975,00	424,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	8,36	18,26	190,79	138,94	0,56
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	110,00	51,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	0	17 749,41	20 247,29	21 228,33	28 646,40	27 242,56
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	560,03	412,12	754,12	1 570,53	516,40
020399	Odpady jinak blíže neurčené	0	0,00	556,60	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	41,49	72,31	47,87	34,44	0,56
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	7,84	32,72	13,26	8,61	3,40
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	0	106,52	354,32	354,18	207,60	94,59
030301	Odpadní kůra a dřevo	0	0,00	1,09	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	0	0,00	0,05	44,00	164,29	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klihatka a štípenka	0	0,06	13,86	4,88	10,57	5,30
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	0	0,00	0,00	1,20	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	0	5,21	119,07	201,91	162,93	6,30
150101	Papírové a lepenkové obaly	0	9 853,33	7 724,99	6 927,09	7 725,97	11 778,54
150103	Dřevěné obaly	0	27,38	41,94	51,87	432,09	263,75
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	0	0,00	0,70	1,32	1,28	0,03
170201	Dřevo	0	283,30	289,75	175,98	160,67	275,29
190503	Kompost nevyhovující jakosti	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	0	1 838,40	3 605,41	1 986,34	2 753,16	2 182,73
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	0	376,84	1 271,62	769,77	599,31	468,02
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	0	538,27	2 466,17	2 164,56	2 196,41	2 599,47
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	0	0,00	0,00	0,00	5,70	3,86
190902	Kaly z čiření vody	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	498,50	150,84	261,33	327,45	339,34
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	15,46	0,00	0,25
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	6 832,95	3 110,72	4 466,14	4 693,67	4 082,72
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	291,08	352,01	239,99	164,64	210,75
200110	Oděvy	O	0,00	285,59	1,60	139,45	164,82
200111	Textilní materiály	O	25,70	53,34	22,75	28,69	0,89
200125	Jedlý olej a tuk	O	25,17	70,09	112,02	92,58	41,29
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	46,97	92,84	683,68	701,23	742,31
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	267,40	542,11	1 284,65	924,34	534,27
200301	Směsný komunální odpad	O	33 993,59	60 462,39	136 622,49	58 430,79	38 208,52
200302	Odpad z tržišť	O	33,73	80,40	43,13	43,88	161,48
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 066,35	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	5 113,86	5 761,58	4 423,44	3 846,06	3 453,49
Celková produkce BRO			93 186,01	132 708,98	200 544,99	124 427,70	100 280,37

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh>

Graf č. 3 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh](http://isoh.cenia.cz/groupisoh)

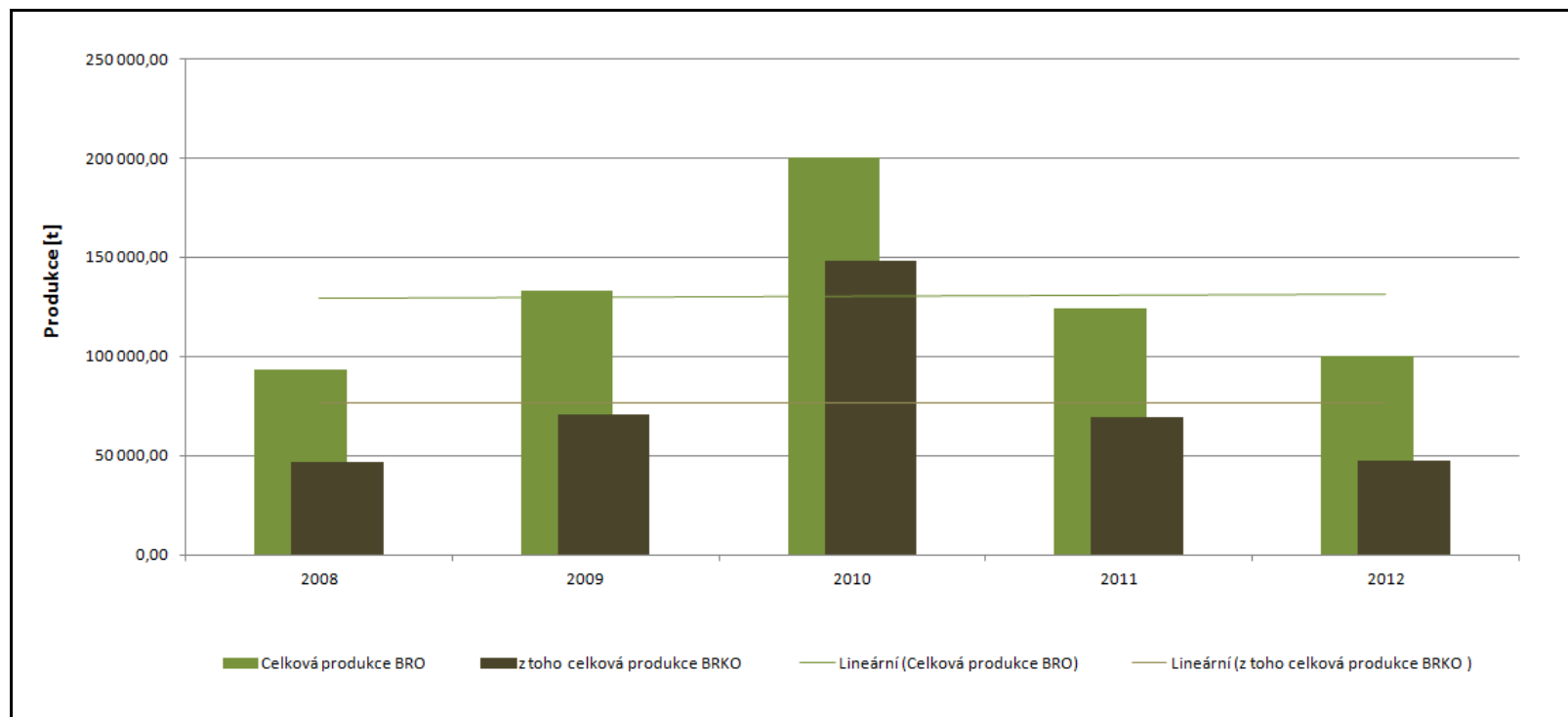

Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	93 186,01	132 708,98	200 544,99	124 427,70	100 280,37	42,41	51,12	-37,96	-19,41
z toho celková produkce BRKO	46 630,45	70 811,07	147 899,89	69 065,33	47 600,54	51,86	108,87	-53,30	-31,08
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010	2011		2012	
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	50,04		53,36		73,75	55,51		47,47	
Měrné produkce odpadů [kg.obyv. ⁻¹]	2008		2009		2010	2011		2012	
Počet obyvatel v území ORP	145 130		145 664		145 977	145 280		145 176	
Měrná produkce BRO	642,09		911,06		1373,81	856,47		690,75	
Měrná produkce BRKO	321,30		486,13		1013,17	475,39		327,88	

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Graf č. 4 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012

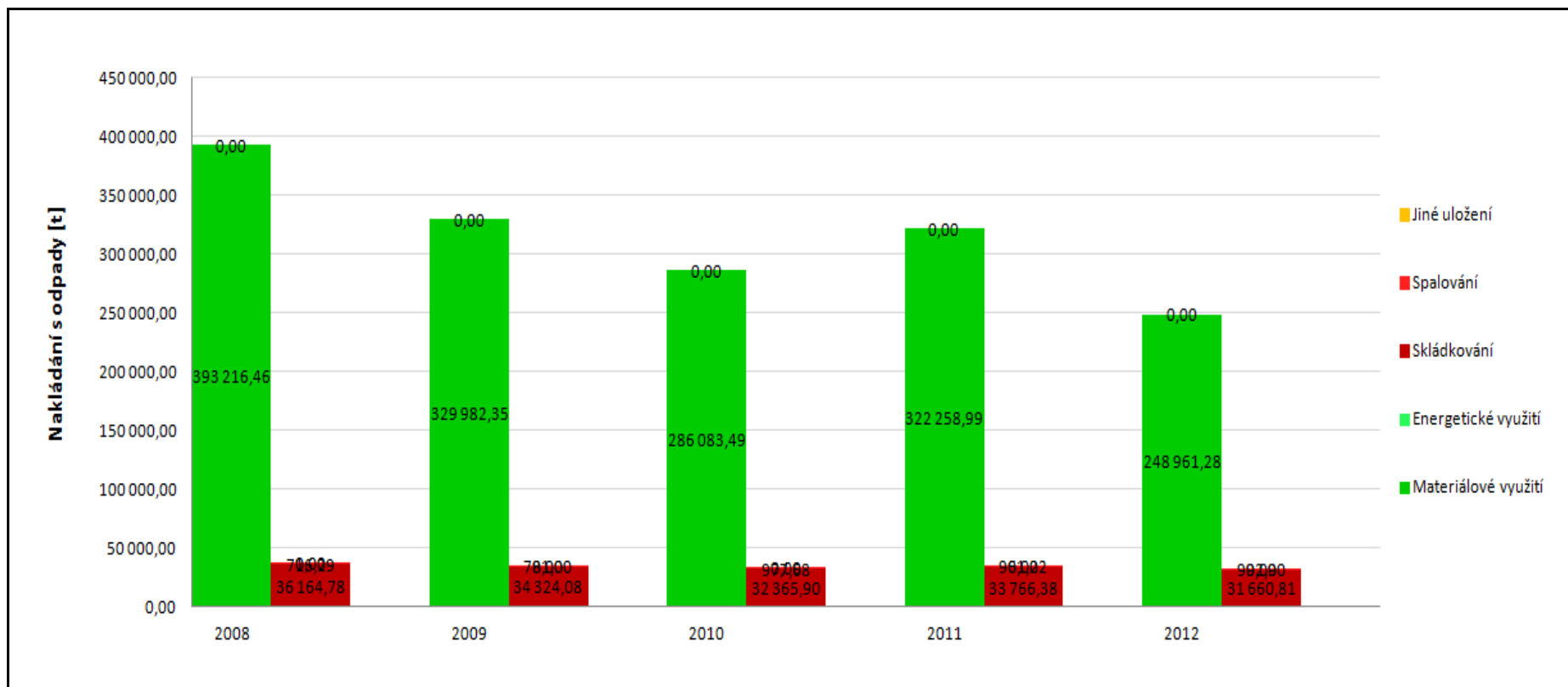
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]	Materiálové využití	214 485,96	393 216,46	329 982,35	286 083,49	322 258,99	248 961,28	183,33	153,85	133,38	150,25	116,07
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		36,70	97,72	70,67	52,39	61,66	72,11					
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Celkem vybrané způsoby využití	212 317,42	393 216,46	329 982,35	286 083,49	322 258,99	248 961,28	185,20	155,42	134,74	151,78	117,26
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		36,33	97,72	70,67	52,39	61,66	72,11					
Celková produkce odpadů		584 403,50	402 372,21	466 901,72	546 037,73		345 231,34					
Odstranění	Skládkování	80 348,85	36 164,78	34 324,08	32 365,90	33 766,38	31 660,81	45,01	42,72	40,28	42,02	39,40
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-54,99	-57,28	-59,72	-57,98	-60,60
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓				
		716,29		781,00	977,68	961,22	992,90	2008/2009		2009/2010	2010/2011	2011/2012
							+9,03		+25,18	-1,68	+3,30	
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
	Celkem vybrané způsoby odstranění	36 881,07	35 105,08	33 343,58	34 727,60	32 653,71		-4,82	-5,02	+4,15	-5,97	

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č.5 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012, využití a odstranění

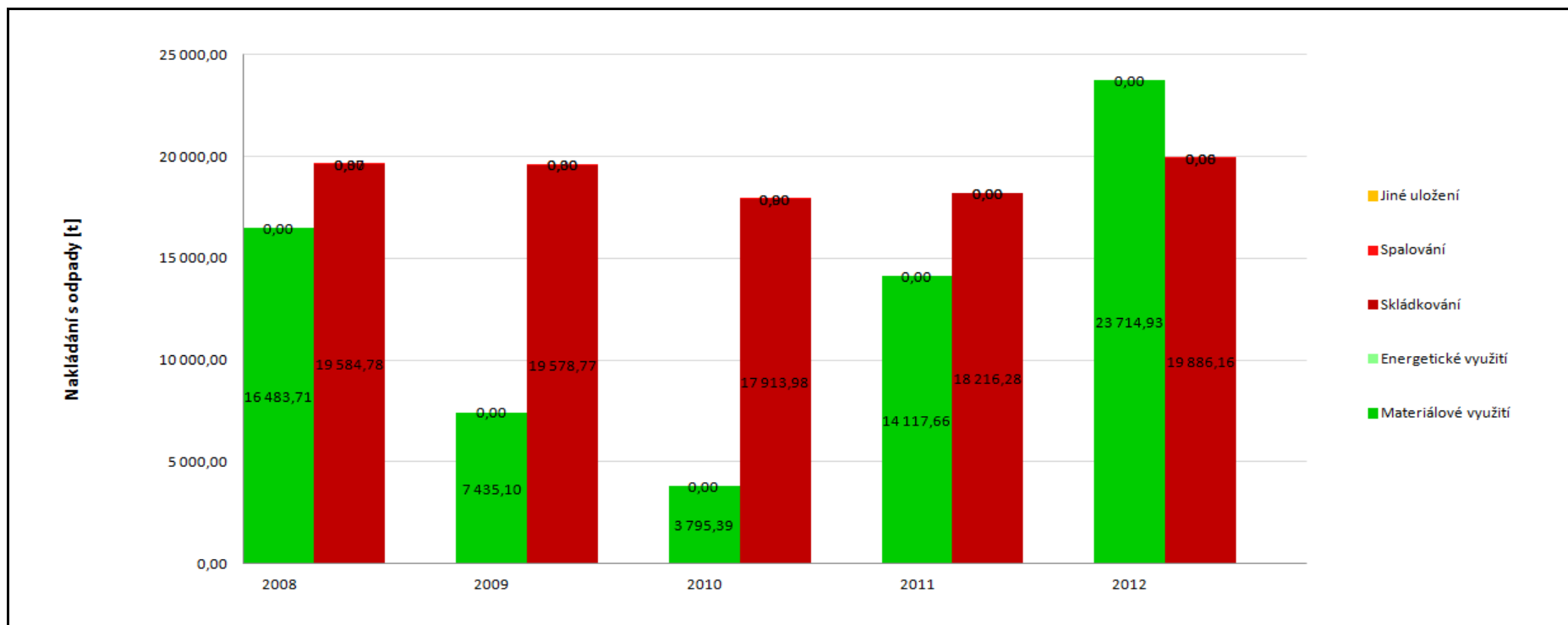
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
Nakládání s odpady [t]									2008	2009	2010	2011	2012
KO	Využití	Materiálové využití	3 056,18	16 483,71	7 435,10	3 795,39	14 117,66	23 714,93	539,36	243,28	124,19	461,94	775,97
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			4,30	22,19	8,07	2,20	14,38	30,01	+439,36	+143,28	+24,19	+361,94	+675,97
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					
		Celkem vybrané způsoby využití	2 808,85	16 483,71	7 435,10	3 795,39	14 117,66	23 714,93	586,85	264,70	135,12	502,61	844,29
	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓					
		3,95	22,19	8,07	2,20	14,38	30,01						
	Celková produkce KO [t]			71 073,68	74285,08	92143,12	172717,39	98150,88	79030,19	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
	Odstranění	Skládkování	19 584,78	19 578,77	17 913,98	18 216,28	19 886,16	-0,03	-8,50	+1,69	+9,17		
		Spalování	0,37	0,30	0,90	0,00	0,06	-18,92	+200,00	-100,00			
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
Celkem vybrané způsoby odstranění		19 585,15	19 579,07	17 914,88	18 216,28	19 886,22	-0,03	-8,50	+1,68	+9,17			
SKO	Využití	Materiálové využití	0,98	0,00	0,00	0,00	1 544,90	-100,00					
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Celkem vybrané způsoby využití	0,98	0,00	0,00	0,00	1 544,90	-100,00					
	Odstranění	Skládkování	10 347,15	10 562,85	10 333,27	11 029,52	11 875,93	+2,08	-2,17	+6,74	+7,67		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
		Celkem vybrané způsoby odstranění	10 347,15	10 562,85	10 333,27	11 029,52	11 875,93	+2,08	-2,17	+6,74	+7,67		

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č. 6 – Nakládání s KO na území ORP za období 208 – 2012, využití a odstranění

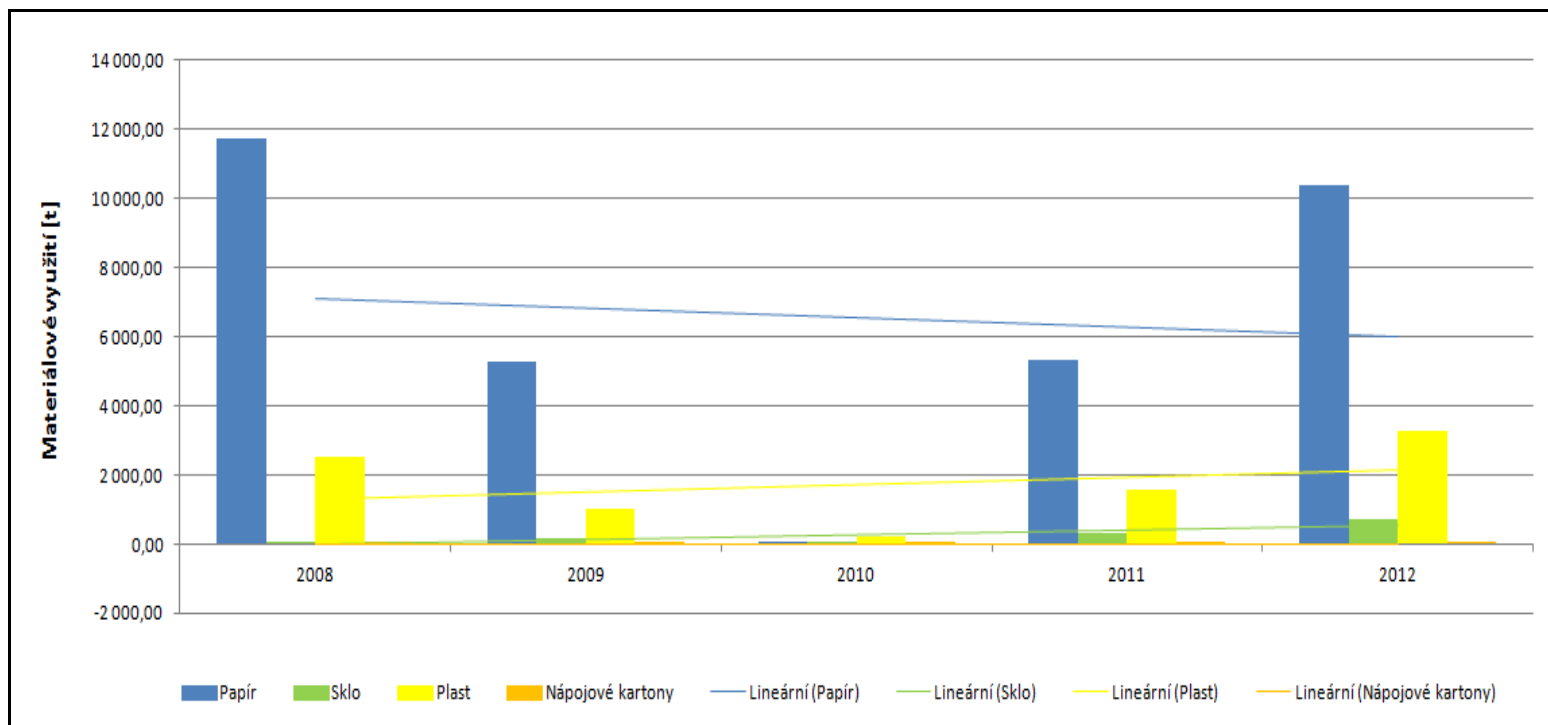
Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	11724,11	5264,85	83,36	5330,72	10353,76	-55,09	-98,42	6294,82	94,23
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	201,08	193,02	158,94	94,80	93,67	-4,01	-17,66	-40,35	-1,19
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	66,93	157,34	40,96	316,52	703,74	135,08	-73,97	672,75	122,34
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	272,55	49,01	28,49	33,76	23,08	-82,02	-41,87	18,50	-31,64
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	2529,03	1025,06	227,63	1555,65	3287,34	-59,47	-77,79	583,41	111,32
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	628,21	611,39	602,66	883,15	824,67	-2,68	-1,43	46,54	-6,62
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,29	23,29	0,04	3,43	22,97	7931,03	-99,83	8475,00	569,68
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
		Odstranění	2,42	0,00	110,40	147,05	127,74	-100,00		33,20	-13,13

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf č.7 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 -2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

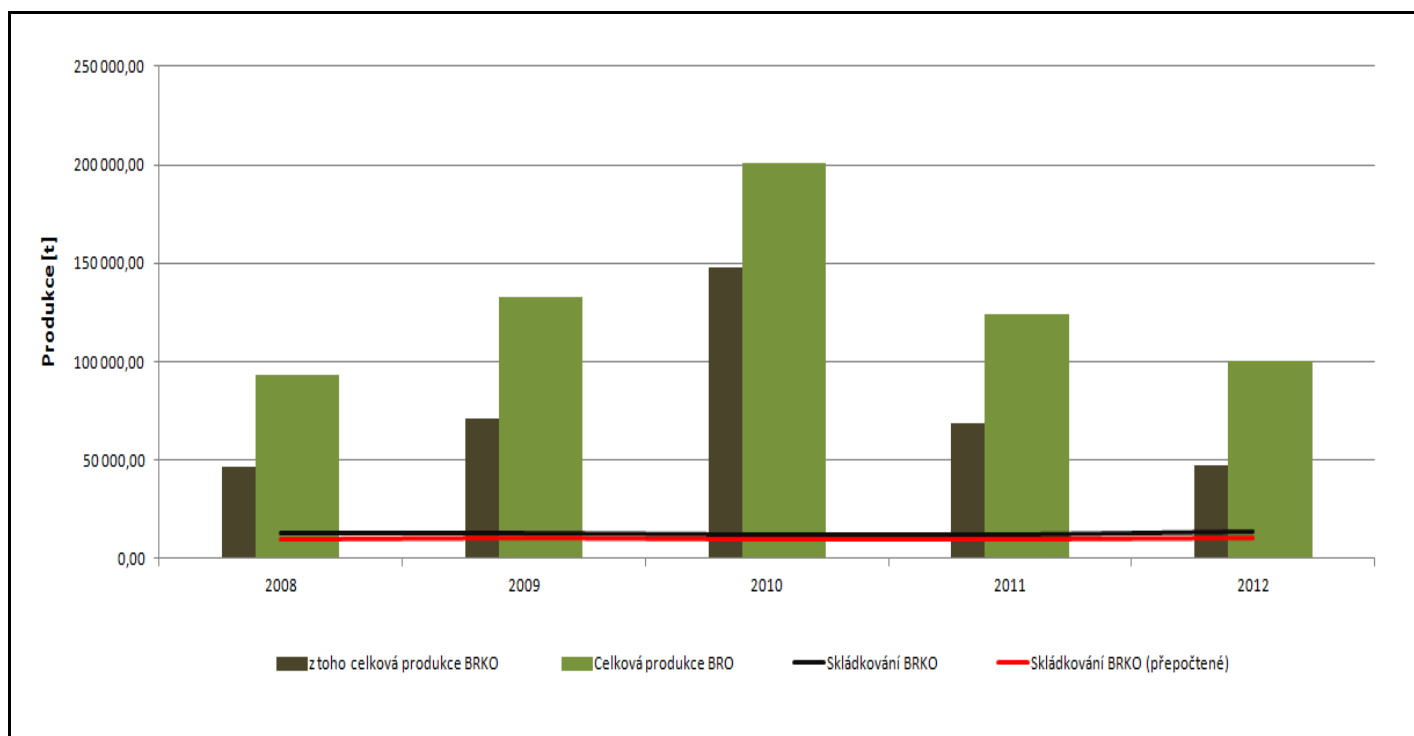
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkovací BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití	29 977,90	5 208,86	8 165,01	13 304,25	14 892,64	-82,62	+56,75	+62,94	+11,94			
		Energetické využití	0,55	419,66	0,00	0,00	0,00	+76201,82	-100,00					
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)	13 541,33	13 673,47	13 072,32	13 227,38	13 834,51	+0,98	-4,40	+1,19	+4,59			
		Spalování	0,21	0,30	0,20	0,00	0,02	+42,86	-33,33	-100,00				
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
BRKO	Využití	Materiálové využití	55,36	14,80	0,04	989,22	4 028,73	-73,27	-99,73		+307,26			
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	12 588,91	12 696,06	12 098,95	12 441,73	13 532,66						
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	6 328,53	10 108,89	10 194,94	9 715,46	9 990,71	10 866,73	161,09	153,52	157,87	171,71	
		Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓		148,00	69,65	69,99	66,55	68,77	74,85	47,29	44,97	46,47	50,58
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →							-52,71	-55,03	-53,53	-49,42	
			Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓							2009	2010	2011	2012	

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995	Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓				
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]												
	složky v											
	Spalování	0,01	0,30	0,20	0,00	0,02	Meziroční změna [%] ↓					
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
							+2900,00	-33,33	-100,00			
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Počet obyvatel v území ORP		145 130	145 664	145 977	145 280	145 176						

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Graf č. 8 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 -2012

Zdroj: Veřejná databáze GROUP ISOH, dostupná na [http:// isoh.cenia.cz/groupisoh/](http://isoh.cenia.cz/groupisoh/)

Seznam příloh

5.5.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP.....	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP.....	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	98

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104
Tab. 3.25: církevní MŠ	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVC zřizované obcemi v ORP	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVC v ORP	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	112

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114
Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228
Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č.5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společnosti EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný

sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....239

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....239

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 240

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....241

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012.....241

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....242

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....244

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....244

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....245

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	247
Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	251
Karta indikátoru č. 4	270
Karta indikátoru č. 5	271
Karta indikátoru č. 8	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012	284
	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	291

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....	397
Tabulka č.7.10: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	398
Tabulka č.7.11: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399
Tabulka č.7.12: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížd'ky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399

5.5.2. Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel SO ORP HK.....	32
Graf č. 4.5.19: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	203
Graf č. 4.2: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	204
Graf č. 4.3:počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.	204
Graf č. 4.4: počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	205

Graf. č. 4.5: podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	205
Graf. č. 4.6: podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	206
Graf. č. 4.7: podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP...206	206
Graf. č. 4.8: počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	207
Graf č. 1 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	290
Graf č.2 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	292
Graf č. 3 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	296
Graf č. 4 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	298
Graf č.5 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012,využití a odstranění.....	300
Graf č.7 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 -2012.....	304
Graf č. 8 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 -2012.....	307
Graf č.6.1: Návštěvnost TO Hradecko v průběhu roku (rok 2012). 334	334
Graf č. 6.2: Struktura návštěvníků jednotlivých atraktivit v TO Hradecko.....	335
Graf č. 6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337

6. Téma 4.: Cestovní ruch

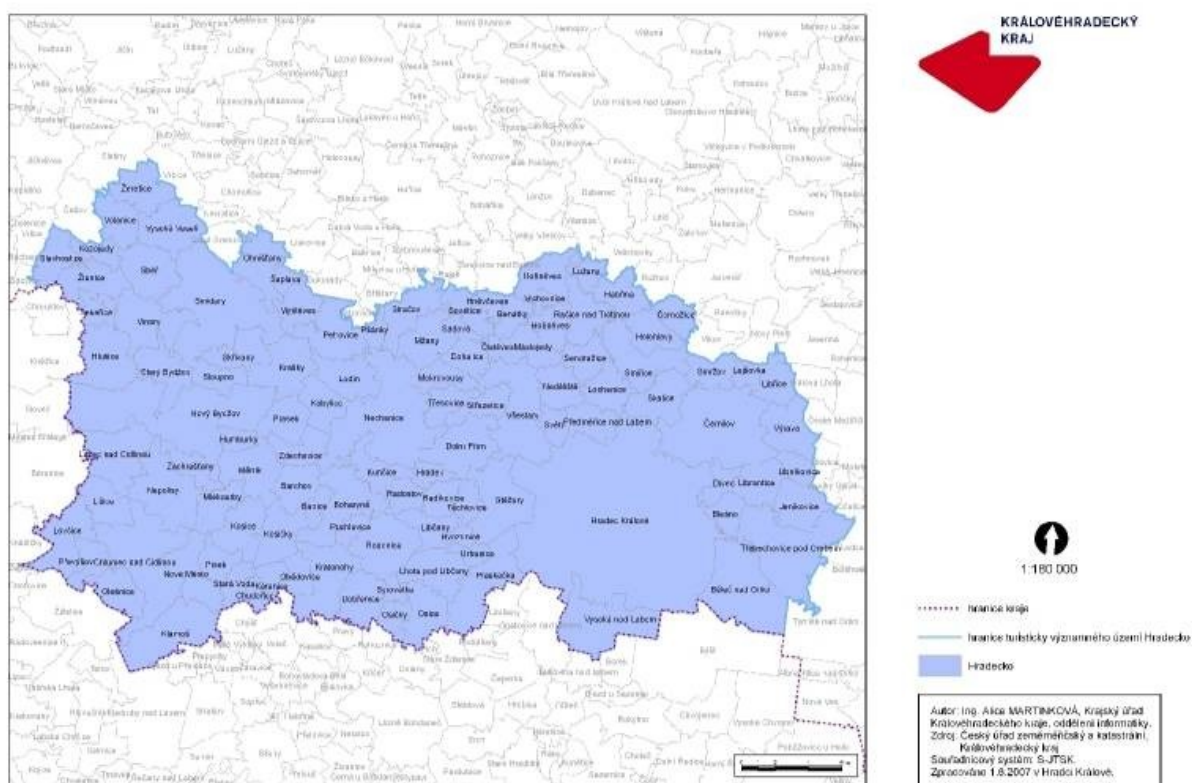
6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Základní vymezení turistické oblasti jako destinace cestovního ruchu

Poloha destinace

MAPA TURISTICKÉ OBLASTI

Správní obvod ORP Hradec Králové se rozkládá v jižní části Královéhradeckého kraje a je rozlohou a počtem obyvatel největším správním obvodem kraje. Zahrnuje celkem 81 obcí (Běleč nad Orlicí, Benátky, Blešno, Boharyně, Černilov, Černožice, Čistěves, Divec, Dobřenice, Dohalice, Dolní Přím, Habřina, Hněvčeves, Holohlavy, Hořiněves, Hradec Králové, Hrádek, Hvozdnice, Chlumeč nad Cidlinou, Chudeřice, Jeníkovice, Jílovce, Káranice, Klamoš, Kosice, Kosičky, Kratonohy, Kunčice, Ledce, Lejšovka, Lhota pod Libčany, Libčany, Libníkovice, Librantice, Libřice, Lišice, Lodín, Lochenice, Lovčice, Lužany, Máslojedy, Mokrovousy, Mžany, Neděliště, Nechanice, Nové Město, Obědovice, Olešnice, Osice, Osičky, Písek, Praskačka, Předměřice nad Labem, Převýšov, Pšánky, Puchlovce,

Račice nad Trotinou, Radíkovice, Radostov, Roudnice, Sadová, Sendražice, Skalice, Smiřice, Smržov, Sovětice, Stará Voda, Stěžery, Stračov, Střezetice, Světí, Syrovátka, Těchlovice, Třebechovice pod Orebem, Třesovice, Urbanice, Vrchovnice, Všestary, Výrava, Vysoká nad Labem, Vysoký Újezd), z nichž statut města má 5 obcí, a to Hradec Králové, Chlumeč nad Cidlinou, Třebechovice pod Orebem, Smiřice a Nechanice.

Vymezení destinace

Zástupci 13 obcí z Chlumecka mají zájem řešit ve volitelné oblasti téma Cestovní ruch pouze ve spolupráci s obcemi z ORP Nový Bydžov. Tyto obce patří do dobrovolného svazku obcí Chlumecko a dlouhodobě spolupracují s obcemi ze svazku obcí Novobydžovsko a všichni společně pak v Místní akční skupině Společná CIDLINA. Tyto obce na 1. oficiálním setkání zástupců obcí k projektu meziobecní spolupráce, které se uskutečnilo 4. 6. 2014 v Obědovicích, samostatně hlasovali o připojení k ORP Nový Bydžov pro tvorbu návrhové strategie včetně volitelného tématu v rámci projektu meziobecní spolupráce. Toto bylo schváleno.

ORP Hradec Králové patří mezi pět turisticky významných území Královéhradeckého kraje pod názvem Hradecko. Další čtyři významná území kolem ORP Hradec Králové: Krkonoše a Podkrkonoší, Český ráj, Kladské Pomezí, Orlické hory a Podorlicko.

Turistické území zaujímá 67 744 ha, což je 14,2 % rozlohy kraje., rozkládá se na jihu Královéhradeckého kraje. V oblasti je 81 obcí, z nichž největší je krajské město Hradec Králové s 93 035 obyvateli (stav k 1. 1. 2013). Metropole Hradec Králové je přirozeným kulturním, společenským, administrativním a obchodním centrem Hradecka, resp. celého Královéhradeckého kraje. Co do počtu obyvatel je Hradecko nejlidnatějším okresem východních Čech a silnou spádovou oblastí je i z hlediska všech oblastí života zdejších obyvatel. Velmi významným momentem pro rozvoj cestovního ruchu i pro příliv investorů mělo zprovoznění dálnice D11, a to nejen v napojení na hlavní město Prahu, ale i jako komplexního spoje ve směru východ – západ s úzkou vazbou na Německo. Turisté mají tak možnost navštívit nejen hlavní město ČR Prahu, ale v dalších dnech zavítat i do oblasti Hradecka, neboť vzdálenost Hradce Králové 100 km od Prahy je po dálnici otázkou necelé hodiny.

Mezi hlavní výhody ORP Hradec Králové patří rozmanitá nabídka, která osloví veškeré cílové skupiny turistů:

- velký počet kulturně-historických památek a objektů, zachovalých historických měst s nadprůměrným počtem městských památkových rezervací a zón s národními kulturními památkami a vesnickými památkovými rezervacemi
- rovinatá krajina Hradecka protkaná hustou sítí cyklostezek a turistických stezek, které vedou například hradeckými lesy, kolem množství rybníků a písňů
- Hradec Králové – město, které je oprávněně nazýváno „salonem republiky“ nebo „učebnicí architektury pod širým nebem“, kde se odehrává množství mezinárodních kulturních festivalů a sportovních podniků, kde najdete širokou škálu hudebních, výtvarných, divadelních, tanečních aktivit, je univerzitním městem a městem, kterému náleží i přívlastek „ vstupní brána do hor“ - ať už Orlických nebo Krkonoš

V těsné blízkosti ORP:

- Lázeňství /Janské Lázně, Lázně Bělohrad/
- Skalní města /Prachovské skály, Adršpašsko-teplické skály, Broumovské stěny/.
- Orlické hory a Krkonoše jako destinace pro milovníky aktivního využití volného času v zimě i v létě

Z hlediska sledované návštěvnosti v turistických informačních centrech Hradec Králové vzrostl počet návštěvníků, kteří vyhledali služby turistických informačních center od roku 2010 /28.056/ na 33.042 v roce 2012. Převahu tvoří domácí návštěvníci.

Hradec Králové se pyšní řadou přívlastků – královské věnné město, město na soutoku, město zeleně, vstupní brána do hor, učebnice architektury pod širým nebem, město, kde se nejlépe žije, univerzitní město a v neposlední řadě salon republiky - tak široký a ucelený soubor staveb moderní architektury nenajdete v žádném jiném městě. A právě skvosty architektury ožívají kulturními akcemi, které stojí bezpochyby za návštěvou.

Základní charakteristika cestovního ruchu v turistické oblasti

Oblast Hradecka je typická rovinatou krajinou ležící na soutoku Labe a Orlice, která skýtá řadu možností k příjemně prožité dovolené nebo jen ke kratší relaxaci. Ať už je to čas strávený toulkami krásnou přírodou, rozlehlými hradeckými lesy nebo využitím husté sítě cyklostezek a turistických stezek. Krajina v ORP Hradec Králové však nabízí díky bohaté historii i nespočet kulturních skvostů a architektonických památek. Na Hradecku hraje cestovní ruch spíše doplňkovou funkci, i když význam cestovního ruchu neustále stoupá. Infrastruktura se tak váže především k Hradci Králové jako krajské metropoli a plní spíše rekreační funkci či se lokalizuje v blízkosti několika významných atraktivit. Významnou pozici má na území jezdecká či golfová infrastruktura, která souvisí s krajinnými podmínkami.

Předpoklady destinace pro cestovní ruch

Oblast se nachází na severovýchodě České republiky. Největší počet zahraničních turistů tedy můžeme očekávat ze zemí jako je Polsko a Německo. Největšími atraktivitami pro turisty je město Hradec Králové. Více a více vak dochází k rozvoji cykloturistiky a agroturistiky. Cyklostezky vedou i do dalších ORP a je to tedy významná oblast spolupráce mezi regiony. V zájmu posílení cykloturistiky v regionech České republiky byla zkvalitněna nabídka portálu pilotního projektu www.ceskojede.cz, který nabízí cyklistické veřejnosti komplexní servis informací v oblasti cykloturistiky na území České republiky včetně vedení mezinárodních dálkových tras EuroVelo. Za podpory MMR ČR byla připravena metodika značení dálkových cyklotras na území České republiky.

Jak již bylo zmíněno, dalším velkým předpokladem pro cestovní ruch je agroturistika, což je turistika ve venkovských podmínkách, která bývá také někdy spojena s dobrovolnou zemědělskou prací.

Významné mezníky cestovního ruchu v ORP:

Pro milovníky historie

- Areál bitvy 1866 na Chlumu – vzpomínkové slavnosti, naučné stezky a cyklostezky, rozhledna, Muzeum války 1866
- Zámek Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou
- Zámek Hrádek u Nechanic
- Archeopark Všestary
- Kaple Zjevení Páně ve Smiřicích
- Městská památková zóna a rezervace v Hradci Králové

- Třebechovický betlém

Pro milovníky aktivního vyžití

- Lanové centrum Stříbrný rybník v Hradci Králové
- Venkovní koupaliště Flošna v Hradci Králové
- Venkovní koupaliště Lodín a Třebechovice pod Orebem
- Hustá síť cyklostezek a stezek pro pěší turisty
- Hipostezky
- Lety balónem
- Seskoky z letadla
- Skatepark v Hradci Králové a Novém Bydžově
- Golf Hrádek u Nechanic, Myštěves, Roudnička v Hradci Králové
- Lezecká stěna v Hradci Králové
- Městské lesy v Hradci Králové

Pro malé i velké

- Labyrint loutek Divadla Drak v Hradci Králové
- Kolesové parníčky na Labi v Hradci Králové
- Dětská železnice v Hradci Králové
- Turistický hradecký vláček
- Obří akvárium
- Dětský atelier v Muzeu východních Čech
- Podorlický skanzen Krňovice
- Šrámkův statek v Pileticích

Potencionál cestovního ruchu v turistické oblasti

Jeden z významných potencionálu ORP Hradec Králové považujeme muzea a galerie: dům Václava Hanky v Hořiněvsi, Farmaceutické muzeum v Kuksu, Historická expozice Hospitálu v Kuksu, Škroupova pamětní síň v Osicích, Archeopark Všestary, Historická expozice zámku Hrádku u Nechanic a Muzeum války 1866 na Chlumu Expozice sochaře a medailéra Milana Knoblocha ve Smiřicích. Větší počet muzeí a galerií je koncentrován v Hradci Králové. Novinkou v regionu je výstavní expozice v kostele v Suché, kde je umístěna kampanologická sbírka.

Promítací sály, které dříve byly chloubou každé větší obce, jsou již dávno minulostí. Divadelní nabídka je v regionu omezená. Stálý divadelní soubor působí v Hradci Králové, ochotnické spolky jsou v území – Dobřenice, Hořiněves, Nechanice a Obědovice. Zázemí pro hostování divadel je mimo Hradec Králové i ve Smiřicích, v Nechanicích a v Třebechovicích pod Orebem. K těmto účelům jsou využívány též venkovské hospodské sály. Bezesporu raritou je obnovený provoz lesního divadla Chlum, kde se během letních měsíců nabízí návštěvníkům nejen divadelní vyžití, ale i možnost shlédnout různé hudební žánry.

PAMÁTKY

Archeologická naleziště

Hradiště, Habřina – Prašivka a Neznášov, u osady Habřina se nacházejí pozůstatky dvou hradišť z různých období. Východně od vesnice je v lokalitě Prašivka situována hradištní pevnost ze starší doby

halštatské. Ploché návrší bylo na ploše téměř 2,5 ha opevněno valem s palisádovou hradbou. Další hradiště z doby bronzové stávalo na kopci Vražba severně od obce. Nad strmými svahy spadajícími k potoku Hustířanka byl nasypán val, stejně jako u druhého hradiště také opatřený palisádou z kolmých a šikmých kůlů. Prostor bývalé akropole hradiště později zaujal středověký hrádek Neznášov (Rotmberk).

Kostely problémem většiny těchto staveb je jejich minimální využívání pro církevní či jiné účely a jejich postupné chátrání.

Nejstarší stavební památkou z románského období jsou zbytky kostela v **Libčanech**, který se dochoval ve zdivu barokně přestavěného kostela Nanebevzetí P. Marie. Další stavební památky jsou výrazně pozdějšího data.

Kratonohy sv. Jakuba Staršího, **Dobřenice** sv. Klementa, **Osice**, Nanebevzetí Panny Marie, **Lhota p. Libčany** Nejsvětější Trojice, **Praskačka** Nejsvětější Trojice, **Stěžery** sv. Marka, evangelisty, **Boharyně** kostel sv. Bartoloměje, **Hrádek** kostel sv. Jiří, **Probluz** kostel Všech Svatých, **Nechanice** kostel Nanebevzetí Panny Marie, kostel Nejsvětější Trojice **Suchá**, **Věstary** kostel Nejsvětější Trojice, **Neděliště** Nanebevzetí Panny Marie, **Světi** kostel sv. Ondřeje, **Lochenice** Narození Panny Marie, **Sendražice** sv. Stanislava, **Smiřice** Zjevení Páně, **Smržov** Navštívení Panny Marie, **Holohlavy** sv. Jana Křtitele, **Dohalice** kostel sv. Jana Křtitele, **Stračov** kostel sv. Jakuba, **Hněvčeves** kostel sv. Jiří, **Žiželevy** sv. Mikuláše, Velký Vřešťov Všech svatých, **Velichovky** Proměnění Páně, **Lanžov** sv. Bartoloměje, **Habřina** sv. Václava, **Dubenec** sv. Josefa, **Libotov** sv. Kříže, **Kuks** Nejsvětější Trojice, **Zaloňov** sv. Petra a Pavla, **Heřmanice** sv. Marie Magdalény a další.

Tvrze se na území ORP Hradec Králové se nacházejí v podobě zřícenin a torz, případně značně přestavěné k jiným účelům: tvrz Dohalice (sýpka), Habřina, Hořenice, Libčany, Nechanice, Obědovice, Velký Vřešťov.

Zámky

Zámek Hrádek u Nechanic. Zámek Hrádek u Nechanic byl postaven v letech 1839 – 1857 ve stylu romantické windsorské gotiky jako reprezentační sídlo významného hraběcího rodu Harrachů. V původních bohatě zdobených a vybavených interiérech je prezentována ukázka bydlení šlechty ve druhé polovině 19. století. V současné době je zámek v majetku státu.

Zámek Dobřenice. Roku 1863 koupil panství Dobřenice v dražbě Karel Daniel Weinrich. Krátce poté si v Dobřenicích postavil nový zámek, který byl dokončen v roce 1868. V rámci úprav okolí zámku na rozsáhlý lesopark byl roku 1880 postaven i novogotický lovecký letohrádek. Roku 1928 koupil Dobřenice předseda správní rady plzeňské Škodovky JUDr. Karel Löwenstein. Jeho dětem bylo po roce 1945 panství zkonfiskováno, letohrádek postupně využívaly Státní lesy a JZD. Dnes patří letohrádek i dobřeničský zámek dceři Karla Löwensteina paní Karle Katschnerové.

Zámek Dolní Přím. Zámek Dolní Přím měl postupně několik majitelů. V době Prusko-rakouské války zde byl zřízen lazaret. Poslední majitelé, Harachové, zámek opravili a zřídili zde sídlo lesního úřadu.

Zámek Smiřice. Zámek byl postaven na místě tvrze uprostřed města ve 2. polovině 17. století. Součástí je národní kulturní památka - barokní zámecká kaple Zjevení Páně, architektů G. Santiniho a K. Dientzenhofera s oltářním obrazem od P. Brandla. V současné době má zámek soukromého majitele.

Další turisticky nevyužívané objekty jsou Zámek Stěžery, Zámek Stračov, Zámek Hořiněves, Zámek Neděliště a další.

Obecné trendy cestovního ruchu a jejich předpokládaný dopad na cestovní ruch v turistické oblasti

Na cestovní ruch působí hned několik vlivů. A jsou to například vlivy ekonomické, vlivy související se změnami ve společnosti či vlivy spojené se změnou životního stylu účastníků cestovního ruchu. Cestovní ruch by měl tyto změny včas rozeznat a zejména jim přizpůsobit svoji nabídku. Nabídka služeb a produktů cestovního ruchu se proto neustále vyvíjejí. Dříve to bylo spíše tak, že nabídka určovala poptávku po daných službách a produktech. V dnešní době je tomu přesně naopak. Konkurence je i v této oblasti stále větší. Proto je třeba dbát na to, aby služby a produkty v cestovním ruchu byly co nejkvalitnější. Trendy ovlivňující cestovní ruch často působí společně.

Technické a technologické trendy

- těžiště komunikace: IT, on-line marketing
- web kamery – interaktivní nabídky měst a rezortů
- direkt marketing, osobní (adresná) nabídka
- zvýšení ochrany spotřebitele zacílené na on-line služby (pravdivost informací, aktuálnost, jednoznačnost) formou certifikace webových stránek

Ekonomické prostředí

- tlak na cenu (zvýšená citlivost ke kvalitě)
- snižování nákladů na cestu
- zvyšování citlivosti na dobrý poměr: kvalita a cena
- nákupní turismus – zvyšování výdajů účastníků této formy turismu (zejména z rozvíjejících se ekonomik); zvyšuje se nárok na poctivost obchodníků

Politické prostředí

- zvýhodňování podnikatelských aktivit v oblasti turismu - zlepšování legislativy, omezování byrokracie
- rostoucí životní úroveň obyvatelstva (i z nově industrializovaných zemí a ze zemí s rozvíjející se ekonomikou) a růst fondu volného času
- citlivost na chování rezidentů – ochota, vstřícnost
- eliminace kriminality, zajištění bezpečnosti v destinaci včetně řešení neočekávaných situací

Nové a rychle rostoucí formy turismu

- adrenalinové a zážitkové formy s dobrodružnými prvky
- kulturní turismus – kombinace vysoké a každodenní kultury včetně gastronomie
- poznávání života a kultury navštívených destinací
- zábava – festivaly, eventy, noční život
- luxusní turismus

- gay a lesbický turismus
- spirituální turismus ve spojení se zdravotním turismem
- business turismus – obchodní cestující
- Agroturismus – aktivní zapojení návštěvníků do zemědělských činností

Dopad některý trendů cestovního ruchu v území ORP nebude značný. Důvodem sníženého dopadu těchto trendů je časná modernizace produktů cestovního ruchu a přizpůsobení poptávkám zájemců. Trendy byly včas rozeznány a tím se adaptovala i nabídka. Jedná se například nově vzniklá adrenalinová centra a centra zaměřená na zážitky. Významnou součástí na území ORP Hradec Králové je pořádání nespočtu festivalů, které se řadí také mezi nové, rychle rostoucí formy turismu. Mezi festivaly konající se v Hradci Králové patří Rock for People, Hip Hop kemp, Air festival a další. Festivaly se konají i v regionu mimo město Hradec Králové.

Významné dopady se budou řadit spíše do ekonomického sektoru, na který jsou v poslední době vysoké nároky. Tím je míněno, snižování cen ze strany poptávajícího, ale z druhé strany zvýšení nákladů na udržitelnost produktu cestovního ruchu.

Nejvýznamnější trendy ovlivňující turistickou oblast

(zdraví životní styl, agroturistika, sport a pohyb, relaxace)

Významným trendem, který by měl v budoucnu cestovní ruch ovlivnit, je zdraví. Je třeba šířit myšlenku, že zdraví máme pouze jedno a je třeba o něj pečovat i mimo standardní a pojišťovnamí hrazenou péči. Co se týče velikosti poptávky, ta by nijak extrémně ovlivněna být neměla. Spíše se bude jednat o to, že se lidé budou mnohem více rozhodovat do jakého města nebo do jaké části České republiky pojedou a také podle toho, co bude jejich programem během pobytu. S tím bude souviset to, že turisté se budou stále více vyhýbat částem, které jsou z hlediska poškozené zdraví méně bezpečné, kde je vyšší riziko nějakých zdravotních obtíží, například znečištění vzduchu i celkově životního prostředí. Díky své poloze je ORP ideálním místem pro odpočinek nebo rekonvalescenci. Město Hradec Králové bylo opakovaně vyhodnoceno jako nejlepší místo pro život v rámci České republiky.

Se zdravím také souvisí pohyb, tím pádem poroste poptávka po aktivních dovolených. Současně je pravděpodobné, že poroste poptávka po pobytech lázeňských a wellness produktech, které jsou v dnešní době již běžnou součástí zdravého životního stylu a nejsou jen pro seniory či rekonvalescenty. Vzhledem blízkosti Hradce Králové ke všem obcím, se wellness soustřeďuje hlavně do Hradce Králové. Dalším místem kde se bude nabízet wellness produkty bude obec Mžany.

V příštích letech se předpokládá větší důraz na zdravý životní styl.

Pro Česko je typický zvyšující se počet lázeňských klientů. I v příštích letech se lázeňství bude rozvíjet, což bude mít částečný dopad na ORP Hradec Králové, protože jeho kapacita a nabídka lázeňství je nízká.

Mezi zdravý životní styl patří také relaxace a další komponenty. Významná poptávka cestovního ruchu je v hlavní kombinaci: relaxace - aktivní pohyb v přírodě - kultura - kvalitní strava z místních surovin, ubytování v menších penzionech a doplňkově wellness zařízení. Tato kombinace se

zaměřuje zejména na krátké pobyty + speciální nabídky – např. prodloužené víkendy, týdenní pobyty, svátky, podzimní, vánoční a jarní prázdniny, mimo sezónu. Tento styl cestovního ruchu je velice aktuální a území ORP nabízí velké množství nabídek. Nejvíce nabídek se koncentruje do největšího města ORP Hradec Králové. Nabídka kopíruje poptávku a vznikají například restaurace, které vaří pouze z produkce místních farmářů, nebo klasické restaurace rozšiřují nabídku o takováto jídla.

V této době patří do nejvýznamnějšího trendu – sport a pohyb. Hlavním produktem sportu a pohybu jsou outdoorové aktivity v kvalitním přírodním prostředí (zejména národní parky a CHKO, ale i lokální, zachovalá příroda s kulturními prvky). Cykloturistika (cyklotrasy -dálkové, napojené na mezinárodní, tematické a cyklostezky), pěší turistika (značené trasy, tematické – kulturní a přírodní atraktivity, dobrá dostupnost do výchozího bodu značených tras) golf, další sportovní a pohybové aktivity v přírodě doplněné o indoorové aktivity (gastronomie, turistické cíle: lidová architektura, památky apod.) sportovní aktivity ve městech (cyklo, in-liny, golf, tenis). Území ORP obsahuje velký počet těchto produktů. Je zde hustá síť cyklostezek a turistických stezek, které vedou například mezi hradeckými lesy, mezi rybníky. Nebo je zde velká nabídka turistických stezek s naučnými stezkami. Pro destinační management území je cykloturistika a pěší turistika klíčovou aktivitou. Mezi oblíbený sport, který se dostává do podvědomí laické veřejnosti, je golf. V ORP Hradec Králové jsou dvě hlavní místa určená pro golf a to je golfové hřiště Hrádek u Nechanic a park golf Hradec Králové.

Agroturistika také patří mezi nové a významné trendy. Jedná se zejména o turistiku, v typických venkovských podmínkách, někdy i spojenou s dobrovolnou, neplacenou prací v zemědělství na venkově (která může být spojena s pokrytím části nákladů na pobyt), nebo napodobováním tradičních (nebo současných) venkovských prací a zvyků. Smyslem je poznání života zemědělců a venkova, blízký kontakt s zvířaty, zemědělskými plodinami, zlepšení vztahu k půdě, posílení vlasteneckých pocitů – sounáležitosti s kořeny českého národa, obyvateli venkova, poznání jejich každodenní dřiny apod. Podílí se na udržování a rozšiřování kulturních a sociálních tradic. Tento trend je typický pro větší města jako například pro Prahu nebo i Hradec Králové. Na území se vyskytuje velké množství zemědělského produktu a ukázka typického venkovského žití, ale jen několik míst se zaměřuje na agroturistiku. Populární jsou takzvané ranče, které se nachází například v obci Blešno, Chlumeč nad Cidlinou, Třebechovice pod Orebem, Sovětice, Běleč nad Orlicí, Smiřice a Habřina.

6.1.2. Analýza nabídky cestovního ruchu v turistické oblasti

Kulturně historické památky (hrady, zámky, církevní památky, muzea, galerie, rodáci)

Hradec Králové je město mnoha tváří. Turisticky nejvýznamnější je však ta architektonická. Město je totiž dokonalou učebnicí architektury - okouzlí vás majestátnost gotiky ve formě katedrály sv. Ducha, vyváženost renesance na Bílé věži i zdobnost baroka Biskupské rezidence či barevných kanovníckých domů. Zlatou érou architektury města bylo období počátku 20. století. Díky světovým architektům jako byl Jan Kotěra, Josef Gočár a další si Hradec po právu získal označení Salón republiky. Ani v současnosti není architektonická stránka města zanedbávaná. Ba naopak, stavby jako Regiocentrum Nový pivovar, budova Studijní a vědecké knihovny, Terminál hromadné dopravy či nové letní koupaliště Flošna byly oceněny jako „stavby roku“.

Hned čtyři procházkové okruhy vás provedou nejdůležitějšími místy, ale i různými zajímavými zákoutími Hradce Králové.

První okruh zavede do historie - do doby gotické (Katedrála sv. Ducha), renesanční (Bílá věž) či barokní (Biskupská rezidence, Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Mariánský sloup).

Druhý okruh provede „Salómem republiky“ – architektura 1. pol. 20. stol. jako školský komplex v Lipkách, secesní elektrárna Hučák či skvostná budova Muzea východních Čech.

Jak asi vypadala hradecká pevnost, to ukáže v pořadí již třetí okruh, vedoucí od modelu v Muzeu východních Čech po jejích fragmentech na území města.

Čtvrtý se pak věnuje současné architektuře a je tedy nejproměnlivějším okruhem, který prochází aktualizací v pravidelných intervalech.

Dominanta města - **Bílá věž** – se stala přirozeným místem setkávání občanů města i turistů díky akcím konaným po celý rok. Momentálně prochází rozsáhlou rekonstrukcí a v novém kabátě otevře své brány návštěvníkům na sezonu roku 2015. Přilehlé **Velké náměstí** zase vítá českou královnu Elišku při příjezdu do svého města začátkem září historickými slavnostmi.

Svátek svatého Václava patří pak i svátku vína – Hradeckému koštýři. Nelze zapomenout ani na hradecká nábřeží, která lákají návštěvníky na řemeslné trhy, Dny Labe, setkání paromilů, sochařů, sportovců či jazzmanů. A je tu možnost poznat část města pohledem z lodi na kolesovém parníčku na Labi.

Významnou akcí, kdy Hradec Králové přivítá nespočet turistů je svátek divadelníků, tzv. „český Avignon“, kdy ožívá celé historické centrum na 10 dní divadlem díky mezinárodnímu festivalu Divadlo evropských regionů.

Piletice patří mezi městské části Hradce Králové, rozkládají se na jeho severovýchodním cípu. Poloha v bezprostřední blízkosti krajského města je pro Piletice velkou výhodou, stává se z nich totiž stále více vyhledávaný turistický cíl, čemuž velmi napomáhá i síť cyklostezek vedoucích na území Hradecka. Dalším významným bodem pro turisty je areál Šrámkova statku. Jde o památkově chráněný soubor původní lidové architektury se vzácnými dřevěnými objekty. Prozkoumat můžete ojedinělé dvoupatrové roubené obytné stavení s pozoruhodnou pavlačí z roku 1802, k němuž byla v roce 1814 přistavěna stodola. Vstup do statku umožňuje zděná kamenná trojosá brána z let 1805 - 1814.

Lidový charakter podtrhují pravidelné folklorní slavnosti, výstavy, jarmarky a trhy výrobků lidové tvorby a uměleckých řemesel, festivaly, ale i společenské akce s doprovodným programem folklorního zaměření. V letních měsících se Šrámkův statek stává velmi příjemnou, osvěžující a pro mnohé již pravidelnou zastávkou na cyklotoukách okolím Hradce Králové, k čemuž stylová hospůdka uvnitř areálu přímo vybízí. Toto místo je zařazeno do sítě „Cyklisté vítáni“.

Hrádek u Nechanic

Jistě největším táklem do nechanických končin je Hrádek u Nechanic. Na Lubenském vrchu v letech 1839- 57 vyrostl ve stylu romantické windsorské gotiky zámek, jemuž se dnes přezdívá „malá Hluboká“. Stavebníkem byl František Arnošt, hrabě z Harrachu. Návštěvník zámku může shlédnout expozici věnovanou šlechtickému bydlení v 19. století, interiérové vybavení tvoří řada exponátů dovezených z Itálie či Rakouska. Zámek vás provedou hned dva prohlídkové okruhy, během kterých se podrobně seznámíte s historií i současností zámeckého areálu. Hrádek u Nechanic ale nabízí

mnohem víc. Například nevšední prostředí golfového areálu s 9-ti jamkami v nádherném anglickém parku. O nevšednosti Hrádku svědčí i jeho prohlášení za národní kulturní památku v roce 2002. Prohlídkové okruhy je možné absolvovat i na invalidním vozíku.

Nechanice

Nechanice jsou městem ležícím mezi Hradcem Králové a Novým Bydžovem. Historické prameny hovoří o trhové vsi, později povýšené na město, které bylo v průběhu věků v držení různých pánů. Posledním z nich byla rodina Harrachů, jež si nechala pouhé tři kilometry od města postavit své nové sídlo - Hrádek. Rovněž se do nechanické historie velmi významně zapsala Prusko - rakouská válka 1866, dodnes tyto válečné události připomínají mnohé pomníky v okolí. Pro prvního ministra financí A. Rašína, malíře I. Raaba a mnohé další byly Nechanice srdeční záležitostí - někteří se zde narodili, jiní si město zvolili za své působiště. Například městská knihovna nese Štolbovo jméno, nechanický Sokol se zase pojí se jménem J. Štrose. Jak je vidět, nechanická historie je velmi barvitá. I v současnosti je tu co

k vidění. Kostel Nanebevzetí Panny Marie se stal městskou dominantou, za zhlédnutí stojí i zajímavá budova pošty či staré radnice.

Smiřice

Město Smiřice leží asi 10 km od Hradce Králové směrem na Jaroměř a Náchod a jeho základy byly postaveny na horním toku řeky Labe. Že už toto město něco pamatuje, dokládají první písemné zmínky pocházející ze 14. století, které hovoří o Elišce ze Smiřic. Za panování rodu Smiřických vznikla tvrz, která byla později přestavěna na zámek, kolem kterého se postupně začalo rozvíjet město. Nejvýznamnější a nejnavštěvovanější dominantou je bezesporu zámecká kaple Zjevení Páně. Tato památka pochází z let 1699- 1711 a postavit ji nechal Jan Josef, hrabě ze Šternberka. O slohovém zařazení do období baroka svědčí nejen samotná stavba, ale i ryze barokní interiér. Kryštof Dienzenhofer či Jan Blažej Santini - to jsou jména spojovaná s kaplí Zjevení Páně. Který z těchto dvou architektů ale skutečně kapli postavil, to už zřejmě zůstane zahaleno tajemstvím. Zámecká kaple Zjevení Páně je přímo učebnicovým příkladem barokní architektury. Pro její výjimečnost byla v roce 1996 prohlášena za národní kulturní památku. Dnes stojí za návštěvu i během vyhlášených koncertních vystoupení.

Třebechovice pod Orebem

Největším lákadlem města je bezesporu Třebechovické muzeum betlémů, jež ukrývá poklad evropského formátu, totiž Proboštův mechanický betlém pocházející z 19. století. Autorem je lidový řezbář Josef Probošt, pomocnou ruku mu podali řezbáři Josef Kapucián a Josef Friml. Přes dva tisíce vyřezávaných figurek uváděných do pohybu ojedinělým mechanismem, biblické motivy v čele s jesličkami, výjevy ze života obyčejných lidí, prostor rozčleněný do několika teras. Toto jedinečné dílo bylo po právu v roce 1999 prohlášeno za národní kulturní památku. V září 2013 byla otevřena nová budova Třebechovického muzea betlémů.

Krňovice

Ves Krňovice je okrajovou částí Třebechovic pod Orebem a ačkoliv je to obec nevelká, stojí určitě za návštěvu. V roce 2002 tu totiž začal vznikat projekt, jehož hlavním cílem bylo a je připomenutí východočeské lidové vesnické architektury se vším, co k ní náleží. Pod rukama členů Dřevozpracujícího družstva se zrodil Podorlický skanzen Krňovice, skanzen historických staveb a zemědělské usedlosti s dobovými expozicemi. Aby byly stavby opravdu věrné, jsou postaveny z hmot pro tento kraj typických - ze dřeva, z opuky a z cihel. V areálu skanzenu je tak k vidění Polabský statek, stodola z Ledců, stodola z Klášterce nad Orlicí, ekocentrum či kočárovna. Rovněž můžete shlédnout špýchar ze Semechnic, ovocnou školku starých odrůd a mnoho dalšího. Atmosféru dokresluje nejedna expozice, jmenujme expozici pohonů od žentouru po elektromotory či expozici automobilismu z období kolem roku 1920. Podorlický skanzen Krňovice láká své návštěvníky nejen samotnými stavbami, ale také pravidelnými akcemi. Vyzkoušet si tak můžete zpracování textilních surovin, práci s domácími zvířaty, výrobu mýdla a perličkových ozdob a samozřejmě další zajímavé historické činnosti. V roce 2012 byla slavnostně zkolaudovaná další významná stavba - roubený vodní mlýn z Bělče nad Orlicí. V roce 2013 pokračovaly pak práce kolem vodního mlýna.

Všestary

Obec Všestary leží v těsné blízkosti Hradce Králové směrem na Jičín. Jsou zde zmínky o prapůvodním osídlení až hluboké historie. Vzácné nálezy v jednotlivých částech Všestar totiž dokládají osídlení v době prehistorické, kamenné či bronzové. Dnes mají Všestary přes jeden tisíc šest set obyvatel a dělí se hned na několik místních částí - Bříza, Lípa, Chlum, Rosnice, Rozběřice a Všestary. K hlavním atraktivitám patří kostel Nejsvětější Trojice ve Všestarech, který byl původně vystavěn ve 14. století, kostel Proměnění Páně na Chlumu rovněž ze 14. století či Žižkův stůl v Rosnicích, což je návrší asi 2 km od Všestar, kde podle legendy při svém tažení Jan Žižka z Trocnova se svým vojskem obědval. Další pamětihodnosti spadající do této oblasti jsou již zmiňovány ve spojení s Chlumem - památníkem bitvy 1866.

Jednou z nejdůležitějších zajímavostí je bezesporu Archeopark ve Všestarech, původně expozice Centra experimentální archeologie Filozofické fakulty Univerzity Hradec Králové. Jde o muzeum pravěku doplněné o areál pravěkého osídlení, který vznikl výhradně s využitím pravěkých postupů a technologií. Součástí projektu je archeologická naučná stezka/cyklostezka, vedoucí přes významné archeologické lokality. Nový Archeopark pravěku, který je de facto muzeem pod širým nebem během roku pořádá plejádu rozmanitých akcí pro veřejnost a školy.

Lidové stavitelství

Hankův dům v Hoříněvsi, nejprve stará dřevěná zájezdní hospoda s podloubím byla vybudována v Hoříněvsi kolem roku 1720. Její současný význam nespočívá pouze v uchování architektonického dědictví našich předků. Budova je památná také tím, že se v ní 10. června 1791 narodil český spisovatel Václav Hanka – slavný buditel všeslovanské vzájemnosti a objevitel Rukopisu královédvorského.

Muzea

Válečné muzeum 1866 na Chlumu, které bylo vystavěno v roce 1936 bylo v posledních letech rozšířeno a nyní nabízí moderní expozici a promítací sál.

Muzeum písemnictví v Hořiněvsi v Hankově domě, v současné době je v budově stálá expozice o životě a díle Václava Hanky a malá expozice k událostem prusko-rakouské války roku 1866.

V Hradci Králové je Muzeum východních Čech s rozsáhlými sbírkami z regionu a interaktivními modely města, Muzeum železniční zabezpečovací techniky, kde je možné si vyzkoušet práci výpravčího, Panenkárium – muzeum panenek v historických prostorách starého města, v prostorách vodní elektrárny Hučák je interaktivní expozice zaměřená na obnovitelné zdroje. Labyrint Divadla Drak – interaktivní expozice zaměřená na loutky a tvorbu loutkových představení.

Osice – Památník Františka Škroupa, pamětní síň skladatele české národní hymny a místního rodáka je umístěna v budově fary. Expozice se váže k jeho životu a dílu v dobových souvislostech.

Galerie

Hradec Králové – **Galerie moderního umění s významnými sbírkami českých autorů 20. století, Galerie Vladimíra Preclíka, Galerie Tři generace Kodetů, dále je zde větší množství prodejních uměleckých galerií a míst, kde jsou pořádány dočasné výstavy.**

Vesnická památková zóna

Chotěborky zahrnuje náves a blízké okolí. Za vesnickou památkovou zónu byla vyhlášena v roce 2004. Návsi, která je centrem osady dominuje roubená polygonální gotická zvonice 16. století, nedaleko ní se nachází barokní sloup sv. Jana Nepomuckého.

Národní kulturní památky

- Zámek Hrádek u Nechanic, reprezentační a letní sídlo hraběcího rodu Harrachů, Státní zámek Hrádek u Nechanic byl v roce 2001 prohlášen Národní kulturní památkou.
- Kaple Zjevení Páně ve Smiřicích a Oltářní obraz Klanění tří králů od Petra Brandla ze souboru barokních oltářních obrazů Karla Škréty a Petra Brandla ve Smiřicích.
- Muzeum východních Čech – budova vystavěná v letech 1909-1912 podle plánů architekta Jana Kotěry a vyzdobena významnými českými umělci své doby (Kysela, Sucharda...)

Přírodní atraktivita (chráněná území a objekty, naučné stezky)

Památková krajinná zóna

- Rybníky
- Aleje
- Parky

Krajinná památková zóna

Rozsáhlá část území se stala dějištěm bojů Prusko – rakouské války Bojiště 1866. Centrálním bojištěm byl Chlum. Největší koncentrace válečných hrobů a pomníků se nachází v lese Svíb u Máslojed.

Muzea ve volné přírodě

Archeopark Všestary, pravěká vesnice s objekty typickými pro období staršího zemědělského pravěku. Kulturní, pohřební, řemeslnický, obytný a zemědělský areál, který vznikl výhradně s využitím pravěkých postupů a nástrojů.

Podorlický skanzen v Třebechovicích – stále se rozrůstající areál s lidovou architekturou, která pochází pouze z oblasti východních Čech, ožívá pravidelnými akcemi zaměřenými na život a hospodaření v minulosti.

Na Plachtě, Hradec Králové

Přírodní lokalita Na Plachtě se rozkládá na jihovýchodním okraji města Hradec Králové. Sestává ze tří zvláště chráněných území – Přírodní památky Na Plachtě 1 a 2 (vyhlášené v roce 1998) a Na Plachtě 3 (vyhlášené v roce 2012).

Všechna tři zvláště chráněná území tvoří jeden územní celek o celkové výměře cca 56 hektarů (10, 29 a 17 ha).

Ačkoliv se lokalita PP Na Plachtě nachází v těsném sousedství městské zástavby, zahrnuje tůně, rybníky, písčiny, vřesoviště, rašelinné louky, lesní porosty a rozptýlené skupiny křovin. Velké množství ekotonových přechodů a sousední mikroklimaticky odlišné prostředí Novohradeckých lesů zvyšují biodiverzitu území. Vyskytuje se zde řada chladnomilných druhů (sítina kostrbatá, můra kovolessklec modřínový, ještěrka živorodá, čolek horský) v nadmořské výšce 235 – 247 m n.m. Z botanického i zoologického hlediska je PP Na Plachtě považována za unikátní.

Hustířanka

Na území svazku se nachází i několik přírodních zajímavostí. Cenné je naleziště rašeliny na katastru obce Rožnov. V mikroregionu se nacházejí i staré vzácné stromy, např. lípy na Kuksu před Hostincem u zlatého slunce, Velichovky - jeřáb břek (150 let starý), Račice nad Trotinou (lípa). Další vzácností je výskyt pískovce na katastru obce Dubenec. V obci Vilantice se v rybníku nacházejí vzácné škeble rybníční. Ve Velkém Vřešťově je místo s velmi železitou vodou.

Ostatní atraktivita (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

Chlum u Hradce Králové

Na vyvýšenině Chlum se nachází v sousedství Muzea války 1866. Původní rozhledna byla na bojišti postavena v roce 1899. Od léta roku 1999 nabízí možnost lepšího výhledu na celý centrální prostor bojiště nová příhradová věž o výšce 55,60 m s půdorysem 8 x 8 m, na které je ve výšce 34,6 m umístěna vyhlídková plošina.

Drobné sakrální památky

Na území je množství smírčích křížů, božích muk, pomníků, sloupů, soch a sousoší lze nalézt v obcích i ve volné krajině celého regionu.

Návštěvnost vybraných atraktivit a objektů

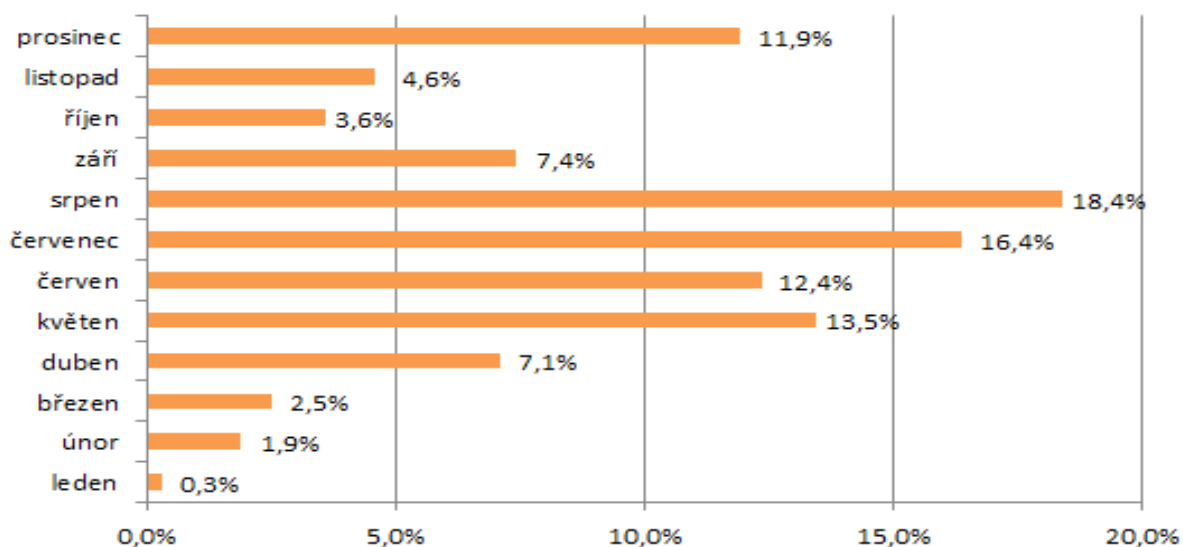
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012

	r. 2008	r. 2009	r. 2010	r. 2011	r. 2012	Index 2012/2011
Skansen Krňovice	6 510	10 150	10 320	10 800	10 000	92,6%
Památník války 1866 na Chlum	17 776	6 026	8 145	12 733	13 026	102,3%
Smiřice - Zámecká kaple Zjevení Páně	721	1 200	573	315	704	223,5%
Zámek Karlova Koruna Chlumec n.C.	12 780	10 758	11 322	15 104	21 454	142,0%
Státní zámek Hrádek u Nechanic	34 224	33 413	29 468	30 052	30 724	102,2%
Bílá věž HK	17 891	18 612	19 825	23 813	21 837	91,7%
Lanový park	375	630	980	1 835	1 150	62,7%
Hořiněves - rodný dům Václava Hanky	nesledováno	nesledováno	510	495	478	96,6%
Třebechovické muzeum betlémů	nesledováno	nesledováno	24 930	2 124	0	0,0%
Šrámkův statek	nesledováno	nesledováno	14 200	14 500	15 200	104,8%
Nechanice - obec	nesledováno	nesledováno	nesledováno	nesledováno	7 460	92,6%
Celkem	90 277	80 789	120 273	111 771	122 033	109,2%

Zdroj: Monitoring statistických dat turistické atraktivity 2011, 2012.

Komentář: Dle dostupných dat je možné konstatovat proměnlivé trendy v návštěvnosti regionu. Nulová návštěvnost Třebechovického muzea betlémů v roce 2012 je dána uzavřením památky (Proboštův betlém prošel restaurováním a v rámci projektu z Evropských fondů byla postavena nová budova muzea v letech 2011-2013)

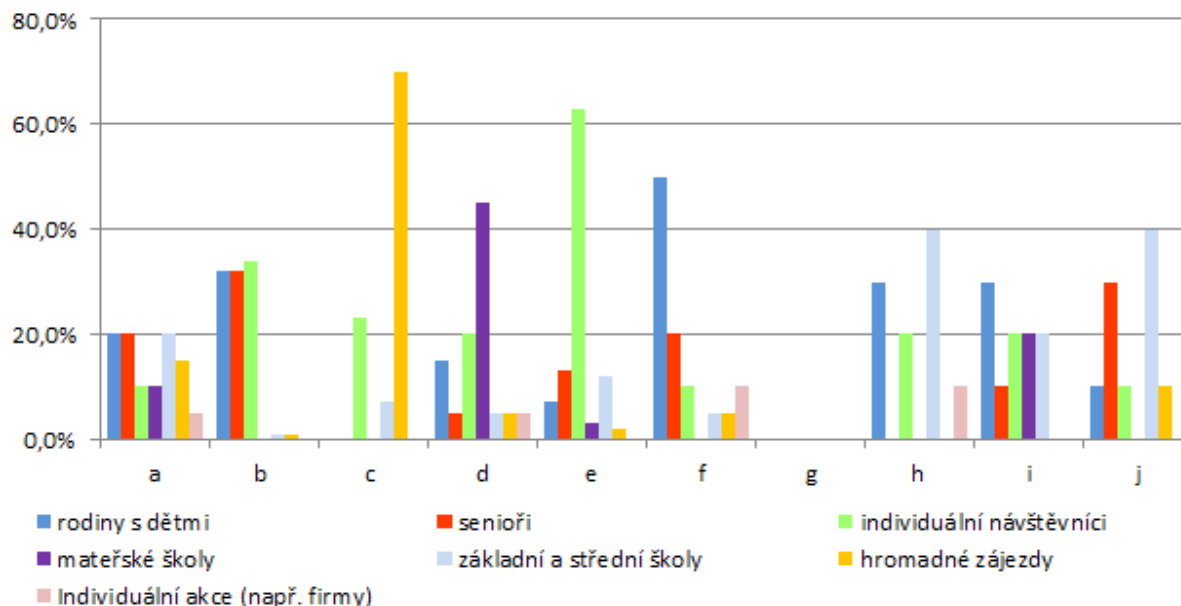
Graf č.6.1: Návštěvnost TO Hradecko v průběhu roku (rok 2012)

Zdroj: Monitoring statistických dat turistické atraktivity 2012, vlastní zpracování

Komentář: Dle dostupných dat je v regionu jasně dominantní tzv. hlavní turistická sezóna, která kopíruje období letních školních prázdnin. Díky adventním a vánočním akcím v jednotlivých atraktivitách je vyšší procento návštěvnosti v prosinci. Jednoznačně nejméně je region navštěvován v lednu a únoru, kdy je většina atraktivit zcela uzavřena a vzhledem ke geografickým podmínkám není Hradecko vhodné pro zimní sporty.

Graf č. 6.2: Struktura návštěvníků jednotlivých atraktivit v TO Hradecko

Poznámka:

a = Skanzen Krňovice; b = Památník války 1866 na Chlum; c = Smiřice - Zámecká kaple Zjevení Páně; d = Zámek Karlova Koruna Chlumec n.C.; e = Státní zámek Hrádek u Nechanic, f = Šrámkův statek, g = Bílá věž; h = Lanový park; i = Nechanice – obec; j = Hořiněves - rodný dům Václava Hanky

Zdroj: *Monitoring statistických dat turistické atraktivity 2012, vlastní zpracování*

Komentář: Z hlediska cílových skupin je v návštěvnosti nejvyrovnanější Skanzen v Krňovicích. Hromadnými zájezdy je nejvíce navštěvována Kaple ve Smiřicích, což je dáno její omezenou otvírací dobou, ale možností prohlídek pro nahlášené skupiny. Hrádek u Nechanic je pak nejvíce navštěvován individuálními turisty a Šrámkův statek v Pileticích je oblíbený u rodin s dětmi, zejména díky folklórním akcím. Pro školní výlety jsou nejčastěji voleny na Hradecku dva cíle a to Rodný dům Václava Hanky v Hořiněvsi a Lanový park v Hradci Králové. Zábavně – edukativní produkty atraktivní pro mateřské školy vytváří pravidelně zámek Karlova Koruna.

Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)

	ČR	ostatní země EU	Amerika	Asie	Ostatní
Skanzén Krňovice	95%	4%	0%	1%	0%
Smiřice - Zámecká kaple Zjevení Páně	93%	7%	0%	0%	0%
Památník války 1866 na Chlum	94%	5%	0%	0%	1%
Zámek Karlova Koruna Chlumec n.C.	90%	8%	2%	0%	0%
Státní zámek Hrádek u Nechanic	99%	1%	0%	0%	0%
Hořiněves - rodný dům Václava Hanky	100%		0%	0%	0%
Nechanice obec	99%	1%			
Lanový park	98%	2%	0%	0%	0%

Zdroj: Monitoring statistických dat turistické atraktivity 2012, vlastní zpracování

Komentář: Z uvedených dat vyplývá, že hlavní cílovou skupinou pro oblast je domácí návštěvník. Nejvíce je to patrné u Rodného domu Václava Hanky v Hořiněvsi, který je spojen s Národním obrozením a je tedy logické, že pro zahraničního návštěvníka není tato atraktivita přitažlivá. Nejvyšší návštěvnost z řad zahraničních turistů je u Zámku Karlova Koruna, což je dáno také tím, že památka je ve vlastnictví tzv. italské větve rodu Kinských – tedy Kinsky-dal-Borgo. Pro zahraniční návštěvníky je pak zajímavá smiřická Kaple Zjevení Páně a Památník války 1866 na Chlumu, který je atraktivní zejména pro německy mluvící návštěvníky.

6.1.2.1. Finanční analýza

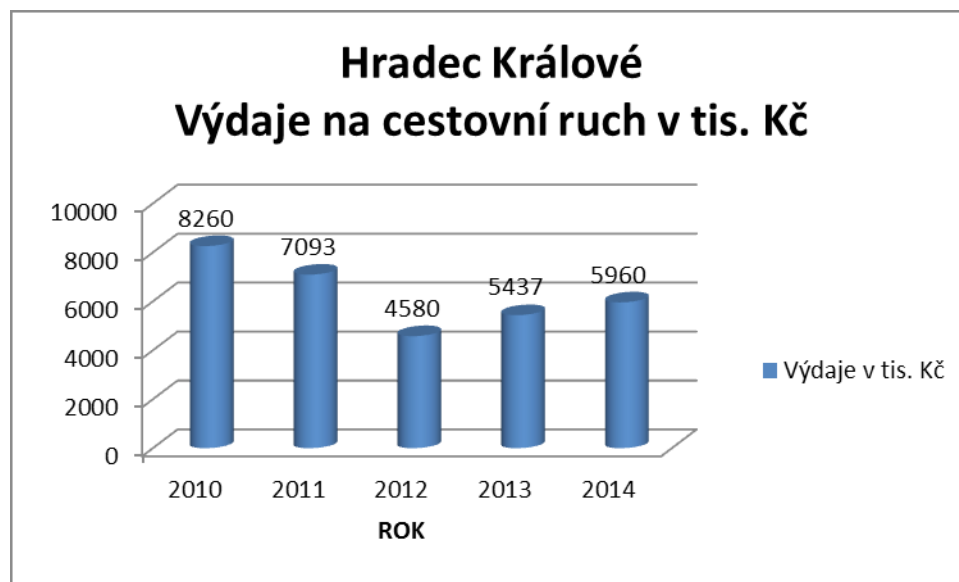
Z veřejně dostupných informačních zdrojů, není možné získat relevantní data, která by byla srovnatelná pro všechny obce v území. Cestovní ruch není u 99% obcí rozpočtován samostatně a je zřejmě skryt hned v několika položkách rozpočtu, jako jsou například výdaje na kulturu, příspěvkové organizace spravující volnočasová zařízení, památková péče, doprava apod. Na základě těchto dostupných dat není možné vytvořit smysluplnou analýzu osahující vypovídající informace o financování cestovního ruchu obcemi. Jedinou obcí, která rozpočtuje cestovní ruch na zvláštní položce je Statutární město Hradec Králové – položka 2143 Cestovní ruch. Snaha získat data na základě osobních jednání z představiteli obcí také nebyla úspěšná, protože struktura jednotlivých rozpočtů není pro tuto oblast řešena. Agenda pro cestovní ruch je řešena mimo hlavní turistické atraktivity především s cílem vytvoření volnočasových aktivit a společenského života obyvatel jednotlivých obcí a cestovní ruch v pravém slova smyslu je pouze marginální záležitostí.

Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch

ROK	2010 (skutečnost)	2011 (skutečnost)	2012 (skutečnost)	2013 (skutečnost)	2014 (schválený po změnách)
Výdaje rozpočtu (v tis. Kč)	8.260	7.093	4.580	5.437	5.960

Zdroj dat: Monitoring statistických dat turistické atraktivity 2012, vlastní zpracování

Graf č. 6.3: Výdaje na cestovní ruch

Zdroj dat: Monitoring statistických dat turistické atraktivity 2012, vlastní zpracování

6.1.3. Charakteristika potenciálu a možnosti rozvoje MOS cestovního ruchu

Infrastruktura

ORP Hradec Králové nabízí díky bohaté historii množství kulturních a architektonických památek a také pro svou převážně rovinatou polohu hustou síť cyklostezek, naučných a turistických stezek. Cestovní ruch hraje na tomto území spíše doplňkovou funkci, i když jeho význam neustále stoupá. Právě pro nedostatečně využitý potenciál oblasti byl vybrán cestovní ruch jako volitelné téma.

Infrastruktura se váže především ke krajskému městu Hradec Králové, kde plní funkci nejen zázemí v podobě ubytování a služeb a díky jeho titulům „Královského věnného města“ a „Salonu republiky“ i soustředění informací a naopak na druhé straně se soustřeďuje do blízkosti několika významných atraktivit (Hrádek u Nechanic, Chlum u Hradce Králové, Zámecká kaple Smiřice, Archeopark Všestary, Betlém Třebechovice pod Orebem, skanzen Krňovice atd.).

V cestovním ruchu jsou ubytovací a stravovací kapacity, informační zdroje a doplňková infrastruktura jedněmi z nejdůležitějších indikátorů pro jeho fungování a ekonomického sledování.

Ubytovací kapacity

Na území ORP lze konstatovat vzrůstající počet hromadných ubytovacích zařízení. Síť ubytovacích kapacit velmi významně ovlivňuje rozvoj cestovního ruchu v oblasti. Díky krajskému městu Hradci Králové se sem počítají ubytování vyššího standardu ve formě tří a čtyřhvězdičkových hotelů. Mimo historický střed města, v okrajových částech a poté i v menších městech ORP lze nalézt spíše penziony, ubytovny, kempy nebo kapacity orientované na rodinnou rekreaci (ubytování v soukromí). Bohužel oblast díky svému geografickému reliéfu celkově patří do kategorie jednodenních tematicky zaměřených aktivit či výletů (kulturní, sportovní, společenské akce) bez potřeby přenocování. Hotely v krajském městě jsou využívány především pro kongresovou či incentivní turistiku. Nutno také počítat s tím, že mnoho návštěvníků využívá možnosti přenocovat u známých či rodiny. Možností, jak udržet běžného návštěvníka v regionu i s přenocováním je tvorba produktů s ubytování a možností hvězdicových výletů do okolí.

Stravovací a restaurační infrastruktura

Ukazatel je opět ovlivněn krajským městem, kde se nacházejí stravovací zařízení různých stylů či úrovně. V historickém jádru a na pěších zónách lze najít nejvyšší koncentraci restauračních zařízení. V menších městech lze v omezené míře nalézt i zařízení vyšších kategorií (Třebechovice, Nechanice). Všeobecně však nutno konstatovat, že návštěvníci využívají nejvíce nabídek rychlého občerstvení (okrajové části města Hradec Králové), nebo nabídek občerstvení na kulturních či sportovních akcích (skanzeny, festivaly). I na cyklistických stezkách lze v omezeném množství najít občerstvení ve venkovských hospůdkách či kioscích.

Dopravní infrastruktura

Především díky zprovoznění dálnice D 11 došlo k lepšímu přístupu do Hradce Králové jako střediska cestovního ruchu ORP hlavně z Prahy. Lze také počítat s celkovou orientací dopravního systému severně směrem na Polsko a západně směrem na Německo, odkud do oblasti zajíždí nejvíce účastníků příjezdové turistiky. Obchvat kolem města odklonil těžkou nákladní dopravu, ale zároveň umožnil vstup do centra z mnoha strategických směrů (od Pardubic, od Brna, od Ostravy). V oblasti funguje dostačující železniční síť, ale i autobusová doprava, spojující menší obce s krajským městem. Na místech atraktivních lokalit byla v posledních letech vybudována, nebo rozšířena řada parkovacích ploch pro různé akce. Celkově se pracuje na rozšiřování, zkvalitnění, údržbě a všestranné péči o infrastrukturu pro pěší, ale především pro cykloturistiku, protože oblast díky rovinatému terénu vyplňuje hustá síť cyklostezek. Lze sem také zařadit i hipostezky či golfovou infrastrukturu.

Informační servis na území ORP zajišťují kvalitně vybavená infocentra v Hradci Králové (v současnosti 3 certifikovaná), 1 v Třebechovicích pod Orebem, 1 sezónní ve skanzenu v Krňovicích. Kvalitou je zde myšlen nejen znalostně odborně vyškolený personál, ale i dostatečné zásobení informačními materiály.

Dobře fungují i různé webové stránky, kde lze dohledat konkrétní kulturní či společenské akce nejen v krajském městě, ale i v jeho okolí. Jednotlivé obce ORP, nebo atraktivní místa (Muzeum na Chlumu, Hrádek u Nechanic ad.) pak své akce uvádí pravidelně a aktuálně na svých webových serverech.

V rámci Královéhradecké kraje funguje turistický portál www.hkregion.eu, kde je možné získat informace pro turisty i dle jednotlivých oblastí, takže je možné selektovat pouze oblast Hradecka.

Do ostatní infrastruktury lze zařadit stálé zatraktivňování prostředí v centrech měst, v okolí památek a dalších turisticky významných objektů (pěší zóna v Hradci Králové, okolí Muzea na Chlumu), architektonické a sadové úpravy a další aktivity směřující k čistému a příjemnému prostředí (Betlém v Třebechovicích, Šimkovy sady v Hradci Králové).

Lidské zdroje pro cestovní ruch

Pro efektivní podporu a využití potenciálu turismu v oblasti jsou nutné kvalitní lidské zdroje. V ORP Hradec Králové fungují školy zaměřené na vzdělávání v cestovním ruchu (střední a vysoké). Do tohoto odvětví můžeme zařadit i školy, které vyučují v obchodu či službách, společném stravování či gastronomii, což jsou obory související se službami v cestovním ruchu. Protože součástí ORP je samotné krajské město Hradec Králové, je více než jasné, že školská zařízení budou soustředěna především zde.

Na území ORP poskytují vzdělání v cestovním ruchu tyto školy:

Střední škola služeb, obchodu a gastronomie v Hradci Králové, obor Hotelnictví a cestovní ruch.

Studium je prezenční, státní, zakončené maturitní zkouškou. Absolventi najdou uplatnění ve středních technicko-hospodářských funkcích ve službách stravovacích, ubytovacích, informačních a dalších službách cestovního ruchu, budou vykonávat odborné činnosti provozní, marketingové,

obchodně podnikatelské a řídicí v nejrůznějších pracovních pozicích a právně organizačních formách podnikání .

Obchodní akademie, Střední pedagogická škola, Vyšší odborná škola cestovního ruchu a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky s.r.o. v Hradci Králové, obor Cestovní ruch.

Studijní obor je koncipován pro přípravu odborníků do oblasti cestovního ruchu, která si nárokuje pracovníky s vyspělým jazykovým projevem, kultivovaným vystupováním a psychickou vyzrálostí, širokým a komplexním společenskovedním přehledem a vysokou odbornou kvalifikací. Absolvent vyšší odborné školy se vyznačuje širokým všeobecným vzděláním a komplexním odborným vzděláním - jak teoretickým, tak praktickým. Uplatní se zejména v manažerských funkcích a podnicích cestovního ruchu všech právních forem a službových oborech na tuto oblast navazujících. Škola je soukromá, zakončena absolutoriem.

Hotelová škola Hradec Králové, s.r.o. obor Hotelnictví a cestovní ruch

Student absolvováním oboru získá úplné střední odborné vzdělání. Střední hotelová škola poskytuje vzdělání v oblasti hotelového provozu a cestovního ruchu, s velmi širokou nabídkou možností pracovního uplatnění v gastronomii, či oblasti cestovního ruchu. Škola je soukromá, s ukončením maturitní zkouškou.

Na území ORP funguje jediná vysoká škola se zaměřením na cestovní ruch.

Univerzita Hradec Králové-Fakulta informatiky a managementu, obor Management cestovního ruchu

V průběhu studia je student připravován k řídicí a odborné činnosti v oblasti cestovního ruchu. Absolvent má teoretické, metodické a odborné znalosti, schopnosti analytické a organizační. Je způsobilý vykázat práci s informacemi, cizojazyčnou komunikaci, prezentační dovednosti, aplikace managementu a marketingu, dovednosti práce s PC a přehled v oblasti aplikovaných strategií v řízení a rozvoji CR. Má předpoklady profesního uplatnění v souvislosti s organizací, řízením a realizací aktivit a činnosti institucí s působností v oborech CR. Z odborného profilu vyplývá široká možnost uplatnění v pozicích managementu CR v oblasti podnikání, v institucích státní správy, v centrálních a regionálních agenturách, ve správách národních parků, rekreačních oblastí, rekreačních středisek, apod. včetně trhu práce CR zemí EU. Absolvent je připraven nejméně v jednom světovém jazyce na úrovni odborné státní zkoušky. Součástí kvalifikace je i licence průvodce cestovního ruchu. Součástí studia je výuka anglického nebo německého jazyka. Vysoká škola je státní, studium ukončeno státnicí.

V průběhu studia jsou u absolventa prohlubovány znalosti vybraných cizích jazyků s doplňujícími předměty zaměřenými na cestovní ruch. Absolventi oboru jsou velmi dobře jazykově vybaveni a mohou působit v oblasti cestovního ruchu, ale zabývat se i překlady a tlumočením.

Do účinného využívání lidských zdrojů fungujících v cestovním ruchu nutno zařadit i pravidelné doškolování a zaškolování pracovníků informačních center a pracovníků pracujících v managementu cestovního ruchu.

Management cestovního ruchu

Každá turistická destinace, v tomto případě území ORP Hradec Králové pro své dobré fungování a rozvoj potřebuje odpovídající řízení, tedy management, který ji řídí. Krajské město Hradec Králové disponuje destinačním managementem Hradecko, který patří pod Hradeckou kulturní a vzdělávací společnost, s.r.o. (společnost 100% vlastněná Statutárním městem Hradec Králové), tato společnost provozuje všechna certifikovaná turistická informační centra, Bílou věž, Šrámkův statek v Pileticích a další kulturní zařízení na území města. Destinační management spolupracuje s aktéry cestovního ruchu na území ORP Hradec Králové.

Marketing cestovního ruchu

Marketingové aktivity v cestovním ruchu na území ORP Hradec Králové jsou prováděny jednak prostřednictvím destinačního managementu Hradecko a dále jednotlivými subjekty cestovního ruchu v území, dalšími aktéry, kteří se podílí na marketingu jsou jednotlivé územní samosprávné celky. Marketingové aktivity jsou prováděny s důrazem na současné trendy cestovního ruchu a jejich rozsah se odvíjí od významnosti jednotlivých turistických atraktivit. V současné době existuje jednotná řada propagačních materiálů nejvýznamnějších atraktivit – tzv. infošety, kde jsou podrobné informace k 8 nejvýznamnějším atraktivitám území, dále byla vytvořena souhrnná brožura za celé území, obsahující i orientační mapu. Každoročně je vydáván Kulturní kalendář s nejvýznamnějšími akcemi v regionu. Další aktivity jsou momentálně připravovány v rámci projektu Hradecko – destinace pro turistu 3. tisíciletí financovaného z ROP NUTS II Severovýchod.

Charakteristika stávající meziobecní spolupráce

Souhrnně lze konstatovat, že v rámci stávajících a fungujících mikroregionů, obce v ORP Hradec Králové spolupracují v oblasti společně pořádaných společenských, sportovních a kulturních akcí.

Konkrétně vyjádřeno se obce společně podílejí na organizování akcí pro své občany (hudební koncerty, setkání rodáků, dětské karnevaly, hasičské soutěže, taneční zábavy, poutě a mnoho dalších). Jsou to aktivity, kde dochází k setkávání lidí, žijících na společném území.

Spolupráce krajského města Hradce Králové s malými obcemi ORP Hradec Králové není na takové úrovni, jak by bylo pro region žádoucí. Management mikroregionů, Destinační management Hradecko a jednotlivé turistické atraktivity a obce spolupracují na rovině vzájemného oznamování a pozvánek na konané akce, ale panují zde velké rozdíly mezi životem ve městě a na venkově. I zde je

patrná rezerva pro spolupráci v budoucnosti. MAS Hradecký venkov spolupracuje se sousedními MAS či DSO na různých projektech, zaměřených na oblast cestovního ruchu (spolupráce s MAS Železnohorský region, Společná Cidlina apod.)

Spolupráce také funguje díky husté síti cyklostezek a turistických tras, které propojují sousedící turistické regiony a turistické oblasti (Krkonoše a Podkrkonoší, Pardubicko, Kladské Pomezí nebo Orlické hory a Podorlicko). Destinační management Hradecko také spolupracuje v rámci různých projektů s Destinačním managementem Východní Čechy (aktivity v Pardubickém kraji), Destinačním managementem Podkrkonoší a Destinačním managementem Orlické hory, v rámci projektů zastřešovaných Královéhradeckým krajem a agenturou Czech tourism spolupracuje Hradecko i s dalšími destinačními managementy působícími na území Královéhradeckého kraje.

Celkově je možné shrnout současnou meziobecní spolupráci do aktivit, které souvisí s využíváním a organizováním volnočasových aktivit obyvatel s tendencí soustředování do jednotlivých obcí a na vybrané atraktivní akce do známých lokalit (rekonstrukce Bitvy u Chlumu, zámek Hrádek u Nechanic, betlém v Třebechovicích pod Orebem, akce v krajském městě ad.).

Na území regionu funguje destinační management, který se zabývá propagací území jako celku navenek a podporuje incomingový cestovní ruch. V rámci MOS bychom se rádi zaměřili na podporu cestovního ruchu v regionu - tzn. motivovat obyvatele regionu a centrálního města k návštěvě míst v blízkém okolí. Nabídkou akcí a atraktivit motivovat obyvatele regionu k trávení volného času na jeho území s mírným přesahem do sousedních ORP.

Meziobecní spolupráci je možné prohloubit na území svazku obcí Mikroregion Památkové zóny 1866 na základě pomníků a aktivit souvisejících se vzpomínkou na bitvu 3. 7. 1866, tato historická událost má přesah i do Mikroregionu Nechanicko. Je tedy možné podpořit a propojit naučné stezky a vytvořit doporučené tematické cyklotrasy na území.

Dalším potenciálem meziobecní spolupráce je poskytnout atraktivní možnost trávení volného času pro obyvatele krajského města - vytvořit víkendové programy, které je budou motivovat trávit volný čas na venkově - tradiční akce, organizované pochody či cyklovýlety apod. Spolupracovat v rámci ORP na vytvoření zázemí (např. v jedné obci akce, v druhé obci možnost ubytování, stravování, propojení stezkou apod.)

Dalším potenciálem pro spolupráci obcí je využití Přírodního parku Orlice - propojení obcí naučnými stezkami, zázemí v přilehlých obcích v podobě ubytování, stravování, služby pro vodáky apod. Opět s vazbou na motivaci obyvatel krajského města, nebo obyvatel z "druhé strany" ORP.

6.1.4. SWOT analýza oblasti cestovní ruch

Silné stránky

- Turistický potenciál oblasti v podobě kulturních a historických památek, lázní, přírodních zajímavostí, turistických tras, golfových hřišť, cyklotras a hipotras
- Dostupnost po dálnici D 11 z Prahy, jako dopravního uzlu a spojnice od západu (Německo), nebo od jihu (Rakousko)
- Možnosti hudebních, divadelních a jiných kulturních akcí na území díky kvalitě služeb především v krajském městě Hradec Králové, fenomén Lesního divadla Chlum
- Aktivity místních dobrovolných spolků v realizaci akcí

Slabé stránky

- Špatný technický stav regionálních silnic a místních komunikací
- Nedostatečné podmínky pro rozvoj CR – infrastruktura a kvalitní služby na úrovni menších obcí a méně známých turistických lokalit
- Špatný stavební technický stav řady kulturních domů, knihoven a muzeí v menších obcích
- Nedostatečná nabídka kapacity ubytovacích a stravovacích zařízení nižší kategorie (kempy, soukromí) v menších obcích
- Problémy s přerozdělováním financí v CR zpětně do místa zdroje
- Nedořešená problematika poskytování informací v CR jako veřejné službě (nedokončený zákon o cestovním ruchu)
- Koncentrace kulturních nabídek do velkých center (Hradec Králové, Smiřice, Nechanice, Třebechovice pod Orebem) a pokles nabídky v menších obcích
- Nízká úroveň spolupráce podnikatelů a obcí v oblasti využití potenciálu území pro zvýšení příjmů z CR
- Malé množství certifikovaných ubytovacích zařízení z hlediska kvality ubytovacích služeb
- Nedostatečnost potřebného technického a ekonomického zázemí místních dobrovolných spolků k realizaci aktivit v CR

Příležitosti

- Dotační možnosti na rozvojové projekty
- Výhodná poloha ORP – blízkost krajského města, součást Hradecko-pardubické aglomerace, dokončení dálnice D11 a rychlostních silnic R 11 a R 35
- Blízkost atraktivních měst Jaroměř-Josefov, Dvůr Králové nad Labem, Hořice, včetně turisticky atraktivních míst v okolí
- Vzrůstající zájem o alternativní formy turistiky (agroturistika, ekoturistika, geoturistika) na venkově
- Dopravní vazby na Německo a Polsko (propojení s evropskými cyklotrasami)
- Nový certifikační systém kvality služeb v cestovním ruchu zastřešený MMR

- Úloha obcí vytvářet příznivé partnerské prostředí pro rozvoj spolupráce mezi podnikateli, neziskovými organizacemi apod.
- Zvyšování kvality turistických destinací v území (úprava staveb a okolí, značení apod.)
- Větší využití kulturně-historické atraktivity oblasti

Hrozby

- Bariery podnikání v CR z důvodů nepřehledné a komplikované legislativy
- Konflikty mezi rozvojem CR a ochranou životního prostředí
- Omezení většiny kulturních akcí finančními a personálními limity a prostorovými podmínkami
- Místně extrémní koncentrace CR na známých místech (Hradec Králové, Hrádek u Nechanic, Chlum) a současně opomíjení jiných zajímavých lokalit
- Nerovnoměrně soustředěná infrastruktura pro CR v oblasti obecně

Na základě provedené SWOT analýzy bylo vyhodnoceno, že území ORP Hradec Králové má potenciál pro další rozvoj cestovního ruchu v oblasti. Uvedené hrozby nemají limitující dopady a je možné vytvářet produkty cestovního ruchu pro celé území s využitím všech oblastí. Slabé stránky území jsou většinou ovlivnitelné pouze na národní úrovni a v rámci meziobecní spolupráce tedy není možné je eliminovat. V následující kapitole jsou podrobně okomentovány jednotlivé problémové stránky území včetně možných návrhů řešení.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Z provedené SWOT analýzy vyšly následující **slabé stránky** pro volitelné téma, které jsou doplněny komentářem pro definování problémových okruhů:

Špatný technický stav regionálních silnic a místních komunikací – v rámci meziobecní spolupráce není možné tuto slabou stránku ovlivnit, protože regionální silnice jsou ve správě SÚS Královéhradeckého kraje

Nedostatečné podmínky pro rozvoj CR – infrastruktura a kvalitní služby na úrovni menších obcí a méně známých turistických lokalit – *tuto v současnosti slabou stránku je možné v rámci meziobecní spolupráce ovlivnit systematickou podporou regionálních cestovního ruchu*

Nedostatečná nabídka kapacity ubytovacích a stravovacích zařízení nižší kategorie (kempy, soukromí) v menších obcích – tuto stránku je možné ovlivnit podporou atraktivit a akcí, které přitáhnou vícedenní návštěvníky regionu, v okamžiku zvýšení poptávky v oblasti ubytovacích a stravovacích zařízení trh zareaguje zvýšením nabídky (zvýší se motivace místních obyvatel zřídit potřebná zařízení)

Problémy s přerozdělováním financí v cestovním ruchu zpětně do místa zdroje – tato stránka opět není ovlivnitelná v rámci meziobecní spolupráce, ale pouze na úrovni státní daňové legislativy, v současné době v podstatě obce nejsou schopny z přerozdělených daní, které jsou příjmovou stránkou jejich rozpočtů definovat příjmy z cestovního ruchu, což je demotivující pro systematickou podporu cestovního ruchu a také nemají samosprávy dostatek argumentů pro zdůvodnění podpory cestovního ruchu před laickou veřejností

Nedořešená problematika poskytování informací v CR jako veřejné službě (nedokončený zákon o cestovním ruchu) – tato slabá stránka je charakteristická pro celou republiku, chybějící jasné vymezení pojmů a způsobů financování jednotlivých oblastí cestovního ruchu je nezbytné pro transparentní podporu cestovního ruchu, opět je tuto stránku nutné řešit na národní úrovni

Koncentrace kulturních nabídek do velkých center (Hradec Králové, Nechanice, Třebechovice pod Orebem) a pokles nabídky v menších obcích – *jak již bylo zmíněno, tak trh v cestovním ruchu reaguje stejně, jako v jiných oborech – při zvýšení poptávky dojde i ke zvýšení nabídky, na centralizaci kultury do měst měla podíl také finanční krize, která snížila reálné příjmy domácností především v malých obcích, zatímco ve městech zůstala kupní síla na vyšší úrovni, v malých obcích navíc chybí dostatečné zázemí pro kulturní produkce, ale dobrým příkladem může být například obnovení provozu Lesního divadla na Chlumu, které v letním období pravidelně ožívá kulturními akce s vysokou návštěvností, ale bohužel je závislé na neovlivnitelném aspektu dobrého počasí*

Nízká úroveň spolupráce podnikatelů a obcí v oblasti využívání potenciálu území pro zvýšení příjmů v cestovním ruchu – toto je stránka vhodná pro řešení v rámci meziobecní spolupráce, jde o to propojit veřejný a podnikatelský sektor i v oblasti cestovního ruchu, ale jednou z překážek je případná „veřejná podpora“ a s tím spojená obava představitelů samosprávy z obvinění z klientelismu

Malé množství certifikovaných ubytovacích zařízení z hlediska kvality ubytovacích služeb – tato stránka je řešitelná například v rámci projektu certifikátů kvality udělovaných v rámci projektu MMR

Nedostatečnost potřebného technického a ekonomického zázemí místních dobrovolných spolků k realizaci aktivit v CR – tato stránka je řešitelná v rámci projektů spolupráce zastřešovaných mikroregiony a MAS na území ORP Hradec Králové

Jako **hrozby** byly v rámci analýzy definovány následující body:

Bariéry v podnikání v CR z důvodu nepřehledné a komplikované legislativy – tato hrozba může být částečně eliminována na národní úrovni dokončením zákona o cestovním ruchu, zároveň je možné v rámci mikroregionů či MAS v území poskytovat podnikatelům metodickou pomoc

Konflikty mezi rozvojem CR a ochranou životního prostředí – jako především zemědělský region je případný výraznější rozvoj cestovního ruchu se související zvýšenou návštěvností vnímán jako omezení možností využití pozemků k zemědělským účelům (konkrétním případem je například odpor zemědělců ke značení hipostezek v regionu)

Omezení většiny kulturních akcí finančními a personálními limity a prostorovými podmínkami – kulturní akce v malých obcích jsou pořádány především na základě dobrovolnictví jednotlivců a místních spolků, obce a mikroregiony jsou schopné pro tuto činnost poskytnout pouze omezenou finanční podporu

Místně extrémní koncentrace CR na známých místech (Hradec Králové, Hrádek u Nechanic, Chlum) a současně opomíjení jiných zajímavých lokalit – *z nadregionálního hlediska je možné vytipovat pouze několik atraktivit v území, podporou regionálního cestovního ruchu je možné částečně snížit disproporci mezi návštěvností atraktivit nadregionálního a regionálního významu*

Na základě výše uvedeného budou definovány problémové okruhy.

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Cestovní ruch“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců dobrovolných svazků obcí a starostů obcí z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma cestovního ruchu.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

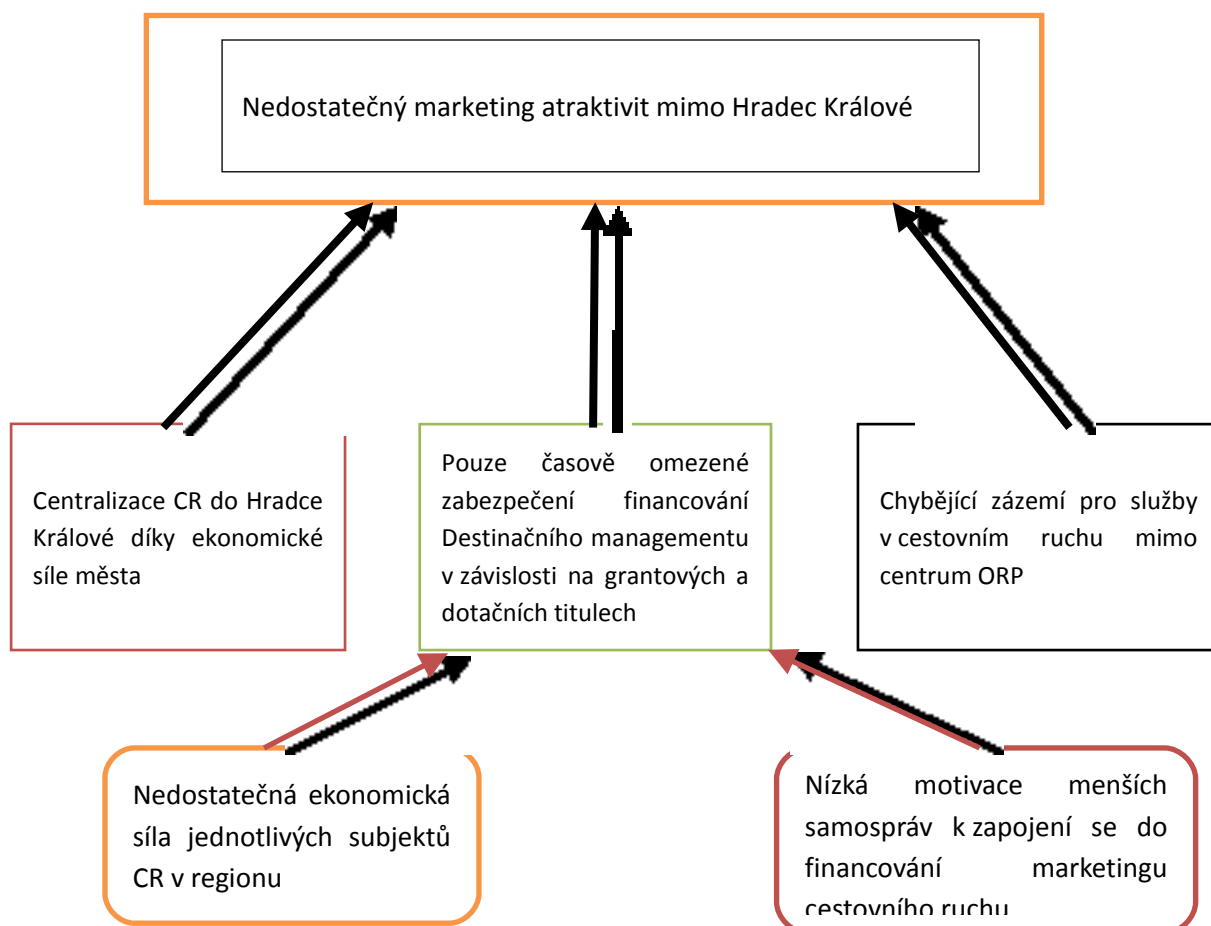
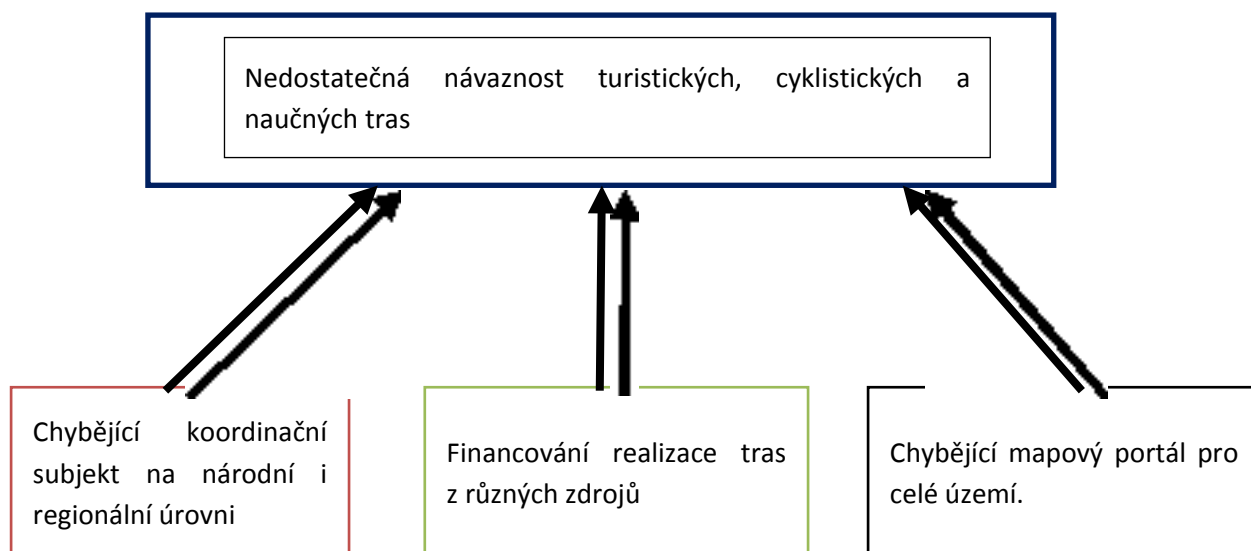
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Cestovní ruch“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

6. CESTOVNÍ RUCH				
Problémový okruh 6.1. Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové		Problémový okruh 6.2. Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras		
Cíl 6.1.1. Zavést pravidelné setkávání zástupců obcí a turistických atraktivit se zástupci Destinačního managementu Hradecko a města Hradec Králové	Cíl 6.1.2. Vytvořit marketingové produkty pro propagaci méně navštěvovaných turistických atraktivit	Cíl 6.2.1. Ve spolupráci s cyklokoordinátorem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově tvořených cyklotras	Cíl 6.2.2. Ve spolupráci s úsekem cestovního ruchu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově tvořených turistických a naučných tras	Cíl 6.2.3. Vést monitoring projektů se zaměřením na turistické, cyklistické a naučné trasy a zabezpečit informovanost nositelů projektu o dalších trasách v regionu s doporučením navázání nových tras na stávající síť

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na území ORP Hradec Králové spolupracují v rámci mikroregionů a místních akčních skupin na komplexním rozvoji území. Ekologická osvěta vede k trvale udržitelnému způsobu života. Školní zařízení plní funkci komunitních center v oblasti volnočasových a zájmových aktivit. Komunitní plánování sociální péče zohledňují potřeby všech dotčených obcí. **Návštěvnicky přívětivý turistický region.**

SLOGAN

Na Hradecku se nám dobře žije.

Problémový okruh 6.1. Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové

Věcné argumenty

V současné době je jednoznačně nejnavštěvovanějším místem regionu město Hradec Králové, ve kterém je mimo architektonických a volnočasových atraktivit také největší koncentrace kulturního a společenského vyžití. Je to dáno především zázemím, které ve městě existuje a také ekonomickou silou samosprávy města Hradec Králové, která je výrazně vyšší než u jakéhokoliv jiného místa v regionu.

Příčiny problému

Jednoznačnou příčinou problému nedostatečné propagace atraktivit mimo Hradec Králové je ekonomická stránka. Provozovatelé jednotlivých atraktivit nemají dostatek zdrojů na financování ucelené marketingové kampaně s větším dopadem. V rámci regionu je mimo Hradec Králové kvalitně propagován také Hrádek u Nechanic, který je ve správě Národního památkového ústavu, který vytváří marketingové produkty uceleně pro subjekty v jeho správě. Atraktivity v soukromých rukách (Zámek Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou, Podorlický skanzen v Krňovicích a Lanový park v Hradci Králové) nemají tedy zdaleka takové možnosti. Krokem k řešení tohoto problému bylo zřízení Destinačního managementu turistické oblasti Hradecko Hradeckou kulturní a vzdělávací společností, s.r.o., která je společností ve 100% vlastnictví města Hradec Králové. Destinační management je v současné době nositelem už druhého projektu financovaného z ROP NUTS II Severovýchod, který je zaměřen na marketingové aktivity v cestovním ruchu. V rámci těchto projektů je území prezentováno jako celek, se všemi jeho atraktivitami a jsou vytvářeny produkty zaměřené na současné trendy v cestovním ruchu. Nicméně jeho provoz je mimo dotační prostředky z evropských fondů a příspěvek Královéhradeckého kraje určený na aktualizaci databází souvisejících s cestovním ruchem financován majoritně ze zdrojů města Hradec Králové a od toho se odvíjí i poměr marketingových aktivit mezi městem a okolím. Řešením je tedy zapojení dalších finančních zdrojů z regionu, ale jak už bylo řečeno, příjmy z cestovního ruchu nejsou z rozpočtů jednotlivých územně samosprávných celků jasně patrné, a proto je motivace zapojení se do financování marketingových aktivit nízká. Destinační management je v současné době závislý na dotačních prostředcích na kvalitní a koncepční

marketingové aktivity, zapojení financování dalšími subjekty by zabezpečilo dlouhodobou kvalitní propagaci celého území ORP Hradec Králové.

Důsledky neřešení problému

V případě neřešení tohoto problémového okruhu může dojít k nárůstu disproporce v návštěvnosti města Hradec Králové a turistických atraktivit v regionu a tím pádem i k odlivu finančních prostředků generovaných cestovním ruchem z rozpočtů územních samospráv v regionu do rozpočtu města Hradec Králové, což by opět pouze posílilo centralizaci a dominantní postavení regionálního centra.

Problémový okruh 6. 2. Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras

Věcné argumenty

Na území ORP je velké množství turistických, cyklistických a naučných tras. Množství cyklistických tras je dáno dobrou geografickou polohou v nížinné části České republiky a tím i nízkou náročností terénu. To zvyšuje atraktivitu pro návštěvníky všech věkových kategorií a úrovně fyzické zdatnosti. Naučné trasy jsou potom v regionu koncentrovány především vzhledem k významné historické události v roce 1866, kdy se kolem návrší Chlum odehrála jedna z klíčových bitev 19. století. Turistické trasy v regionu jsou značeny Klubem českých turistů a jsou doplněny naučnými stezkami. V případě zajištění návaznosti jednotlivých stezek by byly návštěvníci motivováni k návštěvě větší části regionu a využití dalších turistických atraktivit. Dobrým příkladem je napojení Archeocyklotrasy zahrnující významné archeologické lokality včetně Archeoparku Všestary na Labskou cyklotrasu ve Smičicích.

Příčiny problému

Příčinou tohoto problémového okruhu je jednoznačně nedostatečná spolupráce jednotlivých subjektů, které tvoří a značí turistické, cyklistické a naučné trasy. Ty pak vznikají jako samostatné úseky nebo okruhy bez návaznosti na stávající síť. Je to dáno také tím, že vznik nových tras je financován z různých zdrojů, ať už z rozpočtů samosprávy, nebo z evropských zdrojů. Základ tohoto problému je už na národní úrovni, kde neexistuje žádný koordinační subjekt včetně regionálních poboček, který by se zabýval koncepční tvorbou a realizací těchto tras. Problém je řešitelný v rámci meziobecní spolupráce alespoň pro území ORP Hradec Králové.

Důsledky neřešení problému

V případě neřešení tohoto problému nedojde k využití jednoho z nejvýznamnějších potenciálů pro cestovní ruch na území ORP Hradec Králové. Oddělené trasy neumožňují využití atraktivit regionu v celém rozsahu a tím nepřináší do regionu takový užitek v podobě příjmů z cestovního ruchu. Dále budou nekonceptně vznikat další trasy bez návaznosti na region a regiony sousední.

6.2.3. Cíle

Problémový okruh 6.1.	Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové
Cíl 6.1.1.	Zavést pravidelné setkávání zástupců obcí a turistických atraktivit se zástupci Destinačního managementu Hradecko a města Hradec Králové
Popis cíle	V současné době je z hlediska cestovního ruchu nejsilnější marketing pro město Hradec Králové. Je to dáno především jeho většími finančními zdroji pro propagaci v cestovním ruchu a také nepoměrně vyšší nabídkou dalších služeb cestovního ruchu, jako je ubytování, stravování, wellness apod. Turistické atraktivity mimo území města jsou bezpochyby pro turisty zajímavé, ale nezískají o nich tolik informací, jako o Hradci Králové, nebo je přístup k těmto informacím komplikovanější. Je tedy třeba zvýšit informovanost subjektů zabývajících se propagací o veškerých možnostech turistického regionu. V současné době již komunikace subjektů s Destinačním managementem funguje a jsou realizovány aktivity pro celé území, ale pravidelné setkávání umožní jednak zlepšit informovanost o nabídce jednotlivých atraktivit – zejména o té aktuální a také možnost komunikovat možnosti propagace konkrétních atraktivit na základě momentálních možností Destinačního managementu a města Hradec Králové.
Hlavní opatření	A. Efektivní opatření A.1 - vytipovat subjekty, které by byly vhodné pro posílení jejich propagace A.2 - vyvolat prvotní jednání s Destinačním managementem Hradecka a městem Hradec Králové, na kterém bude nastaven systém a frekvence setkávání
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet zapojených atraktivit
Správce cíle	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

Problémový okruh 6.1.	Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové
Cíl 6.1.2.	Vytvořit marketingové produkty pro propagaci méně navštěvovaných turistických atraktivit
Popis cíle	Současné trendy cestovního ruchu potvrzují určitou „pohodlnost“ turistů a je tedy třeba jim vytvořit zcela ideální podmínky pro návštěvu dané turistické atraktivity. Přitažlivost atraktivit je možné zvýšit jednak tvorbou produktů se zaměřením na animaci atraktivit, především zážitkových programů, jako jsou kostýmované prohlídky, interaktivní výstavy, hry a soutěže apod. a jednak tvorbou produktových balíčků, kde bude mít potenciální návštěvník regionu vytipováno, co je v regionu dobré vidět, kde se dá dobře najíst a kde případně pohodlně přespí. Je vhodné tyto produktové balíčky zaměřit na různé cílové skupiny, tedy obsah balíčku bude jiný pro cílovou skupinu rodin s dětmi a jiný pro mladé individuální cestovatele.
Hlavní opatření	<p>A. Finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring dotačních možností pro financování výše uvedených aktivit <p>B. Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytipovat subjekty cestovního ruchu, které by byly vhodné pro tvorbu animačních programů - vytipovat subjekty cestovního ruchu, které by byly vhodné pro zařazení do produktových balíčků pro určitou cílovou skupinu
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - počet animačních programů
Správce cíle	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

Problémový okruh 6.2.	Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras
Cíl 6.2.1.	Ve spolupráci s cyklokoordinátorem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově tvořených cyklotras
Popis cíle	Na území ORP je velké množství cyklistických tras, což zvyšuje atraktivitu u návštěvníků všech věkových kategorií. Nicméně vznik nových tras není na žádné úrovni nijak řízen. Neexistuje zastřešující subjekt, který by monitoroval aktivity vedoucí ke vzniku nových tras a spolupracoval s autory těchto projektů na koncepčnosti a návaznosti na další síť. Jednotná koordinace těchto aktivit za celé území kraje bude přínosem pro regionální i národní trasy a umožní jejich lepší a komplexní propagaci. Dobrým příkladem je napojení Archeocyklotrasy vedoucí z Hradce Králové přes Věstary do Smiřic na stávající cyklostezku v úseku Hradec Králové – Kuks, ačkoliv v původním projektu se uvažovalo o samostatném okruhu vedoucím zpět do Hradce Králové. Došlo tím k zatraktivnění obou tras.
Hlavní opatření	A. Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> - vyvolat jednání s cyklokoordinátorem, kde bude definován problém a vyjasněny možnosti nastavení monitoringu tras. - zabezpečit informovanost obcí a dalších subjektů, které mají ve své gesci vytváření tras o tomto systému a doporučit konzultaci projektů s cyklokoordinátorem
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet nových tras s návazností na další síť
Správce cíle	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

Problémový okruh 6.2.	Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras
Cíl 6.2.2.	Ve spolupráci s úsekem cestovního ruchu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově tvořených turistických a naučných tras
Popis cíle	Na území ORP je velké množství turistických a naučných tras, což zvyšuje atraktivitu u návštěvníků všech věkových kategorií. Nicméně vznik nových, zejména naučných tras není na žádné úrovni nijak řízen. Neexistuje zastřešující subjekt, který by monitoroval aktivity vedoucí ke vzniku nových tras a spolupracoval s autory těchto projektů na koncepčnosti a návaznosti na další síť. Velké množství naučných tras je koncentrováno v oblasti bojiště bitvy 1866, kde je jejich vznik řízen jedním subjektem, ale další trasy v regionu už jsou tematicky zaměřeny jinak a jejich propojení by přineslo větší variabilitu a možnosti pro návštěvníky regionu, které by to motivovalo k návštěvě i dalších zajímavých míst. Jednotná koordinace těchto aktivit za celé území kraje bude přínosem pro regionální i národní trasy a umožní jejich lepší a komplexní propagaci.
Hlavní opatření	A. Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> - vyvolat jednání s pracovníky úseku cestovního ruchu, kde bude definován problém a vyjasněny možnosti nastavení monitoringu turistických a naučných tras - zabezpečit informovanost obcí a dalších subjektů, které mají ve své gesci vytváření tras o tomto systému a doporučit konzultaci projektů s KÚ KHK
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet tras zařazených do monitoringu
Správce cíle	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

Problémový okruh 6.2.	Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras
Cíl 6.2.3.	Vést monitoring projektů se zaměřením na turistické, cyklistické a naučné trasy a zabezpečit informovanost nositelů projektu o dalších trasách v regionu s doporučením navázání nových tras na stávající síť
Popis cíle	Na území ORP je velké množství turistických a naučných tras, což zvyšuje atraktivitu u návštěvníků všech věkových kategorií. Nicméně vznik nových, zejména naučných tras není na žádné úrovni nijak řízen. Neexistuje zastřešující subjekt, který by monitoroval aktivity vedoucí ke vzniku nových tras a spolupracoval s autory těchto projektů na koncepčnosti a návaznosti na další síť. Prvotní problém chybějícího koordinačního subjektu by měl být vyřešen v rámci plnění výše uvedených cílů, ale je třeba, aby o existenci takového subjektu měli informaci právě nositelé projektů, v rámci kterých trasy vznikají. Protože v rámci analýz bylo vyhodnoceno, že mikroregiony na území ORP Hradec Králové dobře fungují na poli jak meziobecní spolupráce, tak spolupráce s podnikatelskými subjekty v území, bylo vyhodnoceno, že informovanost by měly zajišťovat právě mikroregiony, které mají možnost pravidelného kontaktu se svými členy a zároveň jsou informace od nich považovány za důvěryhodné.
Hlavní opatření	A. Věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> - po splnění výše uvedených cílů k druhému problémovému okruhu informovat jednotlivé obce a další subjekty v oblasti cestovního ruchu o existenci koordinačního subjektu - v rámci informací o projektech realizovaných v území informovat jednotlivé subjekty realizující projekty tras o vhodnosti spolupráce s koordinačním subjektem už v přípravné fázi projektů
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet subjektů informovaných o existenci koordinačního subjektu
Správce cíle	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

6.2.4. Indikátory

Karta indikátoru č. 1

Problémový okruh/Cíl	6.1.Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové/6.1.1.Zavést pravidelné setkávání zástupců turistických atraktivit se zástupci Destinačního managementu Hradecko a města Hradec Králové		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet zapojených atraktivit		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	15
Skutečnost	8		
Popis měřítka:	Subjekty cestovního ruchu aktivně zapojené do destinačního managementu území – spolupráce na společných projektech, produktech a jednáních.		
Metodika a výpočet:	Prostým součtem zapojených subjektů		
Zdroj čerpání dat:	Destinační management Hradecko		

Karta indikátoru č. 2

Problémový okruh/Cíl	6.1. Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové / 6.1.2. Vytvořit marketingové produkty pro propagaci méně navštěvovaných turistických atraktivit.		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet animačních programů		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	4
Skutečnost	8		
Popis měřítka:	Tvorba animačních programů, které zatraktivní danou turistickou atraktivitu nebo akci cestovního ruchu pro další cílové skupiny, například dětské návštěvníky, seniory apod.		
Metodika a výpočet:	Prostým součtem animačních programů		
Zdroj čerpání dat:	Destinační management Hradecko		

Karta indikátoru č. 3

Problémový okruh/Cíl	6.2.Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras/6.2.1.Cíl Ve spolupráci s cyklokoordinátorem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově vytvořených cyklotras		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet nových tras s návazností na další síť		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Při realizaci nových cyklotras je třeba zvážit další využití konkrétní trasy a její napojení na stávající síť, indikátor je závislý také na počtu projektů s cílem vytvoření cyklotras		
Metodika a výpočet:	Prostým součtem tras s návazností		
Zdroj čerpání dat:	Cyklokoordinátor KHK		

Karta indikátoru č. 4

Problémový okruh/Cíl	6.2.Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras/6.2.2.Cíl Ve spolupráci s cyklokoordinátorem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově vytvořených cyklotras		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet tras zařazených do monitoringu		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	V rámci zavedení systému monitoringu je třeba zdrojovou databázi naplnit stávajícími trasami. Indikátor je závislý na počtu stávajících cyklotras.		
Metodika a výpočet:	Prostým součtem tras zanesených do systému monitoringu		
Zdroj čerpání dat:	Cyklokoordinátor KHK		

Karta indikátoru č. 5

Problémový okruh/Cíl	6.2.Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras/6.2.2.Cíl Ve spolupráci s cyklokoordinátorem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově vytvořených cyklotras/6.2.3. Cíl Vést monitoring projektů se zaměřením na turistické, cyklistické a naučné trasy a zabezpečit informovanost nositelů projektu o dalších trasách v regionu s doporučením navázání nových tras na stávající síť		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet subjektů informovaných o existenci koordinačního subjektu		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	5
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Je třeba informovat potencionální nositele projektů o existenci koordinačního subjektu pro cyklotrasy, naučné a turistické trasy.		
Metodika a výpočet:	Prostým součtem informovaných subjektů		
Zdroj čerpání dat:	MAS Hradecký venkov		

6.3. Pravidla pro řízení strategie

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
6.1.1.	Zavést pravidelné setkávání zástupců obcí a turistických atraktivit se zástupci Destinačního managementu Hradecko a města Hradec Králové	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí
6.1.2.	Vytvořit marketingové produkty pro propagaci méně navštěvovaných turistických	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

	atraktivit	
6.2.1.	Ve spolupráci s cyklokoordinátorem Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově tvořených cyklotras	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí
6.2.2.	Ve spolupráci s úsekem cestovního ruchu Krajského úřadu Královéhradeckého kraje zavést systém monitoringu nově tvořených turistických a naučných tras	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí
6.2.3.	Vést monitoring projektů se zaměřením na turistické, cyklistické a naučné trasy a zabezpečit informovanost nositelů projektu o dalších trasách v regionu s doporučením navázání nových tras na stávající síť	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet zapojených atraktivit	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí
2	Počet animačních programů	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí
3	Počet nových tras s návazností na další síť	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí
4	Počet tras zařazených do	Ing. Martina Saláková Šafková

	monitoringu	DiS., starostka obce Světí
5	Počet subjektů informovaných o existenci koordinačního subjektu	Ing. Martina Saláková Šafková DiS., starostka obce Světí

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava					■									
Realizace									■					
Vyhodnocení											■			

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Na základě analytických podkladů za celou oblast ORP Hradec Králové byly vytipovány oblasti, na které je třeba se v rámci rozvoje cestovního ruchu v území zaměřit. Tyto oblasti byly vybrány zejména s ohledem na potenciál území ORP jako turistické oblasti, jeho vybavenost, zázemí a napojení na další území. Tyto navržené problémové oblasti byly také řešeny v rámci fokusní skupiny, aby byl ověřen jejich správný výběr a možnosti řešení.

Jako problémové byly tedy vyhodnoceny dva okruhy – „**Nedostatečný marketing atraktivit mimo Hradec Králové**“ a „**Nedostatečná návaznost turistických, cyklistických a naučných tras**“. Byly také definovány příčiny vzniku těchto problémových okruhů, od kterých se odvíjí opatření vedoucí k jejich nápravě.

Cíle byly určeny v logických souvislostech s těmito problémovými okruhy a do jejich plnění je navrhováno zapojení subjektů zastřešujících větší územní celky v rámci ORP, jako například MAS, destinační management, ale i Krajský úřad Královéhradeckého kraje, do jehož působnosti ORP Hradec Králové spadá. Plnění nastavených cílů rozhodně nepovede k úplné eliminaci problémových okruhů, ale bude eliminovat dopady, ke kterým by došlo v případě jejich neřešení. Jednoznačně nejdůležitějšími prvky v rámci nastavených cílů je podpora aktivního zapojení subjektů cestovního ruchu do fungování ORP Hradec Králové jako turistické destinace a také koordinace aktivit zejména v oblasti rozvoje a vzniku turistických, cyklistických a naučných tras na krajské úrovni. Plnění cílů prostřednictvím nastavených indikátorů je závislé na ochotě a motivaci jednotlivých dotčených subjektů aktivně se podílet na rozvoji cestovního ruchu v oblasti a tím zvyšovat atraktivitu a potenciál území pro další návštěvníky regionu.

Dle dostupných analytických podkladů bylo vyhodnoceno, že oblast ORP Hradec Králové, která je propagována pod marketingovou značkou Hradecko má potenciál být oblíbenou turistickou destinací nejen pro obyvatele z jeho území a města Hradec Králové, ale i národní a mezinárodní úrovni.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Návrhovou část strategie zpracovával celý odborný tým ve spolupráci s motivujícími starostkami. Analytiční pracovníci ve spolupráci s tématickým expertem a koordinátorkou projektu připravili podklady pro zpracování návrhové části – problémové okruhy a zdůvodnění jejich výběru. Poté se sešli na pracovním jednání s motivujícími starostkami s kterými nastíněné návrhy řešení byly prodiskutovány a byl odsouhlasen další postup prací. Zpracované problémové okruhy byly prodiskutovány ve fokusní skupině, která je odsouhlasila a zároveň byly stanoveny cíle v jednotlivých problémových oblastech.

Starostové z území od počátku projektu odmítají meziobecní spolupráci v širším měřítku než jsou stávající svazky obcí, a to především vzhledem k rozsáhlému území ORP Hradec Králové, které čítá 81 obcí.

Před zahájením prací na návrhové části strategického dokumentu, resp. na 1. oficiálním setkání zástupců obcí k projektu meziobecní spolupráce, které se uskutečnilo 4. 6. 2014 v Obědovicích, se z území ORP Hradec Králové vyčlenilo 13 obcí. Zástupci těchto obcí (Lovčice, Lišice, Převýšov, Chlumeck nad Cidlinou, Olešnice, Nové Město, Písek, Kosice, Kosičky, Stará Voda, Klamoš, Káranice, Chudeřice) z chlumecka se rozhodli řešit své volitelné téma a celou návrhovou část strategického dokumentu společně s obcemi z ORP Nový Bydžov. Tyto obce patří do dobrovolného svazku obcí Chlumecko a dlouhodobě spolupracují s obcemi ze svazku obcí Novobydžovsko a všichni společně pak v Místní akční skupině Společná CIDLINA. Vyčlenění těchto 13 obcí z ORP Hradec Králové a jejich začlenění do strategického dokumentu pro tvorbu návrhové strategie včetně volitelného tématu v rámci projektu meziobecní spolupráce ORP Nový Bydžov bylo odhlasováno a schváleno na jednání dne 4.6.2014.

Do vlastní tvorby této strategie se starostové zapojili především v analytické části a v dotazníkových šetřeních, do návrhové části se příliš aktivně nezapojovali. Všechny dílčí výstupy projektu jim byly průběžně na setkáních svazků obcí prezentovány. Ucelené výstupy návrhové části byly v listopadu elektronicky rozeslány zástupcům všech obcí. Na setkáních svazků obcí, která se uskutečnila v závěru roku 2014 byly tyto závěry starostům a dalším zástupcům obcí opětovně představeny.

6.5. Seznam příloh

6.5.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP.....	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP.....	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	98

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104
Tab. 3.25: církevní MŠ	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVC zřizované obcemi v ORP	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVC v ORP	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	112

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114
Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228
Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č.5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný

sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....239

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....239

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 240

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....241

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....241

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....242

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....244

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....244

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....245

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	247
Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	251
Karta indikátoru č. 4	270
Karta indikátoru č. 5	271
Karta indikátoru č. 8	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012	284
	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	291

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....	397
Tabulka č.7.10: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	398
Tabulka č.7.11: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399
Tabulka č.7.12: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížd'ky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399

6.5.2. Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel SO ORP HK.....	32
Graf č. 4.5.19: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	203
Graf č. 4.2: počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	204
Graf č. 4.3: počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.	204
Graf č. 4.4: počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	205

Graf. č. 4.5: podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	205
Graf. č. 4.6: podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele.....	206
Graf. č. 4.7: podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP...206	206
Graf. č. 4.8: počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	207
Graf č. 1 – Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	290
Graf č.2 – Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008 - 2012.....	292
Graf č. 3 – Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	296
Graf č. 4 – Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008 - 2012.....	298
Graf č.5 – Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008 – 2012,využití a odstranění.....	300
Graf č.7 – Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008 -2012.....	304
Graf č. 8 – Podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008 -2012.....	307
Graf č.6.1: Návštěvnost TO Hradecko v průběhu roku (rok 2012). 334	334
Graf č. 6.2: Struktura návštěvníků jednotlivých atraktivit v TO Hradecko.....	335
Graf č. 6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337

7. Aglomerační téma: MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území

7.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

7.1.1. Úvod

V posledních letech můžeme v České republice, v souladu s trendy a zkušenostmi ze zahraničí, pozorovat jednoznačný posun směrem k realizaci spolupráce na meziobecní úrovni. Klíčovým aktérem se z hlediska podpory těchto aktivit stal Svaz měst a obcí České republiky, který se snaží vytvářet dlouhodobě udržitelné podmínky, které by rozvoj kooperace mezi českými městy a obcemi umožnily, resp. napomohly jí. Na základě zkušeností zahraničních partnerů lze říci, že aktivní spolupráce větších či menších obcí napomáhá nejen rozvoji vzájemné spolupráce a důvěry, ale rovněž vytváření důležitých vazeb mezi partnery a zejména předávání znalostí a zkušeností, které vedou ke zkvalitnění a vyšší efektivitě veřejných služeb. Nejen díky tomu se pak partnerským městům a obcím daří získávat další prostředky pro vlastní rozvoj a zajistit tak své zákonné kompetence.

Město Hradec Králové se také aktivně zapojuje do spolupráce s ostatními obcemi, a to nejen v rámci meziobecní spolupráce, ale také jako součást aglomeračních uskupení založených na konkrétním tématu. Jako konkrétní příklad uvedeného lze uvést aktivitu starostek obcí Stěžery, Urbanice, Praskačka, Dobřenice, Osice a Roudnice, které na jaře roku 2013 oslovily primátora města Hradec Králové MUDr. Zdeňka Finka s návrhem projektu meziobecní spolupráce (MOS). V této souvislosti představily cíle projektu, možná témata a přínosy zamýšlené aglomerační strategie pro město Hradec Králové, včetně dalších strategií vztahujících se na celé území ORP.

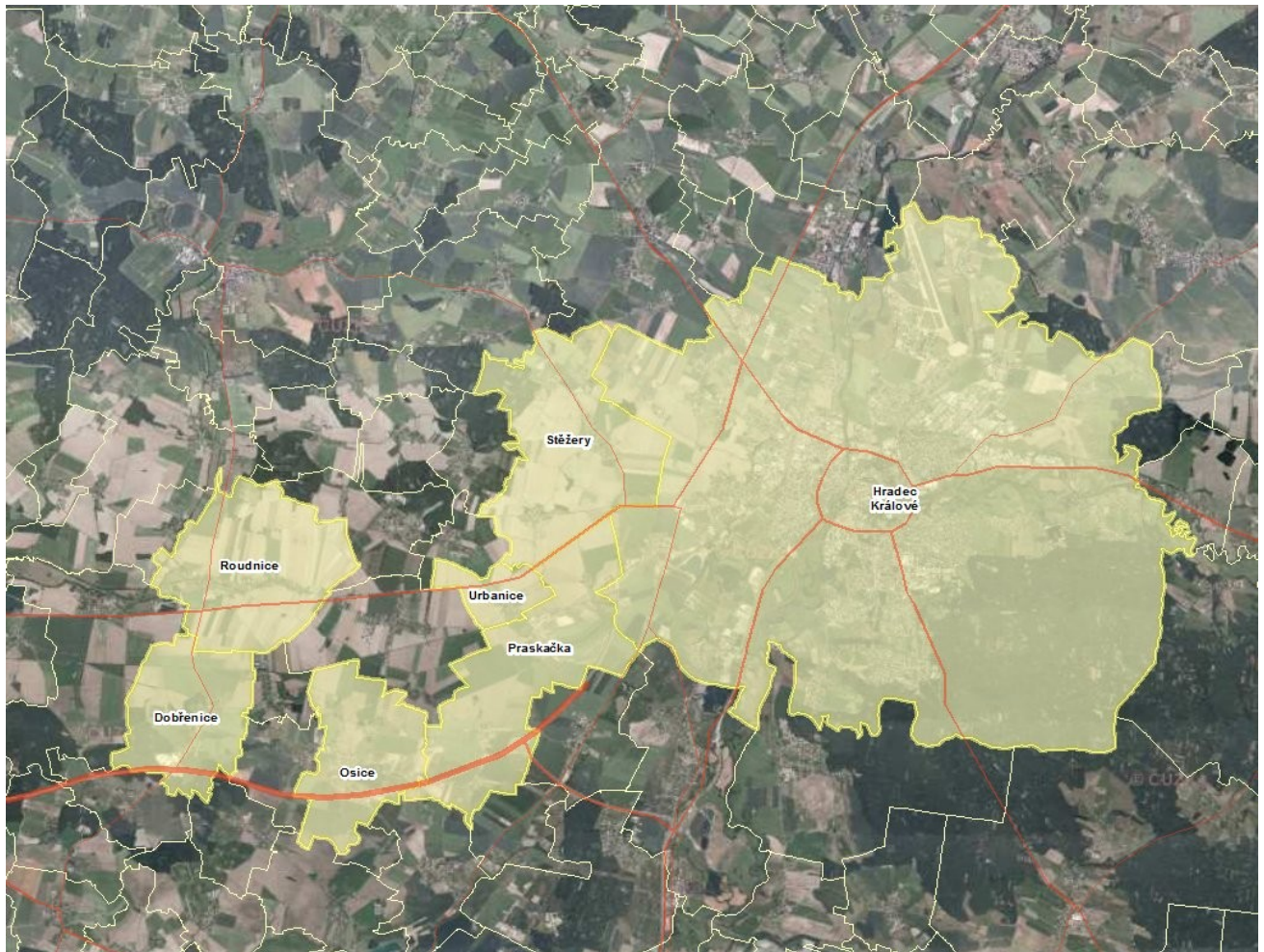
V návaznosti na toto úvodní setkání se uskutečnila tři další jednání se zástupci města Hradec Králové, během nichž bylo diskutováno možné vymezení aglomeračního území a jeho strategie. Hlavním cílem bylo dosáhnout propojení s opatřeními zahrnutými v Integrovaných územních investicích (ITI – Integrated Territorial Investments) a zvýšení celkové integrovanosti území. Obsahem jednání se stala zejména problematika tří oblastí: dopravní prostupnosti a napojení na Integrovaný dopravní systém (IDS); mateřské a základní školy, jejich vybavenost a vzdělávání pedagogů; zdravotní péče a její dostupnost.

Dne 31. května se zástupci zainteresovaných měst a obcí dohodli na vymezení aglomeračního území pro projekt MOS a na společném aglomeračním tématu, a to: Dopravní dostupnost a napojení na IDS. Na základě uvedené dohody se součástí a členy této oblasti staly následující města a obce: **Hradec Králové, Stěžery, Urbanice, Praskačka, Dobřenice, Osice, Roudnice.**

Tabulka č.7.1: Státní správa ORP

Adresa	IČ	Úřední hodiny	Telefon	E-mail	Web	Starosta/ Primátor
Magistrát města, ČSA 408/51, Hradec Králové	2688 10	Po,St:8- 17.00	495 70 71 11	posta@mmhk. cz	http://www.hradeckralove.org	MUDr. Zdeněk Fink
Obecní úřad Stěžery č.p. 31, Stěžery	2696 11	Po,St:7.30- 17.00, Út,Čt,Pá:7.3 0-15.00	495 45 32 21	obec.stezery @iol.cz	http://www.stezery.cz	Ing. Dagmar Smetiprachová
Obecní úřad Urbanice č.p. 40, Urbanice	5289 86	Čt:18-20.00	495 58 81 20	ou@urbanice. cz	http://www.urbanice.cz	Pavel Kratochvíl
Obecní úřad Praskačka č.p. 12, Praskačka	2693 52	Po,Út,Čt,Pá: 8-15.30, St:8- 11.30,16- 19.00	495 58 84 92	praskacka@iol .cz	http://www.praskacka.cz	Ing.Miroslava Součková
Obecní úřad Dobřenice č.p. 10, Dobřenice	2687 21	Po:8- 16.30,19- 20.00, St:8- 16.30	495 99 11 19	dobrenice@vo lny.cz	http://www.dobrenice.cz	Vladimír Gabriel
Obecní úřad Osice č.p. 117, Osice	6533 81	Po:9-11,18- 20.00, St:18- 20.00, Čt:9- 11.00	495 45 18 23	ouosice@ema il.cz	http://www.osice.cz	Stanislav Bydžovský
Obecní úřad Roudnice č.p. 100, Roudnice	2694 33	Po:8-12,15- 17.00, Út,Čt,Pá:8- 12.00, St:15- 18.00	495 45 13 22	ouroudnice@i ol.cz	http://www.obecroudnice.cz	Ing. Jana Rejlová

Obrázek č.7. 1 : Vymezení ORP HK

Zdroj: Geografický informační systém města Hradec Králové

7.1.2. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému doprava

Jak bylo uvedené výše, meziobecní spolupráce je klíčem k posílení pozice (zejména menších obcí) a navázání oboustranně výhodného a přínosného partnerství s dalšími městy. Z tematického hlediska se může uvedená spolupráce realizovat na různých úrovních, jejichž výběr závisí na preferencích zapojených aktérů. Dopravní dostupnost patří v současné době ke klíčovým tématům rozvoje, což úzce souvisí zejména s nárůstem intenzity automobilové dopravy a nutností přizpůsobovat se aktuálním podmínkám. Vzhledem ke skutečnosti, že existující dopravní podmínky nejsou ve většině případů vyhovující, je třeba se problémem zabývat komplexně. Proto je nutné otázky dopravy řešit jak z hlediska dopravní infrastruktury, tak z pohledu zlepšení dopravní obslužnosti a s tím související zvyšování bezpečnosti a řešení rizik v dopravě vznikajících.

Uvedená oblast v rámci celého zázemí města Hradec Králové disponuje nejhustší dopravní sítí s komunikacemi nejvyšší úrovně. Tato skutečnost je dána nejen přítomností dálnice D11 a silnice

I/11, ale rovněž železnice. Z dopravního hlediska se tedy jedná o oblast s velmi dobrou polohou, které odpovídá i kvalitní dopravní obslužnost.

V definovaném území, které zahrnuje obce Stěžery, Urbanice, Praskačka, Dobřenice, Osice, Roudnice a Hradec Králové, jsou největší obcí (kromě HK) z hlediska počtu obyvatel Stěžery (1 785 obyvatel) a Praskačka (1 010 obyvatel). Jejich velikosti pak odpovídají i nejvyšší nároky kladené na otázky dopravní obslužnosti. Celkově v uvažované oblasti žije 4 800 obyvatel, z nichž denně 200 osob dojíždí do škol a 650 osob do zaměstnání, tj. zhruba 18 % celkové populace. Ve většině případů se pak jedná o dojížděku do centra aglomerace, tj. do Hradce Králové. Pokud se jedná o tok opačným směrem, tj. o dojížděku z Hradce Králové do uvedených obcí, jedná se o velmi zanedbatelné hodnoty, a to z důvodu absence významných zaměstnavatelů na jejich území.

Z hlediska aglomerace specifickou roli v rámci MOS plní Stěžery. Jedná se totiž o jedinou obec, která je díky své geografické poloze a velikosti přímo napojena na městskou hromadnou dopravu Hradce Králové, konkrétně spadá do II. tarifní zóny. V porovnání s ostatními obcemi uvažované oblasti Stěžery disponují obrovským množstvím poskytovaných spojů, což je přímým důsledkem kyvadlové dopravy MHD. Ve všední den tak mohou obyvatelé Stěžer celkově využít zhruba 150 spojů, které jsou zajištěny nejen MHD, ale rovněž linkami veřejné autobusové dopravy poskytovanými společnostmi Arriva. Uvedené výhody a služby jsou dány zejména geografickou blízkostí Hradce Králové, resp. bezprostředním sousedstvím a souvisejícími vazbami na toto centrum. Z nich logicky vyplývá také vysoký procentuální podíl dojížděky za prací do Hradce Králové, která dosahuje úrovně 77 % všech ekonomicky aktivních obyvatel.

Druhá velká obec zapojená do MOS, Praskačka, je rovněž charakteristická vysokou mírou dojížděky do Hradce Králové – z celkového počtu 1 010 obyvatel denně vyjíždí 220 osob za studiem či prací. Ačkoliv můžeme Praskačku označit za relativně významnou obec s zanedbatelným počtem osob využívajících služeb veřejné dopravy, je překvapivá relativně slabá autobusová obslužnost. Ta je ve všední dny v obou směrech poskytována pouhými dvaceti spoji, resp. sedmi spoji během víkendů. Ve srovnání s údaji o autobusové dopravě jsou tak intenzivněji využívána vlaková spojení, která jsou ve srovnání s přepravou autobusem (průměrně patnáct minut) dvojnásobně rychlejší. Z uvedených důvodů jsou obyvatelé Praskačky zejména mimo pracovní dny odkázáni zejména na prostředky železniční dopravy, neboť autobusová přeprava je ve srovnání s ní výrazně omezená.

Jak z výše uvedeného vyplývá, meziobecní spolupráce v oblasti dopravy (individuální autobusové, veřejné, městské hromadné či cyklistické) je relevantním tématem, které si zaslouží pozornost a systémové řešení. Dobrá dopravní poloha zapojených měst a obcí a návaznost na rozvinutou dopravní síť představovanou zejména napojením na dálnici D11, představují základ budoucí spolupráce. Navíc budoucí předpoklad vybudování dálničního přivaděče, který by se v budoucnu měl stát součástí rychlostní silnice R35, s sebou přináší nutnost intenzivního zapojení uvedených obcí do vznikajícího Inteligentního dopravního systému aglomerace, který má napomoci dopravní dostupnosti a prostupnosti této oblasti. S uvedeným souvisí rovněž nutnost sběru dat, potřeba řízení a monitoringu reálných toků dopravy směrem k hlavnímu dopravnímu uzlu aglomerace, tj. směrem na Hradec Králové, resp. Pardubice.

Zlepšení obslužnosti regionu

Pokud se zaměříme na problematiku dopravní obslužnosti, je třeba uvést zejména potřebu zlepšení systému dopravní obslužnosti regionu, která výrazným způsobem přispívá mj. ke zlepšení kvality života v dané oblasti. Dopravní obslužnost sama o sobě však nezahrnuje pouze počet a četnost spojů, jež jsou zajištěny, ale také např. návaznost městské hromadné dopravy (MHD) na integrované dopravní systémy kraje. Klíčové aktivity by proto měly směřovat nejen k zajištění odpovídajícího spojení, ale rovněž k provázanosti jednotlivých systémů a úrovni dopravy a vytvoření funkčního celku.

V rámci investic do dopravní infrastruktury je proto nezbytné řešit integraci dopravy, ale také zlepšení propustnosti území či snižování rizik a zvyšování bezpečnosti v dopravě. V neposlední řadě je také potřebné zajistit zkvalitnění poskytovaných služeb, které ve svém důsledku povedou k vyššímu využití veřejných prostředků na úkor individuální automobilové dopravy. V této oblasti je však nutná součinnost měst a obcí se státem a jeho organizacemi, a to zejména v otázce pokračování výstavby dálnice D11, která byla klíčovým atributem, na jehož základě došlo ke konečnému vymezení MOS.

Z uvedeného vyplývá, že města a obce spolupracující v rámci MOS by se z hlediska společných aktivit v oblasti dopravy měla primárně zaměřit na témata: zlepšení dopravní obslužnosti regionu; zkvalitnění a optimalizace dopravního systému plánování; zkvalitnění a dořešení dopravní infrastruktury; zlepšení podmínek pro nemotorovou dopravu; zvyšování bezpečnosti nebo řešení negativních vlivů; optimalizace výdajů na dopravu či jiné aktivity, které by mohly řešení dopravních otázek aktivně napomoci.

Zkvalitnění a optimalizace dopravního systému plánování

V souvislosti s dopravní obslužností je třeba zmínit také skutečnost, že zkvalitnění a optimalizace systému dopravního plánování úzce souvisí také s dalšími oblastmi rozvoje. Tím je myšlena zejména provázanost dopravní sítě s ekonomickými aktivitami a vývojem dané oblasti, což ve svém výsledku napomáhá ekonomickému růstu a podpoře zaměstnanosti. Tyto aktivity jsou proto z hlediska dalšího vývoje oblasti nepostradatelné, a proto žádoucí.

Navrhované území MOS je proto součástí budovaného Inteligentního dopravního systému aglomerace, který lze považovat za základ udržitelné mobility. IDS umožní sběr potřebných dat, kvalitní řízení provozu, následné zpracování dopravních informací a odpovídající dohled nad komunikační infrastrukturou v definované oblasti. Jako doprovodné dopady lze uvést již zmiňovanou optimalizaci využívání všech druhů dopravy, součinnost různých druhů hromadné a individuální přepravy, a to včetně souladu mezi nákladní a osobní dopravou. Hlavním cílem je vytvoření prostředí pro všechny druhy dopravy, jež zajistí potřebnou mobilitu, zvýší bezpečnost provozu, zefektivní plynulost a průchodnost dopravy. Jako další doprovodné výsledky lze uvést změnu skladby způsobů dopravy obyvatelstva (Modal split) mezi její jednotlivé typy (tj. automobilovou, autobusovou, cyklistickou, pěší), zabezpečí odpovídající ochranu životního prostředí při zachování všech existujících ekonomických funkcí daného území či napomůže prevenci kriminality (zejména prostřednictvím instalace kamerového systému a jeho propojení s Policií ČR). Nedílnou součástí uvedeného systému je i jeho vazba na stávající IDS – Integrovaný dopravní systém východních Čech

Zkvalitnění a dořešení dopravní infrastruktury

Obce zapojené do projektu MOS, tj. Hradec Králové, Stěžery, Urbanice, Praskačka, Dobřenice, Osice a Roudnice, v rámci aglomerační dopravní sítě disponují velmi dobrou dopravní polohou. Z hlediska automobilové dopravy je tato skutečnost dána zejména vhodnou kombinací exitu dálnice D11 a přítomností silnic I. třídy, které zajišťují kvalitní dopravní spojení. Výraznému multiplikačnímu dopravnímu efektu napomáhá rovněž přítomnost železniční trati č. 031 vedoucí z Pardubic přes Hradec Králové do Jaroměře, resp. č. 30 pokračující z Jaroměře do Liberce. Neméně důležitý je význam Hradce Králové, který plní úlohu významného silničního uzlu (např. spojnice na Liberec, Náchod).

Z hlediska silniční dopravy, jejíž relativně hustou sítí území disponuje, je zejména významná přítomnost dálnice D11, na niž se napojuje rychlostní silnice R35. Oblastí dále prochází také silnice I. třídy č. 11 a č. 37. Z hlediska dopravní situovanosti obcí zapojených do MOS je třeba zmínit situaci Dobřenic, které leží na silnici II/323, a jejich bezprostřední blízkost vůči exitu 76 náležícímu k dálnici D11. Obce Praskačka a Urbanice se nacházejí nedaleko silnice I/11, v bezprostřední blízkosti železniční trati č. 020, a jsou také v blízké vzdálenosti dosavadního ukončení dálnice D11. Podobná situace se týká také ostatních obcí ležících jihozápadně od města Hradec Králové, které geograficky spadají do navrhovaného aglomerační území projektu MOS.

Z hlediska dopravní obslužnosti je zázemí uvedených obcí formováno zejména na základě jejich vzájemného vztahu s centrem, kterým je v tomto případě myšleno město Hradec Králové. Členové MOS totiž ve velké většině případů nedisponují veškerou potřebnou občanskou vybaveností, popř. nedostatkem příležitostí pro zajištění odpovídajícího dopravního systému. Současně se však velmi výrazným způsobem zvyšují nároky kladené na dopravní obslužnost těchto obcí, a to včetně jejich spojení s centrem (tj. Hradcem Králové) prostřednictvím veřejné hromadné dopravy. Ta je využívána jak ekonomicky aktivním obyvatelstvem při jejich cestě za prací, tak dětmi a studenty pro přepravu do škol (zejména středních). Proto je kvalita dopravní obslužnosti klíčová zejména z hlediska četnosti jednotlivých spojů a jejich časové náročnosti (ta je uvažována především v případě spojů v ranních a odpoledních hodinách, které jsou využívány pro dopravu do a ze zaměstnání a škol). Neméně významná je také kvalita dopravní sítě a rychlá časová dostupnost individuální automobilovou dopravou.

Pokud se jedná o hromadnou dopravu, v oblasti je zajištěn provoz autobusové i železniční dopravy. Autobusové spoje jsou zajištěny jak státními, tak soukromými subjekty (např. Dopravní podnik města Hradec Králové, a.s.; Arriva východní Čechy, a.s.), přičemž dominantní postavení v této sféře zaujímá společnost Arriva východní Čechy. Důležitá je rovněž úloha Dopravního podniku města Hradec Králové, jehož autobusy sice obsluhují pouze obec Stěžery, ale četnost poskytovaných spojení je několikanásobně vyšší než je běžným standardem pro klasickou veřejnou dopravu. Ve sféře železniční přepravy jsou klíčovým poskytovatelem služeb České dráhy. Z hlediska infrastrukturního zázemí je pochopitelně jednodušší zajištění autobusových spojů, nicméně i přes tuto skutečnost je vlakem obsluženo pět obcí.

Situace v oblasti individuální dopravy, resp. časová dostupnost, je ovlivněna celou řadou okolností. Přeprava do centra města Hradce Králové závisí zejména na plynulosti provozu a souvisejících dopravních špičkách. Při nízké intenzitě provozu je možné překonat tuto vzdálenost z obcí zapojených

do MOS během 15 minut, nicméně během časových úseků, kdy je hustota provozu na maximum (zejména v ranních a odpoledních hodinách, kdy dochází k přepravě pracujících do a ze zaměstnání), je tento časový údaj pochopitelně vyšší. V úsecích mimo špičku je však automobilová doprava výrazně rychlejší a z hlediska časové dojezdovosti výhodnější než autobusová či železniční.

Veškeré aktivity v oblasti dopravy by proto měly směřovat ke zkvalitnění a dořešení problematických oblastí dopravní infrastruktury, zejména pak k řešení integrace dopravy, zlepšení propustnosti území, snižování rizik a zvyšování bezpečnosti. V této souvislosti je mj. nezbytná součinnost obcí a státu, zejména pak z hlediska realizace velkých dopravních staveb, které mají docílení kýženého stavu napomoci.

Z hlediska podpory alternativní způsobů dopravy a jejich vzájemného propojování se klíčovým jeví Integrované dopravní systémy. Termínem „Integrovaný dopravní systém“ je myšleno propojení všech existujících druhů městské a příměstské dopravy, které je založeno na předpokladu, že bude zachován jednotný jízdní tarif a dojde k co nejvyšší provázanosti a koordinaci jízdních řádů, resp. návaznosti jednotlivých spojů. Cílem takového systému je pochopitelně přinést maximální možné výhody samotnému cestujícímu, který není nucen složitě zjišťovat informace z různorodých zdrojů a složitě sestavovat plán své cesty. Uvedený systém by proto měl zaručit dobrou provázanost dopravy, která cestujícímu zabere co nejmenší množství času.

V rámci zázemí uvažované aglomerace lze identifikovat dva integrované systémy, a to: Východočeský dopravní integrovaný systém (IDS VYDIS) a Integrovaná regionální doprava (IDS IREDO). IDS VYDIS působí na území Pardubického a Královéhradeckého kraje a zahrnuje systémy městské hromadné dopravy obou měst, které jsou kombinovány s železniční dopravou na některých příměstských tratích. Tento systém je rozdělen do tří zón, kterým analogicky odpovídají tři úrovně jízdních tarifů. Do první zóny pak spadá MHD v Hradci Králové, do druhé MHD Pardubice a třetí zahrnuje dopravu na některých vybraných železničních tratích poskytovaných Českými drahami.

IDS IREDO, ve srovnání s IDS VYDIS, představuje mnohem rozsáhlejší integrovaný systém, do kterého spadá většina linek obsluhujících obce spadající do vymezené aglomerace. Tento integrovaný dopravní systém sdružuje dopravce linkové autobusové dopravy a regionální železniční dopravy, a to na celém území Pardubického a Královéhradeckého kraje (včetně dalších přilehlých oblastí). Jeho nedílnou součástí jsou rovněž jednotlivé traťové úseky železniční dopravy zajišťované Českými drahami. IREDO rovněž nabízí službu zakoupení dlouhodobější jízdenky, která platí v celém integrovaném dopravním systému. Od 1. září 2013 byla do provozu zavedena také bezkontaktní čipová karta IREDO, jež je využívána zejména jako nosič jízdních dokladů a současně jako elektronická peněženka. V budoucnu se plánuje také se zapojením Dopravního podniku města Hradec Králové do tohoto systému, kdy by jeden tarifní doklad mohl sloužit i jako jízdenka na linkách městské hromadné dopravy.

Zlepšení podmínek pro nemotorovou dopravu

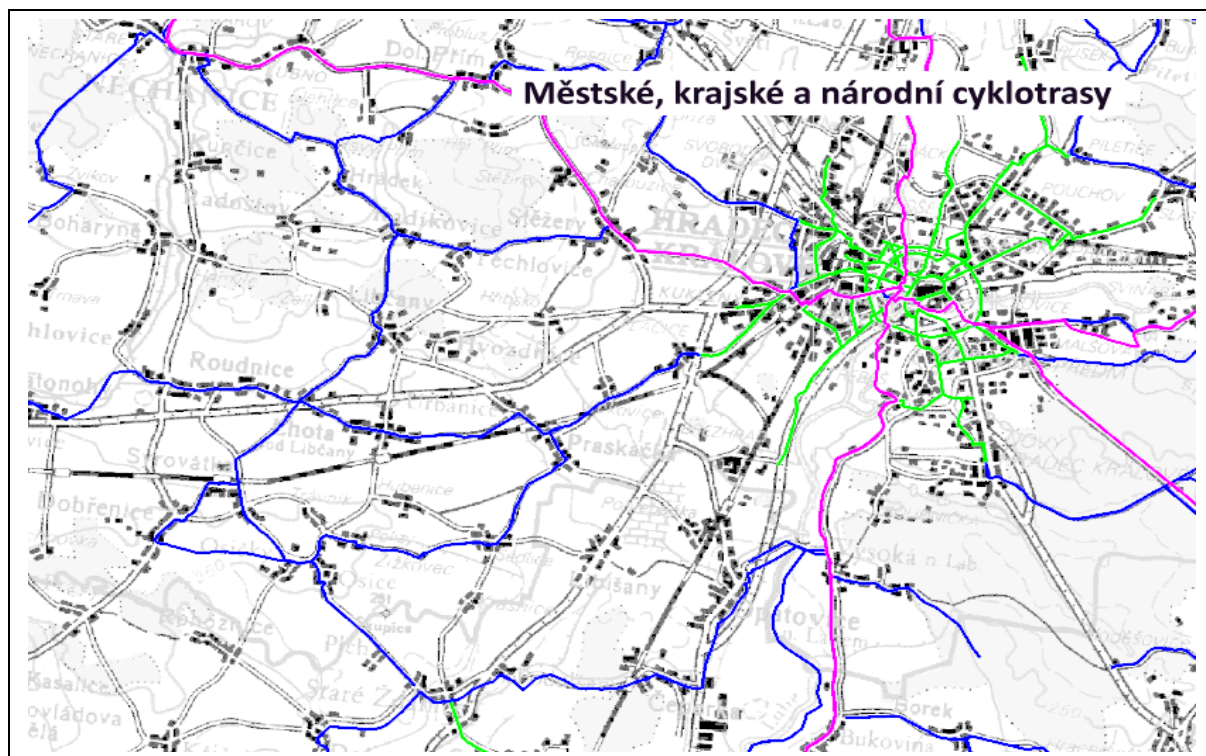
Dopravu je však potřeba uvažovat také v rovině nemotorové, čímž je myšlena zejména cyklistika a pěší chůze. Cílem je proto také vytvoření kvalitních cyklistických a pěších tras, a to včetně řešení souvisejících křižovatek, které uživatelům zajistí kvalitní a zejména bezpečnou alternativu vůči individuální motorové dopravě. To v praxi znamená zejména provázání, resp. navázání nemotorové

dopravy na IDS (zejména MHD), omezení její přímé interakce s automobilovou dopravou, popř. vedení cyklotras po komunikacích s malou dopravní intenzitou.

Jedním z klíčových nástrojů, jak podpořit jízdu na kole a její využívání obyvateli, je budování samostatné moderní infrastruktury. Základním předpokladem je důraz na zajištění odpovídajícího stupně bezpečnosti, tj. zřizování cyklistických stezek, které budou fyzicky oddělené od ostatního (automobilového) provozu. Tyto trasy je pak pochopitelně možné využít také pro potřeby pěších chodců a nabídnout tak další alternativu k nemotorovému způsobu dopravy. Kromě zajištění bezpečnosti přepravy je nutné klást důraz také na komfort tohoto druhu přepravy a docílení zkrácení dojezdového času cyklisty ve srovnání se stavem před realizací daného opatření. Tato infrastruktura, má-li být pro obyvatele atraktivní, musí splňovat minimální požadavky, a to: spojitost, přímost v prostoru a čase a pochopitelně bezpečnost. Nutnou součástí je také zajištění, popř. budování vhodného parkování pro kola.

V otázce výstavby infrastruktury pro cyklisty město Hradec Králové v minulých letech podniklo řadu kroků vedoucích k několika opatřením. Z hlediska výstavby infrastruktury došlo k rozšíření, popř. zvýšení kvality jednotlivých cyklotras, které zajišťují odpovídající komfort dopravy jak na území města, tak i v přilehlých oblastech. V současné době je v městě Hradec Králové již 72 km cyklistických komunikací.

Obrázek č. 7.2: Městské, krajské a národní cyklotrasy

Zdroj: Geografický informační systém města Hradec Králové

Parkování pro kola bylo odstartováno pilotním projektem parkovací věže u budovy hlavní železniční stanice, která jedinečným způsobem řeší parkování jízdních kol ve městě. Výhody tohoto projektu jsou nesporné. Cyklisté se již nemusí v tak rozsáhlé míře obávat krádeží svých kol, popř. jejich částí či

doprovodného vybavení, stejně jako s hledáním vhodného místa k zaparkování svého jednostopého dopravního prostředku. V případě nepřízně počasí parkovací domy navíc poskytují odpovídající zázemí, které mj. brání dalšímu doprovodu opotřebením kol způsobeným počasím. Vzhledem k úspěšnosti celého projektu byla (kromě prostoru před hlavním nádražím) vytipována i další místa pro výstavbu obdobných věží, které by na frekventovaných místech ve městě (např. u budovy Univerzity Hradec Králové, Fakultní nemocnice Hradec Králové či koupaliště Flošna) měly zajistit odpovídající infrastrukturu pro místní cyklisty a kvalitní odkládání kol. Parkovací domy jsou v současnosti také jedním z projektových záměrů chystaných v rámci Hradecko-pardubické aglomerace financované prostřednictvím ITI. V budoucnu se počítá s výstavbou obdobných domů také na území měst Pardubice, Chrudim či Jaroměř.

Zvyšování bezpečnosti nemotorové dopravy

Různé studie dokládají následující zjištění – čím vyšší je podíl nemotorové dopravy (typicky cyklistů), tím bezpečnější prostředí je pro tyto osoby pohyb. Je pro to mnoho vysvětlení, včetně chování účastníků provozu a pozornosti, kterou politici na všech úrovních věnují cyklodopravě. Předně, vyšší podíl užívání nemotorové dopravy (kola) vede k změně chování části účastníků silničního provozu všech druhů, protože v celkovém pohledu na uliční prostor jsou tyto osoby více dominantní, jsou více vidět a zároveň více účastníků silničního provozu má zkušenosti s vlastní jízdou na kole. V druhé řadě vyšší podíl užívání kola jde ruku v ruce s nižším užíváním automobilu, což redukuje možnosti konfliktu cyklisty s automobilem. V poslední řadě je politické vysvětlení: vyšší užívání kola vytváří více podpory pro cyklistickou politiku, tzn. do infrastruktury pro cyklisty je investováno více prostředků a ta se tím pádem stává více bezpečnou. Cyklisté jsou nejvíce zranitelní účastníci provozu. Stejně jako pěší nejsou chráněni konstrukcí dopravního prostředku a deformační zónou, na rozdíl od pěších se však cyklisté pohybují vyšší rychlostí a jsou více v kontaktu s motorovou dopravou. Zaručit bezpečnost cyklistů je proto možné jen návrhem bezpečných komunikací, po kterých se cyklisté pohybují. Dopravní bezpečnost může být ovlivněna mnoha způsoby. Hlavní úlohu při procesu zajišťování bezpečnosti hrají požadavky formulované v rámci systému trvale udržitelné dopravy:

- výstavba co nejvíce souvislých cyklistických tras v obytných čtvrtích (kde je rychlost omezena na 30 km/h)
- minimum úseků cyklistických tras vedených po nebezpečných silnicích
- co nejkratší cesty
- kombinace nejkratších a nejbezpečnějších tras
- zabránit situacím, kdy cyklista musí hledat svou cestu
- vytvoření jednoznačně rozpoznatelných kategorií silnic
- omezit počet způsobů dopravního řešení a dát jim jednoznačnou (nedvojsmyslnou) podobu
- zabránit konfliktům s protijedoucí dopravou
- zabránit konfliktům s křižující dopravou
- omezení rychlosti v potenciálně konfliktních lokalitách
- vyvarování se překážek vedle silnice (na krajnici)

Cílem je tak zvýšit bezpečnost, omezit dopravní rizika, zvýšit plynulost dopravy, snížit dopravní zátěž v centru obcí a omezit negativní dopady motorové dopravy (emise, hluk, škodlivé plyny, pevné částice).

Optimalizace výdajů na dopravu

Problematika optimalizace výdajů na dopravu představuje jedno z velmi diskutovaných témat týkajících se dopravní obslužnosti, a to nejen v kontextu Královéhradeckého kraje, resp. uvažovaného území MOS. Královéhradecký kraj sice disponuje hustou silniční sítí a výhodnou dopravní polohou, nicméně potýká se s problémem špatného technického stavu a technické zanedbanosti své silniční sítě, popř. neodpovídající kapacity. Vzhledem k uvedenému špatnému stavu komunikací často zaznávají požadavky na provedení oprav a vytvoření odpovídající infrastruktury splňující náročné podmínky na dopravu kladené. Problémem se však, kromě nedostatku financí na nutné opravy, ukazuje také upřednostňování výstavy nových komunikací (zejména dostavba dálnice D11 a navazujících rychlostních silnic R11 a R35) před nezbytnými opravami. I proto trvalá přetíženost silniční sítě přináší také negativní dopady na životní prostředí a zhoršující se kvalitu místního ovzduší.

Problematika rekonstrukce dopravních spojnic je dále komplikovaná otázkami vlastnictví, resp. správy daných komunikací. Za dálnice silnice I. třídy odpovídá Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD), komunikace II. a III. třídy spravují kraje, zatímco místní komunikace spadají do vlastnictví konkrétního města či obce. Královéhradecký kraj vlastní 3 316 km silnic, z čeho 894 km tvoří komunikace II. třídy a 2 422 km silnice III. třídy. Od roku 2001 bylo do údržby a opravy těchto komunikací investováno celkem 6,036 miliardy korun. Na této částce se kraj podílel celkově 4,517 miliardami korun. Ačkoliv se tedy modernizace a obnova dopravní infrastruktury staly pro většinu krajů a měst prioritou, na niž jsou ročně vynakládány značné finanční prostředky, tyto finance na obnovu současné sítě stále nestačí.

Z hlediska dopravní obslužnosti je nutné aktivity zaměřit zejména na integraci ekonomických, technických a sociálních požadavků, jež povedou k vytvoření kvalitního, dostupného a ekonomicky přijatelného systému. Jedním z možných řešení je realizace prostřednictvím integrace dopravy, tj. prostřednictvím propojení existujících systémů veřejné dopravy, docílení jejich dobré návaznosti a zajištění odpovídajícího komfortu cestování, který napomůže zvýšení atraktivity a využívání veřejné dopravy obyvateli. V případě MOS se v praxi jedná zejména o služby poskytované IDS IREDO a IDS VYDIS, které jsou zmíněny výše, a jejichž význam v posledních letech významně narostl.

Příklady indikátorů, se kterými je možné pracovat v projektu MOS:

- Dopravní intenzita ve stanovených bodech,
- Průměrná doba dojezdu z obcí ORP k dálnici nebo rychlostní komunikaci,

nebo doba dojezdu z jádrové obce ORP k dálnici nebo rychlostní komunikaci,

Délka evidovaných cyklostezek a cyklotras,

Počet projektů dopravní infrastruktury státu, kraje na území ORP

Nebo Příprava / zahájení / dokončení významné dopravní stavby

Nebo Počet realizovaných dopravních opatření na území ORP (např. infrastrukturních) k počtu, které je nezbytné realizovat do roku 2023 (%),

Počet dopravních nehod na území ORP,

Dopravní obslužnost - počet spojů v rámci ORP,

Celkové běžné výdaje všech obcí ORP (např. na dopravní obslužnost) na 1000 ,obyvatel

Celkové kapitálové výdaje všech obcí ORP (např. na místní komunikace) na 1000 obyvatel.

7.1.3. Popis a situační analýza ve správním obvodu ORP

Informace z databází k dopravě

Rozbor dopravního napojení ORP a percepce kvality tohoto napojení do jednotlivých sídel (k.ú.) ORP je uveden v následující tabulce.

Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí

Dopravní dostupnost			
		Počet sídel (k.ú.)	% sídel (k.ú.)
Dostupnost sídla (k.ú.) individuální (automobilovou) dopravou	zcela vyhovující	17	18,68
	vyhovující	36	39,56
	nutno zkvalitnit	33	36,26
	zcela nevyhovující	9	9,89
Dostupnost autobusového spojení do sídla (k.ú.)	zcela vyhovující	21	23,08
	vyhovující	46	50,55
	nutno zkvalitnit	19	20,88
	zcela nevyhovující	4	4,40
Dostupnost vlakového spojení do sídla (k.ú.)	není v obci	1	1,10
	zcela vyhovující	17	18,68
	vyhovující	16	17,58
	nutno zkvalitnit	0	0,00
	zcela nevyhovující	2	2,20
Dostupnost zastávek hromadné dopravy v obci	není v obci	22	24,18
	zcela vyhovující	43	47,25
	vyhovující	47	51,65
	nutno zkvalitnit	5	5,49
Kvalita místních komunikací v obci	zcela nevyhovující	0	0,00
	zcela vyhovující	8	8,79
	vyhovující	31	34,07
	nutno zkvalitnit	49	53,85
Celková kvalita dopravní infrastruktury v obci	zcela nevyhovující	4	4,40
	zcela vyhovující	13	14,29
	vyhovující	29	31,87
	nutno zkvalitnit	37	40,66
Možnosti cyklistické dopravy v obci	zcela nevyhovující	6	6,59
	vůbec	1	1,10
	výjimečně	16	17,58
	často	47	51,65
Cyklostezky a jejich stav v obci	velmi často	31	34,07
	ano	50	54,95
	ne	46	50,55
	zcela vyhovující	8	8,79
	vyhovující	20	21,98
	nutno zkvalitnit	15	16,48
zcela nevyhovující	0	0,00	

Zdroj: Územně analytické podklady ORP Hradec Králové

Z výše uvedeného vyplývá, že dopravní dostupnost pro individuální automobilovou dopravu je velmi dobrá nebo dobrá v 58,24% sídel (k.ú.). Jako zcela nevyhovující je hodnocena v 9,89% sídel (k.ú.). Kvalita dopravní dostupnosti je nejlepší u sídel (k.ú.) v přímém kontaktu s nadřazeným dopravním systémem (dálnice D11, silnice 1. třídy) a výrazně se zhoršuje u sídel (k.ú.) v odlehlejších částech ORP, což není případ obcí v MOS. Problém je zejména v severním a severovýchodním segmentu území. Na druhou stranu dobré dopravní napojení s sebou u většiny sídel (k.ú.), které jej mají, přináší problémy s kvalitou prostředí (zejména tam, kde silnice 1.třídy prochází zastavěnou částí sídla (k.ú.)).

Zmiňovány jsou problémy s nadměrným zatížením hlukem, prašnost a kvalita ovzduší a v neposlední řadě i bezpečnost v okolí těchto komunikací (přechody pro chodce, riziko pro děti apod.), a to u 28 ze sledovaných sídel (k.ú.). Dostupnost území z pohledu veřejné hromadné dopravy je hodnocena z hlediska dostupnosti autobusovou dopravou a železniční dopravou. Zcela vyhovující a vyhovující napojení na autobusovou dopravu má 73,63% sídel (k.ú.) v regionu ORP. Jen jedno sídlo (k.ú.) nemá autobusové spojení (Michnovka) a 4 sídla (k.ú.) (Lučice, Libčany, Stračov, Hoříněves) považují autobusové spojení za zcela nevyhovující.

Na železnici je napojeno 35 sídel (k.ú.), z nichž jen 2 nepovažují dostupnost po železnici za vyhovující. Jen 5% sídel (k.ú.) vyhodnotilo jako nevyhovující dostupnost zastávek hromadné dopravy. I přesto, že převážná část sídel (k.ú.) považuje dopravní napojení veřejnou hromadnou dopravou za vyhovující na druhou stranu z hodnocení percepce problémů v obci vyplývá, že dostupnost hromadnou dopravou vytipovalo jako problematické 29 sídel (k.ú.). Zároveň celkovou kvalitu dopravní infrastruktury v obci hodnotilo jako zcela vyhovující či vyhovující 46,77 % sídel (k.ú.). Tento rozpor je zřejmě možné vyložit tak, že na současnou úroveň dopravního napojení jsou místní víceméně přivyklí, jeho zkvalitnění by ale uvítali.

Vyjíždějí (dojíždějí) do zaměstnání a škol

Vyjíždka do zaměstnání a do škol je nejčastějším způsobem mobility obyvatel. Data o vyjíždce a dojíždce je možné v detailu získat pouze ze sčítání lidu, domů a bytů. V následující analýze jsou rozebrány údaje ze SLDB 2011 pro město Hradec Králové, dále obce Stěžery, Urbanice, Praskačka, Dobřenice, Osice a Roudnice.

Úroveň vyjíždky za prací a do škol ovlivňuje nabídka pracovních příležitostí a vzdělávacích institucí v daném regionu, a také jeho dopravní dostupnost. Intenzita vyjíždky za prací a do škol je rozdílná podle velikosti obce, ve které respondenti žijí. S rostoucí velikostí obce se vyjíždka snižuje. Větší města disponují větším počtem pracovních míst, jejich zaměstnaní vyjíždějí za prací mimo obec podstatně méně. Podobná situace platí v případě škol. Naopak obyvatelé menších obcí častěji za prací a do škol dojíždí do větší měst. Vyjíždka za prací a do škol tak způsobuje pravidelné téměř každodenní zvyšování počtu obyvatel měst o pracující a studující z okolních a mnohdy i vzdálenějších obcí.

Při sčítání v roce 2011 byly osobami vyjíždějícími za prací a do škol zaměstnaní (včetně zaměstnanců, zaměstnavatelů, osob samostatně výdělečně činných pracujících důchodů či žen na mateřské dovolené v trvání 28 resp. 37 týdnů) a žáci, studenti či učni, jejichž místo pracoviště nebo školy bylo v

jiném domě, než ve kterém měly obvyklý pobyt. Údaje obsahují nejen celkový počet vyjíždějících, ale také směr vyjížděky, kterým je v této fázi zpracování výsledků sčítání pohyb v rámci obce, do jiné obce okresu, do jiného okresu kraje, do jiného kraje nebo do zahraničí, vyjíždění do škol v rámci obce a mimo obec. Získaná data jsou však významně poznamenána neochotou sčítaných osob pravdivě uvést požadované údaje.

Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001

		2011	2001	
Vyjíždějící celkem		<u>23 838</u>	58 519	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	<u>17 299</u>	42 659	
	v tom	v rámci obce	<u>13 372</u>	36 154
		do jiné obce okresu	<u>714</u>	1 207
		do jiného okresu kraje	<u>562</u>	968
		do jiného kraje	<u>2 427</u>	3 161
		do zahraničí	<u>224</u>	x ^{*)}
	vyjíždějící do škol	<u>6 539</u>	15 860	
	v tom	v rámci obce	<u>4 557</u>	13 222
		mimo obec	<u>1 982</u>	2 489

^{*)} data pro vyjížděku do zahraničí pro rok 2001 nebyla v Sociodemografické analýze zaznamenána

Zdroj: Sociodemografická analýza města Hradce Králové, 2013

Počet vyjíždějících osob ve městě Hradec Králové se snížil z 58 519 v roce 2001 na 23 838 v roce 2011, což představuje pokles o 59 %. Z celkového počtu vyjíždějících osob v Hradci Králové v roce 2011 vyjíždí do zaměstnání 17 299 osob, tj. 72,6 %, z nichž nejvíce (13 372) vyjíždí v rámci obce. Další 6 539 osob, tj. 27,4 %, vyjíždí do škol, z nich nejvíce (4 557) vyjíždí v rámci obce. V roce 2001 vyjíždělo do zaměstnání 42 659 osob, tj. 72,9 %, z nichž nejvíce vyjíždělo opět v rámci obce (36 154), do škol vyjíždělo 15 860 osob, tj. 27,1 %, z nichž nejvíce vyjíždělo v rámci obce (13 222).

Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001

			2011	2001
Vyjíždějící celkem			483	x ^{*)}
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		329	730
	v tom	v rámci obce	14	69
		do jiné obce okresu	262	575
		do jiného okresu kraje	9	11
		do jiného kraje	42	34
		do zahraničí	2	x ^{*)}
	vyjíždějící do škol		154	x ^{*)}
	v tom	v rámci obce	16	x ^{*)}
mimo obec		138	191	

*) data pro vyjížděku do zahraničí, vyjíždějící do škol celkem a v rámci obce nebyla v SLDB 2001 zaznamenána

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011 a 2001

Z celkového počtu vyjíždějících osob v obci Stěžery v roce 2011 (483) vyjíždí do zaměstnání 329 osob, tj. 68,11 %, z nichž nejvíce (262) vyjíždí do jiné obce okresu. Dalšíh 154 osob, tj. 31,8 %, vyjíždí do škol, z nichž mimo obec vyjíždí 138. V roce 2001 vyjíždělo do zaměstnání více osob, než v roce 2011, a to 730, z nichž nejvíce (575) vyjíždělo do jiné obce okresu. Žáků vyjíždějících do škol mimo obec byl 191, což je rovněž více než v roce 2011.

Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001

			2011	2001
Vyjíždějící celkem			79	x ^{*)}
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		57	152
	v tom	v rámci obce	1	6
		do jiné obce okresu	47	104
		do jiného okresu kraje	2	0
		do jiného kraje	7	6

		do zahraničí	x	x ^{*)}
	vyjíždějící do škol		22	x ^{*)}
	v tom	v rámci obce	x	x ^{*)}
		mimo obec	22	31

*) data pro vyjížděku do zahraničí, vyjíždějící do škol celkem a v rámci obce nebyla v SLDB 2001 zaznamenána

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011 a 2001

V obci Urbanice vyjíždělo v roce 2011 celkem 79 osob. Do zaměstnání vyjíždí 57 osob, tj. 72,2 %, z nichž nejvíce vyjíždí do jiné obce okresu. Do škol vyjíždí 22 osob, tj. 27,8 %, z nichž mimo obec vyjíždí 22. V roce 2001 vyjíždělo do zaměstnání 152 osob, z nichž nejvíce vyjíždělo do jiné obce okresu. Do škol mimo obec vyjíždělo 31 osob. Počty vyjíždějících osob se v roce 2011 snížily oproti roku 2001.

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001

		2011	2001	
Vyjíždějící celkem		327	x ^{*)}	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	239	391	
	v tom	v rámci obce	14	34
		do jiné obce okresu	186	301
		do jiného okresu kraje	5	5
		do jiného kraje	30	24
		do zahraničí	4	x ^{*)}
	vyjíždějící do škol	88	x ^{*)}	
	v tom	v rámci obce	3	x ^{*)}
mimo obec		85	88	

*) data pro vyjížděku do zahraničí, vyjíždějící do škol celkem a v rámci obce nebyla v SLDB 2001 zaznamenána

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011 a 2001

Z celkového počtu vyjíždějících v obci Praskačka v roce 2011 (327) jich 239, tj. 73,1 % vyjíždí do zaměstnání, z nich nejvíce (186) do jiné obce okresu. 88 osob, tj. 26,9 % dojíždí do škol a z nich nejvíce (85) mimo obec. V roce 2001 vyjíždělo do zaměstnání více osob, než v roce 2011, a to 391, z nichž nejvíce vyjíždělo do jiné obce okresu. Do škol mimo obec vyjíždělo 88 osob. Počty vyjíždějících osob se v roce 2011 snížily oproti roku 2001.

Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001

			2011	2001
Vyjíždějící celkem			148	x ^{*)}
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		107	244
	v tom	v rámci obce	4	29
		do jiné obce okresu	77	158
		do jiného okresu kraje	4	10
		do jiného kraje	20	23
		do zahraničí	2	x ^{*)}
	vyjíždějící do škol		41	x ^{*)}
	v tom	v rámci obce	x	x ^{*)}
mimo obec		41	68	

*) data pro vyjízdku do zahraničí, vyjíždějící do škol celkem a v rámci obce nebyla v SLDB 2001 zaznamenána

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011 a 2001

Z celkového počtu vyjíždějících v obci Dobřenice v roce 2011 (148) jich 107, tj. 72,3 % vyjíždí do zaměstnání, z nich nejvíce (77) do jiné obce okresu. 41 osob, tj. 27,7 % dojíždí do škol mimo obec. V roce 2001 vyjíždělo do zaměstnání více osob, než v roce 2011, a to 244, z nichž nejvíce vyjíždělo do jiné obce okresu. Do škol mimo obec vyjíždělo 68 osob. Počty vyjíždějících osob se v roce 2011 snížily oproti roku 2001.

Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001

			2011	2001
Vyjíždějící celkem			137	x ^{*)}
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		103	169
	v tom	v rámci obce	6	8
		do jiné obce okresu	73	135
		do jiného okresu kraje	1	4
		do jiného kraje	23	19
		do zahraničí	x	x ^{*)}
	vyjíždějící do škol		34	x ^{*)}
	v tom	v rámci obce	11	x ^{*)}
mimo obec		23	20	

*) data pro vyjízdku do zahraničí, vyjíždějící do škol celkem a v rámci obce nebyla v SLDB 2001 zaznamenána

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011 a 2001

Z celkového počtu vyjíždějících v obci Osice v roce 2011 (137) jich 103, tj. 75,2 % vyjíždí do zaměstnání, z nich nejvíce (73) do jiné obce okresu. 34 osob, tj. 24,8 % dojíždí do škol, z nich nejvíce

(23) mimo obec. V roce 2001 vyjíždělo do zaměstnání více osob, než v roce 2011, a to 169, z nichž nejvíce vyjíždělo do jiné obce okresu. Do škol mimo obec vyjíždělo 20 osob. Počty vyjíždějících osob se v roce 2011 snížily oproti roku 2001.

Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011

Vyjíždějící celkem		162	
v tom	vyjíždějící do zaměstnání	108	
	v tom	v rámci obce	13
		do jiné obce okresu	81
		do jiného okresu kraje	4
		do jiného kraje	10
		do zahraničí	-
	vyjíždějící do škol	54	
	v tom	v rámci obce	-
mimo obec		54	

Zdroj: ČSÚ – SLDB 2011

Z celkového počtu vyjíždějících v obci Roudnice (162) jich 108, tj. 66,7 % vyjíždí do zaměstnání, z nich nejvíce (81) do jiné obce okresu. 54 osob, tj. 33,3 % dojíždí do škol mimo obec. (Data pro rok 2001 nebyla nalezena, tudíž nelze srovnat s rokem 2011.)

Směrové dojížděkové proudy, tzn. počty osob do města Hradce Králové dojíždějící do zaměstnání nebo do školy, se od vyjížděkových proudů do značné míry liší. Mezi silné dojížděkové směry do Hradce Králové patří především obce a města v okolí (především v rámci okresu Hradce Králové). Souhrnně podle okresů do města Hradce Králové dojíždí 8 642 osob z jiných obcí okresu Hradec Králové. Více než polovina dojíždějících je tvořena zaměstnanými osobami.

Podle věkové kategorie dojíždějí do města Hradce Králové nejčastěji osoby ve věku 30 – 39 let (21,5 %). Silnou dojížděkovou skupinou jsou i věkové kategorie 40 -49 let (16,4 %) a 50 – 59 let (12 %). Po 60. roce života dojížděka výrazně klesá. Podle ekonomické činnosti dojíždějí do města Hradce Králové nejčastěji zaměstnané osoby pracující v oblasti zpracovatelského průmyslu (16 %) a pracující v obchodě (12,4 %) a ve zdravotních a sociálních službách (11,8 %). Z celkového počtu dojíždějících dojíždí denně 89 % zaměstnaných osob, z nich 55,2 % dojíždí do zaměstnání do 29 minut. 30 – 44 minut na cestě do zaměstnání stráví 30,2 % zaměstnaných dojíždějících osob. Téměř 10 % dojíždějících stráví na cestě do zaměstnání 60 a více minut. Téměř 65 % dojíždějících do školy dojíždí denně a 10 % z dojíždějících do školy je ve věku 6 – 14 let

Tabulka č.7.10: Směrová dojíždka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více)

Obec vyjíždky	Vyjíždějící		Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání										Žáci, studenti a učni vyjíždějící do školy			
	celkem	celkem	z toho	v tom ve věku										celkem	z toho	
			ženy	15-24	25-29	30-39	40-49	50-59	60-64	65-69	70 a více	nezjištěno	ve věku 6-14 let		vyjíždí denně	
Dobřenice	81	63	38	4	13	22	11	11	2	0	0	0	18	4	17	
Osice	71	55	25	6	9	11	15	11	2	0	1	0	16	1	16	
Praskačka	220	170	103	12	17	57	37	40	5	2	0	0	50	25	49	
Roudnice	71	57	29	2	5	26	13	10	1	0	0	0	14	1	13	
Stěžery	344	242	122	8	18	79	78	49	9	0	0	1	102	57	100	

Zdroj: Socioekonomická analýza města Hradce Králové 2013

Z obce Dobřenice dojíždí do Hradce Králové celkem 81 osob, z nichž je 63 zaměstnaných a 18 osob dojíždějících do škol. Z obce Osice dojíždí do Hradce Králové celkem 71 osob, z toho 55 zaměstnaných a 16 dojíždějících do škol. Z obce Praskačka dojíždí do Hradce Králové 220 osob, z toho 170 zaměstnaných a 50 dojíždějících do škol. Z obce Roudnice dojíždí do Hradce Králové celkem 71 osob, z toho 57 zaměstnaných a 14 dojíždějících do škol. Nejvíce osob dojíždí do Hradce Králové z obce Stěžery, a to 344 osob, z toho 242 zaměstnaných a 102 dojíždějících do škol. Pro obec Urbanice se nepodařilo nalézt data.

Tabulka č.7.11: Směrová dojíždka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více)

Obec vyjížděky	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání z toho odvětví ekonomické činnosti									
	zemědělství, lesnictví, rybníkářství	těžba a dobývání	zpracovatelský průmysl	výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	sanacemizásobování vodou; činnosti související s odpadními vodami, odpady a	stavebnictví	velkoobchod a maloobchod; opravy motorových vozidel	doprava a skladování	vzdělávání	zdravotní a sociální péče
Dobřenice	2	0	14	0	0	14	14	0	1	10
Osice	1	0	14	1	0	2	5	4	2	8
Praskačka	2	0	31	3	5	8	39	13	4	16
Roudnice	0	0	11	2	1	8	8	3	1	6
Stěžery	1	0	40	6	5	16	31	14	17	28

Zdroj: Socioekonomická analýza města Hradce Králové 2013

Z vybraných 5 obcí pracuje nejvíce dojíždějících osob v odvětví zpracovatelského průmyslu, dále velkoobchod a maloobchod a zdravotní a sociální péče. Pro obec Urbanice se nepodařilo nalézt data.

Tabulka č.7.12: Směrová dojíždka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížděky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více)

	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání						
	Z celkového počtu vyjíždí denně	z toho podle času stráveného vyjížděkou (v minutách)					
		do 14	15 - 29	30 - 44	45 - 59	60 - 89	90 a více
Dobřenice	55	1	45	9	3	5	0
Osice	51	2	25	17	4	5	2

Praskačka	158	28	112	17	7	5	0
Roudnice	56	4	39	9	4	1	0
Stěžery	234	71	103	49	16	2	1

Zdroj: Socioekonomická analýza města Hradce Králové 2013

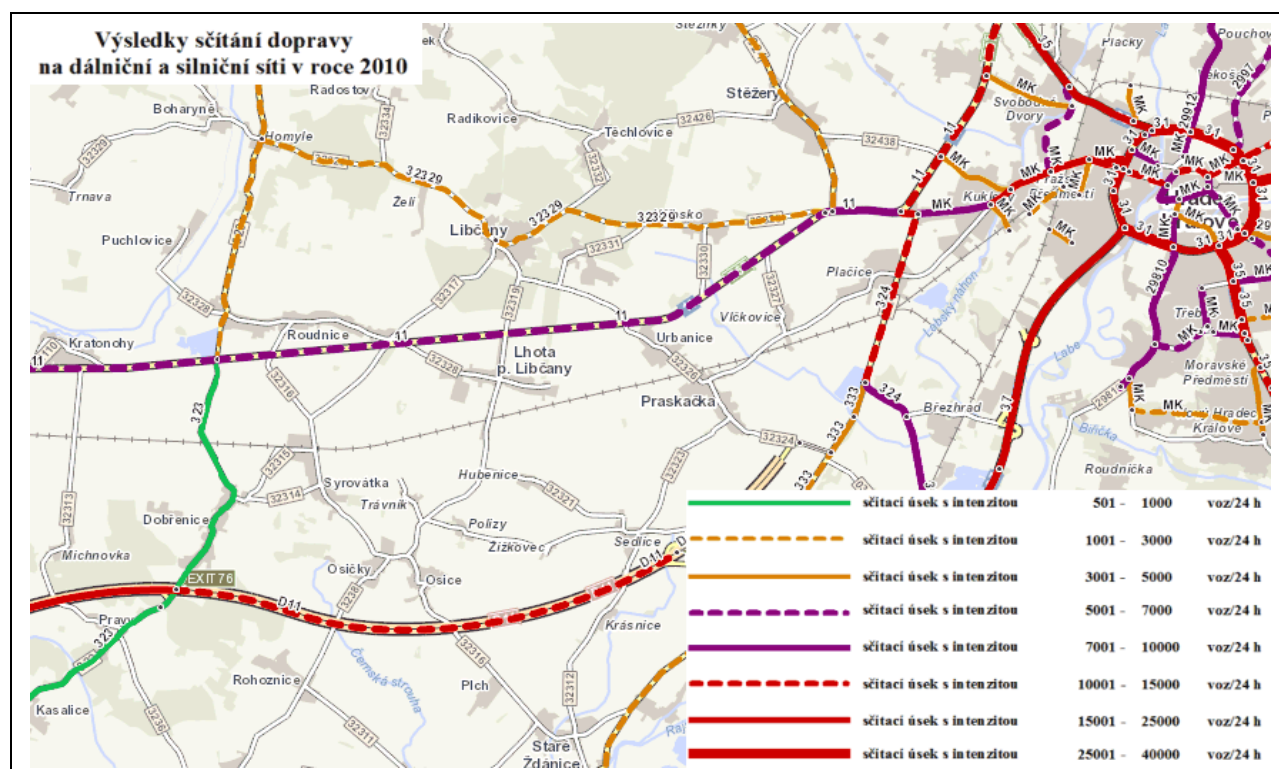
Nejvíce osob vyjíždějících denně do zaměstnání vyjíždí z obcí Stěžery (234) a Praskačka (158). Nejméně osob dojíždí v časovém horizontu 90 a více minut strávených dojížděním a naopak nejvíce osob dojíždí v časovém horizontu 15 až 29 minut.

Intenzita dopravy

Podrobné výstupy z CSD2010 obsahují RPDÍ (roční průměr denních intenzit) všech sledovaných a vypočítaných kategorií vozidel, koeficienty nerovnoměrnosti dopravy, poměr směrů a další vypočtené údaje. Silnicí I. třídy č.11 v profilu u Urbanic „Maják“ projelo za 24 hodin celkem 6982 vozidel (z toho 2366 nákladních a 4568 osobních). Stanovištěm na mostě komunikace D11 mezi obcemi Osíčky a Rohoznice projelo celkem 14998 vozidel (z toho 2258 nákladních a 12722 osobních). Z výše uvedeného je patrný vysoký podíl nákladních vozidel, která stále preferují komunikaci I. třídy č.11, zejména v pokračujícím směru na polskou hranici. V místě sčítání Dobřenice k.z. na komunikaci č. 323 projelo 725 vozidel (z toho 544 osobních, 175 nákladních a 21 cyklistů).

Obrázek č.7.3: Výsledky sčítání dopravy na dálniční a silniční síti v roce 2010

Zdroj: ŘSD

Analýza dopravy

Obce v regionu MOS jsou obecně relativně dobře dopravně napojeny. Napojení na silniční síť je realizováno zejména napojením na dálnici D11 Praha – Hradec Králové, která je dočasně ukončena sjezdem před Hradcem Králové. Na dálnici navazuje síť silnic 1. třídy, které se kříží v Hradci Králové. Oblast města Hradce Králové a okolí silnic 1. třídy vykazuje zatížení obyvatel hlukem. Silnice 1. třídy jsou tak evidentně největším zdrojem hluku v regionu. K zatížení obyvatel hlukem tak dochází jmenovitě v Hradci Králové na hlavních komunikacích. Mimo Hradec Králové jsou zatíženy nadměrným hlukem obytné části obcí přes které je vedena tranzitní doprava. Aktuální situace v místech, kde jsou hlukové limity překračovány by měla být řešena jednak realizací protihlukových opatření. Hladina hluku od dopravy na dálnici D11 i všech silnic 1. třídy by měla být pravidelně

monitorována měřením. Z dlouhodobého horizontu je řešením realizaci nových dopravních staveb nadřazeného dopravního systému. Jedná se zejména o dobudování dálnice D11 v první etapě po sjezd v Hradci Králové – Bláhova a dále až po Jaroměř v dlouhodobějším výhledu. Dalším významnou stavbou by mělo být vybudování rychlostní komunikace R35 v její severní i jižní větvi.

V oblasti silniční dopravy je dalším tématem, které je třeba řešit i problematika bezpečnosti – zejména střety pěších resp. cyklistů s motorovou dopravou. I když nejpálčivější problém na silnici I/11 v úseku Chlumeč nad Cidlinou – Hradec Králové byl odstraněn realizací dálnice D11 existuje celá řada dalších míst, která vykazují zvýšenou nehodovost. Kromě výše zmiňovaného dlouhodobého řešení vybudováním separované dopravní infrastruktury je třeba nejkritičtější místa řešit dílčími dopravními opatřeními (chráněné přechody, přechody řízené světelnou signalizací apod.)

Druhým zdrojem zvýšené hlukové zátěže může být v oblasti dopravy hluk ze železniční dopravy. Vzhledem k tomu, že intenzita železniční dopravy v posledních dvou desetiletích výrazně poklesla, byť na území MOS nedošlo k výraznějším investicím do rekonstrukce železničních tratí, není zatížení hlukem ze železniční dopravy aktuálně sledováno jako prioritní. K částečnému zatížení by přesto mohlo docházet při dvou hlavních regionálních trasách, a to trati Hradec Králové – Pardubice (zde by šlo zejména o městskou část Březhrad) resp. jejím pokračování ve směru na Jaroměř (Plotiště nad Labem a obce Předměřice nad Labem, Lochenice, Smiřice, Černožice) a při železniční trati Hradec Králové – Praha (obce Praskačka, Syrovátka, Káranice, Nové Město nad Cidlinou a Chlumeč nad Cidlinou).

Pro aglomeraci i obce v MOS bude mít zásadní vliv zprovoznění dálnice D11 (resp. R11) na hraniční přechod Královec a dobudování rychlostní silnice R35 v úseku Turnov – Mohelnice. Obě tyto komunikace vytvářejí vzájemným křížením u Hradce Králové tzv. „východní kříž“. Toto propojení bude mít vliv na stávající trasování dálkových vztah nejen krajských, ale i národních a mezinárodních. Příkladem může být přesun tras ve směru od Prahy do Polska z hraničního přechodu Harrachov a Náchod na D/R11 na hraniční přechod Královec nebo přesun vztahů od Prahy do oblasti Krkonoš (Trutnovsko) ze silnice I/16 na D/R11. Vytvořením severní osy východ - západ propojením D11 a R35 (Praha – Olomouc) a osy sever - jihovýchod (Polsko – Olomouc /Brno - od Svitav po R43) dojde k poklesu dálkové dopravy ze silnic I/11 (Hradec Králové – dále Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský kraj) a I/14 (Trutnov – Náchod – Rychnov n. K. – Ústí n. O. – Svitavy). Výhledová komunikační síť vytváří pomocí dálnice D11, rychlostní silnice R35 severní tangenty (silnice I/11) a jižní tangenty (předpoklad silnice I/37) dostatečný systém, který odvádí tranzitní dopravu z centra města tak, jako se tomu děje nyní. Při realizaci výše jmenovaných komunikací nebude centrální částí města procházet žádná silnice I. třídy a veškerá tranzitní doprava bude odvedena na nadřazenou komunikační síť, která bude schopna převádět i vztahy cílové/zdrojové mimo centrální část města.

Nadřazený komunikační systém je z pohledu kapacity komunikací dostatečně navržen pro plnou realizaci rozvoje území. Převedením tranzitní dopravy na nadřazenou síť dojde k poklesu intenzit na městském okruhu (Gočárův okruh), jehož funkce bude sloužit pro městské vztahy. Z pohledu odstupňovaných zátěží a celodenních intenzit patří mezi nejvíce zatížené komunikace, které tvoří základní komunikační kostru města. Jedná se o Jižní tangentu, severní tangentu, Gočárův okruh (ulice Sokolská, Střelecká, Okružní, Pilná), dále Koutníková, Víta Nejedlého, Brněnská, Zborovská, Rašínova třída, Gočárova třída. Z pohledu hodnocení profilové kapacity komunikací je navržený

system dostatečně kapacitní, respektující rozvoj území i nadřazené komunikační sítě dálnic a silnic I. třídy. Plánovaná Severní tangenta přenáší částečně tranzitní a tangenciální vztahy, ale zároveň je významnou městskou komunikací. Její zatížení bude kolem 15 tis. vozidel denně v závislosti na úseku. Vozidla využívající Severní tangentu směřují z dálnice D11 na silnici I/11 směrem na Opočno. Jižní spojka bude vykazovat v posledním úseku mezi I/37 a Třebeší 28,5 tis. vozidel až 29,5 tis. vozidel. Vozidla, která tento úsek využívají, směřují převážně od D11 a I/37(Pardubice) do jihovýchodní části města.

Na vstupujících komunikacích do města dojde oproti současnému stavu k zásadnímu ovlivnění intenzit vlivem výstavby nových komunikací D11, R35, přeložky I/11 (Severní tangenta). Tranzitní a dálkové vztahy budou převedeny na nadřazenou komunikační síť, současné silnice I. třídy budou plnit funkci obsluhy přilehlého území. K největšímu poklesu intenzit dojde na stávajících silnicích I/33 od Jaroměře, I/11 od Třebechovic p. O., I/35 od Holic, II/333 od Plačic. Naopak k nárůstu intenzit dojde na dnešní II/611 (profil A7) v úseku mezi D11 a dnešní I/11 a na dnešní I/35 (profil A8) mezi D11/R35 a dnešní I/33, které budou plnit funkci napáječe na dálnici D11 a rychlostní silnici R35.

Na městském okruhu tedy dojde ve výhledovém období k zásadní změně funkce. Dnes okruh plní funkci jak městské sběrné okružní komunikace, která je velmi důležitá pro chod města, tak funkci vnějšího okruhu, který převádí tranzitní dopravu národního i nadnárodního významu a dálkové vztahy s vazbou na město Hradec Králové. Ve výhledovém období k roku 2020+ bude dálková a tranzitní doprava převedena na systém tangent tvořených D11, R35 severní tangentou (I/11) a jižní tangentou (I/37). Městskému okruhu tak zůstane funkce páteřní městské komunikace, která bude zajišťovat dopravní vazby na území města a rozvádět dopravu z města na nadřazený komunikační systém. Dojde tak k výraznému poklesu především nákladní dopravy, pokles osobní dopravy dálkové a tranzitní bude z části doplněn novou dopravou obsluhující nové aktivity vznikající na území města. Vliv nových komunikací na území města je patrný z porovnání nulové varianty, kdy je v součtu na městském okruhu zaznamenáno o 40,5 tis. vozidel/24 h (cca 23 %) více než v současném stavu, zatímco po dobudování těchto komunikací o 18 tis. vozidel/24 h (cca 11 %) méně než v současném stavu.

Návrh nové komunikační sítě města pro výhled k roku 2025 počítá s vybudováním severní a jižní tangenty, které spolu se stávající silnicí I/11 vytvoří ucelený tangentní systém ve tvaru písmene C. Z analýzy intenzit, vypočtených prognostickým dopravním modelem vyplývá, jak velký význam tyto komunikace mají pro převedení dálkové a tranzitní dopravy mimo centrální část města. Protože v současnosti město Hradec Králové nemá tangentní komunikaci, vyjma úseku I/11, je význam těchto komunikací hodnotitelný spíše z pohledu poklesu intenzit na stávajících městských komunikacích po zprovoznění tangent. Ve výhledu budou intenzity na Jižní spojce dosahovat hodnot mezi 27 a 29,5 tisíci vozidel/24 h (v závislosti na profilu), na severní tangentě budou intenzity v rozmezí 13,5 – 15,5 tis. vozidel/24 h. Oproti dnešnímu stavu dojde k poklesu na dnešní I/11 mezi křižovatkou Bláhovka a Plotiště na 9,5 – 11,6 tis. vozidel/24 h.) Mezi nejvíce zatížené komunikace ve městě budou patřit ty, které vytvoří základní komunikační kostru města. Jedná se o Jižní tangentu, Severní tangentu, Gočárův okruh (ulice Sokolská, Střelecká, Okružní, Pilná), dále ulice Koutníková, Víta Nejedlého, Brněnská, Zborovská, Rašínova třída, Gočárova třída. Z pohledu hodnocení profilové kapacity komunikací je budoucí navržený systém dostatečně kapacitní, respektující rozvoj území i nadřazené komunikační sítě dálnic a silnic I. třídy.

7.1.4. Dopravní opatření vybraných obcí MOS

Stěžery - 2013 úpravy prostoru u sportovního hřiště – bezbariérová úprava chodníků, vybudování parkovacích míst, redukce křižovatky

Obec Stěžery, vytvořila projekt financovaný jednak z dotací Státního fondu dopravní infrastruktury, tak z finančních prostředků obce. Celkem se na projekt vynaložilo 821 965,10 Kč.. Projekt řešil výstavbu chodníku podél silnice III/32426 – ul. Zámecká Stěžery – Úpravy prostoru u sportovního hřiště.

Stávající křižovatka je situována v okrajové části obce. Ze směru od Těchlovic je vjezd do Stěžer z Červeného kopce dolů a navíc rovný dlouhý asi 2 km. Většina řidičů vjede do obce z tohoto směru velice rychle, neboť si na tomto dlouhém úseku nebezpečnou rychlost ani neuvědomí a brzdí na poslední chvíli, až v této křižovatce, kde chodník velice nebezpečně navazuje na komunikaci. Není oddělen žádným bezpečnostním prvkem a dost často se stalo, že vozidlo nedobrzdlilo, přejelo chodník a zastavilo se až o plot areálu hřiště, v některých případech až o kabiny nebo studni v areálu hřiště. V trojúhelníku křižovatky dost často bývá vrstva prachu nebo drobného šterku příp. inertního posypového materiálu, který i při menší rychlosti nebezpečnost této křižovatky ještě násobí.

V sousedství výše popsané křižovatky se nachází sportovní areál TJ Sokol Stěžery. Tato nezisková organizace má 600 aktivních členů. V tomto sportovním areálu je fotbalové hřiště, tréninkové fotbalové hřiště, 2 tenisové kurty, 2 volejbalové kurty a hřiště s umělým povrchem, na který se v zimě staví nafukovací hala. Proto je areál maximálně navštěvován celý rok. Velkým problémem tohoto areálu je nevyřešené parkování. Automobily návštěvníků parkují podélně, na chodníku, který nebyl na takovou zátěž konstruován a je v současné době havarijním stavu. Přestože parkování na chodníku neodpovídá předpisům o silničním provozu (není místní úpravou povoleno), bezohlední řidiči parkují mnohdy tak, že chodci jsou nuceni obcházet parkující automobily po komunikaci až do nebezpečné křižovatky. Takto se zde pohybují děti při cestě do školy a ze školy, při cestě do samotného sportovního areálu, taktéž maminky s kočárky, které směřují do areálu do dětského koutku s prolézačkami, houpačkami a pískovištěm.

Cílový stav opatření

Zabezpečení zajištění bezpečné dopravní cesty (chodníku) pro děti, mládež, maminky s dětmi, osoby s omezenou schopností pohybu a orientace. Dále pro ostatní občany, kteří z této části obce prochází do centra obce na poštu, nákup, na autobusovou zastávku, k lékaři, do lékárny, do knihovny, na obecní úřad atp. K zabezpečení dopravní obslužnosti přilehlého sportovního areálu bude realizována výstavba 13ti podélných parkovacích stání (pro osobní vozidla). Dále bude zredukována výše popsaná nebezpečná křižovatka ul. Zámecké (silnice III/32426) s ul. Markova (místní obslužná komunikace) a místa pro přecházení v ul. Markova a v ul. Hříbecká, včetně terénních úprav. Tato úprava (ostrůvek) zpomalí průjezd křižovatkou a zároveň znemožní při případné nehodě kolizi automobilu a chodce. Tímto bude průjezd i průchod bezpečný.

Praskačka - územní plán (březen 2008) – dopravní řešení

Silniční síť

Při budoucích rekonstrukcích v zastavěných územích by dále měl být konkrétně kladen důraz na odstranění všech bodových závad, snížení hlučnosti a prašnosti, odvedení srážkových vod, zajištění bezpečného pohybu chodců i cyklistů a návrh dostatečně únosné konstrukce. Vhodným návrhem sítě polních cest by měly být minimalizovány přejezdy zemědělské mechanizace.

V Praskačce je jako s územní rezervou uvažováno s propojením silnice III/32326 na severní stranu trati ČD a s mimoúrovňovým vykřížením téže silnice přes trať ČD mezi obcemi Praskačka – Vlčkovice a Praskačka – Urbanice. Tato rezerva je vyvolána uvažovaným zdvojkolejněním železniční tratě Velký Osek – Hradec Králové – Hanušovice. V Praskačce bude nezbytné vyřešit „T“ křižovatku při křížení silnice III/32326 a III/32323 kruhovým objezdem.

Místní komunikace

Stávající a navržené místní komunikace jsou dle funkční třídy rozděleny na komunikace obslužné (C – komunikace zpřístupňující objekty a území) a komunikace zklidněné (D1 – obytné ulice a pojízdné chodníky, D3 – pěší komunikace).

Nové místní komunikace jsou navrhovány pouze v rámci uvažovaných lokalit a jsou součástí jednotlivých návrhových ploch ve výkresové části územního plánu.

Stávající a navrhované místní komunikace je třeba v rámci rekonstrukcí případně navazující předprojektové a projektové činnosti navrhovat tak, aby svými technickými parametry nedávaly příležitost k využívání průjezdovou dopravou a nesváděly řidiče k nepřiměřené rychlosti. Ze stávajících místních komunikací je třeba odvádět zemědělskou dopravu na vhodně situovanou síť účelových zemědělských cest. Na nově navrhovaných místních komunikacích stavebními úpravami nepřipouštět pravidelnou zemědělskou dopravu. Při návrhu nových místních komunikací preferovat dopravně zklidněné komunikace. Stávající místní komunikace v rámci připravovaných rekonstrukcí nebo drobných stavebních úprav řešit tak, aby v co možná nejvyšší míře byla vyloučena průjezdná a zbytná zemědělská doprava. Dále je třeba využít všech dostupných prvků k dopravnímu zklidnění vytvořením veřejných prostranství nejen pro dopravu motorovou, ale i dopravu pěší a cyklistickou.

Účelové komunikace

Jako účelové komunikace jsou v řešeném území uvažovány především komunikace zemědělské, zajišťující přístup k jednotlivým zemědělským pozemkům, případně k zemědělským provozovnám. Tyto účelové komunikace jsou veřejně přístupné a budou používány i pro příležitostnou dopravu cyklistickou a pěší. Nelze je však chápat jako cyklistické stezky nebo pěší komunikace. Síť polních cest byla navržena v součinnosti s návrhem komplexních pozemkových úprav. Na navrhovanou síť polních cest nesmí být připuštěn provoz běžné motorové dopravy.

Doprava v klidu

Garážování a odstavování osobních a nákladních vozidel bude zajištěno na soukromých pozemcích. V návrhu není počítáno s řadovými či jinými hromadnými garážemi. Dále je nutno navrhovat parkovací místa, která budou součástí navržených sportovních ploch (Z7, Z9, Z19). V rámci lokalit Z11 a Z12 bude řešeno parkování i pro školu.

Zemědělská doprava

Zemědělská doprava bude používat především síť zemědělských cest a silnic III. třídy. Místní komunikace by měla využívat pouze v nejnútnejší míře a pouze jako sezónní přístup na pozemky.

Železniční doprava

Územní plán uvažuje výhledově v rezervě se zdvojkolejněním trati č. 020 Chlumecká n.C. – HK – Letohrad, jako odlehčení hlavního železničního koridoru Praha – Česká Třebová. Realizace není zatím časově určena. Proto návrh počítá s možným výhledovým zvětšením ochranného pásma dráhy o 5 m na obě strany.

Hromadná doprava autobusová

Autobusová linková doprava je vedena Vlčkovcem, Praskačkou, Sedlicemi a Krásnicemi na trase Hradec Králové – Rohoznice. V každé místní části jsou jedna až dvě funkční zastávky a nepředpokládá se jejich omezení ani zvýšení. Stav je stabilizován a vyhovuje současné i budoucí potřebě.

Cyklistická doprava

Území je vhodné pro cykloturistiku, v oblasti je množství silnic a zpevněných cest s minimální intenzitou automobilové dopravy, které lze pro účely cykloturistiky využít. Trasy místního charakteru lze vést prakticky po všech státních silnicích převážně III. třídy v oblasti a po většině zpevněných a částečně zpevněných cestách. Územím prochází značená cyklotrasa č. 4198 Hradec Králové (Plačice) – Vlčkovice – Praskačka – Sedlice – Žižkovec – Polizy – Dobřenice.

Plochy smíšené nezastavěného území ochranné zeleně - NSO

V souvislosti s výstavbou dálnice D11 byly začleněny do krajiny plochy s výsadbou izolační zeleně eliminující negativní vliv dopravy na krajinu a sídla. Přípustné využití: stavby a zařízení sloužící obsluze či ochraně území (valy, ochranné, opěrné zdi). Podmíněné využití: stavby a zařízení související dopravní a technické infrastruktury, trasy vedení technické infrastruktury a zalesnění, kde podmínkou pro uskutečnění záměrů a staveb v jejich konkrétní podobě a konkrétním umístění je odsouhlasení příslušným orgánem ochrany zemědělského půdního fondu. Nepřípustné využití: provádění terénních úprav značného rozsahu.

Osice - chodník podél východní strany silnice III/32319 včetně úpravy a prodloužení dešťové kanalizace o 26,7 m v Osicích

Dne 14. 11. 2012 vydal Magistrát města Hradec Králové – odbor stavební rozhodnutí o umístění stavby. Jednalo se konkrétně o stavbu chodníku podél východní strany silnice III/32319 včetně úpravy a prodloužení dešťové kanalizace o 26,7 m obcí Osice, k.ú. Osice a Trávník u Osic. Účelem navrhované stavby bylo zajištění větší bezpečnosti chodců odděleně od motorové dopravy. „Dokumentace řeší provedení chodníku v severní části obce Osice podél východní strany průjezdního úseku silnice III/323 19 s počátkem u stávající pěší komunikace u Škroupova domu, zahrnuje autobusovou zastávku a ukončen je u stávající zastávky příměstské autobusové dopravy mezi protisměrným napojením silnic III. třídy do Trávníku a Poliz. Celková délka chodníku bude 583 m šíře menší než 2 m při zachování šířky vozovky min. 5,5 m. Součástí navrhovaného chodníku budou také nové sjezdy na přilehlé pozemky. Odvodnění bude provedeno umístěním drenáží do původního zemního příkopu. Dále bude využita stávající dešťová kanalizace o DN 400 mm, která bude prodloužena o 26,7 m. V trase bude umístěno cca 10 uličních vpustí. Srážkové vody z těchto vpustí budou rozváděny do 279 m dlouhé vsakovací rýhy doplněné zhruba 90 m drenáží.“

Grantový program Na zelenou

Nadace Partnerství vytváří každoročně grantový program Na zelenou. Dne 12. ledna 2012 byl zahájen šestý ročník tohoto grantového programu, který je zaměřený na podporu bezpečných cest do škol. Díky němu může každá škola, školka či vzdělávací instituce z celé ČR získat až 90 tisíc korun na zlepšení dopravní bezpečnosti ve svém okolí.

Nadace Partnerství chce prostřednictvím programu Na zelenou pomáhat školám chránit děti před dopravními nehodami, učit je být vnímavý ke svému okolí a věcem veřejným a podporovat udržitelné způsoby dopravy do škol.

V roce 2012 bylo přerozděleno 1 milion Kč. Přidělené finance však nejsou určeny jen na vypracování studie, ale i na další opatření na podporu bezpečné a zdravé dopravy do školy a doprovodné akce. Novinkou je tzv. pokračovací grant. Je určen školám, jejichž projekty byly již v minulosti podpořeny, ale v programu chtějí i nadále pokračovat (<http://www.urbanicko.cz/node/1053>).

Snahu o zapojení do projektu měl i Mikroregion urbanická brázda, jehož členské obce jsou Urbanice, Praskačka, Dobřenice, Osice, Roudnice a další. Nicméně v seznamu podpořených projektů nebyla žádná škola z obcí mikroregionu. Jelikož tento grant stále pokračuje, představuje možné zapojení do projektu výzvu pro tyto obce.

V roce 2011 byl nadací podpořen i školní projekt královéhradecké ZŠ a MŠ Jiráskovo náměstí (<http://www.nadacepartnerstvi.cz/Verejny-prostor-a-doprava/Zklidnujeme-dopravu/Na-zelenou/Databaze-skolnich-projektu>).

Evropské indikátory

Společné evropské indikátory (European Common Indicators) představují sadu agregovaných hodnot z nejrůznějších oblastí života obyvatel. Město Hradec Králové se v souvislosti s projektem MOS v

oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území v analýze soustřeďuje především na tyto indikátory: Mobilita a místní přeprava cestujících a Cesty dětí do škol a zpět. Řada z těchto otázek může být řešena nejen v rámci města, ale i obcí v MOS.

Mobilita a místní přeprava cestujících

Jedním z prvních ukazatelů kvality života ve městě, které město Hradec Králové začalo sledovat po svém přistoupení k iniciativě Společných evropských indikátorů v roce 2003, byla právě Mobilita a místní přeprava cestujících. Tento indikátor se v roce 2005 stal jedním z ukazatelů úspěšnosti projektu „Stavba dopravního terminálu v Hradci Králové“, na kterou město získalo dotaci ze Strukturálních fondů Evropské unie. Zároveň se stal jedním z podkladových materiálů pro další projekty, především pro rozvoj cyklistické dopravy. Koordinátorem projektu je v České republice Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj, s níž Hradec Králové spolupracuje na tvorbě metodiky jednotlivých indikátorů.

V listopadu 2005 proběhlo druhé vyhodnocení tohoto ukazatele. Celkem 1200 respondentů v 25 lokalitách města odpovídalo na otázky zaměřené na způsob jejich dopravy do zaměstnání, za nákupy, ale i za zábavou a rekreací. Šetření proběhlo ve stejné struktuře jako v roce 2003 a tak lze porovnáním výsledků dojít k některým zajímavým zjištěním. Hlavními otázkami, na které se průzkum snaží nalézt odpověď jsou:

- a) Jaká je úroveň mobility cestujících na území města?
- b) Prodlužují se vzdálenosti, které cestující urazí?
- c) Jaké druhy dopravy cestující používají ke každodennímu cestování?

V listopadu 2009 proběhlo čtvrté vyhodnocení tohoto ukazatele. Odpovídalo celkem 713 respondentů na otázky zaměřené opět podobně jako v roce 2005.

V termínu od 1. 6. 2013 do 30. 6. 2013 se uskutečnil již pátý výzkum tohoto ukazatele, byl realizován mezi občany Hradce Králové metodou face to face interakcí.

Sociologický výzkum "Mobilita a místní přeprava cestujících" realizovala pro statutární město Hradec Králové společnost AUGUR Consulting s.r.o. v roce 2013. Na otázky zaměřené na způsob jejich dopravy do zaměstnání, za nákupy, za zábavou a další odpovídalo celkem 1005 respondentů (obyvatelé města Hradce Králové starší 18 let).

Cílem sociologického šetření bylo zprostředkovat vedení města informace, týkající se úrovně mobility a dopravního chování obyvatel města Hradec Králové. Cílem výzkumu byla především:

- identifikace průměrného počtu cest, které vykoná obyvatel města během dne (počet cest/den/osobu),
- identifikace účelu pravidelně konaných cest,
- identifikace průměrné doby, kterou obyvatel města stráví na cestách za den (min./den/osobu),
- identifikace průměrné vzdálenosti, kterou obyvatel města překoná za den (km/osobu),
- identifikace podílu jednotlivých způsobů dopravy (pěšky, na kole, autem...) na celkové přepravní práci (v %),
- a řada dalších dílčích indikátorů.

Jedním z hlavních sledovaných ukazatelů je **průměrný počet cest za den na osobu (počet cest/os./den)**. Z analýzy výsledků vyplývá, že v průměru uskuteční obyvatel města Hradce Králové 1,72 cesty za den. Nejčastějším účelem cesty, které koná respondent pravidelně v průběhu měsíce a za obvyklých situací je cesta na nákup (**38,7 %**) a cesta do práce (**27,2 %**).

Cesty dětí do škol a zpět

V Hradci Králové se v září 2005 uskutečnilo druhé dotazníkové šetření na téma Cesty dětí do školy a zpět. Další šetření se uskutečnila v září 2009 a v září 2012. Zatímco podle evropské metodiky je hlavním cílem sledování tohoto indikátoru zjištění převažujícího způsobu dopravy dětí z domova do školy a zpět, v Hradci Králové jsme jej rozšířili o otázky týkající se bezpečnosti dětí a zjištění kritických míst, které děti při své každodenní cestě do školy a ze školy musejí překonávat. Tento indikátor má tedy především pomoci při realizaci opatření ke zlepšení bezpečnosti dětí při jejich cestách po městě. Výsledky průzkumu nám také umožňují monitorovat skutečnou spádovost jednotlivých škol.

Způsob dopravy dětí do škol byl sledován podle pěti možných způsobů: pěšky, na kole, městskou hromadnou dopravou, autem a jiným způsobem. V průzkumu byly také rozlišovány cesty dětí podle toho, zda jsou teplé měsíce a pěkné počasí či chladné měsíce a špatné počasí.

Dotazníkové šetření „Cesta dětí do školy a zpět“ realizované v roce 2012, jehož cíle a metodologie výzkumu vycházely z metodického listu, který byl vydán Evropskou komisí, navazovalo na předchozí šetření realizované v roce 2009. Pro sběr dat byl použit dotazník připravený Magistrátem města Hradec Králové. Administrace dotazníku proběhla v termínu 22. 10. 2012 – 20. 12. 2012 ve všech základních školách na území Města Hradec Králové. Samotný sběr dat organizoval Magistrát města Hradec Králové, Odbor strategie a rozvojových projektů města, a to prostřednictvím pedagogů (respektive vedení) jednotlivých škol.

Cíle průzkumu vycházely ze dříve uvedeného metodické listu, byly shodné se šetřením provedeným v roce 2009 a zněly následovně:

- zjistit způsob dopravy dětí do školy a ze školy, včetně srovnání s výsledky předchozích šetření a výsledky jednotlivých škol (zvláště pro období teplé a chladné).
- zjistit, kolik dětí je doprovázeno při cestě do školy a zpět.
- zjistit, kolik dětí používajících MHD při cestě přestupuje a kde jsou místa nejčastějších přestupů.
- popsat, jaké jsou důvody pro použití auta při cestě do školy a zpět.
- zjistit, zda děti vnímají cestu do školy jako bezpečnou nebo nebezpečnou.
- identifikovat místa, která děti vnímají jako nebezpečná.

Sběr dat proběhl ve všech základních školách v Hradci Králové. Co se týká způsobu dopravy, je nejčastějším způsobem dopravy cesta pěšky, která je využívána v teplých měsících ve 49 % a v chladnějších ve 42 %. Druhým nejčastějším způsobem v teple je MHD (26 %), která je těsně následována autem (23 %). V období chladnějším se pořadí obrací a na druhém místě je auto (31 %) a na třetím MHD (27 %). Zcela marginálním způsobem dopravy do ZŠ je v Hradci Králové kolo (3 % v teple, 1 % v chladnějším období). Věk dětí nemá vliv na všechny sledované způsoby dopravy.

7.1.5. SWOT analýza - doprava, dopravní obslužnost a mobility v území MOS

Tabulka č. 7.13: SWOT analýza

SILNÉ STRÁNKY - S	SLABÉ STRÁNKY - W
<ul style="list-style-type: none"> • Hustá dopravní síť v území a dobré silniční napojení na Hradce Králové, Prahu a Pardubice • Poloha území na významných dopravních osách • Funkční stávající komunikační síť • Dobře fungující a stále se rozvíjející integrované dopravní systémy (IREDO a VYDIS) • Rostoucí počet přepravených osob veřejnou autobusovou dopravou včetně počtu spojů • Klesající počet dopravních nehod, který je pod celostátním průměrem • Rozvinutá síť pěších tras a stále se rozvíjející síť cyklotras • Význam a tradice města a obcí MOS v regionu • Existence koncepčních materiálů a strategických plánů • Možnost modernizace železnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Stále probíhající výstavba dálnice a rychlostní silnice D11, R11, R35 a z toho vyplývající omezující dopravní propojení • Přetíženost silniční sítě a její nevyhovující technický stav • Částečné vedení silniční tranzitní dopravy zastavěným územím • Nevyhovující parametry některých úseků silnic nižších tříd • jejich špatný stavebně-technický stav • Klesající počet cestujících po železnici včetně počtu spojů • Dopravní kongesce, úzká dopravní hrdla • Nedořešená doprava v klidu • Neexistence P+R na příjezdových komunikacích do aglomerace • Relativně vysoký počet dopravních vozidel v přepočtu na počet obyvatel • Nedostatečné oddělení cyklotras od motorizované dopravy a neúplný systém cyklodopravy • Oddělené dopravní plánování – absence generelu dopravy
PŘÍLEŽITOSTI - O	OHROŽENÍ – HROZBY – T
<ul style="list-style-type: none"> • Zvýšení podílu „měkké“ dopravy (cyklisti, pěší, HD) • Zlepšení spolupráce obcí v rámci území aglomerace • Budování nových cyklostezek a cyklotras a jejich vzájemné propojování (pokračování cyklostezky č. 14 na Stěžery) • Možnost čerpání finančních prostředků z evropských a státních 	<ul style="list-style-type: none"> • Oddalování dobudování páteřních silničních komunikací z důvodu nedostatečných finančních prostředků • Majetkoprávní vztahy v území dotčeném stavbou komunikací včetně dopravní a technické infrastruktury • Trvalý nárůst intenzity tranzitní silniční dopravy

<p>zdrojů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostavba D11 a dostavba R35 v celé délce • Modernizace železniční sítě • Vícesměrné dopravní napojení na nadregionální silniční síť • Rozvoj dopravní dostupnosti a dostupnosti • Blízkost dopravně logistického potenciálu mezinárodního významu v Pardubicích (letiště, železnice, Labe) • Přijmutí opatření ke snížení tranzitní dopravy na silnicích I. třídy • Propojení sítě cyklotras a cyklostezek pro zvýšení jejich bezpečnosti a využitelnosti pro turistický ruch a dopravu do zaměstnání • Vybudování inteligentního dopravního systému • Ekologizace dopravních prostředků HD 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst počtu automobilů a zvýšené zatížení území průjezdnou dopravou • Pokles významu osobní i nákladní železniční dopravy • Zhoršování kvality životního prostředí vlivem automobilové dopravy • Zatížení prostředí hlukem a emisemi z dopravy a náročnost dodržení platných limitů • Suburbanizace v území • Nedostatek veřejných finančních prostředků na rozvoj dopravních sítí včetně jejich údržby
---	---

Podmínkou dalšího rozvoje území je řešení napojení dopravní infrastruktury města na obce MOS a na nadřazené dopravní síť. Problémem oblasti zůstává tranzitní doprava a nevyhovující dopravní spojení spolu s kapacitovou a kvalitou některých komunikací.

Nutná je i podpora rozvoje nemotorové dopravy. Bezpečná síť komunikací pro cyklisty, která propojí jednotlivé obce, implikuje samotný rozvoj tohoto druhu dopravy. Cyklodoprava je jednou z hlavních příležitostí a má být jednou z hlavních priorit MOS.

7.1.6. Nástin opatření

Obce MOS s udržitelnou dopravou

- Veřejná, cyklistická a pěší doprava jsou udržitelnými způsoby dopravy, proto je potřeba podpořit rychlou a levnou veřejnou dopravu a bezpečnou cyklistickou a pěší dopravu skrze urbanistické zásahy, stavební úpravy i telematické systémy.
- Kontinuální sběr dat o dopravním chování cestujících přispěje k efektivnějšímu provozu veřejné dopravy na úkor významně regulované a zpoplatněné individuální dopravy.

Obce moderních technologií – systém inteligentní dopravy

- Nové technologie vytvoří prostředí pro vysokoškolsky vzdělané a podnikavé občany, kteří využijí údaje z nově instalovaných systémů k tvorbě inovativních služeb pro občany.
- Nové technologie zlepší integraci jednotlivých agend a systémů, zefektivní jejich provoz a sníží mandatorní náklady.
- Instalace nových technologií přilákají zájem výzkumu a vývoje a učiní z obcí v MOS pokrokovou lokalitu.

7.2. Návrhová část pro aglomerační téma

7.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nedefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců dobrovolných svazků obcí a starostů obcí z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení

dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma cestovního ruchu. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „MOS v oblasti dopravy, dopravní obslužnosti a mobility v území“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

7. AGLOMERACE	
Problémový okruh 7.1. Nedostatečné podmínky pro nemotorovou (cyklo) dopravu mezi obcemi MOS	
Cíl 7.1.1. Podpora výstavby samostatného tělesa cyklostezky	Cíl 7.1.2. Výstavba proměnných dopravních značek na sjezdech z dálnice D11

7.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

V oblasti dopravy je navrhovaná oblast MOS v budoucnu územím:

- se zavedeným řízením dopravy inteligentním dopravním systémem;
- s vyváženým, funkčním dopravním systémem šetrným k životnímu prostředí s významnou rolí veřejné dopravy;
- s kvalitním napojením na silniční a železniční dopravní systémy regionální, celostátní a evropské;
- s dostupnou, bezpečnou a pohodlnou městskou hromadnou dopravou (MHD) fungující v rámci integrovaného dopravního systému (IDS);
- s usměrněnou automobilovou dopravou zajišťující dobrou obslužnost včetně budoucích rozvojových ploch v návaznosti na ostatní druhy dopravy a s vyřešenou dopravou v klidu;
- s propojenou a bezpečnou sítí cyklostezek a pěších tras zajišťující dopravní obsluhu ve městě a okolních oblastech.

SLOGAN

Na Hradecku se nám dobře žije.

Problémový okruh 7.1. Nedostatečné podmínky pro nemotorovou (cyklo) dopravu mezi obcemi MOS

Věcné argumenty

Na základě situační analýzy ve správní obvodu ORP přes 60% obcí považuje neexistenci cyklostezek za problém. Zmiňovány jsou této souvislosti i problémy s nebezpečností tohoto druhu dopravy na stávajících komunikacích pro motorovou dopravu. Přičemž zejména pro dojíždějící do zaměstnání a škol je tento druh dopravy v rámci "Modal Split" preferován i vzhledem k geografickým výhodám tohoto regionu a snahám o udržitelnou dopravu v regionu. Zatím explicitně získaná data o dojížděcích zatím bohužel neobsahují data podílech jednotlivých druhů přeprav.

Příčiny problému

Příčinou problému může být paradoxně nízký počet cyklistů. Různé studie dokládají zjištění, že čím vyšší je podíl nemotorové dopravy (typicky cyklistů), tím bezpečnější prostředí je pro tyto osoby pohyb. Je pro to mnoho vysvětlení, včetně chování účastníků provozu a pozornosti, kterou politici na všech úrovních věnují cyklodopravě. Předně, vyšší podíl užívání nemotorové dopravy (kola) vede k změně chování části účastníků silničního provozu všech druhů, protože v celkovém pohledu na uliční prostor jsou tyto osoby více dominantní, jsou více vidět a zároveň více účastníků silničního provozu má zkušenosti s vlastní jízdou na kole. V druhé řadě vyšší podíl užívání kola jde ruku v ruce s nižším užíváním automobilu, což redukuje možnosti konfliktu cyklisty s automobilem. V poslední řadě je politické vysvětlení: vyšší užívání kola vytváří více podpory pro cyklistickou politiku, tzn. do infrastruktury pro cyklisty je investováno více prostředků a ta se tím pádem stává více bezpečnou. Cyklisté jsou nejvíce zranitelní účastníci provozu. Stejně jako pěší nejsou chráněni konstrukcí dopravního prostředku a deformační zónou, na rozdíl od pěších se však cyklisté pohybují vyšší rychlostí a jsou více v kontaktu s motorovou dopravou. Zaručit bezpečnost cyklistů je proto možné jen návrhem bezpečných komunikací, typicky cyklostezek, po kterých se cyklisté pohybují.

Dopravní bezpečnost může být ovlivněna mnoha způsoby. Hlavní úlohu při procesu zajišťování bezpečnosti hrají požadavky formulované v rámci systému trvale udržitelné dopravy:

- výstavba co nejvíce souvislých cyklistických tras v obytných čtvrtích (kde je rychlost omezena na 30 km/h)
- minimum úseků cyklistických tras vedených po nebezpečných silnicích
- co nejkratší cesty
- kombinace nejkratších a nejbezpečnějších tras
- zabránit situacím, kdy cyklista musí hledat svou cestu
- vytvoření jednoznačně rozpoznatelných kategorií silnic
- omezit počet způsobů dopravního řešení a dát jim jednoznačnou (nedvojsmyslnou) podobu
- zabránit konfliktům s protijedoucí dopravou
- zabránit konfliktům s křižující dopravou
- omezení rychlosti v potenciálně konfliktních lokalitách
- vyvarování se překážek vedle silnice (na krajnici)

Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení problému je pak nárůst nebezpečných míst, nárůst dopravních rizik, snížení plynulosti dopravy, zvýšení dopravní zátěže v centrech obcí a nárůst negativních dopadů motorové dopravy (emise, hluk, škodlivé plyny, pevné částice).

7.2.3. Cíle

Problémový okruh 7.1.	Nedostatečné podmínky pro nemotorovou (cyklo) dopravu mezi obcemi MOS
Cíl 7.1.1.	Podpora výstavby samostatného tělesa cyklostezky
Popis cíle	Cílem je vybudování a přeznačení cyklostezky v souběhu se stávající komunikací č. 11 a D11.
Hlavní opatření	<p>C. Věcná opatření</p> <p>C.1 - na základě analýzy problémových míst provést dílčí opatření a změny ve stávajícím značení cyklostezky, které povedou ke zvýšení bezpečnosti dopravy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • minimum úseků vést po silnicích vyšších tříd • vždy jednoznačná podoba dopravního řešení (žádné konflikty s protijedoucí a křižující dopravou) • omezení rychlosti motorové dopravy v konfliktních lokalitách • vyvarování se překážek vedle silnice (na krajnici) <p>C.2 - projektová příprava dílčích úseků samostatné trasy, včetně výkupu pozemků a příprav variantních řešení průběhu cyklistické komunikace.</p> <p>C.3 - výstavba co nejvíce souvislých cyklistických tras</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Celkové náklady výstavbu a propojení systémů • Délka nově postavených a přeznačených cyklostezek
Správce cíle	Ing. Jiří Svátek, vedoucí odboru rozvoje města Hradec Králové

Problémový okruh 7.1.	Nedostatečné podmínky pro nemotorovou (cyklo) dopravu mezi obcemi MOS
Cíl 7.1.1.	Výstavba proměnných dopravních značek na sjezdech z dálnice D11
Popis cíle	Cílem je vybudování proměnných informačních tabulí, které budou provázány s řídicím a dohledovým centrem aglomerace a budou zobrazovat vybrané informace typu intenzit dopravy, dopravních uzavírek, objížděk, nehod, parkování a meteorologické situace. Plně funkční systém zvýší plynulost a bezpečnost silniční dopravy v území obcí MOS a nabídne i možnost řízení dopravního uzlu. Tento cíl se zaměřuje na zkvalitnění dopravní infrastruktury, zejména pak k řešení integrace dopravy, zlepšení propustnosti, snižování rizik a zvyšování bezpečnosti.
Hlavní opatření	C. Věcná opatření C.1 - projektová, majetková a stavební příprava vlastních informačních tabulí C.2 - implementace otevřených standardů a specifikací v rámci systému C.3 - zajištění funkční a datové kompatibility systému C.4 - důsledné propojení na Národní dopravní informační centrum, resp. na Jednotný systém dopravních informací
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Celkové náklady výstavbu a propojení systémů
Správce cíle	Ing. Jiří Svátek, vedoucí odboru rozvoje města Hradec Králové

7.2.4. Indikátory

Karta indikátoru č. 1

Problémový okruh	7.1. Nedostatečné podmínky pro nemotorovou (cyklo) dopravu mezi obcemi MOS		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet nových cyklistických tras a stezek s návazností na další síť		
Měrná jednotka	počet ks		
Správce měřítka	Ing. Jiří Svátek, vedoucí odboru rozvoje města Hradec Králové		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Ve správním obvodu ORP přes 60% obcí považuje neexistenci cyklostezek za problém. Zmiňovány jsou této souvislosti i problémy s nebezpečností tohoto druhu dopravy na stávajících komunikacích pro motorovou dopravu. Pro dojíždějící do zaměstnání a škol je tento druh dopravy v rámci "Modal Split" preferován i vzhledem k geografickým výhodám tohoto regionu a snahám o udržitelnou dopravu v regionu.		
Metodika a výpočet:	Součet realizovaných trasa stezek s návazností na stávající síť		
Zdroj čerpání dat:	Od správce měřítka, odbory investic a dopravy, cyklokoordinátoři		

Karta indikátoru č. 2

Problémový cíl	7.1.1. Podpora výstavby samostatného tělesa cyklostezky		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Délka nově postavených a přeznačených cyklostezek		
Měrná jednotka	celková délka v km		
Správce měřítka	Ing. Jiří Svátek, vedoucí odboru rozvoje města Hradec Králové		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	10		
Popis měřítka:	Indiktátorem budeme sledovat kilometry nově budované a přeznačené cyklostezky v souběhu se stávající komunikací č. 11 a D11.		
Metodika a výpočet:	Součet v km u realizovaných úseků komunikací jednotlivých investičních akcí u správců měřítka		
Zdroj čerpání dat:	Od správce měřítka, odbory investic a dopravy, cyklokoordinátoři		

Karta indikátoru č. 3

Problémový cíl	7.1.2. Výstavba proměnných dopravních značek na sjezdech z dálnice D11		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Celkové náklady na výstavbu a propojení systémů		
Měrná jednotka	mil. Kč		
Správce měřítka	Ing. Jiří Svátek, vedoucí odboru rozvoje města Hradec Králové		
Roky	2013	2017	2020
Plán		15	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor umožní sledovat a plánovat celkové vynaložené náklady v mil. Kč na výstavbu nových proměnných informačních tabulí, jejich SW vybavení a napojení na budoucí řídicí a dohledové centrum aglomerace		
Metodika a výpočet:	Součet v mil. Kč u realizovaných staveb a provázaných informačních systémů		
Zdroj čerpání dat:	Od správce měřítka, vedoucí odborů investic a dopravy		

7.3. Pravidla pro řízení strategie

7.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
7.1.1.	Podpora výstavby samostatného tělesa cyklostezky	Magistrát města Hradec Králové – pro území města ve vazbě na Krajský úřad Královéhradeckého kraje – pro data obcí MOS - cyklokoordinátoři
7.1.2.	Výstavba proměnných	Magistrát města Hradec Králové

	dopravních značek na sjezdech z dálnice D11	– pro území města ve vazbě na Krajský úřad Královéhradeckého kraje – pro data obcí MOS – vedoucí odborů investic a dopravy

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet nových cyklistických tras a stezek s návazností na další síť	Magistrát města Hradec Králové – pro území města ve vazbě na Krajský úřad Královéhradeckého kraje – pro data obcí MOS - cyklokoordinátoři
2	Délka nově postavených a přeznačených cyklostezek	Magistrát města Hradec Králové – pro území města ve vazbě na Krajský úřad Královéhradeckého kraje – pro data obcí MOS - cyklokoordinátoři
3	Celkové náklady na výstavbu a propojení systémů	Magistrát města Hradec Králové – pro území města ve vazbě na Krajský úřad Královéhradeckého kraje – pro data obcí MOS – vedoucí odborů investic a dopravy

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 7.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

7.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizaci projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně

v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

7.3.3. 7.3.3 Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava		■												
Realizace					■									
Vyhodnocení									■					
Akční plán na r. 2017														
Příprava						■								
Realizace									■					
Vyhodnocení													■	

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude

projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Přípravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

7.4. Závěr a postup zpracování

7.4.1. Shrnutí

Důležitým cílem MOS bylo dosáhnout propojení s opatřeními zahrnutými v Integrovaných územních investicích (ITI – Integrated Territorial Investments) a zvýšení celkové integrovanosti území. Obsahem

jednání se stala zejména problematika tří oblastí: dopravní prostupnosti a napojení na Integrovaný dopravní systém (IDS); mateřské a základní školy, jejich vybavenost a vzdělávání pedagogů; zdravotní péče a její dostupnost.

Dobrou dopravní polohou obcí v projektu MOS a nejrozvinutější dopravní síť včetně dálnice D11 a dálničního přivaděče, který se v budoucnosti stane součástí rychlostní silnice R35 sebou přináší nutnost intenzivního zapojení těchto obcí do budovaného Inteligentního dopravního systému aglomerace. S tím souvisí i nutnost sběru dat, potřeba řízení a monitoring dopravy v tomto území. V rámci nových investic do dopravní infrastruktury je nezbytné řešit propustnost území, ale také snížit rizika a zvýšit bezpečnost dopravy. Právě zlepšení podmínek pro nemotorovou dopravu, kdy je smyslem vytvořit kvalitní cyklistické trasy (včetně řešení křižovatek) přinese uživatelům bezpečnou alternativu k motorové dopravě.

Z těchto důvodů byly vydefinován jeden problémový okruh a k němu navazující cíle:

7.1. Nedostatečné podmínky pro nemotorovou (cyklo) dopravu mezi obcemi MOS

Cíl 7.1.1. Podpora výstavby samostatného tělesa cyklostezky

Cíl 7.1.2. Výstavba proměnných dopravních značek na sjezdech z dálnice D11

Každý z výše uvedených cílů dostal vlastního správce cíle, jehož naplňování bude probíhat pomocí dílčích opatření, kdy výsledný efekt bude hodnocen měřitelnou formou prostřednictvím předem stanovených sad indikátorů.

7.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Na základě analýzy nezbytných opatření definovaných v strategických záměrech města a obcí, jsou v analytické části identifikovány problémy a potřeby, které jsou dále rozpracovány do logického schématu a zároveň jsou identifikovány klíčoví stakeholderi.

V průběhu přípravné fáze této strategie probíhala jednání a konzultace s jednotlivými významnými představiteli v území. Uskutečnila se dvě setkání s představiteli samospráv a MAS z celého území aglomerace, individuální setkání s představiteli projektu Meziobecní spolupráce Svazu měst a obcí ČR, společná jednání zástupců ITI a RIS 3 manažerů a dalších aktérů v rámci výzkumu a vývoje. Závěry a navrhované řešení bylo zástupcům dotčených obcí představeno na jednáních svazků obcí v prosinci 2014.

Důležitým cílem MOS bylo dosáhnout propojení s opatřeními zahrnutými v Integrovaných územních investicích (ITI – Integrated Territorial Investments) a zvýšení celkové indigovanosti území. Obsahem jednání se stala zejména problematika tří oblastí: dopravní prostupnosti a napojení na Integrovaný dopravní systém (IDS S tím souvisí i nutnost sběru dat, potřeba řízení a monitoring dopravy v tomto území. Dále zlepšení podmínek pro nemotorovou dopravu, kdy je smyslem vytvořit kvalitní cyklistické trasy (včetně řešení křižovatek) přinese uživatelům bezpečnou alternativu k motorové dopravě.

Na základě výše uvedených jednání a postupu byl identifikován jeden problémový okruh a k němu 3 navazující cíle. Každý ze stanovených cílů dostal vlastního správce cíle, jehož naplňování bude

probíhat pomocí dílčích opatření, kdy výsledný efekt bude hodnocen měřitelnou formou prostřednictvím předem stanovených sad indikátorů.

7.5. Seznam příloh

7.5.1. Seznam tabulek

Tab.č.1.1: Základní informace o strategii	3
Tab. č. 1.2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí.....	5
Tab. č. 1.3: Relevantní významné strategické dokumenty.....	18
Tab. 2.1: Charakteristika území ORP.....	31
Tab. 2.2: Demografický vývoj obyvatel v území ORP.....	32
Tab. 2.3: Stručná charakteristika školství v území ORP.....	33
Tab. 2.4: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP.....	34
Tab. 2.5: Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP.....	35
Tab. 2.6: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP.....	36
Tab. 2.7: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání.....	37
Tab. 2.8: Charakteristika domácností.....	37
Tab. 2.9: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP.....	38
Tab. 2.10: Charakteristika trhu práce v území ORP.....	39
Tab. 2.11: Územní a strategické plánování.....	46
Tab. 2.12: Popis klíčových aktérů.....	58
Tab. 2.13: SWOT analýza.....	59
Tab. 3.1: Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání.....	78
Tab. 3.2: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP	82

Tab. 3.3: Počty SOUKROMÝCH škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.4: Počty CÍRKEVNÍCH škol / školských zařízení v jednotlivých obcích ORP.....	83
Tab. 3.5: Pracovníci ve školství ORP.....	84
Tab. 3.6: Počet ZŠ za ORP.....	87
Tab. 3.7: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP.....	89
Tab. 3.8: ZŠ zřizované obcemi, popřípadě krajem.....	90
Tab. 3.9: Soukromé ZŠ	90
Tab. 3.10: Církevní ZŠ	91
Tab. 3.11: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP.....	91
Tab. 3.12: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP.....	92
Tab. 3.13: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP.....	92
Tab. 3.14: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP.....	93
Tab. 3.15: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP.....	93
Tab. 3.16: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP.....	94
Tab. 3.17: Počet absolventů ZŠ v ORP.....	94
Tab. 3.18: Přehled škol pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami v ORP.....	95
Tab. 3.19: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP.....	96
Tab. 3.20: Popis ZŠ v ORP za školní rok 2012/2013.....	98

Tab. 3.21: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP	100
Tab. 3.22: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP	100
Tab. 3.23: MŠ zřizované obcí, popřípadě krajem	103
Tab. 3.24: soukromé MŠ (např. firemní školky atd.)	104
Tab. 3.25: církevní MŠ	104
Tab. 3.26: zřizované obcemi, popřípadě krajem	105
Tab. 3.27: Očekávaný vývoj počtu dětí v MŠ v ORP	105
Tab. 3.28: Zařízení jeslového typu	106
Tab. 3.29: Školní družiny a školní kluby v ORP	106
Tab. 3.30: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP .	108
Tab. 3.31: Počet ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP	108
Tab. 3.32: Údaje o pedagogických pracovnících ZUŠ v ORP	109
Tab. 3.33: Přehled středisek volného času podle zřizovatele v ORP	109
Tab. 3.34: SVC zřizované obcemi v ORP	109
Tab. 3.35: Údaje o pracovnících SVC v ORP	110
Tab. 3.36: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP	110
Tab. 3.37: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP	111
Tab. 3.38: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč	112
Tab. 3.39: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč	112

Tab. 3.40: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP	112
Tab. 3.41: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP v roce 2013.....	113
Tabulka č. 3.1.42: Analýza cílových (dotčených) skupin.....	114
Tabulka č. 3.1.43: Analýza rizik – registr rizik v oblasti.....	117
Tabulka č. 3.1.44: SWOT analýza.....	120
Tab. 3.2.1: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi v tis. Kč.....	125
Tab. 3.2.2: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP v Kč.....	125
Tab. 4.1.1: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	158
Tab. 4.1.2: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	159
Tab. 4.1.3: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP působících v rámci ORP	160
Tab. 4.1.4: Počet jednotlivých typů sociálních služeb.....	161
Tab. 4.1.5: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP).....	162
Tab. 4.1.6: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele.....	163
Tab. 4.1.7: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	164
Tab. 4.1.8: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	165
Tab. 4.1.9: Kapacita zařízení sociálních služeb.....	166

Tab. 4.1.10: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012.....	167
Tab. 4.1.11: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.12: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	168
Tab. 4.1.13: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	170
Tab. 4.1.14: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. 4.1.15: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012.....	171
Tab. č. 4.1.16: Analýza rizik.....	173
Tab. č.4.1.17: Analýza cílových skupin sociálních služeb.....	176
Tab. č. 4.1.18:SWOT analýza.....	179
Tabulka č. 5.1: Přehled svozových společností,působících v rámci ORP,současný stav.....	222
Tabulka č.5.2: Sběrné dvory na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.3: Sběrná místa na území ORP, současný stav.....	222
Tabulka č.5.4:Výkupny odpadů na území ORP, současný stav.....	223
Tabulka č. 5.5: Třídící linky na území ORP, současný stav.....	224
Tabulka č. 5.6: Třídící linky v blízkosti území ORP, současný stav	224
Tabulka č.5.7: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP), současný stav.....	226

Tabulka č. 5.8: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav.....	227
Tabulka č.5.9: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	228
Tabulka č.5.10: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	228
Tabulka č.5.11: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.12: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav.....	229
Tabulka č.5.13: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav.....	230
Tabulka č.5.14: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav.....	231
Tabulka č.5.15: Koncová zařízení (sklárky a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného ORP), současný stav	232
Tabulka č.5.16: Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP a v blízkosti územní ORP, současný stav.....	232
Tabulka č.5. 17: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	235
Tabulka č.5.18: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	235
Tabulka č.5.19: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012.....	236

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů. Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě. Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný

sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o směsném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě. V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.....239

Tabulka č.5.20: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....239

Tabulka č. 5.21: Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012 240

Tabulka č.5. 22: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....241

Tabulka 5.23: Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012.....241

Tabulka 5.24: Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012.....242

Tabulka 5.25: - Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2012.....244

Tabulka č.5.26: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....244

Tabulka č.5.27: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....245

Tabulka č.5.28: Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	246
Tabulka č.5. 29: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	247
Tabulka č.5.30: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	248
Tabulka č.5. 31: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	249
Tabulka č.5.32: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012	250
Tabulka č.5. 33: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	251
Karta indikátoru č. 4	270
Karta indikátoru č. 5	271
Karta indikátoru č. 8	272
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů(NO) za období 2008-2012	284
	285
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	286
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu SKO) za období 2008-2012	289
Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	291

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	293
Příloha č.6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	297
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	299
Příloha č. 8 - Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	301
Příloha č.9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	303
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	305
Tabulka č.6.1: Návštěvnost sledovaných atraktivit v letech 2008 – 2012.....	333
Tabulka č.6. 2: Národnostní struktura návštěvníků v letech 2012 (%)	336
Tabulka č.6.3: Výdaje na cestovní ruch.....	337
Tabulka č.7.1: Státní správa ORP.....	381
Tabulka č.7.2: Dopravní dostupnost obcí.....	391
Tabulka č.7.3: Vyjíždějící do zaměstnání a škol ve městě Hradec Králové k 26. 3. 2011 a k 1. 3. 2001.....	393
Tabulka č.7.4: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Stěžery k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394
Tabulka č. 7.5: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Urbanice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	394

Tabulka č. 7.6: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Praskačka k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	395
Tabulka č. 7.7: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Dobřenice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.8: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Osice k 26. 3. 2011 a v r. 2001.....	396
Tabulka č.7.9: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v obci Roudnice k 26. 3. 2011.....	397
Tabulka č.7.10: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a věkových kategorií podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	398
Tabulka č.7.11: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a ekonomické činnosti podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399
Tabulka č.7.12: Směrová dojížd'ka do Hradce Králové dle vybraných obcí a času dojížd'ky podle SLDB 2011 (pouze směrové proudy s četností 50 a více).....	399

7.5.2. Seznam mapových podkladů

Obrázek č.7. 1 : Vymezení ORP HK.....	382
Obrázek č. 7.2: Městské, krajské a národní cyklotrasy.....	387
Obrázek č.7.3: Výsledky sčítání dopravy na dálniční a silniční síti v roce 2010.....	401

8. Závěr, kontakty

Shrnutí

Projektový tým vytvořil pro území ORP Hradec Králové hodnotný analytický dokument pro všechny sledované oblasti, tedy školství, sociální oblast, odpadové hospodářství a volitelné téma cestovní ruch. V rámci tvorby souhrnného dokumentu byl prověřen potenciál území a další možnosti rozvoje ve všech zmiňovaných oblastech. Byly také hodnoceny možnosti spolupráce jednotlivých subjektů v území a to zejména samospráv, svazků obcí a neziskových organizací.

Výstupem dokumentu je jednoznačně i zjištění, že v území existuje v mnoha oblastech fungující spolupráce těchto subjektů, která byla nastavena a vybudována s ohledem na geograficky-historické podmínky území a v těchto intencích je také rozvíjena. Současná struktura spolupráce v území byla vyhodnocena jako funkční a z hlediska zapojených subjektů není potřeba zakládat další zastřešující instituce. Byly však vytipovány oblasti, kde je možné spolupráci v rámci stávající institucionalizace dále rozvíjet tak, aby byla zvýšena efektivita dopadů pro území a byly naplňovány potřeby jeho obyvatel. Vzhledem k velikosti území je současné zabezpečení spolupráce několika svazky nutností, protože centralizace by způsobila nedostatečnou informovanost zastřešujícího subjektu a mohlo by také dojít ke snížení motivace subjektů v území ke spolupráci. Byla také vyhodnocena potřeba větší podpory ze státních prostředků zejména na financování problematických oblastí a metodickou pomoc.

ORP Hradec Králové je územím s potenciálem dalšího rozvoje při rozvíjení současné úrovně meziobecní spolupráce ve všech hodnocených oblastech. Zejména vytipování problémových okruhů a nastavení cílů včetně jejich indikátorů povede k rovnoměrnému udržitelnému rozvoji v řešených oblastech.

Zpracovatelský tým - kontakty

Smluvní partner projektu

Obec Hořiněves

Adresa: **Hořiněves** čp.73, 503 06 **Hořiněves**

IČO: 268801

Datová schránka: aadf29

e-mail: ou@horineves.cz

Motivující starostky:

Jana Kuthanová, starostka obce Hořiněves

Jana Pečenková, starostka obce Mokrovousy

Ing. Martina Saláková Šafková, DiS., starostka obce Světí

Zpracovatelský tým:

- Ing. Jana Rejlová, koordinátorka projektu
- Bc. Hana Böhmová, DiS., analytička
- Mgr. Petr Kulíšek, analytik
- Pavlína Pečenková, asistentka
- Helena Kuthanová, asistentka
- Ing. Jiří Svátek, aglomerační pracovník
- Mgr. Ivana Kudrnáčová, tématický expert pro oblast školství
- Ing. Jana Rejlová, tématický expert pro oblast sociální péče
- RNDr. František Bárta, tématický expert pro oblast odpadového hospodářství
- Ing. Martina Saláková Šafková, DiS., konzultantka pro volitelné téma - oblast cestovního ruchu

9. Přílohy

Přílohy k jednotlivým tématům jsou přiloženy vždy na konci konkrétní kapitoly. Souhrnný dokument žádné koncové a společné přílohy neobsahuje.